

Mercator
Akcija
 velja od 25.10. do 8.11.2001.
Zaseka s klobaso, vak. pak., cena za kg
 2.037,00 SIT redna MPC **1.399,00 SIT Akcija**
Prekajen vrat BK, polovice vak. pak., cena za kg
 2.230,00 SIT redna MPC **1.429,00 SIT Akcija**
 V akciji še 67 izdelkov!

DOLENJSKI LIST

Št. 43 (2722), leto LII • Novo mesto, četrtek, 25. oktobra 2001 • Cena: 240 tolarjev

“Naložba bi prinašala dobiček”

Gradbeništvo v Krškem

KRŠKO - Krško gradbeništvo še doživlja pretrese, med katere spadajo tudi odprta vprašanja med družbami Kostak, Togrel in GIP-o. Potem ko je krško okrožno sodišče s sodbo razveljavilo dokapitalizacijo gradbenega podjetja Togrel, je Kostakov direktor zatrdil, da v odločitvi sodišča vidi potrdilo, da je družba, ki jo vodi, ravnala prav. Togrelov direktor zavrača očitke, da Kostaku, 47-odstotnemu lastniku družbe Togrel, onemogoča vpogled v poslovno in knjigovodsko dokumentacijo. Dodaja, da je družba Kostak odpovedala pogodbo, s katero je za Togrel opravljala računovodsko-financijske storitve. Togrelov direktor poudarja, da so neresnične trditve, da so on in nekateri drugi zaposleni Togrela v postopku kriminalistične preiskave.

Družba GIP-o, ki je 53-odst. lastnica Togrela, se je pritožila na omenjeno sodbo krškega okrožnega sodišča o kapitalskem povezovanju družb Kostak, GIP-o in Togrel. Silvana Mozer, nekdanja direktorica Kostaka in sedanja direktorica GIP-a, je sodbe celo vesela, češ da je z odločitvijo sodišča konec očitkov, da ni imela pooblastil za dokapitalizacijo Togrela. Zavrača trditve, da so proti njej uvedli kriminalistično preiskavo. Pomembnejša - vsaj z gospodarskega vidika - je trditve Mozerjeve, da "bi bila Kostakova naložba v Togrel dobičkonosna". "Preprečila sem škodo, ki bi nastala in ki nastaja zaradi Begradove strategije. Po naši strategiji se premoženje Kostaka ne zmanjša, mi bi ga povečali in razvili Togrel. Begradova strategija pomeni zmanjševanje kapitala v Kostaku," pravi Silvana Mozer.

M. L.

PODEŽELSKA IDILA - Jesen je za kmete najlepši letni čas. Takrat poberejo sadove svojega pridnega in umnega dela, si oddahnejo od stalnega garanja, skrbi, bojazni ter se spokojno pripravijo na zimo, ko je naravi in živim bitjem v neprekinjenem kroženju življenja določen počitek. Letošnja blaga in mila jesen je kot nalašč, da ljudje v miru postorijo še zadnja dela. Tako so Klemenčičevi iz Hrušice pod mogočnim hrbtom Gorjancev prejšnji teden tretjico, kot v teh krajih pravijo travi tretje košnje, iz senčnih travnikov ob potoku Klamfer prenesli in raztrosili po prisojni rebri. V varstvu sv. Jakoba, patrona podružnične cerkve, se je tako lepo posušila, da bo, kot pravijo, za arcnije štirim kravam v domačem hlevu. (Foto: A. Bartelj)

Na Prevolah bodo več telovadili

V soboto še uradno odprli novo telovadnico pri OŠ Prevole v Suhi krajini - Doslej za naložbo 130 milijonov tolarjev, v prenavo šole in vrta pa še 120 milijonov

PREVOLE - Osnovna šola Prevole, ki se je do leta 1958 prebivala brez vodovoda, še leto več brez elektrike in nato še dolga leta z na grobo izdelanimi hodniki in zunanjo steno ter s skromnim ogrevanjem, je to jesen dobila telovadnico. "To je za naš kraj športna dvorana," je ob otvoritvi dejal ravnatelj Jože Hribar. Lani oktobra so položili temeljni kamen, letos septembra pa so jo že uporabljali, za kar se imajo zahvaliti tudi izvajalcu GPI Tehniki iz Novega mesta.

Telovadnica je sodobna, s talnim ogrevanjem, z gibljivim parketom, klimatskim prezračevanjem, novimi garderobami in umivalnicami ter sanitarijami. Nad garderobami so Prevolčani dobili tudi upravne prostore šole in balkon za gledalce. Kot je povedal župan Franc Škufca, je naložba do zdaj terjala 130 milijonov tolarjev, potrebno pa bo še skoraj enkrat toliko (120 milijonov), saj se dela že nadaljujejo v drugo fazo obnove prevolske šole. Ministrstvo za šolstvo bo tako samo v letošnjem in prihod-

njem šolskem letu za to šolo namenilo 135 milijonov tolarjev, razliko do skupno vsaj 250 milijonov vredne naložbe bo morala zagotoviti žužemberška občina.

V juliju so že začeli s prenavo obstoječe šolske zgradbe, v kateri je treba prenoviti strojne in elektro napeljave, vse sanitarije in okna, zamenjati tlake ter notranje preurediti učilnico za naravoslovje. Šola bo dobila tudi novo multimedijško učilnico, nove prostore za knjižnico, kabinet za tehnično vzgojo, učiteljske kabinete ter kuhinjske garderobe, sanitarije, shrambo za živila in prostor za odpadke. V celoti bodo prenovili tudi vrtec in okolico šole.

Na bogati slovesnosti v soboto dopoldne so učenci (na sliki mladi telovadci) in krajanje prevolskega šolskega okoliša pokazali, kako veliko jim po-

meni šola in nova telovadnica, ki jo bodo, kot je v podeželskih krajih v navadi, uporabljali tudi starejši. Na prireditvi in na posebno srečanje so povabili tudi čez 160 še živečih učiteljev, ki so učili v nekdanjih šolah na območju sedanjega prevolskega okoliša: v Ratju, na Selih, podružnični šoli na Žvirčah in v šoli Prevole.

B. DUŠIČ GORNIK

Premaknite urine kazalce

Ta konec tedna bo znova začel veljati zimski letni čas. Urine kazalce bo treba s sobote na nedeljo, s 27. na 28. oktober, ob 3. uri premakniti za 60 minut nazaj.

NA PREVOLAH ŽE TELOVADIJO - V desetih mesecih so pri osnovni šoli Prevole zgradili dolgo želeno šolsko telovadnico, ki jo bodo poleg šolarjev s pridom uporabljali tudi drugi krajanje. V juliju so začeli tudi z naslednjo etapo naložbe, saj nameravajo do naslednjega šolskega leta prenoviti šolsko zgradbo in vrtec. (Foto: B. D. G.)

Obvestilo

Zaradi praznikov bo naslednja številka Dolenjskega lista izšla v petek, 2. novembra.

Berite danes

stran 3:

• V Holdingu IMV le premik?

stran 4:

• O stanju duha

stran 12:

• Grozljiv občutek nemoči

stran 21:

• Kako so Martin in njegovi hodili k birmi

stran 22:

• Dolenjski list v prijazni Lončariji

stran 23:

• Glasbeno srce pod meniško kuto

ARK Vega na samem vrhu

Velik uspeh sevniških raketarjev

LJUBLJANA - Ene najmočnejših tekem v Evropi v zadnjem času, že 24. tekmovanja svetovnega pokala za pokal Ljubljane, se je poleg tekmovalcev iz 16 držav udeležilo tudi 9 tekmovalcev Astronavično-raketnega kluba (ARK) Vega iz Sevnice. Sodelovalo je preko 90 tekmovalcev, med njimi tudi dvakratna zmagovalca svetovnega pokala iz preteklih let, Sevnčan Igor Štricelj in italijanski tekmovallec Antonio Mazzarachio.

Prvi dan so tekmovalci pokazali svoje znanje in spretnosti v kategoriji raket s trakom. Po izredno izenačenem in napetem tretjem letu je bil med Sevnčanji najsrečnejši Štricelj, ki je zaostal le za zmagovalcem svetovnega pokala preteklih dveh let Mazzarachiom. Velik uspeh

je dosegla tudi sevniška ekipa v postavi Igor Štricelj, Drago Perc in Borut Lendaro, ki je prvič v tridesetletni zgodovini ARK Vegaa posegla po ekipni zmagi Svetovnega pokala.

Po izredno uspešnem prvem tekmovalnem dnevu so tekmovalci raketnega kluba Vega z nestrpnostjo pričakovali naslednji tekmovalni dan in kategorijo daljinsko vodenih raketoplanov, v kateri sta nastopila tudi dobitnika ekipnega bronca z nedavnega evropskega prvenstva Štricelj in Lendaro. Slednji je potrdil, da uspehi s prejšnjih tekmovanj niso bili naključje, in je po zelo napetem finalu in odličnem letenju zaostal le za Švicarjem Arturjem Hulzingerjem.

Med tekmovalci ARK Vega je bilo tudi nekaj mladincev, ki so po besedah predsednika ARK Vega Srečka Lenadra dokazali, da bomo lahko v prihodnosti vrhunske uvrstitve pričakovali tudi od njih. Izkazal se je predvsem Gašper Karlovšek, ki je v kategoriji raketoplanov zasedel 11., v kategoriji raket s padali pa 8. mesto.

P. P.

PVC OKNA VRATA
SENCILA
 tel.: 07/3930-930
 fax: 07/3930-947
 25 let

ROLETARSTVO
MEDLE

Dializa v Novem mestu

NOVO MESTO - V novo-meško bolnišnico hodi na dializo 66 pacientov iz Dolenjske, Bele krajine in dela Posavja. V novem dializnem odseku, ki so ga odprli maja letos, je 19 dializnih mest, možnost pa jih je instalirati še 5. Dializa po novem poteka v dvoizmenskem turnusu in ne več v triizmenskem, kot prej. V Novem mestu kot sploh nikjer v Sloveniji ne uporabljajo dializnih aparatov ameriškega proizvajalca Baxterja, ki naj bi pred nedavnim zakrivil smrt več kot 20 bolnikov v sosednjih Hrvaški.

Vse novosti in ti jih lahko preizkusiš.

INFOS'01 od 22. do 26. oktobra 2001
 Cankarjev dom, Ljubljana
 Dotakni se prihodnosti!

ISSN 0416-2242

VREME
 Ob koncu tedna bo suho in hladno, po nizinah se bo zadrževala megla ali nizka oblačnost.

Vstop v Evropsko unijo

Urad vlade za informiranje je po 35 izdanih publikacijah nedavno izdal brošuro Slovenke in Slovenci v Evropski uniji. S knjižico, ki je izšla v 185.000 izvodih, bi Vladni urad rad obvestil čimveč Slovencev ter pripadnikov italijanske in madžarske narodnosti o posledicah vključevanja v Evropsko unijo. "EU je varen in stabilen politični in gospodarski prostor, kar je za državo v prehodu zelo dragoceno. Pridobila bo večji trg, prenos tehnologije, znanje itd. EU prinaša dobrim kopico priložnosti, slabim pa konkurenco in težave. Dosedanje izkušnje kažejo, da so male države z vstopom v EU pridobile," sporoča v brošuri dr. Janez Potočnik, vodja pogajalske skupine za pristop Slovenije k EU. O vstopu Slovenije v Evropsko unijo bo referendum. Kaj o uniji in slovenskem vstopu vanjo vemo že zdaj, je vprašanje tokratne ankete. V odgovorih je čutiti več dvomov kot pohval o vstopanju v Evropo. Pred dokončno odločitvijo o tem bo Slovenija še veliko govorila o Uniji. Prav je, da gre v Evropo, vendar naj tam ostane z vsemi prijetnimi in koristnimi posebnostmi, drugače se vstop ne izplača. Kaj menite?

DARJA PETELINC, komercialna tehtnica, iz Sel pri Dobovi, zaposlena v podjetju Granitt: "Mislim, da sploh še nismo pripravljeni za vstop v Evropsko unijo. Ko gledam, kako je drugod po Evropi, vidim, da smo še za njimi, zato menim, da Slovenija z vstopom v Evropsko unijo ne bo nič pridobila. Njen vstop bo kvečjemu negativno vplival na kmetijstvo in gospodarstvo."

ANDREJ BOŽIČ, podžupan občine Krško, iz Kostanjevice na Krki: "Pridobili bomo na pretoku ljudi in informacij, kar bo pozitivno vplivalo na turizem. Lažji bo razvoj gospodarstva, lažje bodo izmenjave na likovnem in glasbenem področju. V kmetijstvu bodo potrebne spremembe, mali kmetje ne bodo uspevali. Vesel sem, da smo pred vstopom v unijo zaščitili naše avtohtono vino cviček."

IRENA MILANOVIČ, upokojenka iz Novega mesta: "Mislim, da se ystopa naše države v Evropsko unijo premalo zavedamo. V medijih lahko beremo oz. poslušamo le obljube, češ, kaj bomo s tem pridobili. Bolj me zanimajo slabe strani vstopa v EU, o katerih pa ne poročajo dosti. Zanima me tudi, kaj bo vstop v EU pomenil za nas, preproste ljudi."

ANITA ŠTUBLJAR, šivilja iz Semeča: "O vstopu Slovenije v Evropsko unijo vem bolj malo. Nekaj informacij o tem področju sem mimgrede pridobila s poslušanjem radia in gledanjem televizijskega dnevnika. Mislim, da bi mediji o tej temi lahko poročali manj zapleteno in jo predstavili tako, da bi tudi preprosti ljudje razumeli."

ANDREJA ABSEC iz Kmetijske svetovalne službe Črnomelj: "Teško bi rekla, da sem z vstopanjem Slovenije v Evropsko unijo najbolje seznanjena. Če kje kaj vidim o tem napisanega, preberem, mislim pa, da bi morala država še bolj poskrbeti za obveščenoost o tej temi. Tudi pri svoji službi srečujem kmete, ki se bojijo vstopa in vseh sprememb, povezanih z njim. Strah je pač vedno povezan z neznanjem."

FRANE VIDEČNIK, upokojenec iz Mokronoga: "Mislim, da sem razmeroma kar dobro poučen, kaj nas čaka v Evropski uniji, saj redno spremljam več medijev. Ne pričakujem kakšnega dramatičnega poslabšanja ali izboljšanja življenjskega standarda. Največ je odvisno od nas, kako bomo znali izkoristiti priložnosti. Samo po sebi ne bo nič prišlo!"

MIHAELA JAZBEC, konfekcionarka v Jutrjanjki, doma v Podvrhu: "Za tekstilno industrijo se razmere že tako vrsto let slabšajo, tudi zaradi cenejše delovne sile v vzhodni Evropi in na Daljnem vzhodu, tako da se nam lahko že tako kritične razmere še poslabšajo. Bojim pa se tudi, da bo propadlo še precej več razdrobljenih kmetij kot v primerljivi Avstriji."

BRANE ŽUNIČ, zaposlen na Recinku v Kočevju, doma iz Grčaric: "Z vstopom Slovenije v ES se bo vsem ljudem, ki kaj znajo, cena dvignila. Osebnost na to gledam kot na nov izziv, ki mi ga bo prineslo kot človeku, ki se ukvarja tudi z umetnostjo. Vsem, ki čutijo željo po napredovanju, bo veliko prineslo, bojim pa se, da tudi težav ne bo malo."

DAMJAN ŠKUFCA, mesar iz Lazine v Suhu krajini: "Po mojem se pri nas še ne zavedamo dovolj, kaj bi nam v resnici prinesel vstop v Evropsko unijo. Največ informacij dobim iz medijev, predvsem s televizije in iz časopisov in menim, da so kar dosti konkretne. Razmišljam na primer o tem, kako bi se dalo oditi na delo v tujino, čeprav o tem še ne vem veliko."

Zakaj se zdaj spopada svet?

Udeleženci konference civilnih vojnih invalidov obsodili nova nesoglasja v svetu - Zahtevajo izredni sklic Generalne skupščine OZN - Za lažje življenje civilnih vojnih invalidov

ČATEŽ OB SAVI - V Posavju so se pretekli teden na konferenci zbrali civilni vojni invalidi iz Slovenije, Italije, Hrvaške, BiH, Makedonije, Srbije in Črne gore. "Živi spomeniki človeškega brezumja", kot so se poimenovali, so ostro obsodili spopade med islamskim in krščanskim svetom in zahtevali, naj generalni sekretar Organizacije združenih narodov skliče izredno zasedanje Generalne skupščine, ki naj ugotovi vzroke nesporazumov.

Tridnevne konference na Čatežu ob Savi se je udeležilo 45 civilnih vojnih invalidov, ki so v svojih državah zelo različno organizirani. "Slabo je v Bosni in Hercegovini, kjer je vse, tudi civilni vojni invalidi, deljeno v tri entitete, še huje na Kosovu, kjer niso organizirani samostojno, ampak so del organizacije, ki skrbi za civilno družbo," je povedal Jože Zupanc, predsednik Zveze društev vojnih invalidov (ZDVIS), organizatorice srečanja.

Prvi dan so razpravljali o svojem položaju v državi in ugotovili, da so prejemki invalidov povsod približno enaki, cene življenjskih dobrin pa so zelo različne. Sklenili so ustanoviti Evropsko zvezo vojnih invalidov, ki

Za sneg se ne bo treba bati

Pod Gačami bodo konec novembra že stali snežni topovi

ČRMOŠNJICE - Čeprav je graditelj v smučarskem centru Črmošnjice ostalo še nekaj dela, je že gotovo, da dolenski in belokranjski ljubitelji smučanja že to zimo ne bodo več popolnoma odvisni od vremena, ki se je v zadnjih 15 letih z njimi kar nekajkrat grdo poigralo. Te dni so monterji na vrh Gač speljali novo trosedežnico, najkasneje decembra pa bodo na smučišče snežni topovi že začeli bruhati umetni sneg.

S trosedežnico bodo v smučarskem centru Črmošnjice za tretjino povečali zmogljivost smučišča, saj bo naprava v prvi fazi lahko prepeljala 1600 smučarjev na uro, s posebnimi tekočimi tepihi pa bodo lahko hitrost žičnice z 2,3 m/s povečali na 2,5 m/s, tako da bo sedežnica na uro lahko prepeljala 2000 smučarjev. S tem bodo preprečili vrste, ki so nastajale na spodnji postaji vlečnice ob parkirišču.

Bolj kot sedežnico pa dolenski in belokranjski smučarji težko čakajo na drugo novost, na snežne topove, ki jih bodo po besedah direktorja centra Petra Henčiča namestili konec novembra, ko bodo, če bo le dovolj mrzlo, že začeli zasneževati 1250 m dolgo progo A, to je od 40 do 100 m široko smučišče na levi strani pobočja, gledano od spodaj.

Posodobitev smučišča nad Črmošnjicami bo stala 418 milijonov tolarjev, v kar je všteto: napeljava vodovoda in električnih kablov iz doline do smučišča, razširitev smučišča, nakup in montaža trosedežnice in sistema za umetno zasneževanje.

I. V.

Srečanje sivih panterjev

KOSTANJEVICA NA KRKI - V soboto so na otoku v Kostanjevici na Krki pripravili srečanje sivih panterjev, članic in članov LDS ter simpatizerjev. Nekaj več kot 600 udeležencev je poslušalo med drugimi mag. Antona Ropa, podpredsednika LDS in ministra za finance v Vladi Republike Slovenije, ki se je v nastopu dotaknil perečih socialnih tem. Andrej Božič, predsednik OO LDS Krško, je govoril o občini Krško in Posavju. Za udeležence so pripravili organiziran ogled kostanjevskih znamenitosti.

Sobotni izlet

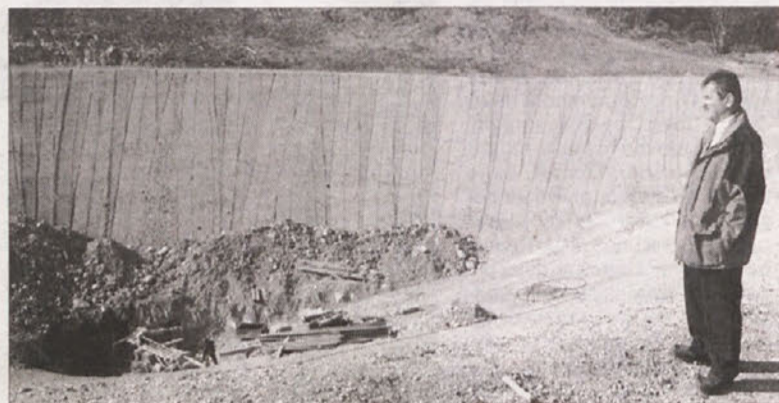
SEMIČ - Mestni odbor Nove Slovenije je v soboto, 20. oktobra, organiziral izlet po Dolenski in Beli krajini, ki se ga je udeležilo okrog 250 članov stranke. Prišel je tudi dr. Andrej Bajuk s soprogo. Stranka pripravlja tudi martinovanje.

naj bi skrbela za primerno varstvo in organiziranost invalidov, za prvega koordinatorskega za ustanovitev pa so predlagali Jožeta Zupanca. Udeleženci konference so tudi ugotovili, da bi se v Sloveniji za potrebe širšega območja (Balkan, Italija...) lahko razvil center za ortopedске pripomočke. Obrata v Sarajevu in Ljubljani pogosto ne obratujeta zaradi pomanjkanja osebja. Od Evropskega parlamenta

pričakujejo ustanovitev posebnega telesa, ki bo skrbelo, da bo država agresor vedno plačala vojno odškodnino, katere del pripada tudi civilnim vojnim invalidom, vsaka država pa jim mora omogočiti dostojno življenje in aktivno vključevanje v družbo.

Jože Zupanc je povedal, da v Sloveniji letno najdejo 10 do 15 ton ubojnih sredstev iz časov obeh vojn in vojne za Slovenijo. Včasih se še zgodi, da eksplodirajo v radovednih otroških rokah, da pa bi bilo takšnih dogodkov čim manj, vsako leto decembra civilni vojni invalidi pripravijo predavanja po šolah.

MOJCA RAPUŠ

AKUMULACIJSKO JEZERO - Akumulacijsko jezero, ki bo lahko sprejelo do 25 milijonov litrov vode, so vmetili v naravno vrtačo ob smučišču. Prihodnji mesec bodo vanj po vodovodu iz zajetja v Srednji vasi stočili 8 tisoč ml vode, kar je dovolj za dvakratno zasneževanje smučišča. Tako bo na Gačah dovolj snega za smuko že sredi decembra oziroma najkasneje do božičnih praznikov, če pa bo medtem zapadlo tudi kaj naravnega snega, bo smučišče nared že prej. Na sliki: direktor smučarskega centra Rog Črmošnjice Peter Henčič ob vrtači. (Foto: I. V.)

vržena rokavica

Nejasna usoda velodroma

Ta teden je vrženo rokavico pobral direktor kolesarskega kluba Krka Telekom Mirko Fifolt, ki je na kratko pojasnil usodo kolesarskega dirkališča v Češči vasi, predvsem pa je lahko razložil interese novomeškega in slovenskega kolesarstva.

"Kot vsak drug velodrom je tudi novomeški v svoji biti namenjen kolesarjem, žal pa leti nimajo veliko koristi od njega. Problem je v dolgih do graditeljev, ki se vlečejo še iz leta 1996. Takrat je društvo Cyclotour pripravilo mladinsko svetovno prvenstvo in zanj zgradilo velodrom, vendar društvu ni uspelo zbrati dovolj denarja pokroviteljev."

• Kdo zdaj skrbi za velodrom?

"Kolesarski klub Krka Telekom ima velodrom v najemu od leta 1998. Najemna pogodba je sklenjena med kolesarskim klubom Krka Telekom in društvu Cyclotour kot lastnikom velodroma, kar nam je omogočilo, da smo na dirkališču lahko trenirali in izpeljali nekaj tekmovanj, med drugim tudi vsako leto državno prvenstvo na dirkališču za vse kategorije.

Klub Krka Telekom je v tem času poskrbel tudi za varovanje in nujna vzdrževalna dela na objektu. Zapletlo pa se je letos, ko so upniki preko sodišča dobili pravico do rubeža premičnin v lasti Cyclotoura, velodrom pa je sodni izvršitelj zapečatil, tako da ga kolesarji niso mogli uporabljati. Dovoljenje za vstop na velodrom smo dobili 10 dni pred državnim prvenstvom, vendar ga zaradi slabega vremena nismo mogli izpeljati do konca, to pa je bilo letos tudi edino tekmovanje na velodromu."

Mirko Fifolt

• Kakšen je interes slovenskega kolesarstva in športa nasploh v zvezi z velodromom?

"Interes slovenskega in novomeškega kolesarstva je, da se zadeve v zvezi z dolgovi in lastništvom velodroma čimprej uredijo, saj bi objekt lahko dejansko postal temelj slovenskemu kolesarskemu vadbenemu središču, tu pa naj bi inštitut za šport izvajal številna merjenja ne le kolesarjev ampak tudi drugih vrhunskih športnikov."

Vprašanje naslavljam na pristojne v mestni občini Novo mesto. Zanima me, kaj se je zgodilo od trenutka, ko smo sedeli skupaj za mizo predstavnikov občine, predstavnikov Cyclotoura Jože Majes in predstavnikov kluba Krka Telekom. Zanima me tudi, kakšne načrte ima občina z velodromom in ali je res, da obstaja možnost, da bi na njegovem mestu zrasla košarkarska dvorana.

I. V.

Praznik KS Šentjanž in 60 let izgnanstva

ŠENTJANŽ - Krajevna skupnost Šentjanž ter krajevni organizaciji Društva izgnancev Slovenije Šentjanž ter Krmelj-Tržišče vabijo v soboto, 27. oktobra, v okviru šentjanskega krajevnega praznika na prireditve ob 60-letnici izgnanstva in 60-letnici boja Milana Majcna in Jančija Mevžlja v Murnah. Ob 13. uri bodo odprli razstavo v šentjanskem kulturnem domu, ob 14. uri pa bo v Murnah osrednja prireditev in odprtje moderniziranih cestnih odsekov. Sodelovali bodo okteti Jurij Dalmatin iz Sevnice ter člani kulturnega društva in učenci osnovne šole Milana Majcna iz Šentjanža.

Najboljši kraji v Moji deželi

LJUBLJANA - Turistična zveza Slovenije je tudi letos v projektu Moja dežela - lepa in gostoljubna ocenjevala mesta, turistične, hribovske, izletniške in druge kraje, zdravilišča in šole. Med turističnimi kraji so se na drugo mesto uvrstile Šmarješke Toplice in med hribovskimi tudi na 2. mesto Retje v občini Loški Potok. Med izletniškimi kraji se je najbolje odrezala Kostanjevica na Krki, med drugimi kraji pa Podgora v občini Dobropolje in Artiče v brežiški občini. Pri večjih zdraviliščih so na 3. mestu Terme Čatež, medtem ko sta med manjšimi na 1. oz. 3. mestu zdravilišči Šmarješke Toplice in Strunjan.

Pomlad v Šempetru

ŠEMPETER - Novomeški mešani pevski zbor Pomlad, ki ga vodi Fernando Pablo Mejias, je na povabilo mešanega pevskega zbora Vrtojba gostoval na koncertu treh zborov, ki je bil v tukajšnji kino dvorani v soboto, 20. oktobra, zvečer. Na koncertu je sodelovala tudi vokalna skupina Freya iz Šmarij pri Jelšah.

Od Mokronoga do Pijane Gore

Petič po Vorančevi poti krenilo skoraj 350 pohodnikov - Od kod ime Pijana Gora? - Kaj Mirnski dolini daje prepoznavnost? - Pohod je dobil celo mednarodno obeležje

MOKRONOG - Ko je Prežihov Voranc v Pijani Gori končal svoje prvo popotovanje po Dolenjskem, je dvomil, da bi kraj dobil ime po goricah. "Mogoče so ta kraj imenovali tako, ker je ljudstvo, ki tukaj živi, stalno pijano od težkega življenja in velike revščine pa od neskončnega hrepenja po boljšem življenju," se sprašuje Voranc v črtici Od Mokronoga do Pijane Gore.

5. Vorančev pohod po tej 14 km dolgi poti skozi trebanjsko, sevnjsko in škocjansko občino je preteklo soboto blizu 350 pohodnikom, ponudil drugačno, precej svetlejšo podobo tega koščka slovenske zemlje, kot jo je videl pisatelj pred desetletji, ki na Slovenskem ni nikjer našel take "vnebovpijoče revščine, take gospodarske zaostalosti kakor v tem kotu naše dežele". Ta še dovolj neokrnjena narava s sakralnimi in drugimi spomeniki postaja ob boljših cestah prednost, manj za množični izletniški turizem, bolj pa za manjše skupine izletnikov. Večji projekti, kot so v tem koncu Mirnske doline Steklasova pohodna pot po obron-

kih Šentruperta, Jesensko srečanje v Tržišču ali Vorančeva pot, zgolj pripomorejo k večji prepoznavnosti teh krajev, ki verjetno ne bi brez škode ravno za taisto čudovito okolje prenesli stalne obremenitve s številnimi turisti. Končno tisto malo cvička in drugih vin, kolikor jih pridelajo domorodci in lastniki zidanic, zvečine zlahka spijejo sami, s prijatelji in znanci. Prav ta butična ponudba je zanimiva za goste iz večjih mest. Zato sta po enem tednu od Jesenskega srečanja v Tržišču zakonca iz Horjula na Vorančevi poti spraševala, kje bi lahko dobila odlični cviček, s katerim so jim postregli v Tržišču. Na Malkovcu so ta-

krat pri Cirilu Flajsu tako uživali škofjeloški sošolci na čelu z direktorjem slovenskih alpskih reprezentanc Jarom Kalanom, da so poslali razglednice z zahvalo v upanju na skorajšnje snidenje.

Veliko tega smo zvedeli že pred uvodnimi ceremonijami pred gostilno Deu, kjer sta pozdravila pohodnike na začetku Vorančeve poti predsednik sveta KS Mokronog Anton Maver in predsednica nedavno ustanovljenega mokronoškega turističnega društva Irena Florjančič. Dolgi koloni na čelu s škocjanskim županom Janezom Povšičem so se med potjo pridružili še številni pohodniki. Primorci iz Kopra so se pripeljali kar z avtobusom, Prežihovi koroški rojaki iz njegovih Kotelj so letos prispeli v Mokronog s kombijem, prihodnje leto jih bo gotovo še več, so zadovoljno napovedovali Korošci. Pohod je dobil celo mednarodno obeležje, saj so bili na njem tudi trije Hrvati z otoka Brač, ki so bili slučajno na obisku pri Kolenčevih v Slepški pri Mokronogu. Med pohodniki je bil tudi poslanec Lojze Peterle. Zaigral je na orglice pri Jamškovi na Malkovcu in zapel v veseli družbi s fanti iz Škocjana, pri Luzarju na Pijani Gori. "Majolka, kaj si strila," je odmevalo z okolice zidanice Luzarjevih, ko so se prvi pohodniki odpravljali na avtobus za Mokronog...

P. P

O krajinskem parku Kolpa

STARI TRG OB KOLPI - TD Poljanska dolina ob Kolpi vabi v ponedeljek, 29. oktobra, ob 18. uri v prostore osnovne šole na okroglo mizo Krajinski park Kolpa.

PRED TELČAMI - Pohodnike, med katerimi so bili tudi vodstvo in poslovni partnerji podjetja Tom, so pogostili z moštom, cvičkom, čajem in domačimi dobrotami pri Drobižku na Sv. Vrhu, Hribarjevi v Pavli vasi in še posebej na domačiji predsednika sveta KS Tržišče Marjana Jamška na Malkovcu. Na posnetku: razporejeni pohodniki na poti od Slančjega Vrha proti Telčam (Foto: P. Perc)

KAKO KAŽE NA BORZI?

Pidi se delijo na dvoje

Prejšnji teden je bila večina delnic v senci dogajanja z delnicami Pivovarne Laško (PILR) in Pivovarne Union (PULG).

V preteklih tednih smo bili priča rasti tečajja delnice Pivovarne Union, vendar je potem, ko je 20,9-odst. lastnik pivovarne postal belgijski Interbrew, zdrsil od 65.000 na 61.800 SIT. Dražiti so se začele delnice Pivovarne Laško, s katerimi je bilo zelo veliko prometa. V nekaj dneh je tečaj porasel za več kot 10-odst. in presegal 5.500 SIT. Šele v petek se je cena umirila in rahlo zanihala navzdol, tako da je povprečni petkov tečaj znašal 5.308 SIT. Tečaj delnice Krke se je spustil pod 26.000 SIT in je v petek znašal 25.920 SIT, medtem ko se je tečaj Lekove delnice gibal okoli 41.500 SIT. Med delnicami pidov je precej zrasla vrednost delnice pida Atena I (ATIN), katere tečaj se je povzpел preko 45 SIT, čeprav je bil predtem več mesecev pod 40 SIT. Pri ostalih delnicah pidov ni bilo bistvenih sprememb tečajev.

Z delnicami pida Pomurske družbe 2 (PM2N) je bilo 8. oktobra ustavljeno trgovanje zaradi razdelitve na dva dela, in sicer na POM-INVEST, družbo za investiranje, d.d., (POIR) in Pooblaščen pomursko investici-

sko družbo, d.d., (PPIR). V petek, 19. oktobra, se je z delnicami prve že začelo trgovanje, z drugo pa se bo po objavi prve strani prospekta v časopisju.

Do sredine prihodnjega leta se bodo podobno preoblikovali še številni drugi pidi, konec novembra na primer pid Infond Zlat (IZON). Pri večini pidov, ki so se že razdelili, so lastniki lepo zaslužili.

Veliko strank se zanima tudi na nakup Telekomovih delnic, ki pa ne kotirajo na borzi. Njihova cena je v zadnjih mesecih močno padla. Borzne hiše delnice Telekomu odkupujejo v skladu s svojimi ceniki, pri čemer se cene gibljejo med 22.000 in 24.000 SIT. Cena je zelo nizka, če vemo, da se je v začetku leta gibala okoli 40.000 SIT. Ko pa stranka odda nakupno naročilo, ugotovimo, da delnic po 22.000 SIT ni mogoče kupiti, ker ni prodajalca, ki bi jih bil pripravljen po tej ceni prodati. Kdaj se bo cena spet oblikovala na ravni, ki bo zanimiva za kupce in prodajalce, je težko reči. K višji ceni bi gotovo pripomogla privatizacija Telekomu.

HERMINA KASTELEC,
Dolenjska borzoposredniška družba Novo mesto
Tel. št.: 371 82 21, 371 82 27

V Holdingu IMV le premik?

Direktor Jože Žlogar: "Razpis bo v enem mesecu, v začetku leta 2002 pa vpis pravic iz zadolžnic!"

NOVO MESTO - Več kot 3.500 zaposlenih in bivših delavcev družbe Revoz že kar nestrno čaka, kdaj bodo na papirju lahko videli svoje deleže v družbi Holding IMV. Ker se jih je že kar nekaj obrnilo tudi na naše uredništvo, smo odgovor poiskali pri direktorju družbe Jožetu Žlogarju, ki pravi, da tudi k njemu nenehno prihajajo taka vprašanja.

Za začetek naj povemo, da je Holding IMV še vedno v 100-odstotni lasti Slovenske razvojne družbe, d.d., (Srd). Kot pravi Žlogar, po odloku vlade trenutno teče postopek, po katerem naj bi 80-odstotkov kapitala družbe na dražbi ponudili pooblaščenim investicijskim družbam (pidom) za zapolnitev privatizacijske vrzeli. Za Dolenjce je zanimiv preostanek, to je 20 odst. premoženja, ki je predviden in rezerviran za interno razdelitev upravičencem. To so v tem primeru zaposleni in bivši zaposleni v sistemu IMV, ki deleže pričakujejo na osnovi vpisanih certifikatov in zadolžnic, ki so jih prejeli za premalo izplačane plače (glede na kolektivne pogodbe) v letih od 1990 do 1992.

Delavci so že pred časom prejeli potrdila o upravičenosti do deleža in zdaj čakajo na infor-

macijo o tem, kje je trenutno postopek in kdaj bodo lahko "unovčili" svoja potrdila in dejansko postali lastniki deležev. "Potrdila so bila poslana na podlagi izračunov (v dveh delih) več kot 3.500 upravičencem, to je zaposlenim in bivšim delavcem iz družbe Revoz. Trenutno teče postopek pri lastniku naše družbe Srd, v katerem mora pripraviti ocenitev vrednosti kapitala, ki bo predmet interne razdelitve, nato pa mora sprejeti sklep o začetku postopka za privatizacijo družbe. Sledil bo javni razpis in verjetni rok (60 dni) za vpis pravic po izdanih zadolžnicah. Upravičenci bodo o tem javno obveščeni in javnih glasilih," pojasnjuje Žlogar.

Pričuje, da se bo postopek za razpis začel v roku enega meseca, tako da bo sam vpis in uveljavljanje pravic možno v začetku leta 2002, če ne bo vmes kakšne pritožbe zaradi sklepa, ki bi lahko postopek zavlekla. Kot podarja, je postopek natančno predpisan v posebnem zakonu o zaključku lastninjenja in privatizaciji pravnih oseb v lasti Srda. Žlogar še zagotavlja, da bo postopek nemoteno teklen naprej, čeprav bo Srd najbrž že v kratkem v likvidacijskem postopku.

B. D. G.

MALA DELAVSKA USTAVA

Pravice že, a tudi delo

Zastopniki delavcev in delodajalcev so za pogajalsko mizo sedeli dolgo, saj oboji veliko pričakujejo od novega zakona o delovnih razmerjih. Ob zaključku pogajanj je najbrž že jasno, da se bodo morali srečati nekje na pol poti, sicer dolgoročno ne bo dobila nobena stran.

Ker sindikati ugotavljajo, da pogajanja napredujejo, delodajalci pa so nezadovoljni, si lahko mislimo, kdo je trenutno v prednosti, če se temu sploh sme tako reči. Gospodarstvo namreč opozarja, da je tudi sedanji predlog zakona še vedno velika ovira za razvoj in za naložbe, saj bo, če bo ohranil tako visoko raven delavskih pravic, ne samo odgnal tuje investitorje, temveč prisilil še domače, da bodo tovarne gradili po drugih državah. Če je to res, tudi zmaga delavskih pravic ne bo prav sladka.

Ker naj bi bil zakon sprejet še letos, bo zdaj vajeti prišla vlada, ki naj bi uravnotežila predlog tako, da bodo delavci ravno prav zaščiteni in delodajalci ravno dovolj svobodni pri zaposlovanju in odpuščanju. Naloga bo težka, ker bo vlada in pozneje parlament usmerjala politika in ne nazadnje strah pred nejevoljo sindikalnih množic, ki ne bodo iz rok spustile že pridobljenih pravic. Teh je na papirju še na pretek, v resnici pa vemo, kako je. Toda če se v praksi ne uresničuje pravica, ali to pomeni, da jo je treba razširiti? Najbrž bi bilo bolje spremeniti prakso.

BREDA DUŠIČ GORNIK

DAN REFORMACIJE

Heretičnost zaradi etničnosti?

Trubarja se ni treba bati niti se ga sramovati. Včasih so rekli, da je prinesel "zlo s severa, ki se ga je tedanja rimska Cerkev bala". V resnici pa je prvi zaoral ledino. In srečo smo imeli, da se je rodil tak človek. V sebi je nosil dve globoki veri: krščansko evangelijsko oznanilo, poleg tega pa tudi vero v malega slovenskega človeka. Ni se togo držal ozkih ideoloških okvirov, ampak je nase sprejel celotno here- tičnost, da bi rešil potrebe etničnosti. Etnična skupnost mu je bila več kot lastna kariera, varnost in ugled. Postal je preganjan brezdomec, da bi drugim priskrbel tople in lasten dom. Tako rekoč iz nič, navkljub nenaklonjenosti kakršnim koli religioznim in družbenim spremembam, je slovenskemu narodu omogočil, da postane zgodovinski subjekt, kar je eno največjih in najdrznejših dejanj v naši zgodovini. Biti dedič naših protestantov zato ni sramotno.

Danes, ko imamo lastno državo, kulturo in jezik, ga marsikdo iz svojih interesov potiska v kri- vično anonimnost, ne vprašajo pa se, kaj bi bilo, če Trubar ne bi prepoznal usodnega trenutka in sprejel bridkega tveganja? Tu veliki mož, rodoljub ilirski, nikoli ni obračal svojega plašča po vetru tako kot marsikateri današnji veljak. Brez njega se kot etnična enota ne bi obdržali na zemljevidu Evrope. Kaj pa smo mu dali? Mesto na našem najmanjšem bankovcu, pa še tega smo zamenjali s kovancem brez njegove slike! Nekdo mi je v šali rekel, da je to zato, ker je najmanjša denarna enota dosegli- va prav vsakemu človeku... Kdor se sramuje Trubarja, se sramuje tudi Slovenije!

Kadar koli grem mimo Trubarjevega spomenika v Tivoliju v Ljubljani, dojamem veličino, ki jo je izrazil kipar F. Berneker: iz brezoblične kamene gmote je na vsem lepem pognal pokončni človek, mož volje, poguma, dejanj in odgovornosti. S svojim pogledom zre v prihodnost. Je gologlav, brez čelade in brez kro- ne. Ni niti vojskovodja niti kralj. Brez orožja je in brez žezla. Le knjigo drži v roki. Nam pa še danes govori: "Učite se in berite! Znanje je najmočnejše orožje."

Tako ga doživljam jaz in vedno znova me nagovori, da spoznavam njegovo veličino. Pono- sen sem, da lahko isti evangelijski nauk razširjam tudi jaz, čeprav sem včasih po krivici lažno etiketiran, vendar "koga se je treba bolj bati in spoštovati - Boga ali smrtnega človeka?"

Dan reformacije ponovno poziva k notranji spravi in strpnosti. Pod slovensko lipo mora biti dovolj prostora za vse ljudi, saj ima "šivankino uho dovolj prostora za dva prijatelja, cel svet pa je pretesen za samó dva sovražnika".

Mag. DANIEL BRKIČ,
pastor Evangelijske cerkve
Novo mesto

Certifikat kakovosti upravni enoti Bolj prijazna državna uprava?

NOVO MESTO - V torek, 23. oktobra, je upravna enota (UE) Novo mesto prejela certifikat kakovosti ISO 9001:2000. V Sloveniji ima certifikat kakovosti 1100 organizacij, v javni upravi si je do sedaj certifikate pridobilo pet enot. UE Novo mesto je prva v Sloveniji z novim standardom ISO 9001:2000.

Certifikat, ki je primerljiv z ostalimi standardi kakovosti po svetu, je UE podelil direktor Slovenskega inštituta za kakovost in meroslovje Igor Likar. Na slovesnosti so delavcem UE podelili priznanja za delovne jubileje in dosežke pri izobraževanju ob delu. Slovesnosti se je udeležil tudi minister za notranje zadeve Rado Bohinc in ob tem povedal, da certifikat kakovosti poleg formalne potrditve prinaša tudi novo razsežnost v delovanju UE v dobro ljudi, ki tukaj živimo.

NOVA BOLNIŠNICA - Te dni so stekla dela za dokončanje nove novomeške bolnišnice. Skupaj z opremo bo stvar veljala okoli 1,5 milijarde tolarjev, v novih prostorih pa naj bi delo steklo konec prihodnjega leta. (Foto: A. B.)

Zadnje dejanje gradnje nove bolnišnice

Gradnja in oprema 4.000 m² prostorov v novi novomeški bolnišnici bosta veljali 1,5 milijarde tolarjev - Preselitev internega oddelka do leta 2005

NOVO MESTO - Te dni je trboveljski Rudis začel dela za dokončanje nove novomeške porodnišnice. Pravzaprav gre za novo bolnišnico, v kateri od 1997 že delujeta porodniško-ginekološki in otorinolaringološki (ORL) oddelek. Gradnja se vleče že od 1992, končana pa naj bi bila čez slabo leto dni, v začetku oktobra prihodnje leto.

V novi bolnišnici je sedaj za porodnišnico in ORL urejenih 7.800 m², nedokončanih pa je še okoli 4.000 m². Za dokončanje gradbenoobrnitvenih in inštalacijskih del v novi bolnišnični stavbi je bil najugodnejši ponudnik trboveljski Rudis. Dela bo opravil za 990 milijonov tolarjev, investitor pa je Ministrstvo za zdravje, se pravi država. "Oprema bo veljala še okoli 500 milijonov tolarjev; računamo, da bo bodo novi prostori nared konec prihodnjega leta," je povedala Mira Retelj, direktorica novomeške bolnišnice, osrednje regijske zdravstvene ustanove, v kateri je zaposlenih 850 ljudi.

V novih prostorih bo v 1. nadstropju 6 najodobnejših operacijskih dvoran; v pritličju bodo specialistične ambulante, v kleti pa nova centralna sterilizacija in dezinfekcija ter centralna lekarna za potrebe bolnišnice.

"To bo za našo bolnišnico velik napredek," pravi njen strokovni direktor dr. Jože Smodej. "Lažje in smotrnejše bosta organizirana ambulantna služba in funkcionalna diagnostika, pacienti bomo lahko naročali na operativne posege." S sosednjim novomeškim zdravstvenim domom se pogovarjajo, da bi skupno urgentno službo za obe ustanovi uredili v bolnišnici.

novorojenčnico in v kompleks sedanega kirurškega oddelka, za kar je predvidena nadzidava dela sedanje stavbe za eno etažo. "Če bi šlo vse po načrtih, bi to lahko opravili okoli leta 2005," pravi Reteljeva. Tako bi bila celotna bolnišnična dejavnost v strnjem kompleksu, stavbo sedanje internega oddelka, prvo novomeško bolnišnico, pa nameravajo prodati. Strnjena bolnišnični kompleks bo še toliko primernejši in ustrežnejši, ko bodo Šmihelsko cesto prestavili ob železniško progo, tako da bo del sedanje Šmihelske ceste, ki pelje tik ob bolnišnici, služil le kot interni dovoz; to načrtujejo za prihodnje leto.

Konec leta bodo začeli prenavljati pljučni oddelek. "To pa je investicija naše bolnišnice, dela, ki morajo biti končana do poletja, bodo veljala okoli 200 milijonov tolarjev," je povedala direktorica. Potem bosta v tej stavbi dobila prostor tudi dermatološki in infektološki oddelek.

A. BARTELJ

Mira Retelj

NA OBISKU GOSTJE IZ ZRJ - V četrtek, 18. oktobra, je na krajši delovni obisk v MO Novo mesto prispela delegacija Skupščine občine Leskovec iz ZRJ. Delegacijo je vodil podpredsednik SO Leskovec Dražen Ružič, ki sta ga spremljala podpredsednik izvršnega sveta in svetovalec za gospodarstvo. Ob tej priložnosti je Novo mesto obiskal tudi Ivo Visković, veleposlanik ZRJ v RS. Goste sta sprejela župan MO Novo mesto dr. Anton Starc in podžupan Adolf Zupan. Sogovorniki so se na prvem srečanju strinjali, da mora sodelovanje med občinama temeljiti na posebnih osnovah in zlasti na gospodarskem področju. Gostje so si v spremstvu direktorice novomeške knjižnice Andreje Pleničar ogledali Knjižnico Mirana Jarca.

ZAČELE SO SE KNJIŽNE ČAJANKE - V knjigarnah Mladinske knjige v osmih večjih slovenskih krajih so se prejšnji četrtek, 18. oktobra, dopoldan začele knjižne čajanke, ki bodo poslej na sporedu vsak tretji četrtek v mesecu. Namen prireditve je v okolju knjigarne na prijeten družaben način predstaviti kakovostne otroške in mladinske knjige. V knjigarni Mladinska knjiga v Novem mestu je Slavka Kristan, vodja oddelka za mladino Knjižnice Mirana Jarca, predstavila lep kup knjig, primernih za bralno darilo otrokom in najstnikom. Udeležba sicer še ni bila takšna, kot so pričakovali, a ugodnosti knjižnih čajank - svetovanje, druženje, izkaznica za nakup s popustom ter kot darilo še mladinska periodika in revija Albert - bodo najbrž prihodnji mesec pritegnili v knjigarno več obiskovalcev. (Foto: M. Markelj)

O stanju duha

Stanje duha v novomeškem občinskem svetu (če je razmere v najvišjem organu novomeške občine sploh primerno presojati skozi prizmo duha) je precej revno. Čeprav je v tem organu zbranih kar nekaj treznih, pametnih, izobraženih in razgledanih ljudi, je na tem mestu slišati nenavadno veliko ozkosrčnih, nespametnih ter z izobrazbo in razgledanostjo sprtih stvari. Včasih se človek ne more znebiti grdega občutka, da nek neusmiljeni političantski vakuum vsrka in preoblikuje celo tisto zdravo pamet in smotrnost, ki ju premorejo posamezniki.

Glasi in zmaguje se po vnaprej pripravljenem scenariju. Proti pa si tako in tako ne zato, ker misliš, da je tako prav, ampak zato, ker so "oni" za. In potem se "pošteni premaganci", ki so rdeče kartone dvignili samo zato, da so pač proti, pomembno spogledujejo in si prikimavajo, čes, sedaj se pa vidi, kakšna je ta oblast, ki

tira samo svoj prav. Oni pa kot da tega ne vidijo in da je vse v redu. Kvečjemu s podtonom: mi smo vsaj civilizirani, če bi bili vi v večini, bi nas pa še topli zraven.

Pri vsej stvari je najhujše to, da človek ne ve, kdo je komu opozicija in zakaj so eni za in drugi proti. In kaj imajo ljudje od tega oziroma kaj bi imeli, če ne bi bilo tako, ampak ravno nasprotno. Pri vsej stvari je za uverjene nepolitične, neodvisne opozicioniste, ki so prepričani, da vsaka oblast pride - močnejša ko je, hitreje se spridi - najhujše to, da se ne morejo opreti na opozicijo. Dokler bo očinska oblast imela tako opozicijo, kot jo ima sedaj, bo lahko delala še večje neumnosti, bo lahko še bolj neučinkovita, nerazvojna, brez poslušnosti, neperspektivna in v sebi razklana, pa bo še vedno manj slaba kot tisto, kar se ponuja kot njena alternativa. Prekleta mizerija!

ANDREJ BARTELJ

Poklicna vzgoja se je prijela

V tem šolskem letu v okviru poklicne vzgoje na OŠ Center tudi kmetijske dejavnosti - Predsodki o določenih poklicih - Želja po vključitvi projekta v nacionalni program

NOVO MESTO - Projekt Spodbujanje poklicnega izobraževanja s pomočjo poklicne vzgoje v osnovni šoli v Sloveniji teče že tretje leto. Do sedaj se je v projekt vključilo 8 osnovnih šol iz različnih krajev po Sloveniji, vsako leto naj bi se mu pridružilo še 10 novih.

V naši regiji so projekt uspešno izpeljali na osnovnih šolah Center in Grm iz Novega mesta in na osnovni šoli Loka iz Črnomlja. Še v tem šolskem letu bodo projekt na osnovni šoli Center dopolnili z dejavnostmi na kmetijskem področju. S Kmetijsko šolo Grm so se dogovorili, da bodo delavnice predvidoma stekle v začetku naslednjega koledarskega leta.

Glavni cilj projekta je spodbuditi zanimanje osnovnošolcev za šolanje, ki ga slovensko gospodarstvo potrebuje. Trudi-

mo se spremeniti zakoreninjeno miselnost in predsodke do nekaterih poklicev, je povedal Božo Kočevar, vodja projektne skupine na Informacijskem, izobraževalnem in svetovalnem centru (IZIDA), pod okriljem katerega projekt poteka.

Učencem osnovne šole pomagajo pri samospoznavanju, razvoju poklicnih interesov in poklicnem odločanju. Projekt je namenjen učencem višje stopnje osnovne šole od 5. razreda naprej. Pokazalo se je namreč, da je v 8. razredu, ko je mladostnik tik pred prvo poklicno odločitvijo, za pripravo nanjo že pozno. Program delavnic obsega dva težavnostna nivoja, učenci pa lahko prostovoljno izstopijo, če se izkaže, da jih izbrano področje ne zanima več.

Brigita Šolar, svetovalka na Osnovni šoli Center in ekspert v projektne skupini, je povedala, da so se delavnice na njihovi šoli prijele in da učenci komaj čakajo začetek novih aktivno-

sti. V preteklih letih so izpeljali strojniško delavnico v sodelovanju s podjetjem Revoz iz Novega mesta in lesarsko, pri kateri so sodelovali s podjetjem Novoles iz Straže.

IZIDA želi dejavnosti širiti v nova okolja, hkrati si prizadeva za vključitev projekta v nacionalni program.

IRENA PAVLIČ

Projekti do 2006

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Podjetniški center Novo mesto, ki deluje tudi kot Regionalna razvojna agencija za jugovzhodno Slovenijo, je pretekli torek v zdravilišču Šmarješke Toplice organiziral interaktivno delavnico za pripravo izvedbenega dela regionalnega razvojnega programa. Delavnica je potekala v treh tematskih sklopih: gospodarstvo, okolje in prostor ter človeški viri. Delavnica je nakazala glavne smeri razvojnih projektov do leta 2006 glede na prednostne naloge, ki si jih je 16 občin te regije zastavilo v strateškem delu skupnega razvojnega programa. Pri delu je sodelovalo okrog 70 predstavnikov občin ter strokovnih sodelavcev za obravnavana področja, pa tudi predstavnikov razvojnih ustanov in civilne družbe.

Žalne slovesnosti

NOVO MESTO - Žalne slovesnosti bodo v sredo, 31. oktobra, potekale na pokopališčih v Šmihelu ob 9. uri, v Ločni ob 10. uri in Srebrničah ob 11. uri. V programu bodo sodelovali Mestna godba na pihala, Moški pevski zbor GD Šmihel in dijakki novomeške Gimnazije.

TELEVIZIJA - Televizija z veliko močjo privablja majhne duhove. Kot sveča večje. Ze pred časom je Miloš Dular, neformalni šef opozicije v novomeškem občinskem svetu, predlagal, naj se občinskega sveta prenaša novomeška televizija. Ker do sedaj ni bilo "na tem polju" nič narejenega, je na zadnji seji sveta odločneje vprašal, kaj je s tem. Za sedaj še nič, hvala bogu. Kot da ni na svetu in v naši občini že dovolj hudo! Edina korist od takega prenosa bi bila, da se srd ljudi ne bi zil samo na afganistanke, ampak še na kakšne druge ta(e)lebane. Stranski produkt televizijskih prenosov se občinskega sveta pa bi bil, da novinarjem ne bi bilo treba zapravljati časa na teh vedeledgovkih, ampak bi jih lahko spremljali doma in si ob tem nelepo življenje lajšali s požirkom piva, preklopili na prijaznejši program, v najhujših primerih pa kakšnega velemnega svetnika utišali s pritiskom na rdeči gumb. Ne bi bilo prav poredko!

VARNOST - Svetnik nestrankske Liste za Novo mesto Franci Kek ("Mi ne obljubljam, mi naredimo!") je na zadnji seji novomeškega občinskega sveta teatralično opozoril, da se v dolenski metropoli razrašča mafija. Baje so enega od najemnikov novomeških lokalov (po kuloarskih govoricah gre za najemnika Dodo's puba na Glavnem trgu) zaradi "neposlušnosti" mafijaši tako pretepli, da se je znašel v bolnici, lastnik še enega gostinskega lokala pa je zaradi izsiljevanja teh kriminalcev lokal kar zaprl. Meščane prav zanima, kakšno bo o tem poročilo policije. Če se seveda ta služba, ki jo drago plačujemo vsi občani, ne ukvarja s pomembnejšimi zadevami, kot je lovljenje tistih varnost ogrožujočih norcev, ki po cesti v gotensko dolino drviyo z 51 km na uro, ali usklajevanje bogve kakšnih standardov z Evropsko unijo.

IZPLAČILO - Novomeška občina je te dni (nekaterim) sosednjim občinam, ki so se pred časom izločile, izplačala prvi obrok "dote", ki naj bi jim pripadala po s težavami in muko dogovorjeni delitveni bilanci. To je storila, kljub temu da je občinski svet kot najvišji občinski organ na zadnji seji sklenil, da se "dota" upravičnim občinam ne izplača, dokler te ne poravnajo svojih obveznosti do skupnih porabnikov, kot so Komunala, gasilci, knjižnica, vrtci. A na cagavem novomeškem županstvu je očitno prevladalo mnenje, da je treba najprej dati, da bodo potem dobili. V Sentijskeju, Skočjanu in še kje pa v smeh!

Ena gospa je rekla, da Sentijskeji raje tujcem šenkujejo gasilske avtomobile, kot da bi Novomeščanom prispevali za obrabo igrač, s katerimi se v vrtcih igrajo njihovi otroci.

DJ Plankton in Caminoigra

NOVO MESTO - V LokalPatriotu bo v petek, 26. oktobra, ob devetih zvečer nastopil Igor Vuk, znan pod nadimkom DJ Plankton, v družbi z Mihom Blažičem, nedavnim zmagovalcem rap tekmovalja v Velenju, in Van Alecom. V soboto, 27. oktobra, pa bo ob isti uri koncert skupine Caminoigra. V petek ne bo vstopnine, v soboto pa bo znašala 600 tolarjev.

V PREMISLEK - Minula sobota je bila očito kot nalašč za številne izlete, piknike in pohode. O tem smo se lahko prepričali tudi v kartuziji Pletjerje, kjer so se izletniki iz avtobusov komajda zvrstili na multimedijški predstavitvi samostana, precej oblegana pa je bila tudi samostanska prodajalna. Izletniki so jo tako rekoč izropali, zato so po njihovi zaslugi nedeljski obiskovalci ostali bolj praznih rok. V Pletjerjah so povedali, da jim je minulo soboto prvič v letošnjem letu zmanjkalo vseh vrst priljubljenega sira, in se opravičevali morebitnim kupcem. Taka razprodanost je lahko kar dober namig vsem, ki delajo ali pa bi lahko delali v turizmu. Očitno se nekaj le da narediti in tudi prodati.

LE DA JE TUJE! - Zadnjič so na Šentjernejskem razpravljali, kaj lahko zahtevajo od vodilnega moža novega javnega podjetja, ki bo delovalo v tej občini. Potem ko so zaostri merila pri stopnji izobrazbe, so se spomnili, da je dobro tudi, če zna kak tuj jezik. In so zapisali, da mora znati tekoče vsaj en tuj jezik. O tem, katerega, se bodo najbrž odločili sproti, odvisno od okoliščin: angleščina, nemščina, hrvaščina, kitajščina. Še dobro, da ga ne izbirajo že zdaj, ko je najbolj aktualna talibansčina.

Vabilo k spomeniku

GROBLJE - Krajevna organizacija ZZB NOB iz Šentjerneja vabi na spominsko slovesnost v nedeljo, 27. oktobra, ob 16. uri pri spomeniku na pokopališču v Grobljah. Na slovesnost s kulturnim programom in slavnostnim govornikom županom Francem Hudoklinom se posebej vabijo borci Gubčeve brigade.

Suhokranjski drobiž

AEROBIKA IN PREVALI - Kot so nazorno pokazali ob otvoritvi telovadnice na Prevolah, se bodo poslej tu razgibavali tudi starejši. Med njimi bosta tudi domačinki na fotografiji, ki sta takoj preizkusili

odskočno desko za skok čez kozo in se poskusili prevaliti na blazinah. Z domiselno in za to priložnost primerno predstavo v narečju sta dobro nasmejali občinstvo.

URE REKREACIJE - Suhokranjci so znani po tem, da znajo izkazati hvaležnost in tudi ceniti pomoč in podporo. Tako so Prevolčani zelo hvaležni tudi občinskim svetnikom, ki so glasovali za naložbo v njihovo šolo. Na otvoritveni slovesnosti so se spomnili tudi svetnikov in jim v znak hvaležnosti obljubili ure rekreacije v novi telovadnici. Tudi oni najbrž vedo, da bi bili svetniki in mnogi drugi funkcionarji res potrebni poštene rekreacije, ki bi jim malo prevetrila možgane.

ŠKOCJANSKA JESEN - Ljudska pesem je čudežna! Obogatitvega, ki jo daje, in tistega, ki mu je namenjena. Za to pa nikomur nič ne jemlje, pravijo Fantje z vasi, ki so minulo soboto v okviru kulturnega društva Škocjan pripravili četrto srečanje ljudskih pevcev. S to tradicionalno prireditvijo, ki so jo poimenovali Škocjanska jesen, želijo ohraniti in širiti živo ljudsko pesem. Nastopilo je sedem skupin ljudskih pevcev iz različnih krajev po Sloveniji in škocjanski lovski rogisti. Kot najmlajše so zapele Ragle iz Trebnjega (na fotografiji). (Foto: I. Pavlič)

Kmalu peš ob Temenici?

V zadnjih sedmih letih se na Mirnopedskem že kar dobro pozna, da imajo aktivno Turistično društvo

MIRNA PEČ - Tukajšnje Turistično društvo je nastalo po uspešni akciji za ureditev pešpoti od Zijala do Sv. Ane in nato širilo področje dela. Nekateri dejavnosti so se medtem ustalile. Društvo tako vsako leto zgodaj spomladi predstavlja občino na sejmu Alpe-Adria. Že več let sodeluje z Društvom kurentov Petovio, ki jim pomaga organizirati turnejo po Dolenjski. Zadnji dve leti organizira tudi poseben vlak iz Mirne Peči na ptujski karneval. Letos so mu morali priključiti še po eno kompozicijo v Trebnjem, Sevnici in v Zidanem mostu.

Turistično društvo se vsako leto pridruži drugim društvom pri prireditvah ob občinskem prazniku, ko organizira prikaze starih običajev, pohode in drugo, z vinogradniškim društvom pa poskrbi za martinovanje. Člani TD so izdelali tudi lično brunarico ter v pohodniški sekciji združili domače planince, da bi lažje nadaljevali z označevanjem pešpoti. Poleg krajše poti od Zijala do Sv. Ane so označili že tudi pešpot iz Rogovile preko Hmeljnika do Poljan in Okroglic ter izdali zloženko o njej. Zdaj bi radi v sodelovanju s trebanjsko in novomeško občino označili pešpot ob dolenjski ponikalnici Temenici, ki bi povezovala Trebnje, Mirno Peč in Novo

mesto ter naravne značilnosti, predvsem Luknjo in Zijalo. Sporazum o tem regijskem projektu naj bi v kratkem podpisali župani, vodila pa naj bi ga Dolenjska turistična zveza. B. D. G.

Zborovska pesem

DOLENJSKE TOPLICE - Jutri, 26. oktobra, ob 20.15 bo v restavraciji hotela Kristal v Dolenjskih Toplicah nastopil Lovski pevski zbor iz Medvod, ki se bo predstavil s pesmimi domače in svetovne glasbene zakladnice. Poleg gostujočega zbora se bo predstavil tudi topliški mešani pevski zbor, ki ga bosta spremljala violinistka Petra Gačnik Božič in harmonikar Branko Rožman.

V spomin na Bučki

BUČKA - Območni odbor ZB NOB Novo mesto v sodelovanju z občinskimi odbori iz Sevnice, Semiča in Trebnjega ter s škocjansko občino pripravljajo na Bučki slovesnost, s katero bodo obeležili 60-letnico napada na nemško vojaško postojanko na Bučki in se hkrati poklonili spomenu padlih partizanov. Slovesnost bo v soboto, 3. novembra, ob 11. uri. Slavnostni govornik bo upokojeni general Lado Kocijan, za kulturni program pa bo poskrbelo Kulturno društvo Bučka.

Taborništvo je zelo popularno

Februarja nastalo Društvo tabornikov rodu Samotni hrast iz Šentjerneja šteje blizu 200 tabornikov in njihovih prijateljev - Načrti: šolanje vodnikov in tabora na Gorjancih

ŠENTJERNEJ - Za pravega tabornika ni značilno le, da ljubi naravo, je varčen in živi zdravo, pač pa da je tudi veder, prijazen, discipliniran, zvest in pogumen. Privlačen razlog za pridružitve tabornikom so tudi zanimive dogodivščine, ki so jih člani Društva tabornikov rodu Samotni hrast iz Šentjerneja že doživeli v svojem komaj osemmesečnem delovanju.

Mojca Kodelič, ki na OŠ Šentjernej z Ingrid Šiško Bambič vodi krožek tabornikov in predseduje Društvu tabornikov rodu Samotni hrast, je bila tudi sama tabornica. "Takrat je bil Šentjernej poznan po tabornikih," pravi Mojca Kodelič, in dodaja, da se je po desetletnem premoru najprej začel krožek, ob velikem navdušenju pa so za boljše organiziranje taborniškega življenja letos ustanovili društvo. V njem je vključenih blizu 200 tabornikov in prijateljev tabornikov, med katerimi je 7 vodnikov, 10 pa se jih bo za to nalogo izšlo letošnjo jesen. Še najmanj imajo v Šentjerneju pohodnikov in po-

Mojca Kodelič

hodnic (srednješolcev), ki jih želijo še pritegniti v svoje vrste.

Do sedaj so se šentjernejski taborniki že odpravili po Ple-

terski poti, Evropski pešpoti in na Javorovico, ob 50-letnici Zveze tabornikov Slovenije in kresovanju so pripravili 4 metre visok pagodni ogenj, taborili so na Resi v Kočevskem Rogu, teden dni pa v Dolenjskih Toplicah v Taboru mladih Mojca, kjer so želeli svoje najmlajše pripraviti na bivanje pod zvezdnatim nebom, ki ga bodo spoznali naslednje leto na Gorjancih. Že jeseni pa se bodo tja za nekaj dni odpravili gozdovniki (višji razredi OŠ) in grée (starejši).

Da so polni energije in idej, so mladi šentjernejski taborniki, ki se izobražujejo za vključitev v Zvezo tabornikov Slovenije, pokazali tudi na letošnjem občinskem prazniku s propagandnim taborom, s planinci pa so se v Šentjerneju tudi predstavili v tednu vseživljenjskega učenja.

M. RAPUŠ

Piščanček Franček

DOLENJSKE TOPLICE - Kulturno-umetniško društvo Vesel Teater iz Dolenjskih Toplic organizira to soboto, 27. oktobra, ob 16. uri dramsko-lutkovno predstavo za otroke: Piščanček Franček. S priljubljeno igrico se bo v jedilnici topliške osnovne šole predstavil Taus Teater iz Novega mesta.

OBNOVA GRADU ŽUŽEMBERK - Slikoviti žužemberški grad, ki se dviga nad Krko in prav v centru kraja dolga leta kazal klavarno podobo, spet dobiva lepšo podobo. Na fotografiji je obnovljeni južni stolp gradu. (Foto: S. M.)

Društvo za lepše Gradišče

Turistično društvo Zvon iz Gradišča pri Šentjerneju dobro začelo svoje delo - Ohranjanje starih običajev

GRADIŠČE - V Sloveniji je 32 krajev z imenom Gradišče. Letos junija so v Gradišču pri Lukovici pripravili srečanje slovenskih Gradišč, ki so se ga udeležili tudi predstavniki Gorenjega in Dolenjega Gradišča pri Šentjerneju. "To srečanje je bilo spodbuda, da smo še isti mesec ustanovili Turistično društvo Zvon, o čemer smo se v naših vaseh že nekaj časa pogovarjali," je povedal predsednik društva Tone Ruperčič. "Doslej je v naši občini delovalo le Turistično društvo Šentjernej, v katerem je tudi precej članov iz drugih krajev. Mi smo videli potrebo, da ustanovimo svoje društvo, in mislim, da bi bilo prav, ko bi našemu zgledu sledili še kje. To da zagon kraju, navsezadnje so tudi vse turistične kmetije v vaseh, ne pa v Šentjerneju," pravi Ruperčič.

Poglaviti cilj društva je ureditev in olepšava obeh Gradišč. Volje in zagnanosti za to je dovolj, saj šteje društvo več kot 80 članov. "Iz vsake hiše sta povprečno po 2 naša člana," je vesel predsednik, ki pa hkrati potoži, da je za članstvo premalo zanimanja med mladimi. Društvo je v tem kratkem času, kar deluje, naredilo že marsikaj. Tako so dobili soglasje krajanov za ureditev vaseškega športnega igrišča v Gor-

Gradišču, sodelovali so na praznovanju občinskega praznika Jernejevega in še kaj bi se našlo. Prihodnje leto proti koncu junija bodo gostitelji srečanja Gradišč.

"Ena od nalog našega društva je tudi ohranjanje in gojenje starih kmečkih običajev, del, šeg in navad, značilnih za te kraje" je povedal predsednik. Tako naj bi v sodelovanju s TV Novo mesto posneli po dve oddaji na leto, skupaj pa 15 oddaj na to temo. Tako se prejšnji teden posneli prvo tako oddajo, in to o spravi in ličkanju koruze s šegami in običaji, ki se spremljajo to delo. Delo je potekalo na Fabjanovi. oz., po domače. Blažičevi domačiji.

A. B.

Tudi veleposlanika

ŽUŽEMBERK - Tradicionalne žalne slovesnosti pri spomeniku padlim slovenskim in tujim borcem na Cviblju pri Žužemberku se bodo to soboto, 27. oktobra, ob 11. uri udeležili tudi predstavniki tujih držav, katerih državljani so kot borci NOV padli na območju Suhe krajine. Med drugimi sta udeležbo že potrdila avstrijski in ruski veleposlanik.

Zagnano v obnovo grajskih zidov

Na žužemberškem gradu spet delajo - Odbor za obnovo gradu načrtuje obnovenjena dela do leta 2003 - Računajo na državo - Pripravili bodo še tretji zbornik

ŽUŽEMBERK - Odbor za obnovo žužemberškega gradu, ki deluje od leta 1996, je pred kratkim pregledal finančno stanje in sprejel delovni program do leta 2003. V teh letih je odbor, ki ga vodi Slavko Gliha, izdal dva zbornika z zapisi o bogati naravi in kulturni dediščini, ki so trajne vrednosti, ter s podrobnim opisom poteka obnove žužemberškega gradu. Oba zbornika sta na voljo v občinski upravi.

Žužemberški grad v zadnjih letih, ko so ga spet začeli intenzivno prenavljati, že dobiva novo podobo. Še letos nameravajo sanirati luknjo pri vходу v nekdanjo vinski klet, porušeni kamniti obok, ki vodi v ječo, ter zidove in loka nekdanje kapele v starem grajskem jedru, medtem ko je obrambni zid grajskega jarka ob zahodni strani že prenovljen. Prihodnje leto pridejo po načrtih pride-

jo na vrsto ostali zidovi v starem grajskem jedru in stolpa ob kašči, radi pa bi tudi preložili obstoječo kritino na grajskih stolpih. V letu 2003 naj bi prekrili in obnovili dva južna obrambna stolpa ter steno in ostale zidove na južni strani gradu. Odstranjevali bodo tudi nasutje iz starega grajskega jarka in se lotili sanacije spodnjih delov zidov. Člani odbora tesno sodelujejo z Zavodom za

varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, ki je pripravil konzervatorski pristop pri obnovi in tudi možnosti bodoče izrabe gradu. Predsednik Gliha je člane pozval k pripravi tretjega zbornika, ki naj bi ga izdali v letu 2003. Tudi s prodajo zbornikov si namreč odbor pomaga pri obnovi, sicer pa računa na sredstva dveh ministrstev: za kulturo in v okviru projekta Celostnega razvoja podeželja in obnove vasi tudi kmetijskega ministrstva. Odbor in občina Žužemberk računata, da bo eden izmed najslavnejših gradov na Slovenskem do leta 2005 tudi konzerviran.

S. MIRTIČ

VESELO LIČKANJE - Ličkanje ni bilo nikoli le delo, ampak vedno tudi vesel družabni dogodek. Tudi na "televizijskem" ličkanju na Blažičevi domačiji v Dol. Gradišču pri Šentjerneju, ki ga je pripravilo Turistično društvo Zvon, je bilo tako. (Foto: A. B.)

OGLED GRAJSKEGA PARKA - Mitja Simič je obiskovalcem najprej ob diapozitivih, nato pa še v živo, predstavil grajski park Gradac in kot možnost za prihodnost omenil različne vsebine: rekreacijo, oddih na prostem, predstavitev arheološkega najdišča itd. (Foto: L. M.)

Naglica ne bi koristila

Direktorica Belokranjskega muzeja A. Brancelj Bednaršek o urejanju stalne razstave v Metliki in mestni muzejski zbirki v Črnomlju

ČRNOMELJ, METLIKA - Črnomaljski občinski svetnik Jože Strmec je na sejah sveta že velikokrat postavil vprašanje o mestni muzejski zbirki v Črnomlju. Vendar z odgovori očitno nikoli ni bil povsem zadovoljen. Ko je nazadnje postavil to vprašanje, je pisno odgovorila direktorica Belokranjskega muzeja (BM) iz Metlike Andreja Brancelj Bednaršek.

Pojasnila je, naj bi, kot so bili seznanjeni na sestanku direktorjev slovenskih muzejev, denar za delo muzejev zagotavljale občine, v katerih so sedeži zavodov. Zato naj bi na novo sprejeli odloke o ustanovitvi, po katerih bi bile ustanoviteljice muzejev matične občine, torej za BM občina Metlika. A v Metliki še čakajo, da bo to zamisel potrdila ministrica za kulturo Andreja Rihter.

Četudi bo v prihodnje ustanoviteljica BM le metliška občina, bo muzej še naprej pokrival vso Belo krajino. Vendar bodo iz muzeja prosili vse tri župane, da se bodo dogovorili o načinu dela, usmeritvah, financiranju in še čem. "Zato BM sedaj ne bo začel z novimi nalogami, še zlasti ne s tistimi, ki jih ne bi prej odobrilo ministrstvo za kulturo. Če bomo prišli do natančnejših dogovorov in se bodo z vsebinsko in prostorsko zasnovano stalno razstavo BM strinjali vsi belokranjski župani oz. občinski sveti, bo mogoče črnomaljsko mestno muzejsko zbirko prijaviti kot projekt, ki naj bi ga v prihodnjih letih financiralo tudi ministrstvo za kulturo," je v odgovoru zapisala Branceljeva, ki iz izkušnje ve, da vse prenašale in preslabo dogovorjene rešitve

Dan gasilcev

ČRNOMELJ - V nedeljo, 28. oktobra, bo ob 9.30 pripravila Gasilska zveza Črnomelj pred tukajšnjim gasilskim domom svečanost ob dnevu gasilcev. Razglasili bodo rezultate letošnjih tekmovanj in razdelili priznanja, člani Prostovoljnega gasilskega društva Črnomelj pa bodo slovesno prevzeli novo vozilo.

Predavanje dr. Draga Smiljanica

ČRNOMELJ - ZIK - Knjižnica Črnomelj vabi v četrtek, 25. oktobra, ob 19. uri na predavanje dr. Draga Smiljanica v malo dvorano kulturnega doma. Avtor bo predstavil svoji dve knjigi: Naravno zdravljenje, bioenergija, kiropraktika in skrivnosti zdravljenja raka.

Gradaški park izjemen

Krajinski arhitekt Mitja Simič predstavil vrt pri gradaškem gradu, o katerem piše v zborniku

GRADAC - O gradovih ljudje še nekaj vemo, težko pa je to reči za zgodovinske parke in vrtove ob njih. K sreči sta to zvrsti naše kulturne dediščine boljše raziskala krajinska arhitekta Mitja Simič in mag. Alenka Kolšek, konservatorja na Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, ki sta stanje zgodovinskih parkov in vrtov na Dolenjskem in v Posavju opisala v zborniku, ki je lani jeseni izšel pri Tiskarni Novo mesto - Dolenjska založba.

Preteklo nedeljo se je soavtor zbornika Mitja Simič odzval povabilu metliške knjižnice in območne izpostave Sklada ter v gradaškem kulturnem domu, žal, maloštevilnemu občinstvu predstavil knjigo, še posebej pa stanje grajskega parka Gradac iz 19. stoletja, "ki je nekaj posebnega, saj nima le uporabnega značaja. V mnogih pogledih je izjemen in je sploh edini grajski park v Beli krajini," je povedal. Park najbolj zanimujejo prostorske, ambientalne in kompozicijske značilnosti, ki izhajajo iz lege na polotoku ob Lahinji. Današnje stanje ni najbolj zadovoljivo - vrt je zaraščen, drevored je le

še usmerjevalec itd., se pa že pozna, da nad njim bedi zavod. Tako je na primer obnovljen in pred obiskovalci zaprt mavzolej Jurija Gusiča, v katerem leži kamnit sarkofag.

Dela je gotovo še veliko, "sicer pa bo grajski park Gradac prav zaživel šele takrat, ko bo načrtne in strokovne prenovne deležen ves grajski polotok, predvsem pa grad sam," meni Simič in dodaja, da območje gradu s svojimi kakovostmi predstavlja enega največjih kulturnih in turističnih potencialov v Beli krajini, glede parkovne zgodovine pa celo prekaša grad Otočec.

L. MURN

Končno vsi skupaj

Prenovljen in dograjen vrtec v Semicu - Vanj bodo vključili tudi romske otroke

SEMIČ - Prejšnji teden so v Semicu odprli prenovljen in dograjen vrtec. Z gradbenimi deli, ki so jih začeli pred enim letom, so pridobili 4 igralnice in večnamenski prostor. Pred dograditvijo je bil vrtec razporejen na treh lokacijah: v sedanjem starem delu zgradbe, gostovali so v stanovanjskem bloku in osnovni šoli. Vzgojiteljice so si oddahnile, saj je nenehnih delitev vendarle konec. Trenutno je v vrtec 106 otrok, po sedanjih normativih imajo z novo pridobitvijo prostora za okoli 140 otrok. V teku leta naj bi v vrtec vključili romske otroke v starosti od 3 do 7 let, za kar do sedaj niso imeli možnosti.

Investicijo, vredno 137 milijonov, sta finančno podprli občina Semic in Ministrstvo za šolstvo in šport. Nove prostore vrta je njegovemu namenu predala predstavnica Ministrstva za šolstvo in šport, Mira Mlačnik Koren. Nove gradnje je bil vesel tudi župan občine Semic Ivan Bukovec, ki je ob otvoritvi vzgojiteljicam izročil videokamero.

Veliko obdobje investicij za šolo se s to obnovo končuje. Zgradili so igrišče in prizidek k šoli, zdaj še k vrtnu. "Odslej bo potrebno vlagati v kakovost," je povedala ravnateljica semiške osnovne šole in vrta Silva Jančan in izrazila upanje, da se vlaganja v vrtec s to otvoritvijo ne bodo končala.

IRENA PAVLIČ

Občina Semic vabi

Ob občinskem prazniku

SEMIČ - Letošnji občinski praznik v Semicu zaznamuje vrsta najrazličnejših prireditev, ki so se pričele preteklo sredo, končale pa se bodo v soboto, 3. novembra. In kam ste povabljeni prihodnji teden?

V petek, 26. oktobra, bodo ob 13. uri odprli industrijsko cono Vrtača, isti dan ob 18. uri pa vabijo na otvoritev prenovljenega večnamenskega prostora ob župnijski cerkvi v Semicu (Taborska hiša). Svoja dela bodo razstavili tudi slikarji, ki so v začetku oktobra sodelovali na Slikarskem srečanju Semic 2001, ter ustvarjalci 3. male slikarske delavnice. V soboto, 27. oktobra, bo pohod po poteh prve belokranjske čete iz Semicu prek Smuka v Rožni Dol, ob 14. uri pa bo ob gasilskem domu v Rožnem Dolu odprtje vodovoda. Prireditev pa ta dan še ne bo konec, saj bo ob 16. uri v kulturnem domu tudi okrogla miza o pomoči belokranjskemu kmetijstvu in ekološkemu kmetovanju, ob 17. uri pa bo v gostilni Pezdirc podelitev priznanj s 3. mednarodnega ocenjevanja medu. Osrednja prireditev s podelitvijo priznanj Občine Semic bo v tamkajšnjem kulturnem domu ob 19. uri.

V nedeljo, 28. oktobra, ste ob 9. uri vabljene na mini gasilski reli, ob isti uri pa tudi na turnir v streljanju z zračno puško. Ob 14. uri bo sledila otvoritev pločnika Semic - Trata, ob 16. uri pa bo v kulturnem domu prireditev ob 10-letnici društva kmečkih žena, na kateri bodo podelili tudi priznanja "Občina - lepa, urejena in čista" ter razglasili rezultate natečajev Turistični spominek ter Najlejša fotografija narave v semiški občini.

L. M.

Ekološki odbor IMP Livar

ČRNOMELJ - V sredo, 24. oktobra, so na seji ustanovili Ekološki odbor IMP Livar Črnomelj, katerega pobudnika sta direktor družbe Stanislav Osterman in predsednik Regijskega društva ekološkega gibanja Ivančna Gorica Franc Hegler.

"SONČEK SEM IN ŠTETI ZNAM" so ob otvoritvi novih prostorov zapeli varovanci vrta iz skupine Klobučki. (Foto: I. P.)

DOBER OBISK - Delavnice se je udeležilo 13 Romov, ki živijo v Beli krajini, in 8 gostij iz Prekmurja s predsednikom Romske zveze Jožekom Horvatom. (Foto: I. P.)

Kako Romi vidijo sebe

Delavnica za romske ženske v Črnomlju - Stereotipno prikazovanje Romov v filmih

ČRNOMELJ - V okviru prireditev ob tednu vseživljenjskega učenja so prejšnji teden v Črnomlju pripravili delavnico za romske ženske, ki jo je vodila socialna antropologinja dr. Alenka Janko Spreizer iz Ljubljane. Na delavnici so sodelovale članice Ženskega foruma Romske zveze Slovenije iz Prekmurja in Romi, ki živijo v Beli krajini.

Gostje iz Prekmurja so predstavile delovanje foruma, pod okriljem katerega se srečujejo in pripravljajo različne oblike izobraževanja. "Brez izobraževanja ne moreš dobiti službe, brez te ne moreš živeti dostojnega življenja," je povedala ena od članic foruma.

V nadaljevanju so si ogledali izseke iz filmov, v katerih so predstavljeni Romi, in ugotovili, da režiserji pogosto izkoriščajo Romo za posredovanje predsodkov o njih in promovirajo lastne ideje. "Danes ne

kurimo ognja in ne plešemo ob njem, kot so nas predstavili v filmu Halgato," so povedali. Ugotovili so tudi, da so v filmih prikazane le slabe strani njihovega življenja, nikoli pa ne pokažejo Romov, ki se vključujejo v socialno okolje, si zgradijo hiše...

V živahni razpravi so odprli tudi nekaj širših vprašanj, kot je povezovanje Romov v društvo, o katerem so si z gosti, ki društvo že imajo, izmenjali mnenja in izkušnje.

Nada Žagar, direktorica Zavoda za izobraževanje in kulturo v Črnomlju, je povedala, da si pred leti, ko so začeli sodelovati z Romi v okviru projekta Phare, ni mislila, da se bodo kdaj z Romi pogovarjali na tej stopnji. "Samo konituiranost v izobraževanju Romov lahko obrodi sadove. Preko izobraževanja lahko rešujejo tudi ostale probleme," je povedala.

I. PAVLIČ

Župan se ne zmeni za knjižnico!

Matična knjižnica iz Ribnice je do sedaj nabavljala knjige za Loški Potok le z državnim denarjem - Že prihodnje leto brez novih knjig

RIBNICA, LOŠKI POTOK - "Knjižnice so obvezna javna služba in jih kot takšne občine morajo sofinancirati," pravi direktorica Miklove hiše Vesna Horžen. Žal pa se v nekaterih občinah ne zmenijo za to zakonsko določilo. Primer takšne občine je po besedah Horženove na območju bivše ribniške občine sedaj nova občina Loški Potok.

Včeraj se je iztekel rok, do katerega so se morale knjižnice prijaviti na razpis ministrstva za kulturo za programsko sofinanciranje nabave knjižničnega gradiva za prihodnje leto. "V obrazcih, ki smo jih izpolnili, smo med drugim morali navesti tudi zneske, ki jih za nabavo knjig prispevajo občine, saj bo sofinanciranje občin

po novem pogoj, da bo svoj delež primaknila tudi država," pravi Horženova. Rubrika, v katero so morali vpisati znesek, ki ga za izposojevališče matične knjižnice iz Ribnice v Loškem Potoku, namenja tamkajšnja občina, je ostal prazen. "Občina nas povsem ignorira," pravi Horženova in dodaja, da jim za nabavo knjižničnega

gradiva že leta ni prispevala niti tolarja.

V Loškem Potoku imajo splošno knjižnico v prostorih šolske in je popoldan menda odprta le enkrat na teden dve uri. V matični knjižnici nad tem namreč nimajo pregleda. Zato si že dalj časa prizadevajo, da bi za knjižnico našli prostore izven šole. "V stavbi, kjer ima svoje prostore občina, so primerni prostori, vendar pa župan o tem noče niti slišati," pravi Horženova. Zaradi takšne politike župana, kot dodaja, občani Loškega Potoka nimajo enakih možnosti dostopa do knjig kot denimo občani Ribnice in Sodražice, kjer občini izpolnjujeta vse svoje obveznosti do knjižnice. Tudi zato pa so, kot pravi, bralne navade v Loškem Potoku na zelo nizki stopnji!

Po razdelitvi premoženja nekdanje ribniške občine, kjer je, kot pravi Horženova, ribniška občina naredila z vidika knjižnice napako, saj Loški Potok ni dobil ustanovitelskih pravic, se je že tako slabo stanje še poslabšalo. Kljub temu Miklova hiša redno nabavlja knjige tudi za Loški Potok, čeprav, kot pravi Horženova, "je škoda vsake knjige, ki tam leži". Veliko bralcev iz Loškega Potoka namreč hodi v knjižnico v Ribnico, kjer imajo ne nazadnje tudi večjo izbiro. "V prvih 6 mesecih smo za Loški Potok nabavili 88 knjig in približno deset jih še bomo do konca leta," pravi in dodaja, da pa bi jih lahko še dvakrat več. Do sedaj so namreč nabavljali le za delež, ki ga je prispevala država. Če se bo držala svojih dolžnosti, ga v prihodnje ne bo več, tako da verjetno že prihodnje leto, kot pravi Horženova, za knjižnico v Loškem Potoku ne bodo več nabavljali knjig.

M. L.-S.

MRLIŠKE VEŽICE PRI SV. GREGORJU - Občina Ribnica je 22 milijonov tolarjev namenila za gradnjo mrliških vežic pri Sv. Gregorju. Podjetje Gradišče iz Cerknice je dela končalo že maja, a so zaradi oporečnosti vode v vaškem vodnjaku, ki je napeljana do vežic, uporabno dovoljenje pridobili šele te dni. Ob odprtju vežic minuli petek je ribniški župan Jože Tanko dejal, da so v zadnjih letih v številne infrastrukturne programe največ denarja vložili prav pri Sv. Gregorju. Vežice so v zadnjih letih najbolj pomembna pridobitev v tej hribovski krajevni skupnosti s 700 prebivalci. Starejši krajanji so jim sicer nasprotovali, saj menijo, da mora mrlič ležati na domu, mlajši pa mislijo drugače. Kmalu naj bi se lotili priprav za gradnjo večnamenskega športnega igrišča. Potemtakem se ni bati, da bi tamkajšnje vasi izumirale, kvečjemu širile. (Foto: M. G.)

Lokalna oblast nemočna

V Gornjih Lepovčah Romov ne marajo za sosede

RIBNICA - V okolici novega naselja v Gornjih Lepovčah se število Romov v neurejenih bivališčih povečuje, saj k njim posebej v poletnih mesecih na daljši obisk prihajajo rojaki od drugod. Na robu gozda so namestili tabore in, ne oziraje se na okolico, delajo, kar hočejo. Vsak dan brskajo po kontejnerjih, ki jih tudi poškodujejo, okrog se prevažajo z dotrajanimi in neregistriranimi avtomobili, večkrat so tudi nasilni. Zaradi tega so krajanji naselja Gorenje Lepovče zbrali 114 podpisov in s težavami seznanili ribniškega župana Jožeta Tanko oziroma člane občinskega sveta. Zahtevajo da se Romom uredijo stalna bivališča in do se

umaknejo z roba gozda. Župan je obljubil, da bo znova opravil razgovor s pristojnimi službami in policijo, kar lahko razumemo zgolj kot gašenje požara. Vsem je namreč znano, da je pri izbiri lokacije za urejeno romsko naselje občina vedno naletela na velik odpor krajanov, ker Romov ne marajo za sosede.

Župan je še poudaril, da zadeva presega občinske meje, celostno romsko problematiko bi morala urejati država, ta pa jo nalaga občinam. Morda bodo že na naslednji seji občinskega sveta kot posebno točko dnevnega reda obravnavali tudi romsko problematiko.

M. G.

Ribniški zobotrebci

KROMARJEVEGA JEZU NI VEČ - Na mestu, kjer je ne dolgo nazaj stal Kromarjev jež, danes kaže na to, da je nekoč v bližini mostu na cesti Ljubljana - Kočevje v Dolenji vasi nekaj stalo, samo še kup kamenja. Pa še tega je v teh dneh, ko je struga povsem suha, zaradi poraščenosti njene dna z gostim rastlinjem vse težje opaziti! "Roko na srce!" pravijo nekateri domačini, "jez ni odigral pričakovane vloge". "Vendar pa," dodajajo v isti mah, "da ga je zasebnik porušil kar sam, tudi ni prav!" Za to so vendar strokovnjaki, in če se ugotovi, da je jež previsok, naj ga strokovnjaki znižajo, ne pa da se tega loti zasebnik kar sam in jež podre! Še posebno pa ni prav, da je zasebnik ukrepal že kar po odločitvi prvostopenjskega sodišča. Kakšna država pa vendar smo? Tudi Kromarjev jež, ki ga ni več, je kamenček v mozaiku države, kakršna pač smo!

Kostelski rižni

TRI DNI PO ITALIJI - S tridnevnega obiska v regijskem parku v Italiji se je vrnilo 14 udeležencev Zavoda za gozdove Slovenije in Turistično športnega društva Kostel. Udeleženci bodo pripravili več predavanj o tem obisku (in o prejšnjih v Renskem parku in Bavarskem gozdu), ki bodo v decembru in januarju v Kostelu, na Kočevskem in drugod. Italijanski park je podoben kostelski in kočevski pokrajini, kjer načrtujejo podoben park, in prav v ta italijanski park so naselili tudi kočevske medvede, ki jih udeleženci izleta na srečo niso srečali.

OBNAVLJAJO VODOVOD - Vodovoda Vas-Pirče in Vas-Fara, ki sta bila zgrajena pred okoli 50 leti, so začeli obnavljati. Gre za najstarejša vodovoda v občini, ki imata še nezdrave salonitne cevi, ki so tudi pokale in so bile zato precejšnje izgube vode. Dela izvajata Lesdog in Hydrovod Kočevje.

OBNAVLJAJO OGRAJE NA MOSTOVIH - Te dni so začeli obnavljati dotrajane ograje treh mostov na Žagi. Tudi na mostu potočka pri vasi Laze bodo namestili ograjo.

NA KUŽELJSKE NJIVE - Ekipa Hidrotehnika Ljubljana, ki obnavlja most na Kolpi pri Vrtnu, se bo nato preselila na Kuželjske njive, ki jih zdaj poplavlja potok in na njive nanasa kamenje in pesek.

KOSTELSKI BISERI, knjiga Petra Svetika, je naprodaj pri Turističnem športnem društvu Kostel in na pošti v Vasi.

Odslej kolektivno vodstvo

Predsednik KS Stara cerkev Jasenc odstopil zaradi zdravstvenih težav - Delo bo teklo naprej

STARA CERKEV - Predsednik krajevne skupnosti Stara Cerkev Ciril Jasenc je prejšnji mesec zaradi zdravstvenih težav odstopil. Jasenc bo še naprej ostal član 10-članskega sveta KS, ki je po predsednikovem odstopu sklenil, da bo imela ta kočevska KS, ki združuje 14 vasi, do naslednjih občinskih volitev prihodnje leto kolektivno vodstvo.

"To ničesar ne spremeni in KS ne bo v ničemer prikrajšana," pravi o Jasencem odstopu s funkcije predsednika dobro leto pred iztekom mandata tajnik KS Stara Cerkev Toni Vovko. Delo naj bi, kot pravi Vovko, ki po novem zastopa in predstavlja KS, potekalo nemoteno naprej. Za letošnje leto ga je glavnina že opravljena. Napeljali so javno razsvetlavo v Ložinah, Gorenju in Polomu, položili asfalt pred gasilnim domom v Ložinah in obnovili vaški dom v Koblarjih. "Dom smo uredili za potrebe 10-dnevnega mednarodnega prostovoljnega delovnega tabora "Stara Cerkev 2001", ki ga je organizirala Vitra. Udeleženci tabora so s pomočjo zidarjev obnovili obzidje in okolico ruševin cerkvice in hleva na Pugledu," pojasnjuje Vovko in dodaja, da je bil tabor prijetno doživetje tako za udeležence kot tudi za domačine, da pa po pregledu stroškov ugotavljajo, da se finančno ne izplača.

M. L.-S.

Toni Vovko

Za prihodnje leto načrtujejo postaviti javno razsvetlavo na Bregu, večji deli pa bosta še asfaltiranje dela ceste v Koblarjih in postavitev plošče, posvečene pesniku Miranu Jarcu, na pokopališču v Starem Logu. Ploščo so že letos odstranili z razpadajoče hiše in jo restavrirali. Do proslave, ki bo prihodnje leto v Starem Logu, bi bilo potrebno urediti vas, vendar pa, kot pravi Vovko, KS vseh stroškov, ki bodo nastali v povezavi s proslavo, sama ne bo zmogla. Na pomoč bo morala priskočiti občina, za državo pa, kot pravi Vovko, upa, da bo držala svojo obljubo in do takrat obnovila cesto skozi vas, tako da bodo vaščani lažje počakali na obvoznico mimo Starega Loga, ki si jo sicer goreče želijo, a je država v kratkem še ne namerava zgraditi.

UREDITEV TRGA - Občina je naročila izdelavo študije o ureditvi trga v Sodražici. Stavba nekdanje posojilnice na križišču regionalnih cest proti Loškemu Potoku in Novi vasi (na sliki) je zelo moteča. Inspekcija je ugotovila, da je nevarna za mimoidoče, saj bi se zaradi starosti lahko tudi sama podrla. Lastnika stavbe Slovenska zadružna kmetijska banka in Zveza hranilno-kreditnih služb Slovenije naj bi se kmalu pogovarjala z občino in jo morda ponudila v odkup. O končni rešitvi bodo odločali svetniki. (M. G.)

Privlačita enoizmenski pouk in varstvo

Na šoli v Fari imajo kar 85 odstotkov vozačev - Na novo prešolanih 12 otrok - Pouk traja od 8.40 do 14. ure - Varstvo ima vse oblike podaljšanega bivanja

FARA - Na OŠ Fara letos beležijo že peto leto, odkar je dana možnost prešolanja otrok iz sosednje kočevske občine. Minulo šolsko leto je zaključila šolanje prva generacija prešolanih otrok, ki je bila v četrtoletja, kolikor jih pomni ravnateljica šole Vera Cimprič, tudi najštevilnejša generacija na šoli sploh.

"Letos imamo na šoli 86 otrok, od katerih jih je 6 na podružnični šoli v Osilnici," pravi Cimpričeva in dodaja, da so jih imeli še lani skupno 94. Na matični šoli imajo na razredni stopnji dva kombinirana oddelka, v kateri je vključeno 21 otrok, na predmetni pa imajo 59 otrok in čiste oddelke. "Osemdeset otrok še omogoča normalno delo," pravi Cimpričeva. Bojijo pa se, da bo število otrok še upadalo in da bodo morali uvesti kombiniran pouk tudi na predmetni stopnji. Ko bodo leta 2003/04 uvedli devetletko, bodo imeli na razredni stopnji trojno kombinacijo, in sicer dveh prvih in enega drugega razreda. "Do leta 1989 smo imeli kombinacijo 5. in 6. razred, od tedaj naprej pa imamo čiste oddelke, čeprav smo nekoliko pod normativi," pravi in dodaja, da upa, da bo imelo ministrstvo za šolstvo

Vera Cimprič

zanje še naprej toliko posluha, kot ga ima zadnja leta.

"Iz kočevske občine je prešolanih 44 otrok. Večina med njimi je na višji stopnji," pravi Cimpričeva. Vpisujejo se predvsem otroci iz Kočevske Reke in Livolda, in sicer v peti razred, imajo pa tudi učence iz Dolge vasi in Kočevja. "Starši se odločajo za prešolanje otrok na našo šolo predvsem zaradi enoizmenskega pouka in varst-

va," pojasnjuje. Letos se je na novo prešolalo 12 otrok, in sicer 9 v peti razred in trije na razredno stopnjo. Med prešolanimi sta tudi dva prvošolčka, tako da imajo z učencem iz kostelske občine v prvem razredu 3 učence.

"Iz Fara in Vasi imamo samo 13 učencev, vsi ostali pa so vozači," pravi Cimpričeva. Ker se prilagajajo vozačem, ki jih imajo na šoli kar 85 odstotkov, začnejo s poukom ob 8.40. "Pouk traja do 14. ure, nato pa imamo do 15. ure, ko odpelje šolski avtobus, organizirano varstvo, v katerega so vključeni vsi vozači," pravi. Varstvo ima vse oblike podaljšanega bivanja, zaradi veliko učencev pa delo v njem poteka v treh skupinah. "Letos smo naredili izjemo: eno skupino ima delavec, ki je zaposlen preko javnih del na občini," pravi. Na ta način so razbremenili učitelje, ki imajo sedaj več časa za dodatni in dopolnilni pouk ter interesne dejavnosti, obenem pa so tudi občini, ki plačuje varstvo, zmanjšali stroške.

M. L.-S.

Parkirišča ogrožajo 130 ljudi

Trebanjci zatrjujejo, da je večina občin bolj prislunhila prevoznikom kot njihova - UO OOO zavrača očitke sekcije avtoprevoznikov glede nesodelovanja župana - 130 delovnih mest

TREBNJE - Trebanjski avtoprevozniki očitajo občini, da ima premalo posluha zanje, kar po besedah predsednika sekcije za promet pri trebanjski območni obrtni zbornici (OOZ) Mirka Glihe, kažejo razmere pri urejanju parkirnih prostorov, kjer občina Trebnje zaostaja za drugimi, in da so kar dve leti čakali na sestanek z županom. Ker pa tudi ta sestanek ni prinesel pričakovanih rezultatov, so se obrnili po pomoč še na občinski svet.

Trebanjci zatrjujejo, da je večina občin bolj prislunhila prevoznikom, zlasti na mariborskem območju, prednjačijo pa tudi Novomeščani in Črnomaljški. Te občine so po besedah Glihe po zelo dostopnih cenah omogočile odkup zemljišč ali šle v skupno izgradnjo parkirišč. Gliha pravi, da gre potemtakem za skupni problem, česar pa trebanjski župan ne priznava. Predsednik trebanjske sekcije se je informiral, da imajo tudi kolegi v občinah Ivančna Gorica, Grosuplje in Dobropolje bistveno večje možnosti za rešitev tega problema, kot pa jih ponuja njihova občina. Menijo, da bi lahko pridobili subvencije iz raznih skladov za izgradnjo skupnega parkirišča, ki bi ga uporabljala

trebanjska podjetja in avtoprevozniki. Prevozniki pravijo, da je najvišja zapreka pri urejanju parkirišč visoka cena stroškov za spremembo namembnosti zemljišča.

• **Občinska uprava zbira pobude občanov za spremembo prostorskega plana občine Trebnje. S postopkom nameravajo pričeti še letos. Zanimivo pa je, da je pobudo za spremembo tega plana dalo le nekaj avtoprevoznikov.**

Predsednik OOO Trebnje Jože Štepec je občino obvestil, da Gliha ni član upravnega odbora OOO, zato ni seznanjen z vsemi njegovimi aktivnostmi. UO OOO se je v enem letu petkrat sestel z županom, ki je vsakič predstavil prizadevanja

občinskih strokovnih služb pri pripravi lokacije za skupna parkirišča in objektivna dejstva, ki zavirajo uspešno uresničitev. Prevozniki so spomladi letos na svojem zboru izrazili nezadovoljstvo zaradi počasnega reševanja tega problema oz. vključitve parkirišč v prostorski plan občine. Do tega je prišlo zaradi zastoja pri izgradnji avtocest. UO OOO je prevoznike obvestil o predvideni lokaciji skupnega parkirišča. Ker pa novi zakon o prevoznih, ki je stopil v veljavo 3. avgusta letos, vključuje kot pogoj za pridobitev licence parkirišča z uporabnim dovoljenjem, Štepec poudarja, da bo potrebno aktivnosti močno pospešiti, saj v občini deluje 130 avtoprevoznikov, ki bi brez licence izgubili delo.

P. P.

Komu smrdi voda?

Svetnik Franc Kozlevčar (N.Si) je povedal, da pitna voda smrdi v Velikem Gabru in ne tista, ki priteče iz pip na Medvedjeku. Svetnik Pavel Jarc (LDS), tudi direktor Komunale Trebnje, je odgovoril kolegu, da je po analizah zavoda za zdravstveno varstvo voda v celotnem sistemu od Radanje vasi do zadnjih gospodinjstev kakovostna. Iz Ruš je Komunala dobila pojasnilo, da ogljikov dioksid (CO₂), ki ga dodajajo pitni vodi, da bi zmanjšali njeno trdoto, ne smrdi. Po Jarčevih besedah je v trebanjski pitni vodi desetkrat manj CO₂, kot ga je v mineralni vodi Radenske, zadnji mesec pa ga za območje Velikega Gabra sploh niso dodajali.

VERONIKA DESENIŠKA - KUD Klas Mirna je pred kratki premierno uprizoril na domačem odru Jurčičevo Veroniko Deseniško. Veroniko, ki ji v mladosti zdravje ni naklonjeno, je prepričljivo upodobila Lucija Gregorič (na posnetku). V soboto, 27. oktobra, ob 20. uri bodo Mirnčani gostovali v Trebnjem. (Foto: P. P.)

Republiški seminar za nizka trobila

ČATEŽ - Ta vikend bo v domu Čebelica na Čatežu pod Zaplalom potekal republiški seminar za nizka trobila v organizaciji Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti in njegove območne izpostave Trebnje. Seminar bo vodil Darko Rošker iz Maribora.

21. kviz

"Preprečujmo požare"

SEVNICA - PGD Sevnica vabi danes, 25. oktobra, ob 9. uri v kulturno dvorano gasilskega doma v Sevnici na že 21. kviz "Preprečujmo požare!" Tekmovali bodo učenci osnovnih šol v sevniški občini.

Vlada občutno podprla programe

Kopitarna, družba z znanimi lastniki - Normalna likvidnost in izpolnjene vse obveznosti do delavcev - Nova linija za izdelavo čevljarskih kopit in drugi projekti s pomočjo vlade

SEVNICA - Čeprav najstarejše sevniško podjetje ne spada ravno med t.i. gazele, je pa spodbudno, da je Kopitarna, d.d., postalo v zadnjih letih zdravo podjetje, kjer 260 zaposlenim ni potrebno vsak mesec trepetati, ali bodo dobili pravočasno plače.

Lani je Kopitarna dosegla 1.582.382.000 tolarjev celotnega prihodka. 78 odstotkov kapitala v Kopitarni je dejansko privatnega, 22 odstotkov kapitala v tej delniški družbi z znanimi lastniki pa je v lasti tistih, ki jim je bil kapital podeljen. Tako ima desetino delnic Slovenska odškodninska družba,

• V Italiji je 11 podobnih tovarn, kot je Kopitarna, v Španiji 10, na Portugalskem pa 4, a le tretjina jih premore takšno sodobno opremo kot sevniško podjetje. Največja italijanska družba pa izdelava dnevno kar 20.000 kopit, medtem ko jih v Kopitarni mesečno izdelajo okrog 13.000...

12 odstotkov pa upravičenci iz prvega kroga lastninjenja. Na 5. skupščini družbe so sklenili, da 28 milijonov dobička deloma uporabijo za naložbe, deloma pa za izplačilo dividend. Kot poudarja direktor Kopitarne Marjan Kurnik, "ima podjetje v strukturi virov

Lions klub Trebnje za prizadete otroke

TREBNJE - Tukajšnji občinski svetniki so izrazili moralno podporo pobudi Lions kluba Trebnje, da bi s finančnimi sredstvi podprl izgradnjo bivalne skupnosti za otroke z motnjami v telesnem in duševnem razvoju. Kot pravi predsednik trebanjskega kluba dr. med., Zdenko Šalda, nameravajo v akcijo vključiti tudi druge Lions klube v Sloveniji, zato bo to gotovo odmeven projekt.

Vaja "Srebotnica 2001"

SELA PRI ŠUMBERKU - Občinski štab za civilno zaščito in Gasilska zveza Trebnje vabita v soboto, 27. oktobra, ob 13. uri na ogled združene zaščitno-reševalne vaje s predpostavko večjega gozdnega požara, ki bo potekala na gozdni jasi zahodno od vasi Sela pri Šumberku. Na vaji "Srebotnica 2001", ki naj bi trajala do 17. ure, bodo sodelovala vsa PGD v občini in druge reševalne enote.

6. pohod po vinogradniških pešpoteh

ČATEŽ - Vinogradniško-turistično društvo Čatež pod Zaplalom vabi na jubilejni 6. pohod po vinogradniških pešpoteh s Čateža na mirnski grad v soboto, 27. oktobra. Odhod izpred gostilne Ravnikar na Čatežu med 8. uro in 8.30. Pešpot poteka med vinskimi gorami Čatež - Goljek - Trnič - Gorenjska gora - mirnski grad. Pohod bo zaključen z ogledom speče lepote - mirnskega gradu. V štartnino (500 tolarjev) je vključena topla malica na Gorenjski gori. Organiziran bo avtobusni prevoz nazaj na Čatež odhod avtobusa je ob 14. in 16. uri.

Sevniški paberki

• VSI SLOVENCJI JANEZI?! - Pri pozdravljanju gostov na petkovi podelitvi priznanj posavskim Zoisovim študentom na Čatežu je direktor sevniške območne republiškega zavoda za zaposlovanje Anton Koren prekrstil dolgoletnega poslanca državnega zbora in bivšega brežiškega župana Jožeta Avšiča v Janeza. Tem lapsusu pedantnega Tonija se je čudil tudi sam Avšič. Res se obe imeni začneta z isto črko, pa še v Avšičevem sorodstvu bi se našel kakšen Janez. Morda pa je vmes tudi kaj jugonostalgije, ko smo bili za juljeve brate vsi Slovenci - Janezi?!

GOSPOD GASILEC - Je pa predsednik sevnških gasilcev Toni Koren gladko in brez treme speljal nagovor gasilskim veteranom in članom industrijskih gasilskih enot po tekmovalju preteklo soboto na domačem terenu. No, le z rahlo lepотно napako, pojavil se je namreč v civilnem oblačilu, čeprav mu uniforma lepo pristoj, zato ga poveljnik PGD Sevnica Martin Ivnik, ko mu je predajal raport ni naslavljal s tovarišem, kot je navada med gasilci, ampak z gospodom. Zakaj je tako storil, je Martin Toniju povedal pred zborom...

ZOBOTREBEC - Pristrčno pa s(m)o se lahko ob podelitvi priznanj najbolj izvirnim veteranom gasilcem ob taistem dogodku nasmejali gasilcu z Velikega Cirknika, ki je prišel k podelitvi kar z zobotrebem v ustih. Še dobro, da se ni spozabil in s tem hladnim orozjem za zobmi poljubil gasilske častnice Mire Šraj, ki mu je izročila priznanje... Na pomoč!

GODBA SEVNICA NA REVIJI - Na zaključni medobčinski reviji pihalnih orkestror Dolenjske in Posavja, ki jo je sevniška območna izpostava sklada RS za kulturne dejavnosti lahko izvedla le v akustično manj primerni jedilnici sevnške Lise, je občinstvo najbolj navdušila skladba Thomasa Dossa Aurora v izvedbi Pihalnega orkestra Krka Zdravilišča iz Straže pod taktirko Mirka Sajeta. Svojo kakovost je dokazal tudi Pihalni orkester Kapele (dirigent Franci Arh), Pihalni orkester Videm Krško je nastopil brez obolelega dirigenta Draga Gradiška, sevnški godbeniki (na posnetku) pod taktirko Simona Urha pa so pokazali razveseljiv napredek. (Foto: P. P.)

LOŠKI VETERANI - PGD Sevnica je preteklo soboto v okviru meseca varstva pred požari pripravila tekmovanje industrijskih gasilskih enot (IGE) in gasilskih veteranov s starimi ročnimi brizgalnami. Med osmimi ekipami veteranov so se najbolj odrezali Blančani, sledijo jim gostitelji in Boštanjani. Posebno priznanje so dobile veteranke Blance. Za najizvirnejši vtis je dobila kipec gasilca ekipa Velikega Cirknika, najbližje so jim bili loški veterani (na posnetku). Med petimi ekipami IGE je zmagal Stilles, pred Taninom in Lisco. Pokrovitelja tekmovanj sta bila Kopitarna in Zdravko Požun. (Foto: P. P.)

Marjan Kurnik, direktor Kopitarne, d.d.

P. P.

PRIJATELJSTVO - Občina Krško je zelo prijazna do Hrvaške, je tako rekoč njena prijateljica. Eden največjih krških trgov, če ne največji, je Trg Matije Gubca. Stadion v Krškem so poimenovali tudi po Matiji Gubcu. Na krškem stadionu s tem imenom so tudi mednarodne dirke. Tako bo Krško poneslo Gubčevo ime celo v svet. Prijateljstvo, ne?!

OBETAVNO - Krško je odkrilo še eno okno v svet: na Bohorju so našli novo naravno okno.

MISS IN NOVINAR - Rebeka Dremelj, lepota s Senovega, ki bi bila rada miss sveta, je na nedavni nedeljski razvedrilni televizijski večerni oddaji Maria Galuniča dobro vrtela svojega sogovornika Vinka Vasleta. Novinar se je med pogovorom z zgornjo damo nekajkrat pogladil po sukniču po levi strani. Ali se je ob bližnjem srečanju s slovensko lepoticco prijemal za žep ali za srce?

KRANJSKO IN ŠTAJERSKO - V krški občini v Krškem zdravstveni dom, na desni strani Save, gradi Begrad iz Novega mesta, na Senovem bo osnovno šolo gradil Vegrad iz Velenja. Torej na kranjski strani Kranjci, na štajerski strani Štajerci.

NOVA VINSKA CESTA - V KS Cerklje ob Krki so bogatejši še za eno asfaltirano cesto - vinsko cesto na Piroški vrh, dolgo približno 3 km. Cesto so odprli v navzočnosti predstavnikov občine Brežice, KS Cerklje ob Krki, Darša in ministrstva za finance. (Foto: Dušan Erhovnic)

Novo v Brežicah

ZAPUŠČENO - Nekatero krajevno skupnost v brežiški občini bi rade pridobile nekatere zapuščene in po malem tudi že propadajoče objekte, ki stojijo pri njih in ki so občinska last. Občinski svet je tisti, ki izpolnjuje tudi te želje krajevnih skupnosti. Občinski svet pa melje in melje, preden se odloči, ali bi komu kaj dal ali ne bi dal. Namesto da bi poskočil od veselja, da se je le našel kdo, ki je pripravljen vzeti tiste podrtije in jih urediti na svoje stroške.

POGOVOR - V občinskem svetu Brežice. Svetniki glasujejo. Stane Radanovič - SNS (nasmejano, kot ponavadi zbadljivo): "Korber, saj ne veste, o čem glasujemo. Saj ste pravkar prišli v klop." Adolf Korber - SDS: "Saj vidim, kako drugi glasujejo."

IZSELJEVANJE - V brežiški občini se začnejo novi val izseljevanja. Potem ko so domačine prvič izseljevali Nemci - to je bilo med 2. svetovno vojno - jih hočejo zdaj izseliti Slovenci. Med vojno so izseljevali Brežičane, da bi v Posavju naredili prostor Nemcem, zdaj bi Brežičane radi izselili, da bi naredili prostor avtocesti. Razlik med obema izseljevanjema skoraj ni, le da so bili Nemci do domačinov nekoliko prijaznejši.

Krško podpira lastno fakulteto

Ustanavljajo Fakulteto za logistiko sistemov - Če bo v srednješolski stavbi fakulteta, je treba najti prostor za osnovno šolo - Zanimanje predavateljev in študentov

KRŠKO - Potem ko je Valvasorjev raziskovalni center iz Krškega naredil v začetku letošnjega leta elaborat Univerza jugovzhodne Slovenije, po naročilu občine Krško pripravlja vse potrebno za ustanovitev Fakultete za logistiko sistemov Krško. Občinski svet Krško je nedavni seji soglašal z ustanovitvijo.

Svetniki so po daljši razpravi sprejeli štiri sklepe o nalogah občine. Tako se občina obvezuje, da bo kot ustanoviteljica fakultete priskrbel denar v občinskem proračunu in zagotovila za fakulteto prostor. Valvasorjev raziskovalni center sklepi obvezujejo, da pred ustanovitvijo fakultete natančno pove, koliko denarja bodo potrebovali za fakulteto in kdo ga bo dal. Občina pa bo morala poiskati, kot določa eden od skle-

pov, drugo lokacijo za osnovno šolo, če bo dala fakulteti prostor v sedanji srednji šoli.

Svetnike je v razpravi zanimalo, kako bo občina našla denar za fakulteto, ali bo država sofinancirala to visoko šolo, kje so zaposlitvene možnosti za diplomante fakultete za logistiko sistemov in kaj ljubljanska univerza meni o krški fakulteti.

Martin Bratanič, direktor Valvasorjevega raziskovalnega

centra, je poudarjal, da fakulteta v Krškem pomeni veliko prednosti. "Če boste glasovali za ustanavljanje fakultete v Krškem, boste prehiteli marsikatero občino v Sloveniji, kajti nobena občina v državi se ne odloča za ustanovitev fakultete. Ljubljanska univerza ne nasprotuje ustanovitvi fakultete v Krškem, vendar jo mora Krško narediti z lastnimi močmi. O financiranju bodoče visokošolske ustanove v Krškem je dejal direktor krške občinske uprave Franc Glinšek, da je Svet za visoko šolstvo Republike Slovenije dolžan zagotoviti 85 odstotkov denarja za fakultetni program, ko program potrdi.

Za Fakulteto za logistiko sistemov Krško je Valvasorjev raziskovalni center pridobil predhodne prijave možnih predavateljev. Po Brataničevih trditvah imajo za fakulteto na voljo čez 30 doktorjev in magistrov znanosti, doslej pa so prejeli tudi okrog 30 klicev tistih iz Slovenije, ki bi študirali na krški fakulteti.

M. L.

S Klubom penin po Sloveniji

BIZELJSKO - Klub ljubiteljev penin pripravlja potovanja po poteh slovenske vinske kulture, kjer naj bi udeleženci spoznavali vinske, kulinarčne in številne druge posebnosti treh vinorodnih dežel in štirinajstih vinorodnih okolišev v Sloveniji. Na teh izletih vodi udeležence Drago Medved, novinar in publicist, avtor več knjig in številnih člankov o vinu.

M. R.

Jutri občinska priznanja

BREŽICE - Jutri ob 17. uri bo v Viteški dvorani brežiškega gradu svečana seja Občinskega sveta Brežice, kjer bodo podelili priznanja občine Brežice za leto 2001. S sejo bodo počastili 28. oktober, brežiški občinski praznik.

POSODOBLJENA CESTA - V Selih pri Dobovi so minuli petek predsednik sveta KS Dobova Miha Škvarč, predsednik vaške skupnosti Jože Lepšina in brežiški župan Vladislav Deržič svečano odprli posodobljeno cesto (na sliki). Da je cesto treba urediti, so vaščani sklenili na referendumu pred dvema letoma, ko so se tudi odločili, da bodo za lepšo urejenost vasi tudi sami prispevali denar. Otvoritev so popestrili gasilski godbeniki iz Loč pri Dobovi, rogisti in recitatorka Simona. Povabljeni goste so po novi cesti na poskusno vožnjo popeljali v zapravljenih. (Foto: M. R.)

PODELILI PRIZNANJA KS KOSTANJEVICA NA KRKI - Ob svojem prazniku so se v KS Kostanjevica na Krki minuli četrtek spomnili nekaterih pohvale vrednih krajanov. Predsednik sveta KS Milan Herakovič je šestim krajanom Kostanjevice na Krki in Potapljaškemu društvu Vidra Krško podelil priznanje, sedmim pa posebno priznanje. Krški župan Franc Bogovič je Kostanjevcem položil na srce, naj temeljito razmislijo o nadaljnji prihodnosti življenja v KS oz. občine. Direktorica Valvasorjeve knjižnice Krško Ida Merhar, ki je prejela tudi posebno priznanje, pa je spregovorila o knjižnici. (Na sliki: dobitnik priznanja Jože Sintič.) (Foto: M. R.)

ZA DRUGAČNO ŠOLO - Osnovna šola XIV. divizije Senovo je bila, ko so jo zgradili, najlepša v Jugoslaviji. Po desetletjih je ostala mogočna in lepa, le premajhna je za devetletko. Minuli petek sta šolski ravnatelj Vinko Hostar in krški župan Franci Bogovič poleg šole položila temeljni kamen. Obstoječo šolsko stavbo bodo prenovili in jo dogradili. Dela bodo stala skoraj 700 milijonov tolarjev, za kar bo 200 milijonov prispevala država. Polaganje senovškega temeljnega kamna, ki ga narekuje slovenska šolska prenova, je bilo slovesno, šolarke in šolarji so za pravo vzdušje dodali priložnostni nastop. (Foto: M. L.)

Voda iz cevi, otroci iz razreda

Izredne razmere v osnovni šoli Bizeljsko zaradi počenega vodovoda - Veliko opozoril kot bob ob steno - Bizeljska šola, bizeljsko lokalno osamosvajanje in šolarji

BIZELJSKO - V osnovni šoli Bizeljsko poteka pouk v izrednih razmerah. Enega od razredov so zasilno naredili v šolski telovadnici, v izvajanje pouka vključujejo tudi nekatere druge šolske prostore. Ker je lepo vreme, si bodo pomagali z naravoslovnimi dnevi, ki jih bodo lahko izvedli zunaj šolske stavbe.

Šola znotraj namreč spominja na gradbišče. Potem ko je pred časom počila vodovodna cev, je iztekla voda in v enem od razredov se je zato dvignil parket. Ob pregledu so ugotovili, da bodo morali zamenjati celo estrih. Z delom se je mudilo, zato v šoli zdaj ropota in se praši.

Pokanja vodovoda v začetku letošnjega šolskega leta niso mogli predvideti. Toda šolska opozorila na vse strani bi komu lahko dala slutiti, da bo z bizeljsko montažno šolsko stavbo lahko že kmalu nekaj hudo narobe. "Če bi pristojni poslušali naša opozorila o nujnem vzdrževanju šole, bi gradbinci najbrž delali v šoli v poletnih počitnicah in ne zdaj, ko je pouk. Toda občina Brežice je na naša opozorila o nujnih vzdrževalnih delih v osnovni

šoli Bizeljsko odgovorila, da je za letos za osnovno šolo Bizeljsko žal zmanjkalo denarja. Ta odgovor je prispel le nekaj dni prej, preden je pri nas v drugem razredu počila vodovodna cev, zaradi katere moramo zdaj obnavljati," pravi Vida Najger, ravnateljica osnovne šole Bizeljsko.

• **Milko Veršec, občinski svetnik, je na nedavni seji občinskega sveta Brežice obvestil navzoče o težavah, ki so v bizeljski osnovni šoli nastopile z okvaro vodovoda.**

Bizeljska šolska stavba je slaba. Na razmere, ko delo v šoli po mnenju strokovnjakov sicer ni nevarno, a je po mnenju učiteljev in učencev precej neprijetno, šola opozarja občino Brežice zelo pogosto, kot trdi ravnateljica. Na mnoga opo-

zorila ni odgovoril nihče, številna so zavrnila. "Občina mora zagotoviti otrokom vseh svojih šol enake možnosti za delo. Za bizeljsko je premalo denarja za nujno vzdrževanje, medtem ko nekatere druge šole dobivajo denar celo za nadstandardne programe. Če kdo z denarjem za Bizeljsko skopari zato, ker je krajevna skupnost Bizeljsko napovedala svoj odhod iz občine Brežice in ustanovitev nove lastne občine, je to zelo narobe. Otroci in osnovni pogoji za izvajanje pouka nimajo ničesar skupnega z organiziranjem lokalne samouprave. Sicer pa smo zdaj v občini Brežice in ta mora za zdaj zagotoviti pogoje za delo osnovne šole Bizeljsko," pravi Vida Najger.

Po okvari vodovoda v šoli je občina Brežice zagotovila denar za nujno popravilo. Razmere si je ogledal tudi občinski oddelek za družbene dejavnosti.

M. L.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Na novomeški tržnici so branjeveke v ponedeljek ponujale: stročji fižol po 500 do 700 tolarjev kilogram, čebulo po 200, česen po 500, papriko po 200, koren, redkev in kolerabo po 300, kostanj po 250, jurčke po 1500 do 2000, paradižnik po 200 do 400, jabolka po 100 do 150, zelje po 100, endivijo in radič po 300 do 400. Za zavitek rezancev in mlincev je bilo potrebno odšteti 300 tolarjev, za zavitek posušenih jabolk 300, za eno jajce 20 do 30 in šopek petersilja 100 tolarjev. Liter domačega kisa je stal 200 tolarjev, mošta 250, domačega žganja 1000, medu 1000 in kozarec ocirkov 1000 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu smo imeli naprodaj 96 do 3 mesece starih prašičev, 74, starih 3 do 5 mesecev in težkih po 40 do 70 kg, ter 9, težkih po 100 kg. Prve so prodajali po 400 do 480 tolarjev kilogram, kar je 9.000 do 14.000 tolarjev za žival, druge po 360 do 390, kar pomeni 18.000 do 24.000, in tretje po 340 do 400 tolarjev kg, kar znaša 34.000 do 40.000 tolarjev za žival. Sejem je bil srednje obiskan, kupčija je bila dobra.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček Druženje ob peki kostanja

Vsakoletno pobiranje in peka kostanja je za marsikoga tudi družinska tradicija z malo nostalgije in velikokrat povezana z vrsto prijetnih doživetij. Pravi kostanj, ki divje raste po naših gozdovih, je edini lupinar, ki vsebuje veliko škroba, rudninskih snovi (kalcij, kalij, fosfor), od vitaminov pa največ vitaminov B skupine ter malo maščob. Energijska vrednost 100 g kuhanega kostanja je 194 kcal. Najbolj znana sorta kostanja je maroni, ki ima velike in zelo okusne plodove. Kostanj sušimo na velikih pladnjih pri ne previsoki temperaturi in ga nato pakiramo v vreče ter shranjujemo pri 0 do 4° C in čim višji relativni vlažnosti. Ta način je uporaben predvsem za večje količine kostanja, ki so namenjene za prodajo. Zamrzovanje kostanja je zelo primerno za domače gospodinjstvo. Kostanj zamrzujemo na več načinov. Vrečke napolnimo z neolupljenim kostanjem in zamrzujemo ali pa kostanj najprej blanširamo 4 minute v vreli vodi, ga olupimo, dobro ohladimo, nato pa vložimo v vrečke in zamrzujemo. Tako pripravljen kostanj se obdrži do enega leta. Slaba stran takšnega zamrzovanja je, da zavzamejo celi kostanji preveč prostora, zato je najbolje, da kostanj skuhamo, ga olupimo in predelamo v pire. Tega naložimo v plastične posodice

Spravilo pridelkov za zimo!

Kako shraniti da bodo izgube pri skladiščenju čim manjše

V oktobru in začetku novembra bomo pospravili z vrto in njih preostale vrtnine in poljščine, ki jih bo potrebno primerno shraniti, da bodo izgube pri skladiščenju čim manjše. Nekatere za mraz odpornejše vrtnine pa lahko ostanejo na gredicah tudi v zimskem času, te bomo na gredici zavarovali pred mrazom in snegom.

Korenovke in krompir zahtevajo za uspešno skladiščenje mrzlo in vlažno klet s temperaturo 2° do 6° C in 85- do 90-odstotno vlago. Omenjene normative lahko dosegamo le v klimatiziranih skladiščih. V domačih kletih pa se zahtevam klimatiziranega skladišča lahko le približamo, če imamo vkopano in dobro izolirano klet z nebetoniranimi tlemi. Dodatno uravnavamo temperaturo in vlago še s polivanjem tal in zračenjem kleti. Pri zračenju moramo paziti, da ne padejo temperature pod 2° C, ko pa so zunanje temperature višje, odpiramo zračnike, predvsem ponoči, ko je bolj hladno.

V presuhi kleti, ki je dovolj hladna, si pomagamo tako, da zaboječke korenčka, rdeče pese, črne redkve ter korenov petersilja in hrena ovijemo s folijo. Tako se bosta pod folijo povečala vlažnost in količina ogljikovega dioksida, kar bo preprečilo prehitro izsušitev korenovk. Seveda se na spodnji strani folije ne sme pojaviti kondenzirana vlaga, ker lahko povzroči gnitje. V tem primeru folijo naluknjamo ali razrahljamo, da pride do korenov nekoliko več zraka. Vse prej našete korenovke se tudi zelo dobro skladiščijo, če jih v kleti zakopljemo v vlažen pesek ali mivko. **Čebula in česen** pa zahtevata suh, zračen in hladen prostor, vendar ne pod 0° C, da ne zmrzneta. Pri skladiščenju ju čim manj premikamo, kajti

s premetavanjem pospešujemo odganjanje in gnitje čebul. Zato čebulo in česen lahko spletemo v kite ali shranimo v nizke zaboječke, da rastoče in nagnite čebule lahko odstranimo brez premikanja ostalih.

Solatnice - endivijo in radič bomo pred mrazom zavarovali s folijo, ki naj bo trdno opta po lokih - oblikujemo stabilne nizke tunele, da jih morebitni sneg ne bo podrl. Solatnice naj se ne dotikajo folije, kajti na mestih, kjer se dotikajo, zmrznejo in začnejo gniti. Nizke temperature bodo pod folijo dobro prenesle le zdrave, dobro razvite rastline za mraz odpornejših sort endivije in radiča, zato najprej pobiramo obolele rastline, ostalim pa obtrgamo obolele in poškodovane liste. V tunelu lahko shranimo kak mesec cvetačo in zelje, vse do pomladi se obdržita posajen petršilj in hren, na prosta mesta v tunelu pa lahko posadimo tudi zimsko solato in čebulček za zgodnjo spomladansko rabo. Zelo dobra shramba za solatnice, cvetačo, zelje ter korenovke je izpraznjena topla greda, v katero lahko omenjene rastline s čim večjo koreninsko grudo posadimo ali pa samo zložimo.

Seveda ne smemo pozabiti tudi na izpraznjene gredice na vrtu. Pognojimo jih z gnojem ali humusom in prelopatamo ali preorjemo do globine 25 cm ter zemljo pustimo v odprti brazdi, da bo mraz drobil grude in bo zemlja pri spomladanski obdelavi lepo grudčasta in strukturalna. S hlevskim gnojem pognojimo le na tistem delu

vrtu, kjer bomo spomladi sejali in sadili vrtnine, ki dobro prenašajo gnojenje s hlevskim gnojem. To so kapusnice (zelje, ohrovt, cvetača), plodovke (paradižnik, paprika, bučke), gomoljnice (krompir, zelena) ter visoki fižol in por. Zavedati pa se moramo, da bomo imeli lahko le pri dobro shranjenih vrtninah kvalitetno in svežo domačo zelenjavo vse do pomladi, poplačan pa bo tudi trud, ki smo ga vložili v pridelovanje.

CVETKA LAVRIČ, svetovalka za kmečko družino in razvoj dopolnilnih dejavnosti

Obvestila in nasveti

Za poljedelce

ZATIRANJE PLEVELOV NA STRNIŠCIH - Plevel lahko najbolje zatiramo, ko je velik približno 15 - 20 cm. Za uporabo so primerni neselektivni herbicidi za uničevanje vseh prisotnih plevelov. Uporabimo pripravke, kot so: Touchdown, Cidokor, Glyph ipd. Za boljši učinek priporočamo dodatek močila.

Oddaja vzorcev vin

ČRNOMELJ - Društvo vinogradnikov Črnomelj obvešča, da bo v sklopu Martinovanja 2001 v petek, 2. novembra, oddaja vzorcev vin za ocenjevanje, in sicer od 12. do 20. ure v gostilni Mueller. Cena oddanega vzorca je 2.000 tolarjev za člane društva in 3.000 za ostale.

Pinus odprl vrata za ves teden

V tednu vseživljenjskega učenja so v kočevski drevesnici običajni dan odprtih vrat raztegnili na ves teden - Pripravili tudi kiparsko in fotografsko razstavo

KOČEVJE - V drevesnici Pinus v Kočevju že vse od leta 1994, odkar so pričeli z delom, organizirajo dneve odprtih vrat običajno dvakrat na leto. Tudi letos so spomladanskega pripravili v mesecu maju, jesenskega pa so z odločitvijo, da se vključijo v teden vseživljenjskega učenja, raztegnili na ves teden.

Ob dnevih odprtih vrat v drevesnici nudijo obiskovalcem tudi do 50-odstotni popust pri nakupu sadik lastne pridelave, izdajo zloženko in pripravijo kakšno predavanje ali pogovor na izbrano temo, skraj vedno pa organizirajo tudi kakšno prireditev, s katero popestrijo celodnevno dogajanje. Ena takšnih je bila na letošnjem prvem dnevu odprtih vrat

Okrogla miza o kmetijstvu

SEMIČ - V soboto, 27. oktobra, bo ob 16. uri v kulturnem domu potekala okrogla miza na temo pomoč belokranjskemu kmetijstvu, ekološko kmetovanje in evropski skladi, ki se je bodo udeležili: kmetijski minister Franci But, predsednik Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v DZ RS Janez Krämberger, direktorica Agencije za kmetijske trge in razvoje podeželja Sonja Bukovec, ter njena pomočnika Igor Hrovatič in Ciril Smrkolj.

• Finančna piramida postavlja usodo mnogih državljanov na kocko.

imeli ekološko stojnico postavljeno ves teden. Pripravili so tudi pogovora s strokovnjakom o priložnostih in praksah ekološkega kmetijstva za razvoj podeželja ter s kmetom o izkušnjah ekološkega kmetijstva, ves teden pa je bila v improvizirani galeriji v drevesnici na ogled tudi razstava kipov Braneta Žuniča in fotografij Vasje Marinča. Razstavo so poimenovali "Dihajmo z naravo!" in prinaša v poskusu obuditev nekdanjih funkcij kmetij, ki so bile vezane na srečevanje in druženje ljudi, kot je povedala lastnica drevesnice in direktorica Pinusa, d.o.o., Ljuba Turk-Šega, prikaz, da je kmetija lahko tudi kulturni prostor, ne samo proizvodni obrat.

M. L.-S.

TEDEN ODPRTIH VRAT - Tako, kot so v Pinosu prvi letošnji dan odprtih vrat v maju začeli z igrice, so s predstavo Mesto cvetja zaključili zadnji dan v okviru tedna odprtih vrat. Na posnetku: otroci iz projekta Drevesnica-učilnica na prostem, ki so igrice odigrali, njihova mentorica Mateja Grabovec (na sredini) in lastnica drevesnice Ljuba Turk-Šega. (M. L.-S.)

Ob 115-letnici še višja šola

Kmetijska šola Grm je v oktobru praznovala 115-letnico in ob tem častiljivem jubileju dobila višjo strokovno šolo s področja kmetijstva

SEVNO PRI NOVEM MESTU - Letos je v novi program višje strokovne šole resda vpisanih le 51 odraslih študentov, zato pa nameravajo že naslednjo jesen odpreti tudi redni oddelek za 60 mladih študentov. Uvedbo takega programa so narekivale potrebe, zato so šolo pri tem podprle občine, kmetijske zadrage in kmetje.

Program je nova možnost za mlade, ki se nameravajo bolj neposredne ukvarjati s kmetijstvom: za gospodarje kmetij in podjetnike v kmetijstvu. Študente bodo pripravljali tudi za delo v združenjih kmetov in v kmetijskih podjetjih, jih usposabljalni za urejanje podeželskega prostora, razvoj turizma in dopolnilnih dejavnosti, predelave kmetijskih pridelkov, domače obrti in storitvene dejavnosti, poleg tega bodo velik poudarek dali tudi ekološkemu kmetovanju in kmetovanju v omejenih pogojih.

"Gre za nadgradnjo srednje izobraževanja, ki je zelo praktično usmerjena, saj bodo študenti v dveh letih študija imeli kar 800 ur praktičnega

izobraževanja. V 2. letniku bosta na izbiro dve področji: tehnologija kmetijske pridelave in reje ali pa regionalni razvoj podeželja," je pojasnila v. d. direktorice šole Vida Hlebec, ki še dodaja, da so morali pri uvajanju višje šole premagati številne ovire, kot da kmetijstvu ne bi bili potrebni taki programi in kadri.

Kmetijsko šolo Grm obiskujejo dijaki iz Dolenjske, Bele krajine, Zasavja in Posavja ter kočevsko-ribniškega območja, v posamezne programe pa se vpisujejo tudi mladi iz drugih krajev. V tem šolskem letu je vpisanih 690 dijakov, medtem

ko jih je bilo še leta 1996 komaj nekaj čez 400. Šola si je namreč medtem prizadevala povečati vpis v obstoječe programe ter uvajala nove. Tako je pred petimi leti vpisala prvo generacijo vrtnarjev in vrtnarskih

• **Novo mesto je dobilo kmetijsko šolo oktobra 1886, ko je Kranjski deželni zbor zanjo kupil grmski grad, posestvo, živino in inventar. Pod Trško goro so jo preselili leta 1983 zaradi prostorskih potreb tedanjega podjetja IMV.**

tehnikov, v šolskem letu 1998/99 pa je prvič dobila program tehniške gimnazije. Višja šola je že tu, zdaj pa bi radi uvedli še izobraževanje za poklic cvetličarja.

B. DUŠIČ GORNIK

Denar že v petih dneh

Lani je sevniškemu kmetijstvu povzročila suša 287 milijonov tolarjev škode

SEVNICA - Občina Sevnica je pripravila končno oceno škode v kmetijstvu, povzročene s sušo v letu 2000. Končna ocena škode, ki jo je izračunala občinska komisija je bila 527.007.060 tolarjev. Ugotovljeno škodo v znesku 352.592.278 tolarjev so morali na osnovi navodil oklestiti za 30 odstotni pričakovani izpad pridelka, ki ga je možno z ustreznimi agrotehničnimi ukrepi omiliti. Znesek verificirane škode za izplačilo oškodovancem je tako 287.407.572 tolarjev. Škodo je v Občini Sevnica prijavilo 806 oškodovancev.

Dodeljena sredstva državne pomoči za odpravljanje posledic lanskoletne suše, ki jih je Občina Sevnica prejela v štirih akontacijah v skupnem znesku

99.014.766 tolarjev, so dodelili posameznemu oškodovancu na njegov račun. Najmanjši znesek, ki je bil izplačan, je znašal v višini 1.816, največji pa 20.170.595 tolarjev. Povprečni znesek, ki so ga izplačali individualnim kmetijskim oškodovancem, pa je bil 122.847 tolarjev. Pred kratkim so dobili na račun že peto akontacijo v višini 4.680.561 tolarjev. Predsednik občinske komisije Jože Žvar je povedal, da so upravičencem nakazali denar v štirih do petih dnevih od dneva, ko je prispel na račun občine.

P. P.

• *Bolj kot širjenje EU je očitno širjenje mafjskega teritorija.*

Semiška občina vse bolj zarašča

Vse manj zanimanja za kmetovanje

SEMIČ - V semiški občini je večina zemlje težke, posute s kamenjem in slabo rodovitne. Večina kmetijskih površin je kraških, del tudi hribovskih in gorsko-višinskih, skratka, naravne razmere za kmetovanje so precej neugodne. Ne čudi torej, da se je tudi število čistih kmetij v zadnjih letih močno zmanjšalo, povečalo pa se je število zapuščenih kmetij in domačij, na katerih so ostali le še ljudje, starejši od 64 let.

Zaradi vsega tega v semiški občini ne verjamejo, da se bodo v prihodnje mladi pripravljali posvetiti izključno kmetovanju. V podkrepitve tej trditvi je podatek, da kar četrtina semiških kmetij nima ne prevzemnika ne dediča, kar pomeni, da jih kmalu gotovo ne bo nihče več obdeloval. Že sedaj je v zaraščanju 16 odst. semiške občine, ki se očitno ne bo ustavilo, in to kljub temu, da za kmetijstvo niti ni na voljo veliko zemlje. Kar 70 odst. občine je namreč porasle z gozdovi. Pretežni del zahodnega dela semiške občine, ki je pod gozdovi, pa bo postal tudi del regijskega parka Kočevsko-Kolpa, ki je sedaj v ustanavljanju.

Kot so zapisali v strategiji razvoja občine Semič do leta 2010, si ne zatiskajo oči pred tem, da se bo zaradi naravnih pogojev, razpoložljivih kmetijskih površin in ekonomičnosti pridelave število kmetov v prihodnje še zmanjševalo. Zato pa tistim, ki se nameravajo še vedno ukvarjati s kmetijstvom svetujejo, da se odločijo za dopolnilne dejavnosti na kmetijah kot so predelava kmetijskih pridelkov, čebelarstvo, domača obrt, turizem na kmetiji in podobno.

M. B.-J.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Dežela modre frankinje

Kakovost se vedno obrestuje

(Nadaljevanje)

Na združnih kletih v Burgenlandu (na Gradiščanskem) so veliki napisi, ki pričajo o ugledu te sorte v tem vinorodnem območju. Tudi zweigelt imajo tukaj, ni pa v takih čišlih; smo pa dobili v nekaterih kletih izjemno dobra vina te sorte. Zanimiv podvig je uspel v združni kleti Horitschon, ki se je začel z letnikom 1996 in se zelo uspešno nadaljuje. Uresničili so dobro idejo, ki prinaša velik dohodek in ugled tako kleti kot vinogradnikom, ki sodelujejo pri blagovni znamki rdečega vina ARACHON. Tako se je imenoval ta kraj pred nekaj sto leti in ime so uporabili za vino visoke kakovosti in cene. K projektu so pritegnili tri znane in na trgu zelo uveljavljene avstrijske vinogradnike iz treh različnih vinorodnih regij (Štajerska, Wachau in Burgenland).

Imenovani vinogradniki niso člani zadrage, niti njihova vina niso uporabljena za to vino. Njihova pogodbeno dolžnost je samo jamstvo kakovosti navzven. To odgovornost prevzemajo s svojim ugledom, verjetno tudi s premoženjem, dobijo se štirikrat na leto na delovnem sestanku z vodstvom kleti, kjer spremljajo izvajanje pogodbe, postavijo za naslednje obdobje zahteve, obvezno pa sodelujejo pri tipizaciji vina.

Da se je vino zelo hitro uveljavilo, je gotovo zaslug teh treh mož, ki so vinu odprli vrata do kupcev. Osnova za uspešno vino je vedno v grözdu. Ponudili so vinogradnikom, članom zadrage, od 2,5- do 4-krat višjo ceno za grozdje točno določene kakovosti. Normalna cena je povprečno 10 šilingov za 1 kg frankinje, grozdje za vino arachon se plačuje po 25 do 40 šilingov kilogram. Seveda ne more v vsa

kem vinogradu priti do take kakovosti. Ena od glavnih zahtev je zmanjšanje pridelka na trti: na hektar se sme pridelati glede na letnik 4 do 5 ton grozda. Predpisana so obvezna dela v vinogradu, kakor tudi kakovost grozda, ki je potrebna za uvedeni značaj vina. V kleti ne sprejmejo niti enega gnilega grozda. Čez leto spremljajo obdelavo vinograda. Če opazijo, da se pogodbeni vinogradnik ne drži dogovora, ga pisмено opomnijo enkrat, z drugim opominom je že izključen iz pogodbe. V vinu je največ frankinje (50 %), sledijo cabernet sauvignon, zweigelt in merlot. Imajo tudi predpisano tehnologijo za ta tip vina; v novih sodih mora zoreti 14 mesecev. Tudi naravni biološki razkis je obvezen. Preverjal sem v drugih kletih, če pospešujejo naravni razkis vina. Odgovor je bil vedno enak: "Že 6 let pri nas obvezno vključujemo v oblikovanje značaja naših rdečih vin biološki razkis," in eden je poudaril, da si brez njega ne morejo več predstavljati dobrega kletarjenja.

Vino arachon prodajajo v steklenicah štirih velikosti: od 0,375 litra do 1,5 l. V najmanjši steklenički je tudi najvišja kakovost in stane z davkom 447,20 šilinga. Vino v 1,5-literski steklenici stane 550 šilingov. Povedali so tudi, da imajo letno približno 100.000 litrov vina kakovosti arachon in da zaradi povpraševanja količino povečujejo, vendar delajo to zelo previdno. Ta blagovna znamka je za vse udeležene tudi kapitalsko lepo donosna in zadruga je s tem vinom pridobila velik ugled.

V Burgenlandu vinogradnikom posel ne cvete pri vseh vinih. V krizi so masovna bela vina, ki se prodajajo na veliko po 2 do 3 šilinge liter. Gotovo je tudi v Sloveniji v vsakem vinorodnem okolišu v rezervi kak ključ do uspeha, bodimo optimisti in verjemimo, da se bo kakovost vedno obrestovala!

(Konec)

Dr. JULIJ NEMANIČ

Vinogradništvo v novi knjigi

LJUBLJANA - Založba Kmečki glas je pred kratkim izdala knjigo Vinogradništvo, ki sta jo napisala doktorja agronomskih znanosti Stanko Vršič in Mario Lešnik. Prvi v knjigi, ki obsega 350 strani, vinogradniške seznanja v z vzgojo vinske trte in s sodobnimi načini pridelave grozda, drugi pa na široko obdeluje področje varstva vinske trte.

Avtorja sta prepričana, kot sta zapisala v uvodu, da je prihodnost slovenskih vinogradnikov lahko le v pridelavi kakovostnih vin, s katerimi bi lahko majhnost in pestrost obrnili sebi v prid. To pa ne bo šlo brez novih in naprednih načinov dela v vinogradu ter brez izboljšav, s katerimi bi znižali stroške in obenem izboljšali kakovost grozda.

Pri tem je treba biti pozoren na celo vrsto stvari, zato avtorja opozarjata na pravilno izbiro sort in ustrezne gojitvene oblike v posameznih vinorodnih območjih, na preudarno gnojenje, zmerno obremenitev trte ter pravočasno, učinkovito in zmerno varstvo pred boleznimi in škodljivci. Knjiga med drugim predstavlja škropilne programe za integrirano, običajno in ekološko pridelavo grozda.

Doktorja Vršič in Lešnik posredujeta znanje, ki temelji na tujih izkušnjah, a je preizkušeno pri nas in prilagojeno našim razmeram. Knjiga je namenjena seveda vinogradnikom, verjetno pa bo zanimiva tudi za vse, ki jih zanima gojenje vinske trte, ki imajo trs ali dva ali manjši nasad, pa tudi za študente in dijake, ki jo bodo lahko vzeli za študijsko gradivo, saj obravnava tudi zgradbo in življenjske procese vinske trte, podlage in sorte, razmnoževanje in prehrano trte.

B. D. G.

Vinogradništvo

Stanko Vršič, Mario Lešnik

- 374 strani
- barvne fotografije in skice

Cena s 15% popustom:
6.375 (vključen DDV) + poštnina

Naročanje:

• tel./faks: (01) 437 75 42

• e-pošta:

tanja@czd-kmeckiglas.si

Knjiga vinogradnikom podaja novejšo in preskušeno tehnologijo pridelovanja grozda, predstavlja sodobnejše ureditve nanovo zasajenega vinograda in obnove že obstoječega.

Namen vseh izboljšav je znižati pridelovalne stroške, obenem pa zagotoviti boljšo kakovost grozda, kar pomeni povečati dohodek. Pogoji za kakovost so pravilna izbira sort, ustrezne gojitvene oblike, preudarno gnojenje, zmerna obremenitev trte, zelo pomembno pa je tudi pravočasno in učinkovito varstvo pred boleznimi in škodljivci.

Glede na sistem gospodarjenja so predstavljeni škropilni programi za integrirano, konvencionalno in ekološko varstvo vinske trte.

Knjiga obravnava tudi zgradbo in življenjske procese vinske trte, podlage in sorte, razmnoževanje in prehrano vinske trte.

Nadaljnja poglavja predstavljajo gojitvene oblike, primerne za posamezna vinorodna območja, obrezovanje in druga ampelotehnična dela v vinogradu, gnojenje in trgatve.

DOLENJSKE OVCE NA RAZSTAVI - Društvo rejcev drobnice z Dolenjske je prejšnji teden popestrilo dneve odprtih vrat na Kmetijski šoli Grm v Sevnem pri Novem mestu z manjšo razstavo ovac. Z njo je od torka do sobote opozarjalo nase, s skrbno izbranimi primerki živali posameznih rejcev pa so člani društva povedali marsikaj zanimivega iz življenja drobnice številnim obiskovalcem, ki so si z zanimanjem ogledovali posestvo kmetijske šole. Ob našem obisku so se z ovcami družili ravno učenci OŠ Škocjan. (Foto: B. D. G.)

POTA IN STRANPOTA

dežurni poročajo

MOTOR IZGINIL - 20. oktobra dopoldne je s parkirnega prostora pred Srednjo šolo v Krškem izginilo 70 tisoč tolarjev vredno kolo z motorjem znamke ATX.

TRI KOLUTE ŽICE - V noči na 21. oktober je neznanec z dvorišča poslovnega objekta v Krški vasi ukradel tri kolute bakrene žice, težke okrog 400 kg in vredne 600 tisoč tolarjev.

V LOKAL PO CIGARETE - Iz gostinskega lokala Bife peron v Brežicah je v noči na 18. oktober nekdo ukradel 126 škatlic cigaret v vrednosti 45 tisoč tolarjev. Kar dobra zaloga.

OB MOBITELE - Lastniku R. G. iz okolice Metlike je 18. oktobra zvečer nekdo v gostinskem lokalu Havana s pulta ob biljardni mizi ukradel GSM telefon.

ŠTOPARKA UKRADLA DENAR - M. K. iz Ljubljane je 18. oktobra dopoldne ustavila neznan štoperki v križišču v Slovenski vasi. Ko jo je pripeljala do Mirne in je ta izstopila, je opazila, da ji manjka denarnica s 25 tisoč tolarji.

HOTEL GASITI - 19. oktobra ponoči so policisti do iztreznitve pridržali vinjenega 19-letnega D. B. iz Novega mesta, ker je doma razgrajala in razbijala, na hodniku bloka pa je aktiviral še gasilni aparat.

PREVEČ OROŽJA - Na podlagi odredbe so policisti 18. oktobra pri hišni preiskavi pri 51-letni M. H. iz Brezja našli in zasegli avtomatsko puško, nabojnik in več nabojev. Sledi kazenska ovadba.

ZAMIKAL GA JE "ROG" - Neznanec je 19. oktobra v Kočevarjevi ulici v Novem mestu izpred poslovne hiše Real ukradel kolo znamke Rog maraton lasti I. P. iz Novega mesta.

VLOM V GABRIJELAH - V noči iz četrtega na petek so neznanec vložili v skladiščne prostore gostinskega lokala Paviljon Venezia v Gabrijelah in odnesli več zavojev cigaret različnih znamk in več vžigalnikov, pogrešajo pa tudi nekaj steklenih alkoholnih pijač. Lastnik je oškodovan za več kot 80 tisoč tolarjev.

KAR V HIŠO - Lastnik novozgrajene, a še ne vseljene hiše v Gabrijelah na območju Sevnice je oškodovan za okrog 350 tisoč tolarjev, ker so neznanec v noči na soboto vložili v njegovo hišo (razbili okno) in jo v celoti pregledali. Izginili sta dve kotni brusilki in dva vrtna stroja znamke Bosch ter okrog trideset vodovodnih pip. Storitve policija še išče.

ZALOTEN - Neznanec je 17. oktobra vložil v kontejner pred podjetjem Trimo v Trebnjem. Ko je vzel več orodja, ga je pri dejanju zalotila občanka in obvestila policiste. Neznanec je pobežnil, orodje pa pustil.

NEZAZELJEN OBISK - Na parkirnem prostoru novomeške bolnišnice je lastnici T. P. iz okolice Novega mesta v noči na 21. oktober nekdo vložil v osebni avto ter ukradel prometno dovoljenje, sončna očala, prevleko s sedežev in štiri okrasne pokrove koles.

Otroštvo odločilno za življenje

Delavnice in okrogla miza Odvisnost in predšolski otrok z različnimi gosti - Rizični vedenjski vzorci že pri najmlajših - Tudi znaki fizičnega nasilja - Pomemben zgled

NOVO MESTO - Najrazličnejše nasilje in odvisnosti vse bolj zaznamujejo naša življenja in vse prepogosto so ga deležni tudi otroci. Odvisnost in predšolski otrok je bil naslov promocijsko - izobraževalne prireditve v okviru tedna vseživljenjskega učenja, ki so jo pripravile v Vzgojno-varstveni organizaciji Novo mesto.

"Zakaj smo se že na predšolski stopnji lotili te teme? Ker je predšolsko obdobje osnova intelektualnega, socialnega in čustvenega razvoja otroka. Kar se mu dogaja v tem obdobju, bo tako ali drugače prenesel naprej," je razložila vodja prireditve mag. **Darija Žgavc**. Skupaj s kolegicami iz vrtcev je menila, da kot strokovnjakinje zaznavajo rizične vedenjske vzorce že pri predšolskih otrocih, ki lahko vodijo v odvisnost, "in če jih ne bomo dovolj zgodaj obravnavali, obstaja nevarnost, da se ti še potencirajo in prenesejo naprej. Odgovorni smo do sebe, varovancev, njihovih staršev in širše družbene skupnosti."

Pogovor o tako zahtevnem pojavu, kot je zasvojenost, so si delavke strokovnosvetovalnega tima zamislile v obliki igre z otroki in razgovora ob njej, in sicer so se teme lotile na treh področjih. Prva delavnica je obravnavala odvisnost od odnosov, kar pri najmlajših lahko opazimo kot: odtujenost, nezanimanje za druge, agresivno, nasilno vedenje, hude napade upornosti, za otrokovo starost neobičajno spolno vedenje, spolne vsebine v risbah, pretirano zadrževanje v vrtcu ali doma, pomanjkanje prijateljev, nezaupanje do odraslih, pretirano ubogljivost, previdnost itd. Druga delavnica je imela naslov Iskanje poti iz nasilja in medijskih pritiskov. Zajemala je področje telesnega in duševnega zdravja. Kot povedo starši, dvajset odstotkov triletnikov preživi dnevno ob računalniku ali televiziji kar dve do tri ure. Nastaja problem podrejenosti medijem kot nadomestnemu življenju, edinemu prijatelju ter povzročitelju okvar hrbtenice, oči, živčnega sistema in utrujenosti. Pogoste so težave s hrano, motnje spanja, pogoste in zdravstveno nedokazane telesne bolečine.

ZANIMIVO SREČANJE - Mag. **Darija Žgavc** (druga z leve) je pripravila zanimivo okroglo mizo na temo odvisnosti predšolskih otrok. (Foto: L. M.)

Kršitelj kar 3,28 promila

Še vedno pijani

POSAVJE - 29-letni V. Ž. iz okolice Sevnice je 16. oktobra po lokalni cesti Gaberje-Krmelj izven naselja Goveji Dol zaradi neprimerne hitrosti zapeljal na peščeno bankino in nato trčil v drevo. V nesreči se je hudo ranil, policisti pa so ugotovili, da je avto vozil brez ustreznega, vozniškega dovoljenja in močno vinjen, saj je napihal kar 3,28 promila alkohola.

Istega dne popoldne se je 32-letni I. P. iz Ljubljane peljal z osebnim avtom po lokalni cesti iz smeri Križ proti Koprivnici. Iz naselja Veliki Dol je šel kar po sredini ceste po klancu navzgor, takrat pa je iz nasprotne smeri pripeljal 55-letni voznik J. Z. iz okolice Brežic. Prišlo je do trčenja in J. Z. se zdaj hudo ranjen zdravi v ljubljanskem Kliničnem centru.

njegovi vrstniki so potrdili, da ga vidijo kaditi. So pa na otroškem igrišču že našli tudi odvrženo iglo. "Otroku je treba na pravi način razložiti, kaj to pomeni."

V vrtcu Pedenped so na okroglo mizo - staršev skorajda ni bilo - povabili kar nekaj gostov z različnih področij, ki so spregovorili o nasilju nad otroki in o problemu odvisnosti. Vodja otroške ambulante Zdravstvenega doma Novo mesto **Božidar Weiss**, pediater specialist, je povedal, da je pri njih preventivna dejavnost bolj usmerjena v fizično kondicijo otroka, z odvisnostjo od odnosov, hrane, drog ipd. pa se ne ukvarjajo posebej, "zato sem res vesel tega povabila." Opozoril je zlasti na problem debelosti otrok, kar je močno povezano s pretiranim posedanjem pred televizijo in računalnikom.

Rdeča nit debate, v kateri so sodelovali: direktor Centra za socialno delo Novo mesto **Alojz Simončič**, vodja policijskega okolišja PP Novo mesto **Borut Čelič**, direktor Posvetovalnice za učence in starše v Novem mestu **Marjan Stokanovič**, dipl. psih., in ostali, pa je bila predvsem nasilje nad otroki in kaj storiti, da bi ga preprečili. Kot je povedal policist, je takih prijav malo, kar pa še ne pomeni, da jih v resnici ni, so menili tudi vsi ostali.

L. MURN

Padel s strehe

DOVŠKO - Samostojni podjetnik N. F. iz Krškega je z delavci postavil ostreže na stanovanjski hiši domačina v Dovškem. Med delom je N. F. z motorno žago rezal letve, pri tem pa je eno zaradi grče odbilo in N. F. je izgubil ravnotežje ter začel drseti po strehi. Padel je na tla in se hudo ranil - prišlo je do odprtega zloma leve goleni. Z reševalnim vozilom so ga odpeljali v breziško bolnišnico.

"Sposodil" si je traktor

ČRMOŠNJICE - Neznanec je v gozdu pri naselju vzel traktor, last H. M. iz okolice Črnomlja, ter se odpeljal do regionalne ceste Črnomelj - Vranoviči, kjer so delavci Telekom Slovenije položili telefonski kabel. Neznanec je kabel presekal, nato pa ga pritrtil na jekleno vrvo ga okrog 230 metrov povlekel iz zemlje in odpeljal. Nato je traktor odpeljal nazaj. Podjetje je oškodovano za 200 tisoč tolarjev.

Streljal na praznovanju

HUDEJE - 40-letni M. M., 21-letni D. M. in 21-letni I. M., vsi iz okolice Trebnjega, so utemeljeno osumljeni kaznivega dejanja povzročitve splošne nevarnosti. 20. oktobra zvečer so s prijatelji v naselju Hudeje praznovali rojstni dan. Nekaj po polnoči je prišlo do prepira, v katerem so osumljeni vsak s svojo pištolo večkrat ustrelili v zrak.

Našel ročno bombo

KOČEVSKA POLJANE, ČATEŽ - 18. oktobra je občan v gozdu nad Kočevskimi Poljanami našel bombo, ki izvira iz druge svetovne vojne.

Grozljiv občutek nemoči

Je otroka res tako težko zaščititi pred nasiljem? - Prijav na policiji malo, resnično stanje drugačno

Večina otrok se rodi zaželenih in starši vzorno skrbijo za njihov razvoj in vzgojo. Več kot si mislimo, pa je tudi družin, kjer vlada nasilje. In kako pomagati takim prizadetim otrokom in ostalim družinskim članom? Vprašanje, ki težko dobi pravi odgovor.

Na okrogli mizi so vzgojiteljice povedale, da neredko opažajo, da z otroki ni vse v redu, da jih starši zanemarjajo ali celo pretepajo. "Kaj naj naredimo, ko na otrokovi zadnjici opazimo odtis dlani, kar nedvomno kaže fizično nasilje?" so spraševale policista, pediatra, direktorja centra za socialno delo... "Če o tem kaj omenimo staršem, ponavadi dobimo odgovor, da je padel po stopnicah, nato pa otroka nekaj tednov ni v vrtec, kar pomeni, da jih je samo še bolj dobil. Nimamo tudi pravice, da ga peljemo k zdravniku, skratka, počutimo se nemočne."

Gotovo je prav, da o takem primeru obvestimo policijo, "čeprav je policija največkrat zadnja, ki o tem kaj izve. Pri nas imamo malo tovrstnih prijav, kar seveda ne pomeni, da nasilja nad otroki ni," je povedal policist. Policija večkrat izve, da mož pretepa ženo. Jasno, da v taki družini ni vse v redu in da, če jih dobi mati, tudi otroci ne ostanejo brez udarcev. Toda problem je v

dokazovanju. Po prijavi skuša namreč policija zbrati čimveč podatkov in obvestil, najtežje pa je z dokazi, ki so potrebni za kazensko ovadbo na tožilstvu. Kako izvedeti in dokazati, da se nekaj strašnega dogaja za zidovi doma? Otroci so prestrašeni in težko povedo, kaj kdo počne z njimi, še zlasti, če gre za spolno nasilje. "In če ni sodelovanja vsaj enega od staršev, stvari težko odemo do dna. Starš lahko odkloni pogovor in največkrat se zgodi tako," menijo tako policija kot delavci centra za socialno delo in dodajajo, da vse takšne težave izvirajo iz partnerskega odnosa, ki ni dober. "Pediater je povedal, da na dom pretepenega otroka potem z nekim izgovorom pošlje patronažno sestro, da preveri situacijo, to pa je tudi vse. Če gre za spolno nasilje, pa v Novem mestu ne morejo preveriti, saj otroška ginekologinja deluje le v Ljubljani."

Gotovo drži, da bi morali pri vsakem takem primeru stopiti skupaj tako policija, centri, zdravstvo, tožilstvo in še kdo, toda to v praksi še ne uspeva. Tudi zato je kazenskih ovadb s tovrstnimi kaznivimi dejanji malo, če pa že pride do sojenja in obsodbe, so kazni prenižke. Občutek nemoči torej ni izmišljen, ampak, žal, kar pravi. L. MURN

Neprevidni, tudi pijani

Ta konec spet več prometnih nesreč - Trčila v kolesarja - Motorista odbilo na pokrov avta

NOVO MESTO - 23-letna J. R. iz Novega mesta je 21. oktobra v Jurki vasi v desnem nepreglednem ovinku zaradi neprilagojene hitrosti izgubila oblast nad vozilom, zapeljala na levo in na travnik, kjer je trčila v občestni jarek in nato še v kapelico. Hudo ranjena se zdravi v novomeški bolnišnici.

42-letna voznica osebnega avta R. Š. iz Novega mesta je 19. oktobra v Ragoški ulici v Novem mestu pri stanovanjski hiši št 11 zapeljala na levo in trčila v 21-letnega kolesarja B. J. in 19-letno kolesarko A. Ž., ki sta vozila pravilno. Kolesarju in kolesarki so pomoč nudili v novomeški bolnišnici.

19. oktobra je 17-letni voznik kolesa z motorjem G. S. z Dolnje Težke vode v Črmošnjicah nenadoma zapeljal na levo stran ceste, iz nasprotne smeri pa se je pripeljal 26-letni voznik osebnega avta F. K. z Dolža. Slednji je zaviral in se umikal, a je vseeno prišlo do

trčenja. Motorista je odbilo na pokrov motorja in vetrobransko steklo, nato pa je hudo ranjen obležal na tleh. Zdravi se v novomeški bolnišnici, policisti pa so ugotovili, da je vozil vinjen - alkotest je pokazal 1,21 promila.

Ravno tako 19. oktobra pa se je prometna nesreča zgodila še v Zburah. 21-letni T. T. iz Sevnice je z avtom trčil v 56-letno peško D. P. iz okolice Šmarješke Toplice, ki se zdravi v novomeški bolnišnici. L. M.

Bankina se je udrla

KLEVEVŽ - 30-letni A. P. z Roj pri Trebelnem je 21. oktobra vozil delovni stroj po lokalni cesti iz Klevevža proti Mali Strmici. Na klancu mu je iz nasprotne strani po levi pripeljal neznan voznik manjšega tovornega vozila. A. P. se je umikal na neutrjeno bankino, ki se je zaradi teže udrla. Delovni stroj je zdrsnil po nasipu in se večkrat prevrnil. Vozniku je uspelo skočiti iz vozila, hudo poškodovanemu pa so pomoč nudili v novomeški bolnišnici. Voznik tovornega vozila je odpeljal naprej in ga policisti še iščejo. Materialna škoda znaša okrog 3 milijone tolarjev.

Ne vrne erotičnih kaset

Med 1. februarjem in 22. oktobrom si je neznanec v videoteki Praznik v Štefanu pri Trebnjem na drugo ime sposodil več videokaset z erotično vsebino, pa jih v roku ni niti vrnil niti plačal. Videoteka je oškodovana za okrog 250 tisoč tolarjev.

Zapornice za boljšo varnost v Rožnem Dolu

Za Belokranjce, zlasti pa za prebivalce vasi Rožni Dol, Brezje in Hrib, je bil v petek, 19. oktobra, pomemben dan, ki si ga bodo gotovo zapomnili: po dolgoletnih prizadevanjih, prošnjah in opozarjanjih imajo nov avtomatski cestni prehod čez železnico v Rožnem Dolu.

Na otvoritvi, ki je spadala v program semiškega občinskega praznika, se je zbralo veliko domačinov, ki niso mogli skrivati navdušenja nad pričakovanimi avtomatiziranimi zapornicami, ki delujejo že od letošnjega junija. "Dolga leta smo morali voziti čez prehod kljub veliki nepreglednosti v eno in v drugo smer. K sreči smrtnega primera tu ne poznamo, toda mnogokrat je šlo za las," so povedala krajanke.

Prehod zelo nevaren

Čez železniški prehod se gre kar v tri vasi: Rožni Dol, Brezje in Hrib. Tam je ribogojnica in kmečki turizem, ljudje se vozijo vsakodnevno v službo in šolo, ker je to gozdnat teren, so zelo pogosti tovarnjakarji, ki prevažajo les, pa seveda kmetje s traktorji. Posebno za voznike s priključki je bil prehod nevaren, saj se v eno smer vidi le 60 metrov in vlak jih prevozi že v štirih sekundah, kar pomeni, da je bilo težko pravočasno uiti brez posledic.

V Rožnem Dolu so zapornice nekoč že bile, menda od leta 1914, toda ker so bile večkrat spuščene kot odprte, so jih domačini pred leti uničili. "Krajanje pa smo si jih želeli in ni bilo sestanka, da se ne bi pogovarjali tudi o tem," je povedal predsednik KS Rožni Dol Milan Plut. Skupaj s semiškim županom Ivanom Bukovcem sta se zahvalila Ministrstvu za promet in zveze ter Slovenskim železnicam, da so zapornice znova vrnila. Novo pridobitev je namreč v celoti financirala država, ki je prispevala 41 milijonov tolarjev.

Nesreče ponavadi usodne

V semiški občini so po županovih besedah še trije cestno-železniški prehodi, zaznamovani le z Andrejevim križem, in niso tako nevarni, kot je bil ta v Rožnem Dolu. Kaj pa sicer v Sloveniji?

Na 1201 kilometru slovenskih železniških prog se tiri srečujejo s cesto kar na 1006 mestih. Od teh prehodov je okrog 30 zavarovanih z zapornicami,

delno avtomatskimi in delno mehanskimi, kar pomeni, da državo čaka še veliko dela. Nesreč je na nezavarovanih prehodih veliko in ponavadi so usodne. Če pelje vlak na primer 80 km na uro, potrebuje za ustavitev 250 metrov. Kogar zadene vlak direktno, skoraj nima možnosti za preživetje, razen če pride vozilo z boka. Zanimivo, ampak žrtve so največkrat domačini, ker v bistvu vozijo na pamet, sploh pa v tistih delih proge oz. prehodih, kjer vozniki niso stalni. Zvočni signal pa tudi vse cestne oznake očitno niso dovolj, vsaj ne za nekatere.

Že letos uporabna

Pa res vsak voznik ustavi, preden zapelje na progo? Saj so vendar znaki, ki kažejo, ali je ali ni zapornica. Neka vdova, ki ji je letos v prometni nesreči na nezavarovanem železniškem prehodu umrl mož, pravi, da bo poiskala pravico na sodišču, češ da bi morala država poskrbeti za večjo varnost. Morda ima prav, strinjam pa se tudi z dejstvom, da za preprečitev vsake tovrstne tragedije lahko največ naredi vsak, če res upošteva prometne znake, četudi gre to za Andrejev križ.

Predstavniki države dr. Slavko Hanžel, sekretar za železnice, je povedal, da je bilo v pre-

teklem obdobju zavarovanih približno 50 cestno-železniških križanj z zapornicami, prav tako država za to namenja sredstva tudi v tekočem letu in bo tudi prihodnjih letih. Po sprejetju zakona o varnosti v železniškem prometu bodo za to namenjena dodatna sredstva iz naslova uporabnin, ki jo bo moral za uporabo železniške infrastrukture plačevati operater, torej Slovenske železnice, kar se bo zgodilo že letos.

Še 700 nezavarovanih prehodov

Letos so posodobili in opremili z zapornicami štiri cestne prehode z železnico. Če bi država nadaljevala v tem tempu, bi za vseh 700, kolikor jih imamo še nezavarovanih, potrebovala najmanj 170 let. "To je res, vendar je prav zato tudi v zakonodaji, sprejeti v zadnjih letih, opredeljeno, na kakšen način zagotavljati dodatne vire, in eden od teh je plačilo uporabnine. Okvirno naj bi ta znašala okrog milijardo in pol tolarjev, kar pomeni, da bi na leto tudi ob ostalih proračunskih sredstvih lahko zavarovali okrog 40 križanj z zapornicami," je pojasnil Hanžel.

Za eno zavarovanje je potrebno kar 30 - 40 milijonov tolarjev, kar se zdi za svetlobne naprave, mehanske zapornice, elektroniko in kabliranje neverjeten znesek, ampak stroški so pač taki. Načrti države predvidevajo, da bo v 5 do 8 letih uknila okrog 200 do 300 prehodov. "Smiselno je, da sta dva prehoda v povprečju med seboj

oddaljena recimo 3 ali 4 kilometre. Če bi to upoštevali, bi prišli do 350 prehodov, te pa bi v osmih letih lahko zavarovali z zapornicami," je povedal Hanžel in pojasnil, da so kriteriji za nujno zavarovanje prehoda, kjer gre preko proge dnevno povprečno 7 tisoč vozil in 70 vlakov oz. je preglednost slabša. Povedati je treba tudi to, da ljudje letno uničijo kar 120 do 200 zapornic.

Sicer pa je res, da tudi zapornice ne zagotavljajo stoddostne varnosti udeležencev v prometu, saj je mnogo neučakanih voznikov, ki prezrejo rdeči utripajoči semafor, zaobidejo spuščene zapornice in grede čez nevarne tire na drugo stran. Naj se to ne zgodi nikoli več, dovolj je bilo smrti že tudi na dolenskem koncu!

LIDIJA MURN

OTVORITEV - Novi avtomatizirani železniški prehod so svečano odprli: državni sekretar za železnice dr. Slavko Hanžel, Marjan Vrabelj in Leon Kostja iz Slovenskih železnic in semiški župan Ivan Bukovec. (Foto: L. M.)

Alkohol je preveč lahko dostopen

Okrogla miza Odvisnosti v Sloveniji - Povečuje delež vinjenih voznikov - Pobuda o omejitvi točenja in prodaje alkohola mladostnikom - Meja 18, ne 15 let - Preventiva

NOVO MESTO - Mestna občina Novo mesto oz. Lokalna akcijska skupina za preprečevanje uporabe prepovedanih drog ter ljubljanska ustanova "Odsev se sliši" sta pretekli teden pripravili okroglo mizo na temo odvisnosti v Sloveniji. Čeprav je teh odvisnosti kar nekaj, je pogovor stekel predvsem o alkoholizmu.

Na podlagi raziskave pivskega vedenja odraslih prebivalcev Slovenije leta 1999 se ocenjuje, da alkohol pri nas vsaj občasno uživa večina odraslih. Le 5 odstotkov jih v življenju še nikoli ni spilo kozarca alkoholne pijače. Alkoholizem med Slovenci pomeni poglavitni zdravstveni in socialni problem. Na okrogli mizi je svoje mnenje o tem problemu podal dr. Cveto Gradišar, vodja Psihiatričnega dispanzerja Zdravstvenega doma Novo mesto, ki je osvetlil portret alkoholika in njegovo delovanje v

družbi. Direktor Centra za socialno delo Novo mesto Alojz Simončič je povedal, da se pogosto srečujejo z odvisnostjo od alkohola, za katero se skriva vrsta problemov v družini: neurejeni odnosi, materialna ogroženost pa tudi razne oblike zlorab in nasilja. "Naša vloga je informirati osebe, ki so takšne pomoči potrebne, o možnostih in načinih zdravljenja, bodisi ambulantno ali bolnišnično," je povedal.

Po alkoholu pa vse prepogosto poseže tudi mladina, in kot je povedal neki srednješolec, "vse več mojih sošolcev že pred osmo uro prihaja v šolo vinjenih. Kako se lahko dogaja, da gostinci tako mladim tako zgodaj točijo alkohol? Zakaj tega nihče ne nadzira? Starostna meja za točenje alkohola bi morala biti 18 in ne 15 let!" Kot je povedal voditelj okrogle mize Livio Kosina, zaznavajo tudi problem, da se gostinski objekti nahajajo v neposredni bližini šol, načrtujejo pa akcijo s posebnim aparatom, s katerim bi si lahko gost v lokalu sam izmeril stopnjo vinjenosti, zraven pa se ponudi posebna taksi služba. Predstavnica Srednje šole za gostinstvo in turizem iz Novega mesta je povedala, da vsi učni programi vsebujejo teme o alkoholu in da se pri učiteljih pogosto postavljajo vprašanja,

kako vzgojiti "moralnega gostinca", ki bo poznal in upošteval zakone in predpise.

Policist Franc Prašnikar s Policijske uprave Novo mesto je pojasnil, da za nadzorovanje gostinskih lokalov skrbi pristojna inšpekcijska služba, policija pa lahko le ugotavlja vinjenost. "Natakar tudi nima pooblastil, da koga legitimira niti da ugotavlja vinjenost," je pojasnil policist in dodal, da policija iz leta v leto ugotavlja več kršitev in nesreč zaradi tolikšne prisotnosti alkohola in mamil. V prvih devetih mesecih leta je bil delež vinjenih povzročiteljev nesreč kar 11,8 odstotka, od pozitivno preizkušanih z alkotestom pa jih je 50 odstotkov imelo nad 1,5 promila alkohola.

"S silo se ne bo dalo ničesar rešiti. Potrebno je osveščati tudi starše," je povedal mag. Boris Dular, večina ostalih pa je tudi menila, da je treba mladini omogočiti možnosti za koristno izrabljanje prostega časa, potem problemov z najrazličnejšimi odvisnostmi bo manj.

Sicer pa je vodja Koordinacije centrov za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od nedovoljenih drog pri Ministrstvu za zdravje dr. Andrej Kastelic pohvalil delo Novomeščanov, ki so se s problemi odvisnosti začeli ukvarjati dovolj zgodaj. "Povedal pa bi še to, da če že kdo jemlje drogo, naj jo vsaj na način, ki mu povzroča čim manj škode in da ne ogroža drugih," je dejal dr. Kastelic.

L. MURN

ZDAJ VARNEJE - Železniški prehod v Rožnem Dolu je sedaj opremljen z avtomatskimi zapornicami in varnost je veliko večja. Je pa v Sloveniji še 700 nezavarovanih prehodov. (Foto: L. M.)

NEPREVIDNO PREHITEVANJE - 16. oktobra dopoldne se je na hitri cesti št. 1 na odseku med Gmajno in Drnovim pri Zalogah zgodila prometna nesreča zaradi nepravilnega prehitevanja. 48-letna voznica V. M. iz Novega mesta je z osebnim avtom kljub megli in slabi vidljivosti hotela prehiteti tovorno vozilo, ki ga je vozil 29-letni Hrvat V. K. Iz nasprotne smeri pa so takrat pripeljala še tri vozila in voznica V. M. je med prehitevanjem oplazila in zadela vsa tri. Hudo ranjeno so iz razbitin rešili krški gasilci. Odpeljali pa so jo v novomeško bolnišnico. Ostali udeleženci nesreče niso bili poškodovani. Odsek ceste je bil zaprt slabi dve uri. (Foto: M. Vesel)

Veliko pozitivnih

NOVO MESTO - 20. oktobra je med 22. in 6. uro na območju PU Novo mesto potekal poostreni nadzor prometa. Policisti so kontrolirali 330 voznikov. 25-im so izrekli denarne kazni, 25-im so izdali plačilni nalog, sodniku za prekrške pa so jih predlagali 39. Z alkotestom so preizkusili 184 voznikov, od tega je bilo 33 oz. 18 odstotkov pozitivnih, 11 pa jih je preizkus odklonilo. Najvišja koncentracija alkohola je bila 2,68 promila.

Javna tribuna o varnosti

NOVO MESTO - PU Novo mesto vabi danes, v četrtek, 25. oktobra, ob 18. uri na javno tribuno na temo Kako zagotoviti varnost v našem kraju, ki bo v predavalnici Visoke šole za upravljanje in poslovanje.

Skala ogrožala ljudi Kazenska ovadba

LIBNO - 22. oktobra dopoldne so z delovnim strojem znamke Liebherr 902 čistili in širili cestno traso oz. dovozno pot k dvema stanovanjskima hišama na Libni. Ker je bila pot prej široka komaj dva metra, je delavec z bagerjem začel odrti zemljo in s tem širiti. Čistil pa je tudi grmičevje oz. podrast, ki je rasla ob poti. Med odrtanjem zemlje je prišlo do plazenja zemlje, skupaj z njo pa je po pobočju drselo tudi kamenje.

Tako se je okrog 15. ure zaradi vožnje in dela z gradbenim strojem iz zemlje izrila kamnita skala, velika okrog 80 krat 60 cm, in pričela drseti po pobočju. Drsel je okrog 300 metrov, med potjo pa je trčila v dve drevesi, padla na lokalno cesto in se od tam naprej kotalila po pobočju. Zadela je streho stanovanjske hiše na Libni in dimnik stanovanjske hiše na Cesti 4. julija. Po prvih ocenah znaša škoda na obeh hišah okrog 750 tisoč tolarjev. Po končanem ogledu kraja so policisti zaradi povzročitve splošne nevarnosti poslali kazensko ovadbo na okroglo državno tožilstvo v Krškem.

VSE VEČ VINJENIH - Udeleženci okrogle mize so imeli največ vprašanj za policista Franca Prašnikarja (na desni), ki je povedal, da se letos povečuje delež vinjenih povzročiteljev nezgod v prometu. (Foto: L. M.)

Jakina madridska simultanka

Jaka Laković je v Madridu v velikem slogu opravil z Realovimi zvezdniki in Krki Telekomu prinesel spektakularno zmago - Aleš Pipan v dveh tednih uigral razglašeni orkester

NOVO MESTO - Potem ko je novomeške ljubitelje košarke po dveh zaporednih porazih z Zadrom in nespretno izgubljeni tekmi z Olimpijo že zajelo malodušje, so se košarkarji Krke Telekomu z zmago nad legendarnim madridskim Realom v vsem sijaju zavihteli na evropsko košarkarsko sceno.

Za razliko od lanske spektakularne zmage nad Maccabijem tekma v Madridu ni bila tako dramatična, saj je Krka Telekom vodila tako rekoč od začetka do konca srečanja, veliki junak srečanja pa je bil Jaka Laković, ki

je v dvorani Raimonda Saporte z madridskimi zvezdniki odigral simultanko v slogu slovitega šahovskega vele mojstra Garija Kasparova.

V ozadju velikega uspeha Krkinega košarkarskega moštva

pa je trener Aleš Pipan, ki je v dveh tednih uigral povsem razglašeni orkester, ki je pred tem znal v nekaj minutah izgubiti prednost 20 točk. Mnogi so se le nasmihali njegovemu zatrjevanju, da se v Madridu ne mislijo predati, a očitno je vedel, kaj govori. Tudi ko so s petimi osebnimi napakami zaporedoma sedali na klopi skoraj vsi visoki igralci njegovega moštva, je znal najti odgovore na taktične zanke Realovega trenerja Sergia Scariola, Pipanovo zaupanje pa je upravičil prav vsak golobradi mladenič, ki ga je poslal na igrišče.

Seveda spektakularna zmaga nad Realom še ne pomeni, da bo zdaj Krka Telekom lahko premagala prav vsako moštvo, nasprotno, še naprej bo veljalo, da bodo Krkini nasprotniki pred vsako tekmo evrolige veljali za favorite, ki se bodo na tekmo skrbneje pripravili, kot so se na srečanje drugega kroga pripravili Realovi zvezdniki.

Po zmagoslavju v Madridu je bilo pričakovati, da se bodo košarkarji Krke Telekomu težko motivirali na tekmo četrtega kroga s tuzlansko Slobodo Dito. Gostje iz Bosne so sobotno tekmo začeli bolje, in šele ko sta se razigrala Drobniak in Gnjiđić, so domačini vzpostavili ravnotežje na igrišču. Trener Pipan je tekmo izkoristil za uigravanje različnih postav in preizkušanje posameznih igralcev na različnih igralnih mestih, ob tem pa je privoščil počitek nekaterim svojim košarkarjem, ki jih bo še kako potreboval na naslednjih tekmah evrolige.

PRVA ZVEZDA EVROLIGE - 23-letni Ljubljančan v moštvu Krke Telekomu Jaka Laković je veliko odkritje začetka sezone v združeni evroligi. V drugem krogu si je za svojo izvrstno predstavo v Madridu prislužil naziv najkoristnejšega igralca (MVP) evrolige. Na tekmi proti Realu je z 38 točkami, 4 skoki, 7 asistencami in 4 ukradenimi žogami ter 5 protinapadi zbral kar 55 točk in s tem postavil rekord evrolige. Poleg tega z 69 točkami po dveh krogih vodi na listi strelcev evrolige. Jaka je bil od svojih košarkarskih začetkov pa do letos član ljubljanskega Slovana, njegov do zdaj največji uspeh pa je dosegel, ko je slovenska vrsta do 22. leta osvojila srebro na evropskem prvenstvu. (Foto: I. V.)

Trebanjci še naprej na vrhu

V Sevnici Torlo Trebanjecem zagotovil zmago - Ribničani naleteli na boljše - Sevnicanom odvzeli točko

SEVNICA, TREBNJE, RIBNICA - Po treh krogih rokometnega prvenstva v moški I. A-ligi so na vrhu lestvice rokometarji Prul in Trebnjega, ki so edini zbrali vse možne točke, tri zmage so dosegli tudi Celjani, ki pa jim je disciplinska komisija tako kot Sevnicanom odvzela točko.

Bosanski reprezentant Mustafa Torlo v trebanjskih vratih še naprej dokazuje, da je bil v Celju po krivici zapostavljen. Prav on je bil najbolj zaslužen, da Sevnicanom na domačem igrišču na drugem letošnjem posavsko-dolenjskem derbiju ni uspelo priti do prvih točk. Izenačen je bil le začetek tekme, potem pa so si Trebanjci do konca polčasa priigrali kar 8 zadetkov prednosti. Sevnici se niso predali in so se gostom približali na 19:21, to pa je bilo tudi vse, kar so še lahko storili, saj jim je razpoloženi Torlo ubranil kar 7 od 10 sedemmetrov. Poleg tega se sredi minulega tedna Sevnici na pričakovanju izgubili tudi ponovljeno tekmo 1. kroga s Pivovarno Laško, od zapleta zaradi nastopa Sergeja Rutenka, ki še ni imel urejenih vseh dokumentov, za Celje na prvi tekmi,

pa so v bistvu krajšo potegnili Sevnici, saj so kasneje odkrili napako tudi pri registracijah njihovih igralcev in je disciplinska komisija obema ekipama odvzela točko, ki jo bodo Celjani bistveno lažje nadomestili kot Sevnici.

Ribničanom, ki so letošnje prvenstvo začeli z zmagama, se je v tretjem krogu v Velenju zataknilo. 13 je bila tokrat zanje res nesrečna številka; toliko žog se je znašlo v njihovi mreži v prvem polčasu in za toliko zadetkov je bilo Gorenje boljše od njih na koncu srečanja, kljub temu pa so po treh krogih Ribničani na lestvici na visokem 6. mestu.

Sevnici si niti v četrtem krogu ne morejo nadejati prvih točk, saj so vodilne Prule zanje premočne, pač pa lahko z optimizmom čakajo konec tedna Ribničani, čeprav Rudarja, ki je do zdaj osvojil eno samo točko, vseeno ne bi smeli podcenjevati. Še najbolj je pred četrtem krogom negotova usoda Trebanjcev, ki na domačem igrišču pričakujejo zanje vedno neugodno Gorenje; ki ima letos precej visokoteleče cilje.

Ulični teki

BREŽICE - Atletski klub Brežice bo v petek, 26. oktobra, ob 15. uri v sklopu prireditve Brežiški oktober pripravil tradicionalno 23. tekmovanje v uličnih tekih.

ŽE NA ZAČETKU SPREDAJ - Mladi sevnški tekaški as Borut Veber (številka 10) se je že v prvih metrih 10-kilometrski preizkušnje v Bušehi vasi prebil v ospredje, dokaj zahtevno progo pa je pretekel v izvrstnem času 33 minut in 48 sekund. S svojim nastopom je mladi reprezentant na svoj način nagradil prizadevne prireditelje iz domačega športnega društva Sušica. (Foto: I. V.)

Tekači za konec po vinski cesti

Na zadnjem teku za Dolenjski pokal v Bušehi vasi zmagala Borut Veber in Metka Lindič - Skupna zmaga z Lindičevo v Šmarješke Toplice in s Tonijem Venceljem v Šentvid

BUŠEČA VAS - S šestim tekom po vinski cesti se je v nedeljo v Bušehi vasi končala prva sezona tekmovanja dolenjskega pokala v tekih. Na 9 športno rekreativnih prireditvah v Gabrovki, na Čatežu in Lisici, v Šmarjeških Toplicah, Velikih Laščah, na Bregu pri Kočevju, v Kostanjevici, na Gorjancih in v Bušehi vasi je skupaj nastopilo 1230 ljubiteljev teka iz Slovenije in Hrvaške, pokala Dolenjskega lista za skupno zmago pa sta prejela Metka Lindič iz Šmarjeških Toplic in Toni Vencelj iz Šentvida pri Stični.

Nekaj metrov manj kot deset km dolga proga s štartom in ciljem v Bušehi vasi je 99 tekačev peljala mimo vinogradov in zi-

• Dolenjski pokal v tekih je letos pod pokroviteljstvo Dolenjskega lista pripravilo novomeško društvo ljubiteljev teka Marathon, katerega gonilni sili sta predsednik Edvard Doljak in tajnik Stane Lindič, ki sta se vseh tekov udeležila tudi sama. Med letom so se tako med organizatorji posameznih sicer že prej uveljavljenih prireditev in med udeleženci spletile številne prijateljske vezi, tako da se bo prihodnje leto tekmovanje za dolenjski pokal udeležilo še več tekačev, pa tudi prirediteljev tekov, ki letos še niso bili zraven.

danic, klanec v Gadovi Peči, kjer naj bi bil po zatrjevanju strokovnjakov doma cviček, pa je bil tako strm, da so morali celo nekateri najboljši tekaški korak upočasniti in ga prehoditi. Po pričakovanju je težko progo najhitreje pretekel sevnški up Borut Veber, ki je dan pred tem zmagal

Rokometni turnir veteranov

KRMELJ - Na 8. memorialnem turnirju Jožeta Logarja v spomin na pokojnega igralca in rokometnega sodnika je nastopilo šest veteranskih moštev. Prvo mesto so osvojili veterani Zagorja, ki so v finalu s 7:5 premagali Krmelj, tretje je bilo Šmartno, četrtri Maribor, pete, Radeče in šesti veterani Dobropolja. Na turnirju v prihodnjem letu bodo proslavili tudi 50-letnico igranja rokmeta v Krmelju.

tudi na krosu Dela v Murski Soboti, med ženskami pa je zmagala Metka Lindič.

Poleg Dolenjskega lista so Dolenjski pokal v tekih podprli Dolenjska banka, TPV Novo mesto, MO Novo mesto, FTS Tomašič Franc, Slikopleskarstvo Marjan Tomazin, Foto Life, Odbor športa za vse pri Olimpijskem komiteju Slovenije, Agencija za

Horvat v osmini finala MP Bolgarije

NOVO MESTO - Namiznoteniški igralec NTK Krka iz Novega mesta Mitja Horvat je minuli konec tedna uspešno nastopil na mednarodnem prvenstvu Bolgarije v Sofiji. Med posamezniki se je iz kvalifikacij prebil v osmino finala, kjer pa je bil zanj nizozemski igralec kitajskega rodu Čeng Sung premočan. Uspeh uvrstitve v osmino finala je Horvat ponovil tudi v igri dvojic s Slatinškom.

Zaključek sezone teniškega kluba Portovald

NOVO EMSTO - Za zaključek sezone na žunanjih igriščih so v TK Portovald pripravili masters turnir za otroke in klubске rekreativce. V štirih kategorijah pri otrocih so zmagali Ana Benčina, Blaž Redling, Anja Lavrič in Lajžar Škofca. Masters rekreativcev pa je pripadel Marjanu Stokanoviču. Tako otroci kot rekreativni tenisači TK Portovald bodo z vadbo nadaljevali v TC Otočec.

šport Novo mesto, Tiskarna Vesel, TV Vaš kanal, Studio D, Radio Krka in več drugih, ki so pomagali prirediteljem posameznih tekov.

Rumenčki trikrat na štart

Zadnja dirka pokala Seicento Petrol nervozna na začetku in napeta do konca - Pavlič ni imel sreče

CERKLJE - Sobotna zaključna dirka pokala Seicento Petrol na dirkališču Mobikrog v Cerkljah je bila pravi vrhunec sezone. Dirkači so morali na štart kar trikrat. Prvič je vodja tekmovanja dirko prekinil že v prvem krogu, ker je prikupna radijska in televizijska novinarka Tina Malešič hotela preveč in je svojega rumenčka prevrnila na streho. V drugo so bili nekateri vozniki preveč nestrpni in so prehiteli štartne luči, v tretje pa je "čredi" rumenih in rdečih dirkalnikov le uspelo začeti dirko.

Kot rečeno je imelo pred štartom cerkljanskega finala kar 6 voznikov še možnost osvojiti skupno zmago. Dolenjci pa so največ pričakovali od Novomeščana Alojza Pavliča, ki je bil po 10 dirkah v skupnem vrstnem redu tretji, a tokrat res ni imel sreče. Najprej mu je na treningu odpovedal njegov dirkalnik, tako da mu je svojega za dirko posodil Aleš Bužga. Vendar Pavlič tudi s tem ni imel sreče, saj se mu je že v prvih krogih strgala pletenica sklopke, tako da je moral odstopiti.

Svojo prvo zmago v sezoni je z življenjsko predstavo osvojil Vlado Očko, ki je bil najhitrejši že v kvalifikacijah, z drugim mestom pa si je zmago v skupnem vrstnem redu privozil novinec med avtomobilističnimi dirkači Mariborčan Tomaž Kaučič.

Obe dirki za slovenski nacionalni pokal SNP 2000 sta ob množičnosti in razburljivosti

DOLENJSKI LIST

Vaš Četrtekov prijatelj

pokala Seicento Petrol ostali kar nekako v senci. Prvo dirko je dobil Aleš Bužga, pred Alešem Hacetom in I. Deklevo, drugo pa Hace, pred Deklevo in Marinškom. V dirki divizij je bil obkraj najhitrejši Darko Peljhan, ki je bil tudi absolutni zmagovalec druge dirke, ko so štartali vsi skupaj.

SAMU VALANTU JE USPELO - Ko je nekdanji državni prvak v rallyju Tržiščan Samo Valant pred tremi leti slovenski avtomobilizem presenetil s tekmovanjem za Fiatov pokal Seicento Petrol, so mnogi dvomili, da se bo tekmovanje z rumenimi Fiatovimi malčki prijelo, letošnja izjemno uspešna sezona pa je prepričala še zadnje dvomljivce. Na štart zadnje od 11 letošnjih dirk pokala se je v soboto na dirkališču Mobikrog v Cerkljah postavilo kar 24 malih dirkalnikov, kar 6 dirkačev pa je še imelo možnost priboriti si zmago v skupnem vrstnem redu, zato je bila dirka še posebej napeta in razburljiva. (Foto: I. V.)

Mirnska badmintonistka Urška Silvester se je na mednarodnem prvenstvu uvrstila v četrtfinale, kjer je naletela na kasnejšo zmagovalko Majo Pohar - Polfinale na ekipnem MEP

Urška Silvester

KOŠARKA

Evroliga, skupina C, 2. krog - REAL MADRID : KRKA TELEKOM 87:93 (20:22, 35:42, 59:68); REAL MADRID: Struelens 4 (4:4), Djordjević 4, D. Angulo 6, Vukčević 20 (7:14), Tabak 3 (1:7), Herreros 9 (4:4), Tarlač 9 (7:10), Lopez 22 (6:6), Iturbe 10 (4:4); KRKA TELEKOM: Anzulović 6 (1:1), Gnjidić 4 (2:4), Skelin 8 (2:4), Laković 38 (16:19), Davison 8, Grum 9 (1:2), Drobniak 5, Mirković 4, Čapin 4 (0:2), Šamanić 7. **Prosti meti:** Real Madrid 33:49, Krka Telekom 22:32. **Met za dve točki:** Real Madrid 15:33, Krka Telekom 22:47. **Met za tri točke:** Real Madrid 8:20 (Vukčević 3, Lopez 2, Iturbe 2, Herreros), Krka Telekom 9:16 (Laković 4, Grum 2, Drobniak, Šamanić, Anzulović). **Skoki:** Real Madrid 31 (20+11), Krka Telekom 36 (24:12). **Osebnostne napake:** Real Madrid 27, Krka Telekom 33. **Pet osebnih:** Iturbe (29. minuta), L. Angulo (34), Lopez (38); Drobniak (23), Šamanić (26), Gnjidić (28), Grum (32), Davison (36).

Ostali izidi v skupini C: CSKA : Panathinaikos 83:91, Skipper : Budućnost 109:79, Zadar : Pau Orthez 79:83. **Lestvica:** 1. Panathinaikos 4, 2. Pau Orthez 4, 3. Skipper 3, 4. Real Madrid 3, 5. Krka Telekom 3, 6. Zadar 3, 7. CSKA 2, 8. Budućnost 2.

Liga Goodyear, 4. krog - KRKA TELEKOM : SLOBODA DITA 81:77 (21:28, 47:45, 70:59); KRKA TELEKOM: Anzulović 6, Gnjidić 25, Skelin 18, Jelesijević 8, Davison 5, Grum 2, Drobniak 11, Čapin 6; SLOBODA DITA: Husanović 24, Aleksić 18 itd.

Ostali izidi: Budućnost : Zadar 93:88, Geoplin Slovan : Bosna 92:59, Triglav osiguranje : Union Olimpija 68:98, Split : Pivovarna Laško 72:88, Cibona VIP : Široki brijeg 68:63. **Lestvica:** 1. Union Olimpija 8, 2. Cibona VIP 8, 3. Zadar 7, 4. Pivovarna Laško 7, 5. Budućnost 7, 6. Krka Telekom 6,

7. Sloboda Dita 6, 8. Široki brijeg 5, 9. Geoplin Slovan 5, 10. Split 5, 11. Triglav osiguranje 4, 12. Bosna 4.

ROKOMET

1. A SRL, moški, 3. krog - SEVNICA : TRIMO TREB-

NJE 21:26 (7:15); SEVNICA: Marcola, Mičević 2, Požek, Ošlovnik 1, Močilnik, Grizold 1, Kozlina 2, Zupančič, Štuhec 4 (1), Rajič 4, Teraš 6 (2), Kisovec, Zorič 1, Simončič, TRIMO TREBNE: Torlo, Ostaneč, Mežnaršič, Gorenjšek 2, Štruc 1, Šavrič 2, Zupančič, Natek 3, Pekolj, Privšek 1, Žitnik, Gradišek 4, Stojanović 6, Ivančič 7.

GORENJE : INLES RIKO 32:19 (13:9); GORENJE: Kavalaš 3, Sovič 8, Sirk 3 itd.; INLES RIKO: Grm, J. Ile, Lesar 2, G. Ile 3 (2), M. Hojč 1, Josič, Košir, Krže 1, Pajnič 1, N. Hojč 7 (2), Merhar, Kersnič, Mikulin, Škaper 4.

Ponovljena tekma 1. kroga - Sevnica : Celje Pivovarna Laško 20:29 (11:13); SEVNICA: Marcola, Mičević 1, Požek 3 (1), Ošlovnik, Močilnik, Grizold, Kozlina 6 (1), Zupančič 1, Štuhec, Raič 3, Brečko, Peraš 5, Kisovec, Simončič 1.

CELJE PIVOVARNA LAŠKO: Kokšarov 12 itd.

Ostali izidi 3. kroga: Slovan : Termo 30:32, Prevent : Velika Nedelja 25:22, Izola : Mobilitel Prule 67, Rudar : Celje Pivovarna Laško 24:25 (10:13); **lestvica:** 1. Mobilitel Prule 67, 2. Trimo Trebnje 6, 3. Celje Pivovarna Laško 5 (-1)... 6. Inles Riko 4... 12. Sevnica 0 (-1).

1. B SRL, moški, 3. krog - Novoles Novo mesto : Cimos Koper 27:26 (13:11); Gorica Leasing : Dobova 30:27 (12:10); lestvica: 1. Pivka Perutninarstvo 6... 3. Dobova 4... 5. Novoles Novo mesto 4 itd.

1. A SRL, ženske, 5. krog - Jelovica : Gramiz Kočevje 36:27 (15:11); Škoecjan : M-Degro Malizija Piran 22:30 (13:19); zaostale tekme 3. kroga: Krim Eta Neutro Roberts : Gramiz Kočevje 43:16 (21:7); **lestvica:** 1. Krim Eta Neutro Roberts 10, 2. M-Degro Malizija Piran 10, 3. Jelovica 6... 8. Škoecjan 2, 9. Gramiz Kočevje 1 itd.

ODBOJKA

1. DOL, ženske, 2. krog - TPV Novo mesto : Solkan 3:0 (14, 21, 24); lestvica: 1. Formis Bell Miklavž 6, 2. Nova KBM Branik 6, 3. Koper 4... 6. TPV Novo mesto 3 itd.

1. DOL, moški, 1. krog - Kekooprema Žužemberk : Pomurje 2:3 (23, -23, -22, 28, -16).

MIRNA - Letošnji Yonexov turnir za mednarodno prvenstvo Slovenije v badmintonu je minil tudi v znaku 15-letne badmintonistke mirnskega Toma Urške Silvester, ki je v Ljubljani, kjer se je enakovredno merila z najboljšimi evropskimi igralkami, dokazala, da ni le nadarjena mladinka, ampak da bodo morale tekmičice zdaj nanjo resno računati tudi v članski konkurenci.

Urška je v prvem krogu zlahka s 3:0 (7:4, 7:0, 7:4) premagala Irko Fox Keelih, v drugem krogu pa se je dobro namučila z Avstrijko Tino Riedl, s katero sta igrali kar pet nizov. Potem ko je Urška prvi niz izgubila z 1:7, si je opomogla in naslednja dva niza dobila s 7:4 in 7:2, četrtega pa spet izgubila na razliko s 7:8, z zmago v petem nizu s 7:4 pa si je priigrala četrtfinale, kjer jo je čakala najboljša slovenska badmintonistka olimpijka Maja Pohar, ki pa je zanjo ta čas še premočna in je najmlajšo udeleženko zaključnih bojov premagala s 7:1, 7:1 in 7:4.

Na Yonexovem turnirju so od mirnskih igralk poleg Urške nastopile še Maja Klemenčič, Katja Kolenc, Taja Borštnar in Špela Silvester, za katere pa je bila

Med sabo za obstanek?

Kočevke in Škoecjanke na repu

NOVO MESTO, KOČEVJE - Dolenjskima vrstama v 1. A ženski rokometni ligi to jesen ne cvetijo rožice, vse bolj pa kaže, da bosta kočevski Gramiz in Škoecjan neposredna tekmeča za obstanek v ligi. Škoecjanke se po petih krogih ponašajo s točkama za zmago nad zadnjevrstično Burjo, s katero pa Kočevke, ki so v prvem krogu prišle do točke na tekmi z Izolo, še niso igrale. V petem krogu so Škoecjanke doma izgubile s Pirančankami, Kočevke pa v Škofji Loki s tamkajšnjo Jelovico. V šestem krogu bodo Škoecjanke igrale v gosteh z Izolo, Kočevke pa doma z Burjo.

V 1. B-ligi gre šentjernejčankam kar dobro, saj so trikrat zmagale in le enkrat izgubile, na lestvici pa so s tekmo manj šeste. V 5. krogu so s 35:33 v gosteh premagale Zagorje. Novomeščankam gre slabše, saj so do zdaj vknjižile štiri poraze. Obe drugoligaški ekipi bosta v 6. krogu igrali doma, šentjernejški Vias s Ketingom iz Ajdovščine, Novo mesto pa s celjsko Celeio.

mednarodna konkurenca premočna, tako da so vse izpadle že v prvem krogu. V moški konkurenci sta Dušan Škerbiš in Žiga Strmole med posamezniki izpadla že v kvalifikacijah, v igri parov pa v 1. krogu. Aleš Murn, ki je med posamezniki izpadel v 1. krogu glavnega turnirja, je v igri parov skupaj z Andrejem Poharjem v prvem krogu zmagal, v drugem krogu pa sta izpadla.

V ženskem finalu je Maja Pohar po štirih nizih s 3:1 premagala prvo nosilko turnirja Bolgarico Petjo Nedelčevo, njen brat Andrej pa je v finalu z 2:3 izgubil s Francozem Nabilom Lasmarijem.

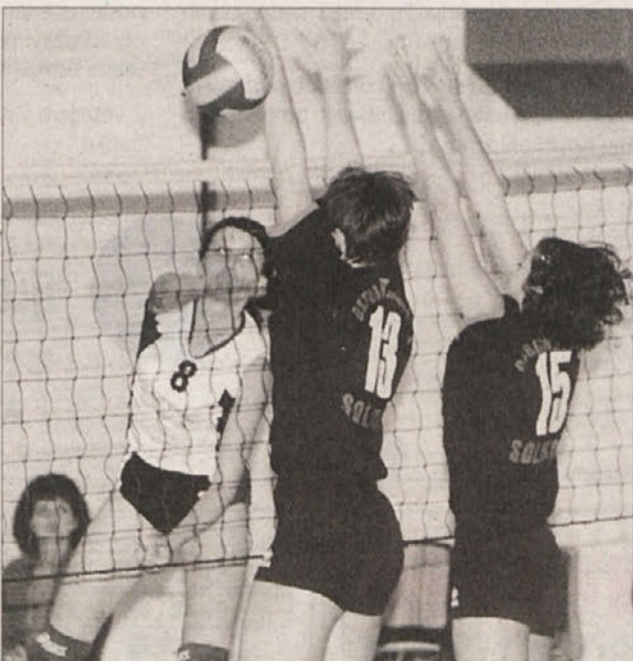
Sestri Urška in Špela Silvester sta predtem uspešno nastopili tudi na ekipnem evropskem prvenstvu za mladince do 17. leta, na katerem je šestčlanska slovenska vrsta predvsem po njeni zaslugi osvojila izvrstno četrto mesto. Na vseh tekmah sta mirnski badmintonistki odigrali

Rudman spet blesti

NOVO MESTO - Na oktoberskem hitropoteznem turnirju šahovskega kluba Novo mesto je sodelovalo 26 igralcev iz Novega mesta in Zagreba. Zmagal je Robert Rudman, drugi je bil Marjan Stokanovič in tretji Marjan Kastelic. V skupnem vrstnem redu vodi Marjan Kastelic, drugi je Rudman in tretji Jože Pucelj.

Rudmanu peti turnir

NOVO MESTO - Peti letošnji turnir v hitropoteznem šahu ŠD Novo mesto je med 17 nastopajočimi dobil Robert Rudman, ki je po sedmih odigranih krogih zbral 6 točk, sledili so mu Emil Luzar, Ivica Paič in Jože Pucelj, ki so zbrali po 5 točk. V skupnem seštevku za leto 2001 ima Marjan Kastelic 222 točk, sledita pa mu Robert Rudman z 210 in Jože Pucelj s 158 točkami.

TPV ZMAGAL, ŽUŽEMBERK NESREČNO IZGUBIL - Odbojkarice novomeškega TPV-ja, ki so v prvem krogu v Miklavžu domačinkam morale priznati premoč, so v soboto doma zlahka ugnale prvotligaške novinke iz Solkana, ki so se jim najbolj uprle v tretjem nizu. Medtem ko obe tujki tokrat nista pokazali veliko, je nosilno vlogo v vrsti TPV-ja odigrala Snežana Rajak, ki je takole premagovala solkanski blok. Slabše se je tokrat godilo Žužemberčankam, ki so, kljub temu da so zaradi poškodb ostali brez Babnika in Noseta, pričakovali, da bodo premagali Pomurje, a se jim je zalomilo. Na koncu izjemno izenačene tekme so imeli več sreče gostje, ki so peti odločilni niz dobili po podaljškju do razlike dveh točk z 18:16. (Foto: I. V.)

Sevničani blesteli na krosu Dela

Sevniški tekači so na 36. krosu Dela osvojili tretje mesto - Veber zmagal osmič zapored

MURSKA SOBOTA - Tekaska reprezentanca sevniške občine je na 36. krosu Dela osvojila tretje mesto, največ zaslug za izjemni uspeh pa ima obetavni državni reprezentant Borut Veber, ki je bil tokrat najboljši na 3 km dolgi progi med starejšimi mladinci, na krosu Dela pa je zmagal že osmič zapored, kar je nedosegljiv rekord.

Sevniški tekači so na krosu Dela dosegli še nekaj dobrih uvrstitev. Tako je Alija Mehic med mlajšimi pionirji do 12. leta osvojil 3. mesto, Mario Robič je bil med pionirji do 13. leta drugi, Marko Vrtič je med starejšimi pionirji do 14. leta četrti, prav tako Maja Marošič med starejšimi pionirkami do 14. leta, Marjeta Doles pa je bila peta med mlajšimi mladinkami. Novomeščani so bili v ekipnem vrst-

nem redu trinajsti, med posamezniki pa uspešnejši. Med starejšimi deklicami A je Janja Bučar zmagala, med starejšimi mladinci je bil Marko Bevc tretji, Miha Kapš pa sedmi, v tej kategoriji pa so Novomeščani dosegli edino ekipno zmago. Med mlajšimi mladinci se je s četrtrim mestom izkazal Matjaž Berus, Primož Tramte je bil med starejšimi pionirji B peti, Tjaša Ogulin pa med starejšimi pionirkami A

četrti. Ekipno zmago je na 36. krosu Dela slavila reprezentanca Maribora, drugi so bili Zelezniki, poleg tretjevrstične Sevnice in Novega mesta (13. mesto) pa je nastopila tudi ekipa brežiške občine, ki se je uvrstila eno mesto za Novomeščani.

Črnomelj nepremagljivo

ČRNOMELJ - Košarkarji Črnomlja so letošnjo sezono začeli izvrstno, saj so v prvih treh krogih v 2. ligi vsakič zmagali in so skupaj s Tolminom na vrhu lestvice. V prvem krogu so v gosteh premagali Ježico, v drugem so doma s 30 točkami razlike ugnali Medvode, v tretjem krogu pa z 91:62 v gosteh premagali Idrijo. V 4. krogu se bodo v soboto ob 20. uri v Osnovni šoli Mirana Jarca pomerili z Vipavo. V pokalnem tekmovanju so se uvrstili v tretji krog, kjer se bodo pomerili z Loko Kavov.

Oktober Mesojedcu

SEVNICA - Na oktoberskem turnirju šahovskega kluba Milan Majcen iz Sevnice v pospešenem šahu je zmagal Zvonko Mesojedec nad Bojanom Blažičem in Miroslavom Šibiljo, v skupnem vrstnem redu pa vodi Predrag Lazič pred Francem Derstvenškom in Janezem Blasom.

Dve zmagi Katje in Tadeja

NOVO MESTO - Plesalci Plesnega kluba Novo mesto so na kvalifikacijskem državnem turnirju v Novi Gorici dosegli nekaj dobrih uvrstitev. Med člani C sta Toni Kovačič in Lea Anžlovar zmagala v standardnih (ST) in latinskoameriških (LA) plesih. Med mladinci B sta Tadej Abram in Kaja Žigante zmagala v ST in osvojila 3. mesto v LA, med mladinci C pa sta Tomaž Šter in Staša Berkopec osvojila 3. mesto v ST. Med mlajšimi mladinci C sta bila Jaka Picelj in Ingrid Krevs 2. v ST, in v skupini B 6. v LA. Med pionirji B sta bila Denis Šuštaršič in Anja Zupanc 4. v ST in 5. v LA.

Afrika, Atlantik in Južna Amerika

NOVO MESTO - Jadranski klub Novo mesto bo danes, v četrtek, 25. oktobra, ob 19. uri v sejni sobi zavarovalnice Triglav na Novem trgu v Novem mestu pripravil predavanje Milanke Lange - Lipovec, prve Slovenke, ki je objadrala svet. Znana jadralka in svetovna popotnica bo novomeškim ljubiteljem jadrnanja z diapozitivi in besedo pripovedovala zgodbe o plovi ob Afriki, na Atlantiku in ob južnoameriški obali.

Pokal Dolenjske v tekih - končni skupni vrstni red

Ženske do 20. leta - 1. Maša Ceglar (Ivančna Gorica), 2. Tanja Smukovič (Sušica); do 35. leta - 1. Mateja Drobne (Sevnica); do 45. leta - 1. Metka Lindič, 2. Alenka Novak (obe Marathon Novo mesto); nad 45. letom - 1. Anka Pugalj (Velenje); absolutno - 1. Lindič, 2. Lampe (Ljubljana), 3. Novak itd.

Moški do 20. leta - Nino Goleš (Marathon Novo mesto), 2. Sebastijan Drobne (Sevnica), 3. Borut Kukman (Novo mesto); do 30. leta - 1. Toni Vencelj (Šentvid pri Stični); do 40. leta - 1. Robert Lendaro (Sevnica), 2. Igor Alpner (Zarja Elektronika), 3. Jani Zeleznikar (Kaval); do 50. leta - 1. Simon Smolar (Lovrenc na Pohorju); do 60. leta - 1. Boris Žigon (Filipides); nad 60. letom - 1. Ivan Bartol (Ljubljana)... 3. Avgust Laznik (Marathon Novo mesto); absolutno - 1. Vencelj, 2. Lendaro, 3. Rijavec (Lončar).

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
TENIŠKI CENTER OTOČEC

Dobrodošli v Novi Ljubljanski banki

na Dolenjskem in v Beli krajini

Z oktobrom 2001 se Dolenjska banka d.d. s svojimi poslovnimi enotami in poslovalnicami združuje z Novo Ljubljansko banko d.d.

Skupaj s poslovalnicami pridruženih bank: Pomursko banko d.d., Banko Velenje d.d. in Dolenjsko banko d.d. obsega poslovna mreža NLB d.d. 172 poslovalnic po Sloveniji.

Nova Ljubljanska banka d.d. je najmočnejša banka v slovenskem prostoru z največjim obsegom poslovanja. Po deležu mednarodnih poslov je vodilna med slovenskimi bankami.

Prepričani smo, da lahko tako posameznikom kot podjetjem ponudimo najboljše rešitve sodobnega bančništva in omogočamo podporo pri odpiranju novih priložnosti.

Ob združitvi z NLB d.d. bodo stranke Dolenjske banke postale stranke Nove Ljubljanske banke.

Veseli nas, da vam lahko ponudimo široko paleto storitev, od poslovnega bančništva in hranilništva do investicijskega bančništva za individualne stranke, javne ustanove, samostojne podjetnike ter mala, srednja in velika podjetja.

V svojih poslovalnicah lahko tudi vnaprej opravljate vse bančne posle na enak način kot do sedaj. V banki smo storili vse, da bi ob združitvi proces poslovanja potekal nemoteno in da boste z vsemi novostmi primerno in pravočasno seznanjeni.

Z veseljem vas pričakujemo v vaši poslovalnici Nove Ljubljanske banke.

ljubljska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Kaj lahko storimo za vas?

Missic kot blata

Z malce pretiravanja lahko mirne duše napišem, da ima domala že vsaka kranjska vas, ki da kaj nase, svojo missico.

To je dekle, ki postane po zaslugi organizatorjev in medijev svetovno znana v svoji ulici. Poklonijo ji trosed, prstan, šopek rož in sanjske enotedenske počitnice v Zagorju, Zidanem Mostu ali v Trbovljah. Po izbiri. Obljubijo ji filmsko in televizijsko promocijo, bogatega ženina, potovanja po svetu in njegovi okolici, manekensko kariero, slikanje za vse svetovne časopise ter našmihanje v dobrodelne namene: za hrano na primer lačnim in shiranim črnčkom v črni Afriki. Poraženke pa v jok in v blatenje komisije, ki nima pojma, kaj je lepo, brihtno, in je podkupljiva ter dovezeta za posteljne radosti.

Mladenke na sončni strani Alp sanjajo o obljubljenih sanjah, do katerih se lahko dokopljete brez večjega telesnega, predvsem pa duševnega napora. Tako vabijo k razkazovanju naravnih čarov managerji, lepi kot lipicanci in bogati kot Onassis, pokojni grški ladjar, ki je kljub starosti zapeljal prvo damo Amerike.

Organizatorji imajo bujno domišljijo, to jim moramo priznati. Ker so postala klasična lepota tekmovanja že malce postana, podobna mlakužam ali preveč kuhanemu krompirju, so dali na tržišče novosti. Tako lahko postanejo kranjska dekleta, ki jim oglede pravijo, da so najlepša v deželi tej, miss tangic, miss bujnega oprsja ali miss najlepšega popka. Ko se bodo te zadeve izpele in bo ljudstvo, hrepenče bolj po igrah kot kruhu, zehalo od dolgočasia, bomo pričela tekmovanjem za miss največjega kurjega očesa, za miss najdaljših nohtov, za miss najdebelejše zadnjice, za miss dolgega jezika, morda še za miss trepalnic, za miss ploskih nog in tako naprej in tako nazaj.

Težko verjamem, da bom dočakal ne boj, mesarsko klanje za miss razgledanosti.

TONI GAŠPERIČ

Bruma
PRODAJA GUM
VULKANIZERSTVO

MATIJA BRUNSKOLE s.p.
Hrast 1 a 8331 Suhor
telefon 07/30 50 750 mobitel 031/619 339

BLIŽA SE ČAS ZA ZIMSKE GUME!
Pri nas jih prodajamo in montiramo po zelo ugodni ceni.

RADIO
94.9 Mhz

VESELJAK

DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST

MANA
turistična agencija

Katalog
ZIMA 2001/2002
je že na voljo!

Slovenija, Italija,
Avstrija, Francija...

Pokličite nas,
brezplačno
vam ga bomo poslali!

07/33 21 115

SINTAL
PROTEKT

družba za varovanje
Glavni trg 3, Novo mesto
☎ 07/30 20 000

Radio
100,2MHz

5 minut zase - avtomobil

Kaj nam pomeni avtomobil v vsakdanjem življenju? Predvsem je prevozno sredstvo, ki nam pomaga premoščati razdalje. Je pa tudi statusni simbol. V družbi je splošno razširjeno mnenje da vsak, ki nekaj da nase, vozi avtomobil prestižne znamke, visokega cenovnega razreda in odličnega zunanega videza. Po našem mnenju je boljši avto nujno potreben, ko napredujemo v službi, ko pridemo do večje količine denarja ali ko sosed kupi nov avto.

Vpletel bom malo starodavne filozofije, ki ima temelje tudi v Indiji. Ta pravi, da naše telo sestavljajo energetski centri v obliki koles, po indijsko imenovani čakre. Ti centri oskrbujejo telo z energijo in skrbijo za našo rast in razvoj. Ena od teh je druga čakra, pravimo ji spolna čakra, ki ima središče nekje dva prsta pod popkom. Ta skrbi za naš odnos do nasprotnega spola, za spolnost in za našo samozavest. V tem predelu so spolni organi, križ, mehur.

Avtu namenimo velik del pozornosti, kdaj pa kdaj nam zamenjuje tudi pomanjkanje samozavesti. Z njim se včasih poistovetimo, zato ni naključje, da ga obravnavamo skupaj z našo spolno čakro. Jekleni konjiček lahko odraža naše občutke do sveta. Zgodi se, da z avtomobila pozdravljamo ves svet, prepevamo razne napeve skupaj s sopotniki in z radiem, ob spremembi razpoloženja pa svojo jezo in žalost prenašamo na cesto v obliki prevelike hitrosti, netolerantnosti in nepotrpežljivosti.

Občasno nam avto zjutraj ne vžge. Zazrimo se vase in se vprašamo, ali smo takrat sami že dovolj budni oziroma "smo vžgali". Dosti ljudi zjutraj sploh ne ve, kako se pripeljejo do svojega delovnega mesta. Včasih imamo občutek, kot da avto sploh ne pelje po cesti, ampak da lebdi. Takrat običajno tudi mi nismo prizemljeni.

Zanimiv je pojav frajerja z dobrim avtomobilom, ko se pripelje do bifeja. Po možnosti čim bližje vhodnim vratom, hrupno in hitro. Ob izstopu nastopi čas za obredni ples okoli avta in spogledovanje z njim. Ves ponosen stoji zraven njega z mobilom in se počasi odpravlja proti lokalu. Pri tem pa pride do zanimivega pojava: z večanjem razdalje od avtomobila njegova samozavest upada in na koncu se ves nemočen sesede v naslonjač za mizo lokala.

Naj bo dovolj o naši povezanosti z jeklenim konjičkom. Navsezadnje, kaj pa bi mi brez njega? Še dobro, da je Dan brez avtomobila le enkrat letno. MIT

Trčil v stoječi avto

NOVO MESTO - 53-letni J. A. iz Novega mesta je 11. oktobra na Seidlovi cesti zaradi neprilagojene hitrosti trčil v stoječi osebni avto, ki ga je vozila 21-letna A. Š. iz okolice Novega mesta. Voznico je odbilo naprej v avto 23-letne voznice J. P. iz okolice Novega mesta. A. Š. in njena sopotnica sta se v nesreči hudo ranili in so jima pomagali v novomeški bolnišnici.

Nikoli
mlajši

Penzion
paket

Alenka Pinterič in Greentown Jazz Band

MOBITEL OPOZARJA:

VKLJUČEN MOBILNIK LAHKO MED SREČANJEM S PRIJATELJI, POGOVOROM Z OTROKI ALI IGRANJE Z VNUKI POVZROČI LJUBOSUMJE, DEKONCENTRACIJO IN VPRAŠUJOČE POGLEDJE. V TAKŠNIH IN PODOBNIH PRIMERIH SVETUJEMO UPORABO TELEFONSKEGA PREDALAI!

Vabljeni vsi, ki veste, da se bolj sproščen način življenja običajno začne, ko se redna zaposlitev konča.

Zaradi velikega zanimanja za Ericsson R310s so pošle zaloge. Zato je odslej na voljo zmogljivejši WAP Ericsson T20e.

Naročniško razmerje za Penzion paket lahko sklenete v najbližjem Mobitelovem centru ali pri pooblaščenih posrednikih po vsej Sloveniji, s sabo pa imejte poleg osebnega dokumenta in davčne številke še kopijo odločbe o upokojitvi ali zadnjega pokojninskega odrezka. Za lažji vstop med nikoli mlajše vam ponujamo izredno ugoden nakup sodobnega in praktičnega mobilnika po izjemno nizki ceni.

Pogoj: sklenitev naročniškega razmerja za 3 leta.

Priključna taksa	brezplačno
Mesečna naročnina	1.000 SIT
Zveza ali Naveza	cenejši kljci na izbrano številko/številki
Vključene storitve	vse, GPRS, ALS in HSCSD je treba naročiti; GPRS/brez priključnine in naročnine
Kljci v omrežju Mobitel GSM in NMT	5.00-24.00: 15 SIT/mln 00.00-5.00: 5 SIT/min
Kljci v slovensko stacionarno omrežje	Ves dan, vse dni v letu: 29 SIT/min
SMS (poslano sporočilo)	12 SIT
WAP	7.00-21.00: 14 SIT 21.00-7.00: 7 SIT

In še:

- Po želji komplet brezplačnih GSM osebnih vizitk.
- Po naročilu brezplačno dnevno prejemanje vremenske napovedi prek SMS Infa.
- Z vašega mobilca brezplačen klic Posvetovalnice za srce in ožilje na številko 031 334 334.
- Mesečno obračunan popust na opravljene pogovore.
- Ne omogoča vezave družinskih bonusov.

*Mobilniki, ponujeni v akciji, ki bo trajala do odprodaje zalog, so prirejeni za uporabo v sistemu Mobitel GSM, zato jih lahko uporabljate le s SIM kartico omrežja Mobitel GSM (031 in 041). Barva telefona je odvisna od trenutne zaloge.

Ericsson T20e* 999 SIT

- izredno zmogljiva baterija
- aktivni pokrov
- pregledni meniji v slovensčini
- modrozeleno osvetljen grafični zaslon
- teža: 128 g, velikost: 101 x 54 x 28 mm
- ura, datum, vibraklic, glasovna izbira, kalkulator, alarm, ...

Informacije na brezplačnih številkah:

080 70 70, 041/031 700 700 (za naročnike),
121 (za Mobiluporabnike)

SVOBODEN KOT PTICA
WWW.MOBITEL.SI

Zakaj trpinčimo živali?

Spopad interesov med človekom in živaljo

Vse oblike življenja tvorijo neko skupnost, v kateri smo odvisni drug od drugega, vendar človek hlasta le za materialnimi dobrinami in ob tem pozablja, da na svetu ni sam. Zato se spopadajo interesi.

Človek želi čim večjo produktivnost v proizvodnji mesa, mleka, jajc in v intenzivnih farmah, t.i. tovarnah mesa, goji prašiče, govedo... - živali pa so utesnjene, trpijo za pomanjkanjem naravne zdrave hrane, njihova trupla so prepojena s farmakološkimi učinkovinami. Človek hoče testirati zdravila, kozmetiko in drugo na živih

živalih, živali utesnjuje v ujetništvu (cirkusi, živalski vrtovi), prireja pasje in petelinje borbe ter se s trpljenjem živali finančno okorišča. Dame želijo z nošenjem krzna vzbuditi pozornost, a dosežejo ravno nasprotno: posmeh, kajti krzno že dolgo ni več statusni simbol.

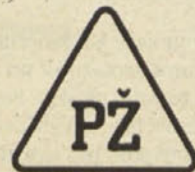
Živalim moramo priznati njihove pravice in jih zaščititi s strožjim zakonom, kot je zdajšnji, ki je nedosleden. Predlogi zakona proti mučenju živali vedno zaidejo v presojo pridobitniškimi lobijem. Zakoni bolj ščitijo čustva očividcev kot trpinčene živali. Sedanji slo-

venski zakon je oklešen produkt tistega, kar smo v državni zbor predložili varstveniki živali. Podoben je bolj vzgojnomo-ralnemu klicu kot učinkovita pravna pomoč za kaznovanje mučiteljev živali. Zakon dobi svojo težo in pomen tedaj, ko ne postavlja nobenih pogojev ali olajševalnih okoliščin. Dokler Slovenija ne bo dobila strogega zakona, se bodo morali bolj potruditi veterinarski inšpektorji: nadzorovati bodo morali ravnanje z živalmi. Sporočili pa so mi, da se neki veterinarski inšpektor ni upal h kmetiji, kjer so trpinčili psa čuvaja, ker se je bal, da bi mu sicer razbili avto. Dogodek se je zgodil na jugovzhodu Slovenije, morda pa še kje!

LEA EVA MÜLLER

Neodplačna objava

Papilot

CENTER ZA POMOČ ŽRTVAM KAZNIVIH DEJANJ
vam je na voljo vsak dan v tednu 24 ur na dan!

Če ste bili žrtev kateregakoli kaznivega dejanja (rop, tatvina, spolni napad, ogrožanje varnosti), če se nad vami izvaja nasilje (fizično, psihično, spolno), če ne vidite poti iz situacije, v kateri se počutite kot žrtev, ne glede na to, ali je storilec znana, neznana oseba ali institucija:

POIŠČITE POMOČ!

Prijazne svetovalke so vam med delovnim časom na voljo osebno, nenehno pa na telefonski številki

☎ 07/33-74-030, Florjanov trg 2, Novo mesto
☎ 07/49-93-576, Černelčeva 3a, Brežice
Izvedeli boste vse, kar vas zanima.

POMOČ JE ZAUPNA IN BREZPLAČNA!

O znamenitem Novomeščanu

V knjižnici frančiškanskega samostana so odprli razstavo o življenju in delu skladatelja p. Hugolina Sattnerja - Spominška pisemska ovojnica

NOVO MESTO - V frančiškanskem samostanu so se minulo soboto, 20. oktobra, zvečer s koncertom in odprtjem razstave začeli Sattnerjevi dnevi, niz kulturnih prireditev, s katerimi želijo organizatorji, Frančiškanski samostan, letos ustanovljeno Kulturno-umetniško društvo Hugolina Sattnerja in Pritrkovalsko društvo Dolenjske in Bele krajine, ob stopetdesetletnici rojstva p. Hugolina Sattnerja počastiti spomin na tega znamenitega Novomeščana, frančiškana, skladatelja, organista in zborovodjo.

Razstavo z naslovom Očetov naših imenitna dela v frančiškanski knjižnici je p. Felicijan Pevec zasnoval kot pregled Sattnerjevega življenja in dela s pomočjo različnega gradiva, ki ga je dobil v novomeškem frančiškanskem samostanu, kjer je Sattner preživel 16 let, nekaj pa iz Sattnerjeve zapuščine, ki jo hranijo v ljubljanskem frančiškanskem samostanu, kjer je skladatelj živel in ustvarjal do svoje smrti. Temu je dodal še nekaj od drugod zbranega gradiva. V vitrinah so med drugim na ogled krstna knjiga šmihelske župnije, šolska knjiga, odlikovanja cesarja Franca Jožefa in kralja Aleksandra, s katerima je bil skladatelj nagrajen za svoje glas-

beno delo, oljni portret, delo Rohrmanna, skladateljeva posmrtna maska itd. Ob dokumentarnem slikovnem in drugem gradivu s pomembnejših postaj Sattnerjevega življenja je na ogled tudi skoraj celoten opus samostojno tiskanih Sattnerjevih glasbenih del in notna rokopisa kantat Oljka ter V kripti sv. Cecilije. Razstava bo odprta do 1. decembra, ko se bodo Sattnerjevi dnevi zaključili. Posebnost razstave je njena zvočna opremljenost, saj lahko obiskovalci med ogledom poslušajo posnetke Sattnerjevih skladb v izvedbi znanega in mednarodno uveljavljenega pevskega zbora Ave.

Na otvoritveni dan Sattnerjevih dnevov so v frančiškanski

cerkvi pripravili tudi koncert, na katerem je p. Vid Lesjak ob orgelski spremljavi Mateja Burgerja zapel tri samospelve iz Sattnerjevega oratorija Assumptio B. M. V., o skladatelju pa je ob tej priložnosti govoril Vinko Srpčič. Na pošti so v počastitev Sattnerjevih dnevov izdali pisemsko ovojnico s spominskim žigom.

M. MARKELJ

Pevci iz Smlednika

NOVO MESTO - V frančiškanski cerkvi bo v nedeljo, 28. oktobra, ob 18.45 drugi koncert Sattnerjevih dnevov. Nastopil bo komorni zbor Sv. Urh iz Smlednika, ki bo pod vodstvom Andreja Žagarja zapel tudi nekaj Sattnerjevih pesmi.

Dolenčeva razstava

ŠMARJEŠKE TOPLICE - V Zdravilišču bodo jutri, 26. oktobra, ob osmih zvečer odprli likovno razstavo ljubljanskega slikarja dr. Antona Dolenca. Na otvoritvi bo nastopil Šentjernejski oktet.

Koncert Slovenskega okteta

NOVO MESTO - Ob dnevu reformacije 31. oktobra bo v okviru Novomeškega glasbenega festivala koncert Slovenskega okteta, ki letos praznuje petdesetletnico delovanja. Koncert bo ob osmih zvečer v Kulturnem centru Janeza Trdine.

Razstava sedemindvajsetih

TREBNJE - V Galeriji likovnih samorastnikov so v torek, 23. oktobra, zvečer odprli medobmočno razstavo dolenjskih, posavskih in belokranjskih likovnikov, na kateri se predstavlja 27 likovnikov. Otvoritev je z glasbo popestril citrar Rudi Mlinarič.

Pod dežnikom

KRŠKO - Danes, 25. oktobra, se bodo ob osmih zvečer ponovno začeli literarno-glasbeni večeri Pod dežnikom. Gostji tokratnega večera bosta pesnica Marjanca Kočvar iz Novega mesta in glasbenica Mateja Radej.

Čar mladosti

NOVO MESTO - V soboto, 27. oktobra, bo ob sedmih zvečer v Kulturnem centru Janeza Trdine koncert skupin Zarja, Sonček in Zvezdice. Gost bo Alberto Gregorič. V avli bo pred koncertom in po njem odprta prodajna razstava unikatnih ročnih izdelkov.

SVETLOBA PRED NOČJO - Knjižnica Mirana Jarca je v petek, 19. oktobra, zvečer pripravila v hotelu Krka predstavitev pesniške zbirke Janeza Kolenca Svetloba pred nočjo. Knjiga je izšla pri Tiskarstvu Opara že lanskega novembra, a je na predstavitveno slovesnost čakala vse do tega dne (v Dolenjskem listu smo o nji že pisali). Zbirko je obsežneje predstavil Jože Gorenc, izbrane pesmi iz nje so brali Božena Petrov, Tomaž Koncilija in Robert Kren, za glasbeno spremljavo pa sta poskrbela kitarist Dušan Pavlenič in ženski pevski zbor Gospodična pod vodstvom Romane Križman. Večer je povezovala Jadranka M. Zupančič. (Foto: M. Markelj)

Sašo Hribar in Tomaž Tozon pred združenimi okteti.

Srečanje pevskih osmercev

2. srečanje oktetov Dolenjske, Posavja in Bele krajine

BREŽICE - Znano je, da Slovenci radi pojejo, še posebej z veseljem glasove ubrano prepletejo v oktetu. Pevskih osmercev, če uporabimo nekotliko po veslaškem športu dišečo besedo, je po zmagovitem pohodu Slovenskega okteta pred 50 leti nastalo presenetljivo veliko v vseh koncih Slovenije. In tudi pri nas jih ne manjka, kar je pokazalo 2. srečanje oktetov Dolenjske, Posavja in Bele krajine, ki sta ga v soboto, 20. oktobra, zvečer v Viteški dvorani brežiškega gradu pripravila Posavski oktet in brežiška Območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti. Pred številnimi po-

slušalci je zapelo sedem kakovostnih oktetov: Posavski oktet, Dolenjski oktet iz Novega mesta, oktet Lipa iz Trebnjega, oktet Valvasor iz Šmartnega pri Litiji, Šentjernejski oktet, oktet Gallus iz Ribnice in oktet Adoramus iz Novega mesta ter kot gost oktet Vaščani pojo iz Zgornje vesce pri Bilčovsu na avstrijskem Koroškem. Vsak od oktetov je zapel po tri pesmi, od tega po eno napitnico, na koncu pa so okteti, združeni v en sam zbor, pod vodstvom dirigenta Tomaža Tozona zapeli še tri pesmi Zorka Prelovca. Prireditelj je s svojim značilnim humorjem povezoval Sašo Hribar. MiM

Nastop državne prvakinje v stepu Vesne Vučajnk na otvoritvi razstave.

Slikarska Jesen na ribniku

V gostišču Dular ob brestniškem ribniku odprli razstavo slik, nastalih v slikarski koloniji

BRESTANICA - Krško likovno društvo Oko, ki združuje veliko število posavskih ljubiteljskih likovnih ustvarjalcev, si med drugim prizadeva tudi za izobraževanje svojih članov in v ta namen že vrsto let prireja likovne kolonije v slikovitih, slikarsko zanimivih posavskih krajih. Tako je v sodelovanju s

krško območno izpostavo Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti in ob podpori tradicionalnega društvenega podpornika Steklarstva Vučajnk iz Krškega pripravilo zadnje septembrsko soboto in nedeljo ob brestaniškem ribniku likovno kolonijo Jesen na ribniku.

Tema in tehnika sta bili sicer svobodni, a je velika večina od 27 udeležencev, ki so ustvarjali pod mentorstvom Cvetke Miloš in Jožice Medle, za motiv izbrala jesensko krajino ob ribniku in okolico Brestanice ter tihožitja, med tehnikami pa so slikarji najraje posegli po olju. Nastala je pestra bera slik, ki so zdaj na ogled na stenah gostišča Dular ob ribniku. Razstavo so odprli v četrtek, 18. oktobra, zvečer. Pozdravne besede je povedala predsednica društva Simona Dular, ki je ob likovnem izobraževanju poudarila tudi družabni pomen likovnih kolonij in povezovanje med domačimi likovniki z ustvarjalci iz drugih okolij. Otvoritev je popestril plesni nastop Vesne Vučajnk, petkratne državne prvakinje, evropske vice prvakinje in osme na svetu v stepu. MiM

Čar golega ženskega telesa

Razstava slik Vita Šaruga v kavabaru Pri slonu

NOVO MESTO - Pred nekaj manj kot dvema letoma je novomeški ljubiteljski slikar Vito Šaruga prvokrat stopil pred javnost s samostojno predstavitevjo svojih likovnih del. Za ta korak si je izbral občasno likovno razstavišče v znanem in priljubljenem novomeškem lokalu Pri slonu. Očitno mu je bilo všeč okolje, kjer je doslej razstavljalo že več likovnikov, saj je svojo drugo samostojno razstavo zasnoval z mislijo na isti prostor. V petek, 19. oktobra, zvečer so razstavo odprli s priložnostnim krajšim literarnim večerom mladega pesnika Petra Tobiasa Šuštarja iz Rogaske Slatine in z nastopom pevke Sandre Tomovič, ki je zapela nekaj pesmi ob spremljavi Uroša Weinbergerja na kitari in Mihe Blažiča na tolkalih. Svoje delo je na kratko predstavil kar avtor sam, prepričan, da niso potrebne učene besede in da je najbolje, če si vsakdo sam ustvari mnenje o njegovih slikah.

Tudi na drugi samostojni razstavi se Vito Šaruga predstavlja kot zavzet občudovalec golega ženskega telesa. Ta motiv je upodobljen na vseh razstavljenih platnih razen na enem, kjer je naslikal tihožitje. Poleg motiva je slikar ostal zvest tudi velikemu formatu, ki

Avtor razstave p. Felicijan Pevec (prvi z desne) pred vitrino s Sattnerjevo posmrtno masko.

Pestro branje v novi Rasti

Izšla je 5. letošnja številka revije Rast

NOVO MESTO - Jesenska številka revije Rast prinaša obilo zanimivega branja od ta čas nastajajoče literarne tvornosti do pregledov kulturnega dogajanja. Gost številke je Branka Moškon, ki posebejla novomeško folklorno društvo Kres, zato je v pogovoru s Stašo Vovk beseda ves čas tekla o društvu v 25 letih delovanja. Drugi gost je muzej Miklova hiša iz Ribnice, o njem pa piše Viktorija Kante. Gradivo iz tega muzeja je služilo za osnovno likovno opremo.

V literarnem razdelku objavljajo pesmi Lidija Gačnik Gombač, Dragica Dani in Helena Crček, prozo Stane Peček. Strani, namenjene prevodom, je zapolnil Damijan Šinigoj s kratko prozo srbske pisateljice Jelene Marković.

Obsežen razdelek, namenjen kulturi, začinja Darja Peperko s prispevkom o dramatik in pisatelju Slavku Grumu ob stoletnici njegovega rojstva, nato pa sledijo prispevki Ive Mikl Curk o cestah in arheološki dediščini, Damirja Globočnika o novomeški usodi "pohujšljive" Vavpotičeve Prešernove razglednice z razgaljeno muzo, Janeza Kramariča o sokolski manifestaciji ob pogrebu sokola Ivana Kromarja v Črnomlju in Ivanke Počkar o medicarstvu v Brežicah.

V rubriki Družbena vprašanja Marko Koščak piše o ta čas zelo aktualni temi, o regionalnem razvojnem programu za jugovzhodno Slovenijo, kot so ponesrečeno imenovali območje širše Dolenjske. Irena Rožman podaja skozi prikaz gibanje prebivalstva v župniji Velike Brusnice zanimivo podobo življenja v dolini pod Gorjanci.

V Odmevih in odzivih Stane Granda razmišlja o Novem mestu in njegovem Kapitlju ob multimedijški predstavitvi Odsev časa nad mestom, Joža Miklič podaja pregled pestrega dogajanja na letošnjem Forumu odličnosti in mojstrstva na Otočcu, Andrej Dular piše o etnološki razstavi Medicarstvo in svečarstvo na Dolenjskem, Katja Ceglar o likovni razstavi Angeli Silvana Omérzuja v galeriji Krško, Jože Hrovat pa o novomeški razstavi Igorja Papeža. Dogajanje na Artotekovi likovni delavnici Lokve predstavlja Jožef Vrščaj, 10. srečanje slovenskih potujočih knjižnic pa Jadranka M. Zupančič.

Številko zaključujeta Boris Golec z nadaljevanjem zapisa o dolenjskih mestih in trgih v srednjem veku in Lidija Murn s pregledom kulturnega dogajanja v poletnih mesecih.

MiM

Slikar in pesnik, Vito Šaruga in Peter Tobias Šušter, v kavabaru Pri slonu.

se mu kaže kot najprimernejši za širokopoteznost pri nanašanju barvnih ploskev. Šaruga pri najnovejših slikah ostaja podobno kot pri svojih prvih barvno precej zadržan, rad ima hladnejše barvne tone, premišljeno pozornost pa posveča tudi črti. Vse skupaj kaže pretehtan likovni okus novomeškega ljubiteljskega likovnega ustvarjalca.

MiM

Kiparska razstava

KRŠKO - Včeraj, 24. oktobra, zvečer so v Galeriji Krško odprli ambientalno postavitev akademskega kiparja Romana Makšeta iz Ljubljane.

Sporočilo bralcem

V zakonu o medijih, ki je bil sprejet 25. aprila 2001, so v čle- nkih od 26 do 44 natančno do- ločena pravila za (ne)objavo po- pravka objavljenega obvestila oz. odgovora na objavljeno informaci- jo. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Popravki in odgovori", vsi pa so opremlje- ni z naslovom prispevka, na ka- terega se nanašajo. Ker po zakonu popravek oz. odgovor ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo popravka oz. odgovo- ra, ki se ne nanaša na objavljeno obvestilo oz. informacijo; ne na- vaja dejstev in okoliščin v zvezi z objavljenim obvestilom oz. infor- macijo; navaja neresnične ali ne- dokazljive podatke in trditve; je napisan žaljivo; je nesorazmerno daljši od obvestila oz. informacije, na katero se nanaša.

Otroci molili za mir

DL št. 33, 17. avgusta

Pisca, ki mi je poslal anonim- no pismo in se strahopetno skrila pod podpis farani, dobro poz- nam. Tokrat me z besedami o "hinavščini, svetohlinstvu, po- božnosti in padanjem na kole- na," ni prizadel. Ni mi znano, da bi (jaz) s svojim početjem že dol- go predsedal soteški fari.

Ko sem bil še zdrav, sem veli- ko pisal v časopise in revije. Po- večini zgodovinske spise in do- godke iz naših krajev. Vedno sem se podpisoval s polnim imenom. Za svoje delo sem dobil precej pohval in priznanj.

Zbolel sem za posebno vrsto raka na pljučih. Zdravniki so mi napovedali le še krajši čas živ- ljenja. Takrat sem želel pokazati, da je mogoče umreti v miru in dostojanstveno. Želel sem se do- takniti stoletnega hrasta, ki sem ga pobožal v otroštvu in slišal njegov šepet. Obiskal sem Vov- kovo kapelico, kjer smo otroci leta 1938 molili za mir. Podoživel sem davni spomin otroštva in pri kapelici padel na kolena. Obiskal sem grob svoje matere, se sprehajal v naravi, strmel v vesolje...

Anonimni pisec piše, da me peče vest in me sprašuje, če se odevam v perje dveh barv. Mor- da bo njega res zapekla vest, ker ne more ali noče razumeti bolni- ka, ki mu je zaradi težke bolezni včasih opešal tudi razum. Le zakaj moja spoznanja, ki sem jih doživel v času bolečin, burijo duhove? Mati mi pravi: "Kadar ti bo težko, sin moj, pa me obišči..."

TONA VIRANT st.

Novomeška kronika (Ena gospa)

DL št. 41, 11. oktobra

Ne bom na dolgo in široko razpravljala o članku "Pasjeljub- ci", objavljenem 11. oktobra, ker je nesmiselno, ampak mimo nje- ga pa tudi ne morem, zato samo na kratko.

Če nas "pasjeljubcev" ne bi bilo, bi bil del Portovala kot smetnjak. Redno pobiramo sme- ti po Portovalu, ki jih puščajo vsi, ki imajo v gozdu piknike, in tisti, ki se zadržujejo na hribu nad stadionom. Da ne govorim, kako so naši psi kulturnejši kot marsikateri človek, ki opravlja svojo potrebo po blatenju na sprehajalskih poteh za razliko od naših psov, ki to opravljajo daleč od stez. Ampak, kot kaže, tega

nihče ne vidi oziroma noče vide- ti, potem pa, ko se na nekoga morajo spraviti, pa se spravijo na najbolj nedolžna bitja na svetu - pse, ki nobenemu nič nečejo, ampak samo uživajo v svojih pri- jetnih uricah, kot jih uživajo vsi rekreativci v Portovalu. Tudi srne v hosti so še vedno in jih vsakodnevno lahko srečaš, če si o pravem času na pravem mestu, pa tudi zajce, veverice, lisice in ostale živali lahko vidiš. Nič manj jih ni, kot jih je včasih bilo, pa tudi če bi jih bilo manj, vzro- ka ni treba iskati v naših psih, ampak kje drugje. Srne se nič bolj ne bojijo psov kot človeka, ki teče po hosti. Tudi število športnikov, ki redno tečejo po Portovalu se zaradi psov gotovo ni zmanjšalo. In še to: že nekaj let sem obiskovala Portovala, pa še nikoli nisem videla nikogar, ki bi iz hoste prišel z raztrgani- mi hlačami, oslinjen ali popacan s pasjimi šapami. Prav tako nisem videla še nikogar, ki bi bežal pred psom. Če se drugi ne zmenijo za naše pse, verjemite, da se tudi naši psi ne zmenijo zanje. Če pa se kdo boji psov, oprostite, pa je to njegov prob- lem in ne naš.

MAŠA FINK
Gorenje Karteljevo 28 a
Novo mesto

Konec novomeškega nogometa?

DL št. 42, 18. oktobra

Sportni forum ZLSD se očit- no še ni zavedel, da so časi, ko je bila njihova predhodnica Zve- za komunistov edino zveličavna linija v teh krajih, že kar nekaj časa mimo. Podjetja oziroma direktorji danes namreč (finanč- no) podpirajo tisto, kar se jim izplača; kar bo imelo povraten ekonomski učinek. Gre za pojav- ljanje imena podjetja ali proizvo- da v javnosti, vezanega na kakš- no uspešno športno dejavnost.

Da poleg tega plačani košar- karski profesionalci, ki po mne- nju omenjenega foruma s preve- liko žlico zajemajo iz skupne skleda (ki pa je že zdavnaj ni več), naredijo zelo veliko za novomeško mladež, dokazujejo košarkarska igrišča, ki niso bila še nikoli tako polna, kot so sedaj. Obenem postajajo, tako Novo mesto kot glavni pokrovitelji kluba, razpoznavnejši v evropskem prostoru. Kaj to pomeni, ne bom razpredal.

Pa da ne bo pomote: tudi jaz se strinjam in želim, da novome- škí nogomet preživi težke čase. Zato Športnemu forumu ZLSD priporočam, naj bika zgrabijo za roge tam, kjer mu danes rastejo. FRANCI KEK, Lista za Dolenjsko

V finalu tudi Simon in Maja

NOVO MESTO - Na ne- davnem državnem prvenst- vu v kombinaciji standard- nih in latinskoameriških plesov v Novem mestu se je pri pionirjih v finale uvrstil tudi plesni par Simon Cerjak in Maja Omerzel iz PPK Lukec Krško, kar v poročilu s prvenstva pomotoma ni bilo navede- no. Mlada plesalca sta si priborila v finalu 4. mesto med pionirji in se tudi na kvalifikacijskih turnirjih v tej sezoni uvrščala na prva mesta v svoji kategoriji.

Reportažna fotografija

KRŠKO - Območna iz- postava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti pri- pravlja medobmočni seminar o reportažni fotografiji, ki bo v soboto, 10. novembra, v Gasilskem domu. Vodil ga bo mednarodno priznani repor- tažni fotograf in popotnik prof. Arne Hodalič. Prijave sprejemajo do 6. novembra.

23. literarno srečanje

KOČEVJE - Javni sklad RS za kulturne dejavnosti s ko- čevsko območno izpostavo je pripravil 23. srečanje pesnikov in pisateljev drugih narodov in narodnosti, ki živijo v Slove- niji. Potekalo bo od 26. do 28. oktobra v hotelu Valentin, predstavitev izbranih avtorjev pa bo na literarno-glasbenem večeru v soboto, 27. oktobra, ob 20.30 v glasbeni šoli.

Posvet turističnih društev

METLIKA - Turistična zve- za Slovenije in TD Vigred Met- lika vabita v četrtek, 25. okto- bra, na 6. posvet turističnih društev slovenskih mest. Tema posveta, ki se bo pričel ob 10. uri v metliškem gradu, bo: Naravne vrednote, kulturna dediščina in turizem v mestih in delovanje turističnih društev.

Večer video ustvarjalcev

METLIKA - V okviru jesen- skih prireditev, ki jih pripravlja- ta Ljudska knjižnica Metlika in metliška območna izpostava JSKD, bosta v petek in soboto, 26. in 27. oktobra, ob 19. uri na metliškem kopaljšču večera vi- deo ustvarjalcev. Prvi večer se bodo predstavili Metličani, dru- gi pa Črnomaljši in Krčani. Ne- kateri filmi so bili že videni, ne- kaj pa bo prikazanih premierno.

TRIMO, d.d. Trebnje, Inženiring in proizvodnja montažnih objektov

Je vodilno slovensko podjetje na področju ognjevarnih panelov za strehe in fasade ter proizvajalec montažnih jeklenih zgradb doma in v tujini.

Vizija podjetja je v naslednjih desetih letih postati vodilni evropski ponudnik celovitih rešitev na področju jeklenih zgradb.

Zaradi širitve tržne mreže in povečanja proizvodnih kapacitet z zahtevnejšimi tehnološkimi procesi in prenosi tehnologij razpisujemo naslednja prosta delovna mesta

STROKOVNI SODELAVEC ZA TEHNIČNO PODROČJE

Vaše delo bo obsegalo sodelovanje pri izdelavi in izvedbi strateških projektov na tehnično tehnološkem področju. Koordiniranje in nadzor proizvodnih programov in usklajevanje z ostalimi poslovnimi funkcijami (prodaja, nabava, projektiva in vodje projektov). Stalno izboljševanje obstoječih procesov (dvig produktivnosti, zagotavljanje kakovosti in zanesljivost delovanja) in uvajanje novih tehnologij.

Od kandidata pričakujemo: - univerzitetno izobrazbo strojne ali druge tehnične smeri

- vsaj pet let delovnih izkušenj na podobnih delih
- aktivno znanje vsaj enega tujega jezika
- fleksibilnost in odgovornost, komunikativnost ter sposobnost vodenja in timskega dela.

VODJA PROIZVODNJE

Vodja proizvodnje je odgovoren za pripravo strateških in planskih dokumentov proizvodnega programa. Odgovoren je za planiranje, organiziranje in kakovostno izvajanje in nadzor proizvodnega procesa ter da doseže planirano uspešnost programa.

Od kandidata pričakujemo: - visoko strokovno izobrazbo strojne ali druge tehnične smeri

- vsaj tri leta izkušenj na podobnih delih
- znanje vsaj enega tujega jezika
- poznavanje osnovnih računalniških programov
- sposobnost vodenja in timskega dela
- fleksibilnost in odgovornost za doseganje ciljev

KONTROLNI TEHNOLOG

Delo kontrolnega tehnologa obsega predpisovanje kontrolne tehnologije in izdelavo kontrolnih postopkov za vhodne materiale, proizvodne procese in montažo, postavljanje in stalno preverjanje ciljev kakovosti za vsa navedena področja, analize stroškov neakovanosti ter učinkov korektivnih ukrepov, izvajanje notranjih presoj in presoj pri dobaviteljih, kooperantih in licencirancih.

Od kandidata pričakujemo: - visoko strokovno izobrazbo strojne ali gradbene smeri

- vsaj 3 leta izkušenj na podobnih delih
- aktivno znanje vsaj enega tujega jezika (angl. ali nem.)
- poznavanje računalniških programov
- zanesljivost, strokovnost in inovativnost ter sposobnost dela v timu

Za področje informatike razpisujemo naslednje delovno mesto

SAMOSTOJNI PROGRAMER

Od kandidata pričakujemo: - visoko izobrazbo računalniške ali druge ustrezne smeri

- vsaj tri leta delovnih izkušenj na podobnih delih
- aktivno znanje angleščine
- poznavanje baze Oracle, Oracleovih razvojnih orodij za internet aplikacije, SQL in PL/SQL in sposobnost organiziranja in vodenja projektov s področja informatike

Za področje nabave razpisujemo naslednje delovno mesto

PROGRAMSKI VODJA NABAVE

Programski vodja nabave je odgovoren za pravočasno oskrbo posameznega proizvodnega programa v skladu z strategijo in cilji podjetja. Aktivno sodeluje z dobavitelji ter pripravlja in usklajuje letne pogodbe, spremlja gibanje cen na domačem in tujem trgu, spremlja zunanjetrgovinske in carinske predpise.

Od kandidata pričakujemo: - visoko strokovno izobrazbo strojne, gradbene ali ekonomske smeri

- aktivno znanje vsaj enega tujega jezika (angl. ali nem.)
- vsaj tri leta delovnih izkušenj na podobnih delih
- samostojnost, ambicioznost, komunikativnost in odgovornost za doseganje ciljev.

TRIMO PREDSTAVNIŠTVO V KRŠKEM

V Krškem smo odprli TRIMO predstavništvo, v katerem bomo poleg prodaje organizirali tudi samostojno projektantsko skupino.

PROJEKTANT

Delo projektanta obsega projektiranje montažnih jeklenih objektov in fasad, koordinacijo s projektanti, vodji gradbišč in drugimi strankami, vključenimi v procesu projektiranja in izvedbe, tehnično podporo ostalim projektantom in investitorjem pri izvedbi projektov.

KONSTRUKTER

Delo konstrukterja obsega konstruiranje primarnih in sekundarnih jeklenih konstrukcij in fasadnih elementov, izdelavo delavniških risb in detajlov ter koordinacijo s projektanti. Od kandidatov za delovno mesto Projektant in Konstrukter pričakujemo:

- visoko (projektant) ali višjo (konstrukter) strokovno izobrazbo strojne ali gradbene smeri
- vsaj tri leta izkušenj na podobnih delih
- aktivno znanje vsaj enega tujega jezika
- poznavanje osnovnih računalniških programov in AUTO-CAD in zaželeno znanje PROSTAHL-3 D
- strokovnost, inovativnost, odgovornost ter sposobnost dela v timu

Kandidatom nudimo

- samostojno, odgovorno in dinamično delo v rastočem podjetju z vizijo,
- delo v mednarodnem okolju,
- možnost osebne rasti in dodatnega strokovnega izobraževanja doma ali v tujini,
- možnost napredovanja glede na rezultate.

Z izbranimi kandidati bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas z dogovorjenim poskusnim delom.

Če vas katera od navedenih področij zanima in izpolnujete razpisane pogoje, vas vabimo, da pošljete pisne prijave z dokazili in življenjepisom v 15. dneh od objave na naslov: TRIMO, d.d., Prijateljva 12, 8210 Trebnje. Za informacije lahko pokličete na telefon 07 34 60 229 (Marta Strmec), e-mail: marta.strmec@trimo.si.

KOŽEHANJE V ARTIČAH - Med družabne dogodke na nekdanjem slovenskem podeželju sodi tudi ličkanje koruze. V Artičah, kjer temu opravilu pravijo kožehanje, so v nedeljo na Banovi domačiji pokazali spravo koruze. Za dobro razpoloženje sta poskrbela Kulturno-umetniško društvo Oton Župančič Artiče in Turistično društvo. Organizatorjem je šlo na roko vreme, kožehače in ostale so zabavali tudi muzikantje. (Foto: D. L.)

POTUJOČA GLEDALIŠKA PREDSTAVA - V okviru prireditve tedna vseživljenjskega učenja je v petek, 19. oktobra, zvečer v Kulturnem centru Janeza Trdine gostovala potujoča gledališka predstava "Moški so drugačni - ženske tudi", katere namen je skozi gledališko predstavo razgrinjati in pojasnjevati različne teme, o katerih ljudje težko odkrito spregovorijo. V treh letih je predstava, ki govori o odnosih v zakonu, doživela več kot 600 ponovitev. Novomeško predstavo so si ogledali pedagoški delavci kot uvod v srečanje strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju. Na sliki: prizorišče predstave je zakonska spalnica kot prostor, kjer nastajajo in se lahko tudi rešujejo nesporazumi med zakoncema. (Foto: MiM)

DRUŠTVO GLUHIH NA OBISKU V OŠ GRM - Pretekli teden so 2.a razred Osnovne šole Grm obiskali predstavniki Društva gluhih in gluhozemeljcev. V 2.a imamo namreč sošolko, ki slabše sliši. Med predstavniki je bil tolmač Jani, ki nam je predstavil naravni jezik gluhih, sestavljen iz posameznih znakov. To je bil pomemben dan za našo šolo. Zelo smo ponosni na našo sošolko. (Andraž Aš, 2.a OŠ Grm)

PRVA GENERACIJA KMETIJSKIH MATURENTOV - Na Srednji kmetijski šoli v Sevnem se je prejšnji teden ob praznovanju 40. obletnice mature zbrala prva generacija kmetijskih maturantov. Po prisrčnem sprejemu z orisom zgodovine in sedanjim statusom šole, ki ga je pripravila ravnateljica Vida Hlebec, so si udeleženci ogledali še Cvelbarjevo vinsko klet. Slobodan Drakulič, zaslužen za redna srečanja maturantov, je povedal, da jih je od sto vpisanih maturo opravilo sedemdeset, prav vsi pa so ostali v kmetijski dejavnosti in po svoje vplivali na razvoj doljenjskega kmetijstva. (Foto: Majda Luzar)

Desetletje gibal

Ob Svetovnem dnevu revmatikov v oktobru - Predavanja in rekreativni pohodi

Človeka kljub napredku tehnologije in dvigu življenjskega standarda spremljajo boleznin in poškodbe, zlasti revmatične. Socialni položaj ljudi, ki imajo težave z gibalno, se slabša, izdatki za zdravljenje, rehabilitacijo in nadomestila so vedno večje breme družbe. Zaradi globalnega naraščanja boleznin sklepov in poškodb hrbtnice pod okriljem Svetovne zdravstvene organizacije od leta 2000 poteka projekt Desetletje gibal. Projekt se izvaja preko nacionalnih ekspertnih skupin (NAN) in obravnava pet področij: poškodbe gibal, bolezni, okvare in poškodbe hrbtnice, vnetne in degenerativne spremembe na sklepih, osteoporozo in revmatična obolenja gibal. NAN v Sloveniji deluje od januarja letos, vodi pa ga doc. dr. Radka Komadina, dr. med. Skupina se trudi za osveščanje ljudi, kakovostnejše zdravljenje in rehabilitacijo, zmanjšanje števila poškodb in obolenj. V ta namen so izdali zbiranko Poškodbe in boleznin gibal.

12. oktober je svetovni dan revmatikov, teden od 12. do 20. oktobra pa teden gibal, kosti in sklepov. V tem tednu je Društvo za ankilozirajoči spondilitis Slovenije (DASS) pripravilo kar nekaj aktivnosti. Med drugim srečanje revmatologov in revmatikov Slovenije v Ljubljani, na katerem so predavali strokovnjaki s področja medicine, prava in

zdravstvenega zavarovanja. Častna gostja predavanja je bila prof. dr. Monika Ostesen, dr. med. iz Norveške, soavtorica knjige Če ima mati revmo, ki je prevedena tudi v slovenščino.

Organizirali smo tudi nekaj rekreativnih pohodov. Pohodniško dejavnost bomo letos zaključili z rekreativnim pohodom na Javorovico in s kostanjevim piknikom 27. oktobra.

Pripravljamo Svetovalno terapevtsko delavnico za bolnike z ankilozirajočim spondilitisom in revmatike.

ANDREJ GREGORČIČ
vodja podružnice DAAS
Novo mesto

GMS na Švedskem

Za boljše delo

Od 11. do 15. oktobra je bila v Malmöju na Švedskem 56. generalna skupščina mednarodne organizacije Glasbene mladine (JMI). Glasbeno mladino Slovenije (GMS) sta zastopala njen predsednik Silvester Mihelčič in generalna sekretarka Kaja Šivic.

GMS je že devet let članica mednarodne organizacije. Na sestankih v okviru generalne skupščine je bilo izrečenih več zanimivih idej za boljše povezavo članic. Starejše glasbene mladine, med njimi tudi slovenska z 32-letno tradicijo, imajo svojo prepoznavnost v dejavnostih, ki

NAŠA PREDSTAVNIKA - Slovensko delegacijo sta zastopala Silvester Mihelčič in Kaja Šivic.

so lahko del mednarodne izmenjave. GMS redno pošilja mlade glasbenike v Svetovni mladinski simfonični orkester, etno tabore in Svetovni zbor, ki je leta 1999 vabil tudi v Ljubljani in izvedel evropsko turnejo. V Dolenjskih Toplicah je tudi vsakoletni mednarodni Tabor GMS z godalnim orkestrom, v katerem so mladi glasbeniki iz več evropskih držav. Lansko leto je GMS gostila v Ljubljani Mladi francoski balet.

GMS v celovitem pogledu spada v prvo tretjino najbolj aktivnih glasbenih mladlin v svetu.
S. MIHELČIČ
Črnomelj

Semič se germanizira

SEMIČ - Če za Slovenijo velja, da se amerikanizira, bi za Semič lahko trdili, da se germanizira. Pred kratkim sta v Semiču dva pomembna položaja zasedla človeka iz Nemčije. Prvi mož tovarne kondenzatorjev je postal Nemeč, novi semiški župnik je sicer Slovenec, vendar je v Semiču prišel iz Stuttgarta. Preostalo pomembno funkcijo, mesto župana, pa trdno drži Ivan Bukovec. Domačini zdaj z nestrpnostjo čakajo lokalnih volitev, ki bodo prihodnje leto. Če bo priljubljeni Janko še tretjič kandidiral, mu županski stol skorajda ne more uti, če pa se bo premislil, lahko tudi mesto župana zasede kakšen človek iz Nemčije.

90 let Draga Košmrlja

Bil je profesor, pisatelj, politik, novinar in TV komentator - Ponosen, da je Potočan

Drago Košmrlj je 13. oktobra praznoval 90-letnico skromno, kot se je začela njegova življenjska pot. Rodil se je v revni družini pri Beli Vodi v Loškem Potoku. Sam pravi, da takrat niso imeli niti za bilko svojega, zlasti po prvi vojni, ko je njegov oče za vedno ostal nekje v ruskem ujetništvu. Takrat je bil praznik, če je mati kdaj postavila na mizo močnik brez mleka, za katero so otroci upali, da je na dnu skleda.

Bistrega dečka so kmalu opazili krajevni veljaki. Sprva mu je bil namenjen duhovniški stan, a se je vztrajni mladenič uprl. S skromno podporo učitelja Vigeleta in posestnika Lavriča iz Travnika so ga poslali v meščansko šolo v Trzlič. Stanovanje si je odslužil z opravljanjem gospodinjstvih in prišel nazskriž z oblastmi. Zato dolgo ni mogel najti svojih izobrazbi primerne službe.

Ze pred drugo vojno je sodeloval v naprednih društvih in prišel nazskriž z oblastmi. Zato dolgo ni mogel najti svojih izobrazbi primerne službe. Pod italijansko okupacijo se je med prvimi znašel v Gonarsu. Konec vojne je dočkal kot komisar brigade. Še danes je prepričan, da mu je med vojno in po njej škodilo članstvo v društvu Njiva. Ko je bil mobiliziran, je bil štiri dni profesor v Ljubljani, nato so ga poslali v Albanijo, kjer je poučeval v srbohrvaščini in italijanščini.

DRAGO OB ROJSTNEM DNEVU - Bil je profesor, pisatelj, politik, novinar in TV komentator. (Foto: A. Košmrlj)

Na veleposlaništvu je kot kulturni referent dočkal resolucijo Informbiroja.

Leta 1958 so ga spet poslali v Ljubljano, kjer je postal novinar RTV. Za nekaj časa je predsedal h Komunistu, kjer je skušal vpeljati nekaj svojih idej, ki pa vrhu niso bile vseč. Z upokojitvijo se je redkeje pojavljal v javnih glasilih. Znan so tudi njegova knjižna dela: Ječe in pobezi, Neuvrščeni, Pot kmečkega ljudstva v OF, Mednarodni odnosi in zunanja politika Jugoslavije.

Drago je še vedno ponosen, da je Potočan. Rad prihaja k Beli Vodi, kjer ima vikend. Dan pred njegovim rojstnim dnevom smo ga obiskali Potočani. Vesel nas je bil. Z njim bi lahko do onemoglosti kramljali o tem in onem.

A. KOŠMERL

Prva izplačila štipendij

Nekateri dijaki bodo ta teden dobili prvo izplačilo štipendije za to šolsko leto

NOVO MESTO - Do ponedeljka, 22. oktobra, so na Zavodu za zaposlovanje v Novem mestu pozitivno rešili 1.253 vlog za štipendije dijakov, kar je približno polovico. Dijaki lahko prvo izplačilo štipendije pričakujejo še ta teden, predvidoma 25. oktobra.

711 vlog, ki so jih prejeli, je bilo nepopolnih, večini prošilcev je manjkala dohodninska odločba staršev, ki je osnova za izračun štipendije. Prejeli so tudi 1.044 vlog za štipendije študentov. Študenti lahko prva izplačila pričakujejo 21. novembra. Vsi prosilci bodo odločbe prejeli po pošti.

Rok za oddajo vlog za štipendije je potekel 7. septembra za dijake in 5. oktobra za študente. Skupno so prejeli 4.393 vlog, od tega 3.661 za republiške in 732 za Zoisove štipendije. Vseh vlog je bilo letos za 7% manj kot preteklo šolsko leto. Na zavodu ocenjujejo, da

so si nekateri dijaki in študenti najbrž sami preračunali cenzus na podlagi programa, ki je objavljen na internetni strani Zavoda, in tako sami presodili, če so upravičeni do štipendije.

Na podlagi razpisa štipendij za to študijsko leto so pravico do republiške štipendije lahko uveljavljali kandidati, pri katerih dohodek na družinskega člana v preteklem letu ni presegel celotnega zneska 130-odstajajamčene plače (650.497 tolarjev). Kandidati, ki so štipendijo že prejeli v preteklem letu, so cenzus lahko presegli do največ 10-odst.

I. PAVLIČ

Raje pod šotori

SEMIČ - V minulih letih je občina Semič z velikim pompom Romom pri Štirih rokah zgradila pet zidanih stanovanjskih hiš. Šlo je za obsežen projekt urejanja bivalnih razmer za Rome, ki so živeli v najslabših pogojih v barakah in pod šotori. Od nedavnega pa sta dve zidani hiši povsem prazni. Stanovalci so se zaradi nesoglasij v naselju ponovno preselili pod šotore nekam bližje Črnomlju. V občini zdaj lahko le nemočno opazujejo dogajanje, saj novih stanovalcev v izpraznjeni hiši ne morejo vseliti, bivši stanovalci pa objekte lahko uporabljajo še 90 let.

Mestnikova v Idriji

IDRIJA - Prejšnji četrtek, 18. oktobra, je bil v Mestni knjižnici literarni večer, na katerem je nastopila tudi novomeška pisateljica Ivanka Mestnik.

Datume ima

Pred leti je bil na uspešni turneji po Kanadi ansambel Tonija Hervola iz Bukoška pri Brežicah. Igrali so tudi na silvestrovo in kmalu po polnoči so jim prijazni Slovenci, živeči na oni strani velike luže, podarili lične žepne koledarčke. Vodja ansambla, Toni Herval, je dolgo listal po podarjenem koledarčku, se čudil in hvalil fotografije, in kočno polaskal gostiteljem: "Čudovito ste nas presenetili. Koledarček je enkrat, najbolj pa sem vesel, ker ima natisnjene datume."

Kako so Martin in njegovi hodili k birmi

Nikoli ne bomo ne zvedeli ne spoznali množice človeških usod, ponižujočih doživetih, malih in velikih žalitev in sramotitev, ki jih je bil deležen naš človek; tisti "preprosti" človek na deželi, na vasi, kjer se vsi poznajo, kjer se ni mogoče izogniti nezaželjenim srečanjem, tam, kjer je že od nekdaj bilo tako lahko nadzirati vsak korak, vsako besedo - zlasti tako, ki morda ni bila nadzornikom in varuhom rdeče pravovernosti po volji.

Martinova birma na Kostelskem je samo ena od nelepkih zgodb našega ne tako davnega otroštva bridkih spomnov. Na primer spomina Gospodnjega dne 15. avgusta 1953. Martinov oče, kmet, je bil med vojno terenski odbornik Osobodilne fronte; štirinajst mesecev je prebil v italijanski internaciji; mati je pomagala partizanom, kot je najbolj mogla. Na Kostelskem so bili po hostah partizani, v mestecih in večjih vaseh pa italijanske garnizije, zavarovne z žičnimi ovirami. Domobranstva tam ni bilo.

Martin pripoveduje:

Dolgo nisem razumel, zakaj se učitelji, ki bi mi bili lahko vzor, do mene tako sovražno obnašajo. Zakaj toliko klofut? Klofuta, kot sem potem domel, je pomenila, da je bil kdo v cerkvi: jaz ali druga dva otroka ali kateri od staršev. Leto predtem me je mama vpisala k verouki, kamor smo hodili vsi iz soseske. Nato obhajilo in sledila naj bi birma za več generacij na Fari na veliko mašo, praznik Marije Vnebovzete, mamim god. Za svečano kosilo zatorej tudi jabolčni zavitek z jabolki, nabranimi z veliko-

mašne jablane, ki jo je stari oče posadil že leta 1890 in kasneje v prvi svetovni vojni padel na Soči. Na velikomašnem kosilu sem smel izpiti požirek iz očetovega kozarca in počutil sem se čisto odraslega. Toda domače je zadnje tedne skrbelo: kje vzeti denar za gvantec (praznično obleko) prvič v življenju; kje denar za postolake (čevljuje), kje najti nogavice, visoke ali nizke. In ko so starši vendar vse pravčasno oskrbeli, sem vsak večer gvantec in postolake polagal na posteljo ob sebi, da sem mirno zaspal in se zjutraj srečen zbudil. Sorodniki od onkraj Kolpe so že dolgo spraševali, kdo mi bo za botra: nisem ga smel izdati, ker je služil vojaški rok. Obdaroval me je z lesenimi smučami, ki jih še danes hranim kot drag spomin. Dan pred birmo, ko sem se spovedal, sem dobil potrdilo o opravljeni spovedi. Oče se je dogovoril, da bo kuma zamenjal sosed Ožanič, mene pa je skrbelo, ali bom dovolj lepo opravljen, ali me bo še kdo kaj vprašal in ali bom znal odgovoriti, ali se bom slikal, ali mi bodo čestitali.

In prišel je nestrpno pričakovani dan, 15. avgust, sončen in vroč. Vstal sem, se opravi-

ljal in tolake, postolake in vsi so govorili: "Lep si!" In stara mama me je objela in mi stisnila v roko bankovec, si me ogledala vsega prazničnega: "O, Martin, kako ti pristoji!" In stara mama in mama in oče, vsi so glasno, ganjeni in srečni zajokali. Potem smo šli: oče je vodil kolo in imel hlačnico pritrjeno s ščipalko. In vsa cesta in vaške poti, polne prazničnih otrok in odraslih na poti k birmi.

Pa se je začelo

V Petrini je bila cestna zapora. Policaj, miličnik B. S. kriči: "Nazaj! Ni prehoda! Mobilizacija! Vojaške vaje! Forsiranje Kolpe!" Starejši mož: "Kaj to delate? Kaj to počnete? Kaj naši otroci ne morejo k birmi?" In policaj na motorju: "Ne, danes ne morete čez." Kriči, grozi, zmerja: "Nazaj, barabe! Stran s ceste!" Na hrvaški strani ljudje niso smeli čez most. Nastala je zmešnjava. Uniformirani rezervisti in miličniki so streljali v zrak.

Oče se odločil, da bova šla naokoli tako, da bomo prebredli Kolpo in se prebili do Fare, kjer naj bi bila birma. Obtičal sem sredi reke do kolen v vodi, tolaki in nogice premočene, jokal sem in klical očeta, ki je na rami nosil kolo: "Tati, glej kakšen sem! Takšen ne grem k birmi!" In oče: "Pridi, sine, ne jokaj! Tolaki se bodo posušili. Tudi drugi gredo naprej. Greval!"

Na plitvini pred Perčami se od nekod dvignejo štirje vojaki in namerijo v nas orožje: "Nazaj, banda katoliška!" In eden je spustil rafal v zrak. In od slovenske strani je bilo slišati: "Tako, ja, ne dovolite naprej tej cerkveni bandi!" Hodili smo po njivah vzdolž reke. Pod Pavko smo počili in gledali čez vodo na levi, slovenski breg, kako se množice ljudi prebijajo skozi trnje in grmovje k Fari. Pod vasjo Golik smo morali nazaj čez Kolpo: "Nazaj, banditi! Vse je blokirano! Ne smete čez!"

In tedaj so začeli streljati s topovi in iz vseh mogočih orožij. Neki rezervist očetu: "Črne, marš nazaj!" Bilo me je strah kot še nikoli, in čisto brez moči nisem mogel ne naprej ne nazaj. Nakar je oče pustil kolo, me vzel v naročje in se zdril: "Sedaj pa streljajte, vi kranjski Janezi!" Enemu, znanecu, je zaklical: "Rauh, kaj to zganjate? A vas ni sram? Otrokom grozite z orožjem. Le kaj nas še čaka?" Pa nas Rauh ni pustil mimo. Kasneje mi je oče razložil, kdo so to kranjski Janezi: tisti iz pesmice Janez, kranjski Janez.

Zavili smo naokoli. Srečevali smo se farani, bežeči in prestrašeni, mokri, žejni, lačni in umazani. Nihče ni nikogar pozdravil. Ob shojenih stezah so ležale zgubljene mašne, otroške denarnice, nogavice, šopki rož. Starejše ženske so jokale: "Da nam škofa ne bi ubili!"

Neka ženica je v črni zimski obleki klečala in molila in prosila za pomoč. Tudi oče je bil ves moker in blaten. Ob cesti je stal J. v uniformi in se delal, da naju ne vidi. Morda ga je bilo sram. Pod lipami ob cerkvi so stali nekam stari vojaki v

čudnih uniformah, oboroženi. In občasno streljali v zrak. Tudi cerkev so obkolili. S prstom so nas otroke vabili k sebi in nam klicali, češ da bomo smeli streljati. Pa se jim nobeden ni pridružil.

Nekdo je povedal, da so v Padovem ustavili škofa in pomožne župnike in jih ne pustijo naprej. In ženica iz Fare spet: "O sveta nebesa, da ga ne bi ubili!" Čez nekaj ur se cerkvena vrata odpro, škof prihaja, ljudje ga obdajajo, varujejo in pojejo. In kostelski zvonovi in orgle in cerkveni zbor donijo vsenaokoli.

Tedaj spet zabobnijo zunaj topovi, zaregljajo mitraljezi, puške pokajo in vojaki kričijo: "Hura! Hura! Huraaa!" Streljajo v zrak. Svečniki v cerkvi so se zamajali in še danes ne vem, ali od petja ali streljanja, le župnika ni bilo več slišati ne škofa. Nakar so nas z znaki privabili v krog in, ne oziraje se na hrup zunaj, mirno opravili birmanski obred. Potem je vse utihnilo, še v cerkev je smrdelo po smodniku, oči so se nam solzile, kašljali smo in strah nas je bilo, da se bomo zadušili. Pa me je spreletelo: kaj pa če nas napadejo, če nas pretepejo; kaj pa če bodo koga ustrelili, očeta, botra? Pomislil sem, kje so tisti pravi partizani, o katerih smo toliko lepega poslušali v šoli, tisti bi nagnali te razbojnike čez Kolpo, čez hrib, v hosto, da nas ne bo, da me ne bo več strah.

Nekdo je previdno pogledal ven, nakar je zakričal: "Ni jih več."

Tiho bodi. Ne kliči nesreče nazaj!

Takrat, o birmi, na veliko mašo 1953, na Fari ni bilo stojnic, ni bilo spominkov, ni bilo testenih srčkov ne ogledalc. Sejamski dan so prepovedali. Ni bilo invalidov ne revežev ne bolnih, ne starih ne slepih, ki bi čakali na vbogaime. Iskal sem Lazarja, kot so pravili invalidu Tonetu, ki je imel že od rojstva zvite noge in je hodil po kolenih in rokah. Nameraval sem mu ob svojem velikem prazniku dati vsaj dinar, papirnati bankovec, še vedno moker od bredenja po Kolpi. Oče je rekel, da mu bova dala dva, ko bo šel mimo hiše.

MARTIN ČERNE

Moj vražji prijatelj

Šestošolci smo si ogledali film z naslovom Moj vražji prijatelj. Večino je film navdušil s humorjem ter z zgodbo o prijateljstvu med ljudmi in opico. Učenci so napisali nekaj mnenj.

- Film mi je bil všeč ravno zaradi zgodbe o prijateljstvu med ljudmi in opico. (Simona)
 - Všeč mi je bilo, kako je opica igrala hokej na ledu.
 - Presenečena sem bila nad opico in njenim znanjem. (Suzana)
 - Ali opica res vse to zmore? (Matej S.)
 - Jaka se je dobro znašel med ljudmi. (Sabina)
 - Všeč mi je bil zaključek filma, ko se opica vrne v naravo in k svoji družini. (Aleš)
- Učenci 6. b.
OŠ Brežice

M L A D I O Š P I S N I K

OBISK PRI ŽUPANU - V ponedeljek, 1. oktobra, smo se predstavniki učencev osnovnih šol novomeške občine zbrali, da bi skupaj preživeli prijeten dan pri županu. Iz vsake šole sta prišla dva predstavnika in mentor. Zbrali smo se na Novem trgu, kjer smo na balone pisali razne misli ob tednu otroka. Nato smo odšli v občinsko stavbo. Vsaka šola se je predstavila. Učenci smo predvsem izrazili svoje želje glede prostorskih problemov in župan nam je razložil, da vseh želja ne more izpolniti. Po sestanku smo županu izročili skromno darilce, mi pa smo bili obdarjeni s čokolado in knjigo. Dan je bil lep, saj smo ga preživeli z ljudmi, ki nam pomagajo reševati probleme. (Maja Sečnjak, 8.r., novinarski krožek OŠ Otočec)

Poučen kulturni dan

Obisk ljubljanske Narodne galerije, Trubarjeve Rašice in samostana Stična

V četrtek, 4. oktobra, smo se novški sedmošolci imeli prvi kulturni dan. Nanj smo se temeljito pripravili, saj smo pred odhodom zbrali številne podatke in z zanimanjem prisluhnili učiteljem.

Prva postaja je bila Ljubljana. Napotili smo se v Narodno galerijo in si pod strokovnim vodstvom ogledali prostorne sobane z razstavami. Najbolj so nas navdušila dela iz časov romantike in realizma.

Pot nas je vodila do Rašice, Trubarjevega rojstnega kraja. V prijetnem okolju, ob potoku, nam je malica še kako prijala. Z vodičem in spremljevalnimi učitelji smo vstopili v svojevrsten muzej. Oči so se nam ustavile na vitražih, mogočnem steburu... O protestantizmu in Trubarju nam je na zelo privlačen način spregovoril vodič.

Potem smo se odpravili proti Stični in se za kratek čas ustavili v Ivančni Gorici. V stiškem samostanu smo si ogledali videokaseto o samostanu in življenju belih menihov. Slišali smo tudi legendo o imenu Stična. Vodič nas je vodil po samostanskih prostorih, v vse pa zaradi klavzura nismo mogli. Našo pozornost je še posebej pritegnila maketa o samostanu in Stiški rokapis.

To sem jaz

Sem Gašper Povše. Stanujem v Gor. Globodolu. Moji mami je ime Ivica. V službo hodi na UE Novo mesto. Očiju je ime Karel in opravlja samostojno delo. Brat Borut obiskuje 1. letnik srednje gradbene šole v Novem mestu, sestra Katja 2. letnik gimnazije, jaz in moj mlajši brat pa 5. b. razred OŠ v Mirni Peči. V prostem času rad igram računalnik in košarko. Moj najljubši film je Ona je prava, nadaljevanka pa TV Dober dan. Po značaju sem priden, včasih pa tudi poreden. Najljubša glasba je rave, revija pa Frka. Hodim tudi k pouku kitare. Rad dolgo spim. V šoli sta mi najljubša predmeta športna vzgoja in tehnika. Najljubša hrana mi je pica, pijača pa kola. Tak sem, vesel, poln energije, in upam, da bom tak tudi ostal.

GAŠPER POVŠE, 5. b.
OŠ Mirna Peč

V avtobusu smo se nato pomerili v kvizu: zmagali so učenci 7.a-razreda. Prejeli so nagrade, vsi pa smo osvojili veliko novih podatkov in zanimivosti.

Kulturni dan je bil poučen pa še zabaven povrh. Mogoče nas bo kdo posnemal in se podal na to pot.

KAJA, LUCIJA, TAMARA,
TANJA, LOVRO
OŠ 14. divizije, Senovo

Bila sem v Bistri

Bistra je kraj, ki smo ga 12. oktobra obiskali petošolci. Tam se nahaja Tehniški muzej. V njem smo si ogledali tkalski, gozdarski, avtomobilski in lovski oddelek. V oddelkih smo imeli tudi delavnice. V tkalski delavnici smo si vsak po malo mučenja naredili zapetnico, v gozdarski smo zavzeto iskali pa panjih prave odgovore, kajti reševali smo učni list, avtomobilski oddelek pa je bil najbolj zanimiv za fante, saj so se za tiste avtomobile hoteli kar usesti in se odpeljati. V lovski delavnici smo videli razne nagačene živali. Zame je bil najlepši medved, bil je tako velik, da sem se ga kar ustrašila. V Bistri nam je bilo všeč, saj smo izvedeli veliko novega in zanimivega.

ŠPELA MURN, 5.a
OŠ Dolenjske Toplice

Na naravoslovnem dnevu

V sredo smo se učenci 8. razreda osemletke in devetletke odpravili na naravoslovní dan po Dolenjski. Najprej smo si ogledali izvir Temenice in Fantovsko jamo. Nato smo obiskali cerkev sv. Ane na Vrhpeči. Izvedeli smo, da so tu bogata prazgodovinska najdišča. Pot nas je vodila na grad Bogenšperk pri Litiji. V gradu smo najprej obiskali poročno dvorano, kjer je bila nekoč knjižnica Janeza V. Valvasorja. Potem smo si ogledali še nekaj sob. V spomin se mi je najbolj vtisnil grad. Polni vtisov smo se vrnili domov.

KLAVDIJA ČADONIČ
OŠ Vinica

Uganke - vaščanke

Nova knjiga Iyana Cimermana

"Sem panonski samohodec", se je predstavil Ivan Cimerman, odprl širjavo od Slovenskih goric prek širnega Prekmurja in zašel ob tem še v marsikakšen kotic Slovenije. Z imenom je predstavil svojo muzo. Muza ni ženska, ki si je s tančico prikrla prsi in obeta čist občutek strasti, ampak ženska s predpasnikom in ruto na glavi. "Zavedam se kmečko-proletarskega porekla", je dodal nekoliko nostalgčno.

Ivan Cimerman je predstavil svojo 12 knjigo s čudnim naslovom: Uganke - vaščanke. Postavil se je z redko literarno obliko in se poigraval s troheji, anapesti, rimami; iskal je prispodobe in zavil preprost odgovor v stihe. Nastale so uganke. Vrsta besedila kot družabne igre, v kateri se ugiba o pomenu nenavadno ali večpomensko ubesedene predmetnosti: Na primer: Zlate glavičce/ kruh podarile./ slamne nožice/ kočjo pokrile. Kaj je to? (Žito.)

Prav tisto, kar je najbolj vznemirilo Ivana Cimermana. Zemlja in žito. Žito žari na fotografiji v rjavi sepiji. Zada je Dominkova domačija v Gorisnici na Ptujskem polju. Med štirno in klopčami pred hišo vidimo pesnikovo muzo. To je Angela Arnuš, rojena pred osemdesetimi leti, ki skrbi za več kot tri stoletja staro s slamo krito ognjišče pradedov.

Kot urednik Rodne grude se je Cimerman navadil gledati

tudi z očmi od zunaj. Zato je dodal: "Za prihajajoče rodove Slovencev, razseljenih po svetu, naj ne bo domačija le muzej, etnološka in folklorna znamenitost! V podobnih hišah po Sloveniji utripajo živa srca naslednikov, saj so simbol poštenega dela, navad, običajev in žibel maternega jezika. Prisluhnimo njihovem utripu, šumenju izvirnega potoka, ki se ne sme brez sledu izgubiti v svetovnem morju."

Zato še en opis. Z letala pravljica, sanjava./ od blizu zgrbljena, majava./ iz plev in ilovice, s hrastom zbita./ s klubom slamnatim pokrita./ Ej, žibel naših vseh rodov!/
Odgovor je tudi v govorici, ki jo je avtor ugank zapisal s starim službenim fotografskim aparatom. Ob reportažah in zapisih za Rodno grudo so z živimi dokumentarnimi posnetki nastajali tudi umetniški; postali so simbolna podlaga ugankam. S precejšno senzibilnostjo je delo izdala založba Tuma. Uganke - vaščanke v dvojni govorici razkrivajo željo, ki jo je Ivan Cimerman prav glasno izrekel: "Da po Dunaju, Beogradu ne bomo poljubljali roke Bruslju. Da se ne zgubimo v Evropi." Uganke - vaščanke zganejo v človeku samozavest.

A. A.

DOLENJA VAS

Dolenjski list v prijazni Lončariji

Na odseku glavne ceste med Škofljico in Petrino na Jasnici, kjer poteka meja med kočevsko in ribniško občino, se v zadnjem ovinku iz kočevske smeri odpre pogled na prostrano dolenjevaško polje. Za veliko leseno skulpturo v obliki rešeta z napisom "Dobrodošli" se obiskovalcu prikaže za ribniško dolino tako značilen svet, da v vsej ribniški občini ni bolj "ribniškega", vendar pa obenem tudi svet, ki daje svojo posebnostjo ribniški "deželi suhe robe" pripis "in lončarstva". Tu se namreč začinja "lončarija".

Prva vas ob vstopu v ribniško občino iz kočevske smeri je Dolenja vas. Po nekaterih podatkih je Dolenja vas največja vas v državi, vendar ne mi ne predstavnik Dolenje vasi v svetu istoimenske krajevne skupnosti Jože Henigman, ki nam je s podatkom postregel, tega nismo preverjali. Preverjeno pa je, kot je povedala tajnica KS Angelca Oražem, da je imela vas ob zadnjem popisu prebivalstva 240 gospodinjstev in 771 prebivalcev. Skupaj s sosednjim Prigorico, od katere jo loči le most, imata preko 1.200 prebivalcev. V preostalih sedmih vaseh, ki so "razmetane" na skupno 59,4 kv. kilometrih, živi le dobra tretjina vseh prebivalcev KS, ki je za KS Ribnica druga največja KS v občini.

Nihče jih nič ne vpraša!

"Prava sreča je, da sploh še kdo hoče kaj delati!" je dejal predstavnik Prigorice Franc Bojc ob opravičilu, zakaj so se pogovora z nami udeležili le štirje člani sicer 10-članskega sveta. Ko se je spremenila lokalna samouprava in so sprejeli novi statut ribniške občine, so bili krajanje Dolenje vasi med najbolj glasnimi, ki so si prizadevali, da bi krajevne skupnosti ohranile status pravnih oseb. Kot pri toliko drugih rečeh, je bil njihov glas tudi tokrat preslišan. Razočaranje je bilo veliko. "Se dobro, da ne bojkotira kompletni svet KS," je bil nazoren Bojc. "Ljudje

"ker jih nihče nič ne vpraša". Pa vendar bi jih bilo marsikdaj pametno pobarati za mnenje. "Vaščani tu živimo in vemo, kje je voda, vendar pa nam kljub prizadevanjem ni uspelo prepričati stroke, da bi nam prislutila," je bil eden izmed primerov, s katerimi so nam postregli, nanaša pa se na enega največjih objektov v državi, na zadrževalnik v Prigorici.

"Zadrževalnika niso naredili zaradi nas, ampak v prvi vrsti zato, ker je poplavljal Ribnico in Kočevje. Na to so pozabili!" so si bili enotni naši sogovorniki. Odgovorni so pozabili tudi na obljubo, da bodo sanirali strugo. Ker ta ni sanirana in ker jez zaradi grožnje, da se bo zrušil, že od konca lanskega leta ni v funkciji zadrževalnika, je struga v sušnem obdobju suha, zaradi česar smrdi, ob vsakem najmanjšem nalivu pa imajo poplave. "Ljudi je seveda strah," je dejal Henigman. Iz medijev so zvedeli, da država letos ne bo dala denarja za sanacijo zadrževalnika, vse do danes pa tudi še niso dobili odgovora na svoje vprašanje, kako vpliva miniranje v bližnjem peskokopu v Prigorici na varnost pregrade in vodostaj.

Eko šola

Brez šole bi bil marsikateri kraj "mrtev". Tudi Dolenji vasi daje poseben pečat in vlogo podružnična osnovna šola, ki deluje v okviru centralne OŠ dr. Franceta Prešerna v Ribnici. Kot marsikje drugje je tudi v Dolenji vasi otrok vse manj in vodja podružnične šole Sonja Pogorelec pravi, da so včasih imeli po sedem oddelkov, zdaj pa le štiri. Tako štirje učitelji poučujejo 80 učencev od 1. do 4. razreda. Kar 25 je vozačev, in sicer imajo organiziran prevoz v šolo otroci iz Grčaric, Rakitnice, Lipovca, Prigorice in Blat.

Čeprav se ukvarjajo z mnogo dejavnostmi, pa na šoli veliko pozornost posvečajo prav ekologiji. Šola je uvrščena med eko šole "in prav je, da smo na tem področju, ki je za človeka vse pomembnejše, tako zagnani. Lani smo pripravili razstavo 'Mi z naravo, narava z nami' in projekt predstavili ne le v domačem okolju, temveč tudi na ljubljanskem sejmu Narava - zdravje," je povedala Pogorelečeva in dodala, da mladi zelo radi zbirajo tudi star papir. Na leto se ga nabere tudi do 1300 kilogramov, "in čeprav zato ne dobijo kaj dosti, so otroci le veseli, da si za denar, ki so ga sami prisluzili, kupijo kakšno žogo ipd. Gre za vzgojo."

Janez Bojc

se obračajo na KS, ne vedo pa, da nimamo nobene moči. Občina nam je vzela vse pristojnosti," je dodal.

Krajanje pa so razočarani tudi, kot je povedal predsednik KS Janez Bojc,

Pogrešajo igrišče

Trenutno okrog šolske stavbe brnijo delovni stroji, česar so delavci šole in sploh krajanje veseli. Vendarle se ureja šolska pot s parkiriščem in pločnikom, ki je bila dolgo časa zaradi varnosti zelo problematična. Pri tej investiciji je sodelovala tudi KS. Pred štirimi leti so končali tudi sanacijo šole zaradi težav v zvezi z radonom. Stanje se je zdaj umirilo, stavba ne vsebuje radona, le v pododruju je še ena učilnica, ki se je ne da sanirati in je potrebno dodatno zračenje. Pogorelečeva, ki na šoli uči že devetnajsto leto, je povedala, da si želijo tudi novo fasado, sicer pa otroci najbolj pogrešajo šolsko igrišče. Telovadnico, dokaj veliko, sicer imajo, toda kaj ko jo je že načel zob časa in je ob slabem vremenu že nevarna. Željo po igrišču so šolniki že zaupali tudi ribniški občini, pa z odgovorom niso zadovoljni - KS Dolenja vas ima sredi kraja veliko igrišče v lasti Športnega društva Lončar, marsikje pa igrišča sploh nimajo, zato se poslužuje tega! "Toda to ni mogoče, saj je s šole do igrišča potrebno iti skozi celo vas, kar ni varno. Prostor za igrišče pri šoli imamo, le denarja ne. Res škoda, da se pred leti niso odločili drugače in igrišče postavili ob šoli," meni Pogorelečeva, pritrtili pa so ji tudi ostali zbrani krajanje.

Z igriščem, ki je sicer v kraju dobrodošlo, saj se imajo mladi kje sproščati, pa so povezane tudi težave. "Veliko je tekmovalj, tu poteka tudi občinska liga v malem nogometu, in takrat je parkirišče zraven dobesedno zasuto z avtomobili, čeprav je zadaj dovolj velik prostor, ki pa ga je potrebno še urediti. Ljudje ostanejo zaparkirani in se jezijo (na obisku smo to preizkusile na lastni koži...)," je povedal predsednik Bojc.

Tudi gasilci in kulturniki

Kraju dajejo živahnost društva. V Dolenji vasi se lahko pohvalijo s 120 let stari Prostovoljnimi gasilskim društvom, ki ga je ustanovil prvi slovenski poveljujoči častnik na Slovenskem Ignacij Mrhar iz Prigorice. Menda skorajda ni hiše v KS, ki ne bi premogla kakšnega gasilca. Udeležujejo se tekmovalj, se izobražujejo, v društvu, ki ga vodita predsednik in poveljnik Anton Berkopec in Stane Levstik, pa skrbijo tudi za podmladek. Gasilski dom imajo, si pa dolenjevaški gasilci močno želijo novo cisterno. "Stara je zastarela in letos v sušnem obdobju niso smeli več z njo ljudem voziti vodo," je povedal Jože Henigman.

V okviru Kulturnega društva Franceta Zbašnika deluje moški pevski zbor Lončar, ki bo prihodnje let slavil že Abrahama, sicer pa v Dolenji vasi že po tradiciji poteka medobčinska revija pevskih zborov. Pevci se zbirajo še v mešanem in cerkvenem mladinskem in odraslem pevskem zboru. Prihodnje leto se krajanje veselijo območne revije folklornih skupin - tudi njihova mladina na šoli pleše v folklorni skupini. Kulturni utrip je torej živahen, sicer pa temu ribniškemu koncu daje pečat tudi etnološko izročilo - lončarstvo.

Želja: Obnoviti ožago

Lončarstvo je posebnost, po kateri se območje Dolenje vasi razlikuje od ostale, s suho robo "pokrite" Ribniške doline. V "Lončariji" kot pravijo pre-

uredništvo v gosteh

delu, lončarska obrt ni zamrla. "Še nekaj let nazaj sta bila v vasi samo dva lončarja, sedaj pa so štirje," povedo ponosno. Nihče med njimi ne uporablja več starih lončarskih peči - ožag, zato pa je še toliko večja želja KS, da bi lopo z ožago, ki se nahaja v bližini stavbe KS, kjer smo se v petek, 12. oktobra, zvečer s krajanje pogovarjale urednica Jožica Dornič ter novinarki Lidija Murn in Mojca Leskovšek-Svete, obnovili in uredili kot muzej.

Na takšno trajno obeležje "lončarije" želijo biti ponosni tako, kot so sedaj na novo pokopališče na Vidmu in na to, da imajo svojo župnijo. Za pokopališče, za katero so lokacijo določili z referendumom, so okoli 30 odst. potrebnega denarja prispevali vaščani, preostalo občina. "Zavedamo se, da bomo kaj dosegli le, če bomo sami delali in če bomo naredili 20 odst. od tistega, kar si bomo zastavili, bo tudi to že nekaj," pravi predsednik Bojc. Potreb in želja pa jim seveda ne manjka: nezadovoljni so s smetnjaki, potrebovali bi pločnike, zamenjati bi morali stare cevi, saj je vodovodno omrežje že od leta 1959. Vendar pa vse to čaka in bo čakalo, dokler v Dolenji vasi ne bodo končno uredili čistilne naprave!

Prikrajšani in odrinjeni

"Z denarjem, ki ga dobimo za javno razsvetljavo, ne moremo na leto napeljati niti ene luči v vsako vas. Podobno je tudi z denarjem, ki ga dobimo od občine za vzdrževanje poljskih poti in cest," je povedal Henigman. Zato se ravna po načelu, da "najprej posujejo pesek tam, kjer je največja luknja". KS Dolenja vas je namreč po besedah naših sogovornikov "prikrajšana in odrinjena na sam rob v občini že leta". Razlog za to je, da še vedno nimajo čistilne naprave, saj njeni izgradnji nasprotujeta krajanje, ki bi bila po predvideni lokaciji njena najbližja sosedka. "Na račun denarja, ki ga v občini planirajo za čistilno napravo, za vse drugo ne dobimo nič. Tako je že nekaj let, mi pa nimamo ne čistilne naprave in ne urejenih drugih zadev," pravi predsednik Bojc. Ob vsem tem pa je najhujše poslušati očitek občinarjev, kot dodaja, "da smo si sami krivi, ker se ne znamo zmeniti".

Ker nimajo čistilne naprave, na katero bosta po že narejenem projektu priključeni Dolenja vas in Nemška

vas, nimajo še urejene kanalizacije, "gradnja" čistilne naprave že dolgih 15 let pa zavira tudi gospodarski razvoj KS. Včasih je bilo največje podjetje v KS Inlesov obrat Hrast v Prigorici, kjer je v najboljših časih podjetja delalo tudi do 200 ljudi, danes pa je največji Inotherm, ki poleg prevozniškega podjetja deluje v bivših prostorih Hrasta. V KS je še nekaj obrtnih delavnic, med katerimi prevladujejo mizarske delavnice in ena takšnih je tudi mizarska delavnica predsednika KS Janeza Bojca, ki je obrtnik že 35 let.

Naš dolg

Komasacije, ki so jih že izvedli in ki so še predvidene na dolenjevaškem polju, so po mnenju naših sogovornikov dobrodošle, vendar bolj v smislu dane možnosti, da bo kdo še lahko kmetoval, kot pa izključno za potrebe kmetijstva. V KS, ki je po velikosti parcel, njihovi razdrobljenosti in številu lastnikov primer največjih težav, s katerimi se srečuje kmetijstvo na Ribniškem, imajo težave z državo tudi lovci, saj jim je bilo nekoč odvzeto lovišče vrnjeno, pa potem ponovno odvzeto. Vendar pa o tem kdaj drugič! Kot smo obljubili našim sogovornikom, nanje ne bomo pozabili in bomo o njih še pisali. To smo dolžni občinski svetnici Andreji Hočevar, ki je v pogovoru z nami vztrajala, kljub temu da je doma nanjo čakal še nekaj mesecev star otrok. Pa vodji šole Sonji Pogorelec in predsedniku Janezu Bojcu, ki sta se prijazno odzvala našemu povabilu, ter seveda tajnici gospe Angelci Oražem, ki je izpeljala vse potrebno, da je do pogovora sploh prišlo. Da "lončarijo" še kdaj obiščemo, smo dolžni tudi Jožetu Henigmanu, ki je za dobri dve uri, kolikor je trajal naš pogovor, svoje poslovne in osebne težave, ki se jih je v pogovoru dotaknil samo s stavkom, da "je od ponedeljka naprej 28 delavcev, kolikor jih je donedavna zaposloval v obeh svojih podjetjih v Dolenji vasi in Kočevju, prijavljeno na uradu za delo", podredil težavam krajevne skupnosti. In na koncu, čeprav ne nazadnje, to dolgujemo tudi Francu Bojcu, ki nam je izrazil zaupanje in nas pohvalil, češ da imajo v ribniški občini svoj časopis Rešeto, da pa smo bili novinarji Dolenjskega lista prvi, ki smo prišli v njihovo KS in jih povprašali o tem, kako živijo in kakšne težave imajo.

DOLENJSKI LIST MED DOLENJEVAŠČANI - V prostorih krajevne skupnosti so se s krajanje Dolenje vasi pogovarjale novinarka Dolenjskega lista. Na sliki (od leve proti desni): Mojca Leskovšek - Svete, ki pokriva ribniški konec, in urednica časopisa Jožica Dornič. Zraven je vodja domače podružnične šole Sonja Pogorelec. (Foto: L. M.)

PROBLEMOV VELIKO - Krajanje so se hitro razgovorili o svojih težavah, ki jih nimajo malo, in znova so ugotovili, da se čutijo prikrajšane in odrinjene od ribniške občine. (Foto: L. M.)

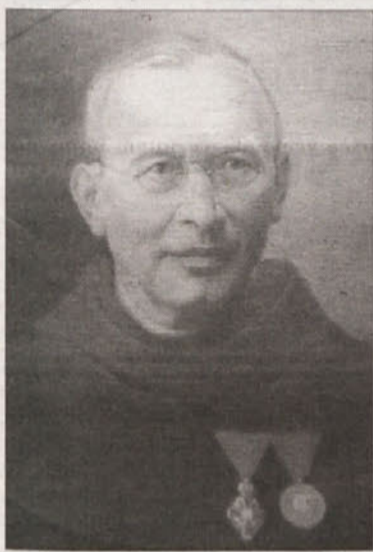
150-LETNICA ROJSTVA SKLADATELJA P. HUGOLINA SATTNERJA

Glasbeno srce pod meniško kuto

NOVO MESTO - Veliko je mož in žena, ki so s svojim delom pomembno obogatili slovensko kulturno zakladnico in bi bili vredni trajnega mesta v našem spominu, vendar je premnog med njimi pozabljen ali pa ni deležen tiste pozornosti, ki mu gre. Eden takih je p. Hugolin Sattner, frančiškan, organist, zborovodja in učitelj, predvsem pa skladatelj cerkvene glasbe. Konec prejšnjega tedna se je v skladateljevem rojstnem Novem mestu začel niz kulturnih prireditev, s katerimi bodo počastili 150-letnico njegovega rojstva in priklicali tega znamenitega Novomeščana v javni spomin.

Rodil se je 29. novembra 1851. leta v Kandiji, zdaj delu Novega mesta, v družini poštnega uslužbenca Franca Ksaverja Sattnerja, poročenega s Trebanjko Alojzijo Jutras. Prvorojencu sta pri krstu dala ime po očetu, kot je bila tisti čas nava. V družini, ki se je povečala še za šest otrok in se preselila v Novo mesto, je bilo poleg otroškega čebljanja pogosto slišati tudi glasbo, saj je oče igral na klavir in violino, Sattnerjeve pa so obiskovali tudi godbeniki iz bližnje vojašnice, kjer je vadila vojaška godba.

Franc je kmalu pokazal, da so ga rojenice obdarile z glasbenim talentom. Po osnovni šoli so ga vpisali v novomeško gimnazijo, kjer se je začel učiti klavirja pri p. Inocenciju Gnidovcu, oprjel pa se je tudi violine in petja ter orgljanja. Glasba mu je zapolnjevala ves prosti čas. Hkrati s srčnim klicem, ki ga je vabil h glasbenemu delovanju, se je v njem prebudil tudi notranji klic k duhovnosti. Po šesti gimnaziji se je odločil za redovniško življenje, zgled in

Skladatelj p. Hugolin Sattner (izrez Rohrmannove slike)

spodbuda pa so mu bili kar gimnazijski profesorji frančiškani.

Vnet za glasbo in duhovniški poklic

Enoletni noviciat je opravil v Nazarjah in dobil redovniško ime Hugolin. Gimnazijske študije in prvi dve leti bogoslovja je nato opravil v Gorici - tu je napisal prve preproste skladbe - nato pa je študij nadaljeval in zaključil v Ljubljani. Novo mašo je bral leta 1874 v župnijski cerkvi v Šmihelu. Tedaj je že bil globoko zavezan glasbi in si je želel, da bi glasbo tudi študiral, vendar se je moral lotiti pastoralnega dela in poučevanja. Nastavili so ga v novomeškem frančiškanskem samostanu za organista, učitelja na ljudski šoli in učitelja petja na gimnaziji.

V Novem mestu ga je pričakalo bolj žalostno stanje, nič podobno razgibanemu glasbenemu življenju iz časa njegovega otroštva in gimnazijskih let. Moral je začeti povsem znova. V nekaj letih je vzgojil dober mešani zbor in z njim pripravljala akademije in druge prireditve. Ker ni imel na voljo primernih skladb, se je sam lotil komponiranja. Zavedal se je, da nima ustrezne glasbene izobrazbe, zato se je vse svoje življenje, kolikor je bilo mogoče, dodatno izobraževal in bral strokovno glasbeno literaturo. V tem času se je udeležil tečaja za organiste na Dunaju, kjer je spoznal veliko novega ter navezal osebne stike z glasbeniki. Zanimiva izkušnja mu je bilo tudi potovanje po Italiji jeseni leta 1889. Kot marljiv človek ni bil dejaven samo na glasbenem in pedagoškem področju, v času, ko je bil gvardijan novomeškega frančiškanskega samostana, je dal obnoviti cerkev in postaviti nov oltar, kasneje pa je poskrbel, da so zamenjali tudi stare orgle. Kot eden od pobudnikov in

ustanovitelj Cecilijinega društva, ki je odigralo pomembno vlogo pri razvoju slovenske cerkvene glasbe, se je dejavno prizadeval za obnavljanje starih in postavitev novih orgel po slovenskih cerkvah.

Navedimo zanimiv drobec iz novomeškega obdobja. Znamenita Gruberjeva pesem Sveta noč je prvič zazvenela v slovenščini prav v Novem mestu. Sattner je kot zaveden Slovenec dal pobudo, da so pesem prevedli v slovenščino in o božiču leta 1885 so jo gimnazijci pod njegovim vodstvom zapeli na koru.

Nikoli prestar za učenje

Leta 1890 se je zaključilo Sattnerjevo novomeško obdobje. Tega leta so ga prestavili v Ljubljano, kjer si je obetal napredovanje v svojih glasbenih prizadevanjih. V ljubljanskem samostanu je opravljal različne službe, vodil je zbor, gojil koralno petje in improviziral na orgle. Leta 1891 je obiskal slovenske gojence jezuitskega kolegija v Kalksburgu na Dunaju, kjer se je srečal z Emilom Hochreiterjem, svojim nekdanjim novomeškim učencem. Od tedaj nista več prekinila stikov, učitelj pa je v nekdanjem učencu našel vdane prijatelja in izobraženega svetovalca.

Leta 1895 je postal župnik velike župnije Marijinega oznanjenja in na tem mestu ostal vse do leta 1922. Po obilici župnijskega in gvardijanskega dela mu je dodatne skrbi nakopalo še vodenje obnovitvenih del zaradi potresa poškodovanega samostana in cerkve. Kljub temu je bil ves čas župnikovanja tudi glasbeno dejaven. Ustanovil je zbor, s katerim je izvajal dela svetovnih mojstrov in koralne maše, prirejal koncerte v Ljubljani in v drugih mestih. Zadnji koncert je Sattnerjev zbor imel v Novem mestu, ko je imel zborovodja že 81 let. Ob poslušanju koncertov zbora Glasbene matice pod vodstvom Mateja Hubada se je Sattner navdušil za komponiranje posvetnih skladb, doživetje Hartmannovega oratorija Sv. Frančišek pa ga je navdalo z željo, da bi tudi sam ustvaril kaj podobnega. Znova se je začel učiti ter pet let pod Hubadovim vodstvom študiral kompozicijo. Novo znanje mu je dalo novega ustvarjalnega zagona, napisal je več zborovskih skladb, štiri samospelve s klavirsko spremljavo in vrsto obsežnih del: Misso seraphico, Te Deum, Jeftejevo prisego in oratorij Assumptio. Angelsko mašo so leta 1913 izvedli tudi v pariški katedrali Notre-Dame in natisnili pri založbi August Bohm v Augsburgu. Pravo slavje je Sattner doživel s prvim slovenskim oratorijem Assumptio. Večkrat so ga ponovili, kritike mlajših glasbenikov pa so skladatelja spodbudile, da je oratorij precej predelal in ga tudi sam instrumental.

Za učenje nikoli prestar, je Sattner poleti 1913 šel v Innsbruck na tečaj kontrapunkta k skladatelju Griesbacherju, sad tega in drugega študija je bila kantata Oljki, s katero je dosegel vrh svojega ustvarjanja in izoblikoval svoj osebni slog, ka-

Sattnerjev notni rokopis

kršnega je ohranil do smrti, kot poudarja Angela Tomanič v razpravi Sattnerjeva življenjska pot v Sattnerjevem zborniku (eden od virov za to pisanje).

Po letu 1922, ko je odložil službo župnika, mu je ostalo več časa za glasbo. V svoji sobi si je uredil zasilno litografsko delavnico in nekatere notne zbirke kar sam natisnil. Na pobudo prijateljev se je lotil tudi opere. V treh letih je na besedilo Ivana Preglja napisal opero Tajdo, ki so jo leta 1927 izvedli v ljubljanski operi. Kot zadnji veliki skladbi je skomponiral Vstal je Gospod in kantato V kripi sv. Cecilije. Z izvedbo te

kantate so proslavili skladateljevo 80-letnico. Ob tej priložnosti so tedaj že slavnemu in spoštovanemu skladatelju postavili doprsni kip pred Glasbeno matico v Ljubljani.

Glasbeno dejaven je bil vse do zadnjih dni svojega življenja, ki ga je zaključil v petek, 20. aprila 1934, ponoči. Pogreb, ki so se ga udeležili mnogi veljaki, člani glasbenih društev in množica ljudstva, je potrdil veliko priljubljenost skladatelja. Sattner je še dandanašnji z nami, če ne že toliko z imenom, pa s svojo glasbo, ki jo z veseljem in pogosto prepevajo na korih slovenskih cerkva.

M. MARKELJ

KONSTRUKCIJA PETIH ZVONOV - Skupine pritrkovalcev so melodije izvabljale iz petih zvonov, postavljenih na kamionu. Na fotografiji: pritrkovalska ekipa Sveti Lenart iz Novega mesta. (Foto: I. Pavlič)

PRITRKOVALSKE MELODIJE

Pitrkovali v Novem mestu

Minulo nedeljo so v Novem mestu peli zvonovi. Pitrkovanje, ki ga običajno slišimo le ob cerkvenih praznikih, je bilo tokrat namenjeno tekmovanju. Pitrkovalske melodije je iz zvonov izvabljalo 21 skupin pritrkovalcev iz različnih krajev po Sloveniji, prišli so celo iz zamejstva v Italiji. Drugo dolensko pritrkovalsko tekmovanje je ob 150-letnici rojstva Huga Sattnerja organiziralo Pitrkovalsko društvo Dolenske in Bele krajine, ki si prizadeva ohraniti umetnost zvonjenja.

Tekmovanje je potekalo na petih zvonovih, postavljenih na kamionu, ki so jih pripeljali italijanski pritrkovalci iz livarne v Bologni. Z začetnimi udarci na zvonove sta ga odprla novomeški in bolonjski župan. Tekmovanje je potekalo po natančnih pravilih igre. Vsaka skupina je imela na razpolago 4 minute in pol časa, v katerem je morala odigrati tri komade. Tričlanska komisija je ocenjevala pravilen pristop do izvedbe glasbe, enakomerno in tekočo izvedbo, težavnost izvedene glasbe, njen zaključek, olepšave...

V mlajši konkurenci se je najbolj izkazala skupina Budanje-2. ekipa, med starejšimi je komisija dodelila najvišje število točk skupini Sveti Lenart-Sostro iz Ljubljane. Priznanja in pokale najboljšim je podelil slovenski nadškof dr. Franc Rode.

I. PAVLIČ

iz slovenske lirike

Pozabljenim

(Odlomek)

Vseh mrtvih dan!
Na tisto tiho domovanje,
kjer mnogi spé nevzdravno spanje,
kjer kmalu, kmalu dom bo moj
in - tvoj,
nočoj se usul je roj močan,
saj jutri bo vseh mrtvih dan,
vseh mrtvih dan!
Bledo trepeče nad grobovi
tisoč svetil
in križe, kamne vrh gomil
jesenski venčajo cvetovi -
vseh mrtvih dan!

Kjer dragi spé jim po pokopi,
klečé, solzé živečih tropi,
oh, dušo tré jim žal in bol;
pod zemljo pol, na nebu pol
nočoj jim je srčé...

Ko misli vsakodó na svoje,
kogá, kogá pa srce moje
spominja se tačas?
Vás, zabljeni grobovi,
kjer križ ne kamen ne stoji,
ki niste venčani s cvetovi,
kjer luč nobena ne brli.
O, če nikdo
nočoj se vas ne spomni,
pozabil ni vas pevec skromni
in pa - nebó!

SIMON GREGORČIČ

MODNI KOTIČEK

Modni utrip po slovensko

Slovenski proizvajalci modnih oblačil in obutve niso le vedno bolj "stanovsko" organizirani - Modni utrip postaja vse-slovenska modna prireditev tudi za najzahtevnejše modne poznavalce, ampak tudi vedno bolj trendovski v primerjavi s smernicami priznanih oblikovalskih imen na svetovnih brveh. Že februarja so tako predstavili prihajajoče smernice za jesen in zimo 2001/02. In kaj napovedujejo? Razkošje, igrivost in intelektualnost. Pojdimo po vrsti.

Razkošje je sinonim za hedonizem samozavestne(-ga) in energične(-ga) posameznice(-ka), ki se bosta odela v drage materiale, se razvajala z dolgo-dlako volno, tvidom, buklejem, krznom. Z drznostjo si bosta poiskala svoj slog. Silhueta je ozka in dolga, da poudarja telo. Vzorcni in teksture so pomembne tudi pri moških oblačilih, sicer pa je največji poudarek na stiliziranih organskih oblikah, npr. cvetličnih motivih. Barve spominjajo na tradicionalno paleto jesenskih tonov - od tople bakrene in zelene do kovinske in naftno modre. Kakovost in prestiž sta glavni smernici.

Igrivost pomeni iskanje igrivih oblačilnih rešitev za ekspresivnega in ustvarjalnega kupca. Eksperimentiranje z barvami naj bi ohranjalo vitalnost in mladosten videz. Slog se spogleduje z različnimi kulturami, od afriške in barvite azijske do ruskega konstruktivizma, predvsem pa preizkuša nove tehnološke dosežke v materialih. Barve so žive in intenzivne v najbolj nenavadnih kombinacijah. Tudi površino materialov zaznamujejo kontrasti sijaj - mat, gladko - grobo.

Intelektualnost je nov pristop posameznika, ki razmišlja, kdo je in kaj želi, tudi pri oblačenju. Silhueta je vitka in dolga, kroji se prilagaja telesu. Zenska različica se močno opira na moški slog. Včasih je elegantna in urejena, spet drugič sproščena in kričava. Prenovljena sta moška obleka in ženski kostim v slogu 50-ih in 60-ih. Barve temeljijo na nevtralnih toplih in temnejših tonih. Poudarki so v rdečem odtenu. Med tkaninami prevladujejo prestižna vlakna (kamelja dlaka, bukle, moher, kašmir, alpaka) v kombinaciji s klasičnimi (tvidi, flanele).

JERCA LEGAN

TRAVNIŠKI SADOVNJAKI

Bogastvo leži pod starimi jablanami

Najbrž ni prav nobenega razloga, da naši šolarji pri malici pijejo sadni čaj ali benko, nikoli pa ne dobijo pri jedi kozarca domačega jabolčnega soka; takega, ki so ga stisnili iz neškropljenih jabol in ga samo pasterizirali. Kako veseli bi bili takega kozarca v bolnišnicah, domovih za ostarele, vrtcih in zdraviliščih ali tudi v domačih kuhinjah! In medtem ko pijemo razredčeni sok iz madžarskih ravnin, pod našimi jablanami gnije zdravo sadje. Bo nekoč drugače?

Jani Gačnik in Franc Kotar, oba inženirja in dolgoletna kmetijska svetovalca za področje sadjarstva, prvi v državni in drugi v zasebni službi, gotovo verjameta v drugačne čase, sicer ne bi tako zagrizeno gnala naprej Projekta oživitve travniških sadovnjakov in sadnih vrtov. Tega je začel inž. Kotar leta 1995 na območju sadne ceste med Javorjem in Jančami, pozneje pa je prerasel v nacionalni projekt.

Nekateri travniški nasadi - Sloveniji je po statističnih podatkih okrog 4,5 milijona visokodebelnih sadnih dreves - o dobrih dveh letih intenzivnega dela zares oživljajo. Morda zato, ker smo dobili projekt, ki se hkrati razvija in tudi že izvaja. Samo lani in predlani so imeli 119 srečan in 554 ur izobraževanja,

NEKATERI SE ODLOČAJO ZA NAKUP OPREME - V okviru projekta Oživljanja travniških nasadov razvijajo tudi svojo opremo; na tem delu predvsem inž. Franc Kotar (na sliki) v sodelovanju z Biotehniško fakulteto iz Ljubljane. Tako imajo zdaj svojo linijo za stiskanje soka, razvili pa so tudi sušilnico sadja, ki je veliko bolj racionalna od dosedanjih in suši pri nižjih temperaturah - le do 50° C. (Foto: B. D. G.)

ki jih je bilo deležno skupno več kot 3.500 ljudi. V zadnjih treh letih se je v projekt vključilo 25 občin, trenutno pa sodelujejo s 16 občinami po Gorenjski, Primorski, ljubljanskem območju in Dolenjski.

V projekt se aktivno vključujejo vse tri belokranjske občine, Dolenjske Toplice, Šentjernej, Škocjan, Žužemberk, Kostel, Kočevje in Krško, prav zdaj pa se bo za sodelovanje odločila tudi mestna občina Novo mesto.

Sprva z nezaupanjem

Snovalci projekta so želeli doseči, da bi Slovenci spet začeli vsaj delno oskrbovati večino zapuščenih visokodebelnih nasadov sadnega drevja ter tako ohraniti in izboljšati rodnost teh nasadov, pridelati več sadja in morda priti do dodatnega zaslužka. Veliko naporov je bilo treba sprva vložiti samo v to, da so pridobili ljudi na svojo stran, kajti sadje s starih dreves je pri nas predolgo veljalo za manj vredno, enako tudi izdelki iz njega: jabolčni sok, jabolčno vino, suho sadje, kis in žganje.

Zdaj mnogi že obrezujejo drevje ali vsaj razmišljajo in vprašujejo o tem, nekateri, predvsem kmetje, ki se ukvarjajo s turizmom, pa so se že odločili za nove nasade. Zaradi tega so nujni tudi dogovori z drevesnicami, da bi pripravile ustrezne sadike. Ekipa je posebno pozornost namenila jabolčnemu soku pa tudi kuhanju žganja, ki ima močno tradicijo, a ljudje pri njem niso sledili razvoju in delajo preveč napak.

Usoden premik?

Poseben premik v razvoju projekta je prineslo uvajanje javnih del in konkretna pomoč

pri obrezovanju visokodebelnih dreves. Srečanja, predstavitve in prikaze so sicer udeleženci začeli obiskovati v vse večjem številu, vendar se je oskrbe nasadov lotil le redkokdo. Z javnimi deli se to spreminja. Trenutno tako oskrbujejo nekatere nasade v črnomaljski, kostelski, žužemberški in topliški občini.

"Na območju vsake občine bi radi usposobili vsaj eno kmetijo, ki bi pridelavo, predelavo in prodajo na domu organizirala kot svojo dopolnilno dejavnost, se opremila in predelavo ponudila tudi sosednjim kmetom. Nekateri so že prav blizu odločitve za nakup opreme za predelavo," razlaga Jani Gačnik, organizacijski vodja projekta.

Uspešnost projekta, ki so ga med drugim predstavljali tudi na letošnjem sejmu Naravazdravje, je zdaj odvisna še od marsičesa. V prvi vrsti najbrž od volje in vzdržljivosti vodstva projekta pa od tega, koliko ljudi bodo uspeli ogreti za zadevo. Ekipa projekta pri tem sodeluje s sadjarskimi društvi in pomaga ustanavljati nova, povezuje pa se tudi z drugimi, ki delujejo na tem področju, saj naj bi v končni fazi dejavnost gnala naprej podjetnost. Izdelke bi lahko dobro vključili v ponudbo obinskih, sadnih in drugih turističnih cestah ali poteh in v programe celostnega razvoja podeželja.

Prepričati državo

"Samo uskladiti bi morali ponudbo in vpraševanje, zato bi radi organizirali borzo sadja na spletni strani. V bodoče bi lahko razvili tudi kooperative, v katerih bi ljudje, ki zdaj

JABOLKA BI LAHKO PREDELALI - Zakaj bi zanemarjali bogastvo po našem podeželju in hkrati tarnali, da nimamo od česa preživeti? Pridelati in predelati več sadja, je cilj nacionalnega projekta Oživljanja travniških sadovnjakov, ki ga bodo jutri in v soboto predstavili tudi na razstavi v Dolenjskih Toplicah. (Foto: B. D. G.)

delajo v nasadih preko javnih del, nadaljevati delo. Čaka nas še veliko dela, ekipa pa je majhna in ne zmore vsega, saj ne moreš nenehno delati po 12 ur in več na dan.

Naš projekt je nacionalen po vsebini, v resnici pa se moramo pri državi vedno znova boriti za denar. Res pa je, da se poleg tega pojavljajo nove možnosti: v okviru kmetijsko-okoljskega programa je mogoče od letos uveljavljati subvencije za travniške sadovnjake, na razpolago so subvencije za napravo nasadov pa tudi druge vzpodbude, npr. za ovčerejo ali perutninarstvo, ki sodita v travniški nasad že zaradi lažje oskrbe. Državo moramo še prepričati, da bo namenila dodatna sredstva za nekatere programe, kot je gradnja hladilnic pri kmetih, ki bi sušili sadje," razmišlja Gačnik.

B. DUŠIČ GORNIK

CERKEV SV. TROJICE, UMETNOSTNI BISER NA VINJEM VRHU

Vrnjen nekdanji sijaj

Podružnična cerkev Sv. Trojice na Vinjem vrhu pri Semiču počasi dobiva nazaj svoj nekdanji sijaj in imenitnost ter se tako tudi na oko prepričljivo kot pravi biser slovenske sakralne dediščine uvršča med najpomembnejše kulturne spomenike v semiški občini. Pred leti so obnovili zunanjščino cerkvice in jo prekrili s skodlami, zdaj pa je na vrsti njena notranjščina, predvsem zlati baročni oltarji.

Zob časa jih je že krepko načel, tako da bi jim v naslednjih nekaj letih odbila zadnja ura, če ne bi v propadanje posegli strokovnjaki Restavratskega centra iz Ljubljane. V letu dni so temeljito obnovili glavni oltar, na vrsti za obnovo pa so zdaj še oba stranska oltarja, prižnica in zakristijska omara. Restavratska dela je financiralo Ministrstvo za kulturo.

Dela na glavnem oltarju je vodil restavrador za les Vlado Fras Zavrl. Kot pravi, je bilo delo zahtevno in dolgotrajno. Najprej so z oltarja odstra-

nili kipe in drugo okrasje, da so ucvrstili leseno konstrukcijo in jo mizarsko sanirali. Pri čiščenju so odkrili napis, ki v latinščini sporoča, da je oltar izrezbaril, postavil in poslikal Franc Anton Nürnberg leta 1741. Posebej zahtevno je bilo restavriranje številnih oltarnih kipov in okrasja, česar so se lotili v ljubljanskih ateljejih. Ker so kipi iz lipovine, ta les pa imajo radi insekti, so morali močno poškodovan les utrditi z lesno smolo v globino in nato pripraviti znova površino, da so se lahko lotili pozlate. Za pozlato so porabili okrog 70.000 zlatih lističev, debelih le štiri tisočinke milimetra. Manjkajoče prste in druge manjkajoče dele kipov so domodelirali po analogiji z drugih kipov, pojasnjuje Nuška Dolenc Kambič, vodja oddelka za kiparstvo Restavratskega centra. Obnovljeno okrasje in kipe so nato odpeljali nazaj na Vinji vrh in postavili nazaj v prav tako obnovljen oltar, ki zdaj kar sije v pozlati in živahnih barvah.

M. MARKELJ

V ponedeljek, 22. oktobra, je bil komisijski prevzem opravljenih del, udeležili pa so se ga semiški župan Ivan Bukovec, Vlado Fras in Nuška Dolenc Kambič iz Restavratskega centra, odgovorna konservatorka Marinka Dražumerič, župnik Janez Sket in drugi. Obnovljeni oltar je na sliki desno.

S HRANO IN ZELIŠČI DO ZDRAVJA

Z zdravo hrano do miru na svetu!

Sem človek, ki želi vsakemu samo dobro, zdravo ter dolgo življenje in na koncu miren pokoj. Teroristični dogodki v Ameriki so me pretresli in prav tako vojna, ki je temu sledila. Večkrat razmišljam, kako bi lahko Slovenci prispevali k temu, da ljudje ne bi umirali nasilne smrti. Vest mi veleva, naj ne odneham z dokazovanjem, da bi ob skromni in zdravi hrani ne bilo lačnih na svetu. Od tod izvirata terorizem in sovraštvo med narodi.

Ob vsaki pomembni stvari ne vidim samo posledice, ampak predvsem vzroke. Mnogi, ki me prosijo za pomoč, ker je z njihovim zdravjem kaj hudo narobe, mi povedo, kje jih boli, in prosijo za pomoč. Tako so jih zdravniki navadili. Jasno in glasno vsakemu povem, zakaj je zbolel. Največkrat že na obrazu vidim, da kadi, ima rad alkohol, pije kavo in je požrešen na mastno, sladko in slano hrano. Dokler bo polovica človeštva lačna, v drugi polovici pa bo polovica predebelih, ne pričakujmo trajnega miru.

Vzrok za teroristično vojno vidim v vedno večji gmotni razliki med razvitim in nerazvitim delom sveta. Dokler bo manjši del sveta živel v preobilju vsega, dostikrat tudi nepotrebnega, druga polovica človeštva pa je lačna, med njima ne bo miru. Kako je s tem, naj ponazorim s primerom: če bi vse človeštvo skrčili na vas s sto ljudmi, bi videli, da v tej vasi živi 57 Azijcev, 21 Evropejcev, 14 Američanov z obeh celin in 8 Afričanov. Od tega jih ima 30 belo polt, 70 je nebelcev. 6 oseb ima v svojih rokah 60 odst. vsega premoženja. 70 jih je nepismenih in 80 jih živi v barakah in kolibah brez osnovnih pogojev za življenje. Vsak drugi prebivalec te "vasi" je podhranjen.

Med ostalimi 50 pa jih je 25 predebelih in se jih lotevajo civilizacijske bolezni. Ti mislijo, da živijo zato, da jedo in zapravljajo. Ali mislite, da bi vaški župan res lahko poskrbel za mir in sožitje v taki vasi!

Zaradi boja za obstanek in naraščanja neupravičenih razlik med ljudmi so se uprli sužnji v starem Rimu, kmetje tlačani v srednjem veku in med drugimi narodi tudi velik del Slovencev v drugi svetovni vojni. Mnogi od tistih, ki so šli v boj za narodov obstanek, so pričakovali tudi vsak dan kruh po končani vojni. Kako je bilo s tem, naj povem na svojem primeru. Oče je bil v stari Jugoslaviji občinski tajnik, dobival je skromno plačilo in imel občinsko stanovanje. Nekaj se je zameril vaškemu bogatašu, bil ob službo in vrgli so družino iz stanovanja. Ni mu preostalo drugega, kakor da je šel v gozd, iz hlodov je stesal kolibo, da bi imel vsaj streho nad glavo. Družino je preživljal s kuhanjem oglja, mati pa je nabirala zelišča.

Rad bi povedal tole: če bi se prehranjevali z zdravo hrano, v kateri bi bilo manj mesa, maščobe in sladkorja, bi za eno tretjino prihranili pri družinskem proračunu. Bili bi veliko bolj zdravi in država ne bi bila prisiljena povečati prispevek za zdravstveno zavarovanje, ampak bi ga lahko znižala. V tridesetih letih, odkar se zdravim hranim, sem v zdravstveno blagajno vplačal nekaj milijonov, iz nje pa nisem nič vzel, ker nisem bil bolan. Če pa se mi le zgodi kaj takega, kar imenujemo bolezen, si pomagam z zdravilnimi zelišči.

O tem, kako se da do tega priti, pa bom kaj več napisal prihodnjik.

IVAN MARŠIČ

Zima je lepa!

Ne pustite se speljati na led!
Vsa vozila Škoda vladno **vabimo na brezplačni preventivni pregled** pred zimo. Čakamo vas **od 23. oktobra naprej** v vam najbližjem Škodinem servisu. S seboj pripeljite tudi voznike. Skupaj se boste naučili uživati v zimskih radostih.

AMD ASTA d.o.o. Murska Sobota, **AMD ŠLANDER d.o.o.** Celje, **AUTOEMONA d.d.** Ljubljana, **AVTO INN d.o.o.** Nova Gorica, **AVTO STEGNE d.o.o.** Slovenska Bistrica, **AVTOCENTER IDRIJA d.o.o.** Idrija, **AVTOCVET d.o.o.** Tolmin, **AVTOKAM d.o.o.** Hrastrnik, **AVTOLINE KRŠKO d.o.o.** Krško, **AVTOMERKUR PSO BEŽIGRAD d.d.** Ljubljana, **AVTOSERVIS RIKI s.p.** Lendava, **PAN - JAN d.o.o.** Trebnje, **PSC PRAPROTNIK d.o.o.** Velenje, **RO + SO d.o.o.** Celje, **SERVIS ŠTERN KRANJ d.o.o.** Kranj, **SPC KRETIČ d.o.o.** Prestranek, **SPC ŠKODA ŠKERJANEC d.o.o.** Domžale, **TIPOM d.o.o.** Maribor, **URBAN, SERVIS IN PRODAJA d.o.o.** Ribnica, **VIDIC CENTER d.o.o.** Novo mesto, **AVTOSERVIS ŽUNKOVIČ s.p.** Miklavž na Dravskem polju, **CAR CENTER d.o.o.** Smartno, **AVTO FEKONJA d.o.o.** Radlje ob Dravi, **PSC JEREB d.o.o.** Lesce, **KAAS-AVTO d.o.o.** Ptuj

ric Razvojno izobraževalni center Novo mesto
vabi k vpisu v
TEČAJ IN IZPIT ZA VODITELJA ČOLNA
Tečaj za voditelja čolna bo potekal v času od 12. do 16.11.2001 v prostorih RIC-a. Izpit za voditelja čolna bo prav tako na RIC-u, in sicer v soboto, 24.11.2001.
Informacije in prijave:
07/ 393 45 50, 07/ 393 45 51
ric@nm.si

STUDIO
103.0 MHZ

Gostilna oooko
GOSTILNA - PRENOČIŠČA
☎ 07/30-85-603
RATEŽ
pri Novem mestu

RADIO SRAKA
94,6 MHZ

RADIO UNIVOX
107.5 MHz
e-mail: info@univox.si

Evropski avto, slovenska cena

Mazda 323F EDITION 2.545.000 SIT ali €11.536*
Prihranek 378.000 SIT.

MMS KREDIT & LEASING

Mazda 323F Edition le za 2.545.000 SIT, kar pomeni, da boste prihranili kar 378.000 SIT! Prihranek do 355.000 SIT pa velja tudi pri nakupu drugih Mazdinih modelov: Demia, Premacyja in 626 karavana.

Novo mesto: MAKOMA, 07/393 42 12

www.mazda.mms.si

RAZBURLJIVO!

NISSAN VAM PONUJA RAZBURLJIVE PRIHRANKE

TRILETNA SPLOŠNA GARANCIJA na 100.000 km ZA VSA NISSANOVA VOZILA - TRI LETA BREZSKRBE VARNOSTI

NISSAN ALMERA

(Almera Comfort, 1,5, 3 vrata), cena s prihrankom: **2.245.000 SIT (19.867 DEM)**
Prihranek: **od 250.000 do 400.000 SIT** (tri in pet vrat z benzinskim motorjem)

NISSAN PRIMERA

(Primera Comfort, 1,6, 4 vrata)

cena s prihrankom: **3.090.000 SIT (27.345 DEM)**

Prihranek: **350.000 SIT**

NISS FINANCE - Različne možnosti ugodnega financiranja.

NISSAN ADRIA d.o.o., pooblaščenec uvoznik za vozila Nissan v Sloveniji, tel: 01 47 10 800, http://www.nissan.si
Pooblaščenec trgovca: LJUBLJANA: Avtoniss (01) 58 18 650, Avto Trunk (01) 56 60 910; DOMŽALE: Avtoservis Pijem (01) 56 27 100; NISSAN servis Kuzic (01) 72 31 200; MARIBOR: Avtohisa Park (02) 33 381 00; MURSKA SOBOTA: Avtohisa Murska Sobota (02) 53 21 200; SENTEJANZ PRI DRAVOGRADU: MG Center (02) 87 65 888; CELJE: Panadria Celje (03) 42 54 350; SLOVENSKE KONJICE: Avto Kuk (03) 75 80 900; KRANJ: Avto Močnik (04) 20 42 277; ŠKOFJA LOKA: Pilek d.o.o. (04) 50 24 000; NOVA GORICA: Avtoservis Gorica (05) 33 55 721; KOPER: Avtoniss Koper (05) 66 82 451; BRANIK: Avtoservis Fabjan (05) 30 57 840; SEVNICA: Avtomehanika Zierer (07) 81 40 389; OTVOČEC: Avtomehanika Vidrih (07) 30 99 310.

Nalotujemo in izboljšujemo. Za več kot 60 let.

LERAN

Novo mesto, Lebanova 24

http://www.leran.si

e-mail: leran@siol.net

telefon: 07/33 79 940

07/33 79 941

faks: 07/33 22 282

mobitel: 041/633 553

Prodamo:

- HIŠE: v Bojanji vasi, na Bučki, v Črnomlju, Dol. Ponikvah (pri Trebnjem), Jagodniku, Krškem, Metliki, Mokronogu, na Mirni, v Novem mestu (in okolici), v Grobljah, Straži, Škocjanu, Žužemberku, Gabrijelah, na Otočcu, Dvoru, Uršnih selih

- STANOVANJA: v Krškem, Novem mestu, Straži, Črnomlju, Ljubljani (enoipol- in 2-sobna)

- APARTMAJE: več novih enot v Šmarjeških Toplicah

- VIKENDE (zidanice): v Dol. Kotu pri Dvoru, Semiču, na Uršnih selih, Ljubnu, Kartaljevem

- STAVBNA ZEMLJIŠČA: nad Tuševim Dolom, v Šentrupertu (okolica), Šentjerneju (Gor. Vrhpolje), Straži, Novem mestu, na Ratežu

- POSLOVNE OBJEKTE IN PROSTORE: v Črnomlju (diskoteka), Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Germova, Dilančeva, Bršljin-Rialto, Hedera)

- POSLOVNO-STANOVANJSKE OBJEKTE V OBRATOVANJU: v Dol. Vrhpolju (gostilna), Vavti vasi (pizzerija)

- KMETIJE: v Praprečah pri Šentjerneju, Šentrupertu (okolica), v Beli krajini (6 km od Črnomlja)

Oddamo:

- poslovne prostore in stanovanja v Novem mestu

Oglasite se na sedežu podjetja ali nas pokličite.

FRIZERSKI STUDIO

Simona

Simona Šimec, s.p.

Novo mesto, Marjana Kozine 3

Telefon: 07/33-73-461

Gsm: 041/609-144

pon.-pet.: od 8. do 19. ure

sobota: od 8. do 12. ure

Zima ni obvezna, zimska oprema pa je!

RENAULT STORITEV

Samo do 15. novembra vam nudimo posebno ugodne akcijske cene zimskih avtoplaščev, jeklenih platišč ter okrasnih kolesnih pokrovov. Naši strokovnjaki bodo poskrbeli tudi za hitro in kakovostno premontažo in uravnoteženje, letne avtoplašče pa lahko čez zimo shranite kar pri nas.

Za vse dele in storitve imate tudi možnost plačila s posojilno kartico Renault LB Karanta.

Zimski avtoplašči: - 15 %

Jeklena platišča: za ceno 3 dobiš 4

Okrasni kolesni pokrovi: vsi po 2.600 SIT za kos

Pred posegom na vozilu: zimski kontrolni pregled - brezplačno

www.renaultsi
wap.renaultsi
Revoz d.d., Dunajska 22, 1511 Ljubljana

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 25.10.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Mostovi; Male sive celice; Zgodbe iz školjke; Korralno mesto; Obiskali smo...; Prezrtta okolja; 4 x 4 - 13.00 Poročila - 13.30 Pod preprogo - 14.20 Jesenski 3 x 3 - 16.00 Slovenci po svetu - 16.30 Poročila - 16.45 Risanka - 17.00 Na liniji - 17.45 Zenit - 18.20 Dosežki - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Tednik - 21.00 Prvi in drugi - 21.20 Osmi dan - 22.00 Odmevi - 22.50 Opus

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 15.00 Videospotnice - 15.35 Svetniki in grešniki, dok. nad. - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Hartovi z zahoda, nad. - 18.00 20.000 milj pod morjem, nad. - 20.00 Košarka - Union Olimpija: Žalgoris - 22.20 Kam gredo divje svinje?, nad. - 23.15 Poseben pogled, film - 1.00 Akcija, nan.

KANAL A

9.00 Eksta magazin - 9.15 Ricki Lake - 10.10 Šov Jerryja Springerja - 11.30 Begunec, nan. - 12.30 Obala ljubezni, nad. - 13.25 Mladi in nemirni, nad. - 14.45 Družinsko pravo, nan. - 15.40 Ricki Lake - 16.35 Zvezdne steze, nan. - 17.30 Princ z Bel Aira, nan. - 18.00 Vreme - 18.05 Cosby, nan. - 18.30 Varuška, nan. - 19.00 Ekstra magazin - 19.17 Vreme - 19.20 Šov Jerryja Springerja - 20.10 Dim in sence, film - 21.50 Will in Grace, nan. - 22.20 Tretji kamen od sonca, nan. - 22.50 Noro zaljubljena, nan. - 23.20 Seinfeld, nan. - 23.50 Dannyjeve zvezde

POP TV

9.00 Oprah show - 10.00 Vsiljivka, nad. - 10.55 Črni biser - 11.50 Prepovedana strast, nad. - 13.10 Lepo je biti milijonar - 14.05 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah show - 16.25 Prepovedana strast, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Vsiljivka, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Raztresena Ally, nan. - 20.55 Prijatelji, nan. - 21.30 Seks v mestu, nan. - 22.00 Zahodno kraljstvo, nan. - 22.50 Tat za vedno, nan. - 23.40 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.30 Napovedi in obvestila - 17.15 Iz združenja lokalnih TV - 17.45 Smo dobri gospodarji? - 18.15 Brez panike - 18.50 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Pokličite župana - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Tedenski kulturni pregled - 21.30 Iz združenja lokalnih TV - 22.45 Nas poznate? - 23.00 Novice - 23.15 Motosport mundial

HTV 1

7.00 Dobro jutro, Hrvaška - 9.30 Aretacija in sojenje, nan. - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.40 Ti si moja usoda, nad. - 13.20 Hadleyjev upor, film - 15.00 Poročila - 15.05 Raziskovalec, nad. - 16.00 Izobraževalni program - 16.45 Hrvaška danes - 17.00 Vsakdanjik - 18.30 Alpe-Donava-Jadran - 19.00 Kviz - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.10 Politični magazin - 21.05 Željka Ogresta in gostje - 22.10 Poslovni klub - 22.45 Odmevi dneva - 23.15 Ekumena - 0.20 Ples v verigah - 2.05 Nočni program

HTV 2

8.00 Panorama hrvaških turističnih središč - 10.20 Ponovitev: Jack in Jill; Nikita; Govorimo o zdravju; Trenutek spoznanja; Misli 21. stoletja; Evromagazin; Pol ure kulture - 15.10 Program za otroke in mladino - 16.10 Poročila za gluhe in naglušne - 16.15 Otroška oddaja - 16.40 Hugo - 17.10 Ti si moja usoda, nad. - 18.00 Panorama - 18.30 Kolo sreče - 19.05 Na zdravje, nan. - 19.30 Aretacija in sojenje, nad. - 20.10 Sodnica Amy, nad. - 21.00 Polni krog - 21.20 Clarissa, film - 23.05 Seinfeld, nad. - 23.20 Nanizanka - 0.15 Na meji mogočega, nad. - 1.00 Poročila

PETEK, 26.10.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Priluhljivo tišini; Kljukčeve dogodivščine; Risanka; Fračji dol, nan.; Na liniji; Oddaja za otroke; Zenit; Dosežki; Slovenski magazin;

Dr. Quinnova, nan. - 13.00 Poročila - 13.10 Koncert policijskega orkestra - 13.50 Oko viharja, dok. nad. - 14.15 Prvi in drugi - 14.35 Osmi dan - 15.05 Vsakdanjik in praznik - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 @ friki, nad. - 17.15 Iz popotne torbe - 17.45 Slovenski pesniki in pisatelji - 18.15 Zemljepis celin: Afrika - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Dan RTV - podelitev nagrade F. M. Ježka - 21.05 Vrtičkarji, nan. - 21.35 Deteljica - 22.00 Odmevi - 22.50 Velika imena malega ekrana - 23.40 Polnočni klub

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 15.00 Videospotnice - 15.35 Stoletje odkritij, dok. nan. - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Sylvia, nan. - 17.50 20.000 milj pod morjem, nad. - 19.30 Videospotnice - 20.05 Sloves, nad. - 21.00 Blišč in beda Kurtizan, nad. - 22.00 Diverzanti, angleški film - 23.50 S srcem pod krinko, nad. - 0.40 Big band RTVS

KANAL A

9.00 Ekstra magazin - 9.15 Ricki Lake - 10.10 Šov Jerryja Springerja - 11.30 Pop'n'roll - 12.30 Obala ljubezni, nan. - 13.25 Mladi in nemirni, nan. - 14.45 Družinsko pravo, nan. - 15.40 Ricki Lake - 16.35 Zvezdne steze - 17.30 Princ z Bel Aira, nan. - 18.00 Vreme - 18.05 Cosby, nan. - 18.30 Varuška, nan. - 19.00 Ekstra magazin - 19.17 Vreme - 19.20 Šov Jerryja Springerja - 20.10 Čarovnice, nan. - 21.00 Izganjalna vampirjev, nan. - 21.50 Manhattan - model 2001 - 22.20 Nevarna gimnazija, film

POP TV

9.00 Oprah show - 10.00 Vsiljivka, nad. - 10.55 Črni biser - 11.50 Prepovedana strast, nad. - 12.40 Lepo je biti milijonar - 14.10 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah show - 16.25 Prepovedana strast, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Vsiljivka, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Na nevarnih tleh, film - 23.10 Nikita, nan. - 0.00 Tat za vedno, nan. - 0.50 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.30 Napovedi in obvestila - 17.00 Pokličite župana, pon. - 17.45 Kmetijski razgledi - 18.15 Otroški mišmaš - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Sara, pon. - 21.00 Novice - 21.30 Povej! - 22.00 Dolenjski obzornik - 22.45 Nas poznate? - 23.00 Novice - 23.15 Kako biti zdrav?

HTV 1

7.00 Dobro jutro, Hrvaška - 9.30 Aretacija in sojenje, nad. - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.30 Ti si moja usoda, nad. - 13.15 Gospod in gospa Loving, film - 15.00 Poročila - 15.05 Izobr. program - 16.15 TV o TV - 16.45 Hrvaška danes - 17.00 Vsakdanjik - 18.30 Karolingi in Hrvati, izobr. odd. - 19.05 Kviz - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.10 Glasbena odd. - 21.00 Živeti in umreti v Los Angelesu, film - 23.00 Odmevi dneva - 23.35 Robocop, film - 1.20 Cody in Cosmo, film - 3.00 Nočni program

HTV 2

8.00 Panorama hrvaških turističnih središč - 10.05 Ponovitev: Poslovni klub; Sodnica Amy; Zabavni program; Politični magazin; Željka Ogresta in gostje - 15.10 Program za otroke in mladino - 16.10 Poročila za gluhe in naglušne - 16.15 Otroška serija - 16.40 Hugo - 17.10 Ti si moja usoda, nad. - 18.00 Panorama - 18.30 Kolo sreče - 19.00 Zakonske vode, nan. - 19.30 Aretacija in sojenje, nad. - 20.10 Begunec, nad. - 21.00 Polni krog - 21.20 Mesečina - 22.05 Svet zabave - 22.40 Caffè Cinema - 23.20 Poročila - 23.25 Pravi čas

SOBOTA, 27.10.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Zgodbe iz školjke; Gulimišek; Radovedni Taček; Male sive celice; The Magic Galoshes, film; Tednik - 13.00 Poročila - 13.20 Mostovi - 14.20 Pod piramido - 14.50 Zamolčana uspešnica, avstralski film - 16.30 Poročila - 16.45 Pika Nogavička, ris. nan. - 17.10 Carski sel, ris. nan. - 17.50 Na vrtu - 18.15 Ozare - 18.20 Starodavni vojščaki, nan. - 18.50 Risanka - 19.00 Danes - 19.05 Utrip - 19.30 Dnevnik - 20.05 Vrtičkarji, film - 20.35 Strogo zaupno, film - 22.00 Obiskali smo... nan. - 22.30 Poročila - 23.05 Sopranovi, nad. - 23.55 Renesansa, nad.

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 9.30 Tedenski izbor: Soelden: Veleslalom, ž; Videospotnice; Raymond ima vsi radi, nan.; Murphy Brown, nan.; Štafeta mladosti; Narodno zabavna glasba; Veleslalom, ž - 13.00 Šport - 19.30 Videospotnice - 20.05 Glumači, posn. opere - 21.20 Praksa, nan. - 22.10 Sobotna noč

KANAL A

9.20 Obala ljubezni, nad. - 13.30 Ivanhoe, film - 16.00 Tako pač je!, nan. - 16.30 Matlock, nan. - 17.20 Goodyear liga - Union Olimpija: Budućnost, košarka - 19.30 Domače kraljestvo, nan. - 20.00 Najeti ljubimec, film - 21.45 Ledeno hladni, nan. - 22.40 Nočni grehi, film - 0.15 Rdeče petke, nan.

POP TV

8.30 Risanke - 11.00 Hroščeborgi, nad. - 11.30 Mladi Herkul, nan. - 12.00 Šolska košarkarska liga - 13.00 Preverjeno - 13.45 TV Dober dan, nan. - 14.40 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.40 Prva izdaja, nan. - 16.30 Možje v belem, nan. - 17.30 Po objubi, film - 19.15 24 ur - 20.00 Lepo je biti milijonar - 21.20 Vulkan, film - 23.00 Pod prisego, film

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.30 Napovedi in obvestila - 17.00 Iz združenja LTV - 17.15 Klepet z... - 17.45 Kmetijski razgledi - 18.30 Smo dobri gospodarji? - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Lepo je biti milijonar - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Sara, pon. - 22.15 Brez panike - 23.00 Novice - 23.15 Od sobote do sobote - 23.30 Motosport mundial

HTV 1

8.00 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.30 Glasbena-dok. oddaja - 13.00 Prizma - 14.00 Glas domovine - 14.35 Oprah show - 15.25 Hruške in jabolka - 16.10 Zlata dekleta, nan. - 16.35 National geographic - 17.35 Spet Win, kanadski film - 19.30 Dnevnik - 20.10 Kletka, ameriški film - 22.10 Družina Soprano, nan. - 23.20 Poročila - 23.35 Forezincanka Halifax, nad. - 1.15 Nočni program

HTV 2

8.00 Panorama hrvaških turističnih središč - 11.40 Kritikov izbor, film - 13.15 Povabilo v gledališče - 14.45 Hišni ljubljenci - 15.30 Oddaja za otroke - 16.20 Beverly Hills, nad. - 17.10 Brijantent - 18.05 Dekleta v trendu, nan. - 18.50 Risanka - 19.05 Maggie, nad. - 19.30 Aretacija in sojenje, nad. - 20.10 Močvirski aligator, nad. - 21.00 Poročila - 21.10 Hit HTV - 22.00 Glamur Cafe - 22.55 Moške svinje, nad. - 23.20 Rock in Rio, nad.

NEDELJA, 28.10.

SLOVENIJA 1

8.00 Živžav: Telebajski; Mumi; Palček David; Orkester slovenske vojske; Pomagajmo si; Dnevnik velikih mačk, nad.; Obzorje duha; Ljudje in zemlja - 13.00 Poročila - 13.10 Iskreno, noro, globoko, film - 14.55 Umetnost bivanja - 15.25 Lingo - 16.00 Čari začimb - 16.30 Poročila - 16.45 Vsakdanjik in praznik - 17.45 Alpe-Donava-Jadran - 18.15 Prezrtta okolja - 18.45 Risanka - 18.50 Žrebanje lota - 19.00 Danes - 19.05 Zrcalo tedna - 19.30 Dnevnik - 20.05 Mario - 21.50 Intervju - 22.45 Poročila - 23.05 Zgodbe o knjigah - 23.15 Restoration, angleški film

SLOVENIJA 2

8.30 Tedenski izbor: Soelden: Veleslalom, m; Videospotnice; Blišč in beda Kurtizan, nad.; Kam gredo divje svinje?, nad.; Obljubljena dežela; Policija; Mladinski pevski zbor iz Šefeldarja; Veleslalom, m - 13.00 Šport - 13.30 Košarkarski magazin - 19.30 Videospotnice - 20.05 Svetniki in grešniki, nad. - 21.00 Murphy Brown, nan. - 21.30 Turistična oddaja - 22.00 Končnica - 23.00 Ples sodobnih ko-reografov

KANAL A

9.20 Mladi in nemirni, nad. - 13.30 Notredamski zvonar, film - 15.15 Slavne zvezde, dok. oddaja - 16.15 Felicity, nan. - 17.10 Beverly Hills, nad. - 18.05 Melrose Place, nad. - 19.00 Pop'n'roll - 20.00 Hitrost 2, film - 22.15 Dosjeji X, nan. - 23.10 Goodyear liga

POP TV

9.30 Risanke - 11.00 Hroščeborgi, nan. - 11.30 Mladi Herkul, nad. - 12.00 Šolska košarkarska liga - 13.00 Pod košem, film - 14.40 Otroški zdravnik, nan. - 15.40 Gorski zdravnik, nan.

- 16.40 Možje v belem, nan. - 17.40 Obljuba, film - 19.15 24 ur - 20.00 Lepo je biti milijonar - 21.30 Športna scena - 22.15 Varni prehod, film

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.30 Napovedi in obvestila - 17.00 Posnetek dogodka - 18.00 Podjetniška praksa - 18.15 Belokranjski obzornik - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Lepo je biti milijonar - 21.30 Športna scena - 22.30 Podjetniška praksa - 22.45 Nas poznate? - 23.00 Novice - 23.15 Od sobote do sobote

HTV 1

8.20 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.30 Sadovi zemlje - 13.20 Mir in dobro - 13.50 Duhovni klic - 14.00 V nedeljo ob dveh - 15.00 Poročila - 15.10 Hruške in jabolka - 15.45 Gruntovčani, nad. - 16.45 Divja zemlja, film - 18.25 David Copperfield, nad. - 19.15 Loto - 19.30 Dnevnik - 20.05 Srce ni v modi, nad. - 20.45 Rocky, film - 22.25 Poročila - 22.35 Broken Highway, avstralski film - 0.15 Nočni program

HTV 2

8.00 Panorama hrvaških turističnih središč - 9.00 Sveto pismo - 9.15 Sveti stol in Hrvatje, dok. oddaja - 9.45 Agape - 11.00 Nedeljska maša - 12.05 Ameriški film - 13.35 Forezincanka Halifax, nad. - 16.15 Ksenia, nan. - 17.00 Turistični magazin - 17.30 Bitka spolon, nad. - 18.05 Opera box - 18.35 Vabilo, odd. o kulturi - 19.05 Risanka - 19.30 Aretacija in sojenje, nad. - 20.10 Nevidni človek, nad. - 21.00 Poročila - 21.00 Svetovna kultura - 22.05 Triler

PONEDELJEK, 29.10.

SLOVENIJA 1

8.00 Tedenski izbor: Utrip; Zrcalo tedna; Pod piramido; @ friki, nad.; Iz popotne torbe; Srečanje z živalmi; Slovenski pesniki in pisatelji; Zemljepis celin: Afrika; Na vrtu; Starodavni vojščaki; Umetnost bivanja - 13.00 Poročila - 13.30 Ljudje in zemlja - 14.20 Polnočni klub - 15.30 Opus - 16.00 Dober dan, Koroška - 16.30 Poročila - 16.45 Telebajski - 17.10 Radovedni Taček - 17.45 Izobraževalna oddaja - 18.35 Žrebanje 3 x 3 plus 6 - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Komisar Rex, nan. - 21.00 Portret - 22.00 Odmevi - 22.55 Brez reza

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 15.00 Videospotnice - 15.35 Sloves, dok. nad. - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Sylvia, nan. - 18.00 Oddaja Maribor - 18.30 Jasno in glasno - 19.30 Videospotnice - 20.05 Cikcak - 20.35 Gospodarski izzivi - 21.00 Studio City - 22.00 Stoletje odkritij, dok. nad. - 23.00 Brane Rončel izza odra

KANAL A

8.15 Ekstra magazin - 8.30 Slonček za Daniela, film - 10.10 Šov Jerryja Springerja - 11.30 Dannyjeve zvezde - 12.30 Obala ljubezni, nan. - 13.25 Mladi in nemirni, nad. - 14.45 Družinsko pravo, nan. - 15.40 Ricki Lake - 16.35 Zvezdne steze, nan. - 17.30 Princ z Bel Aira, nan. - 18.00 Vreme - 18.05 Cosby, nan. - 18.30 Varuška, hum. nan. - 19.00 Ekstra magazin - 19.17 Vreme - 19.20 Šov Jerryja Springerja - 20.10 Jerry Maguire, film - 22.40 Will in Grace, nan. - 23.10 Tretji kamen od sonca, nan. - 23.40 Noro zaljubljena, nan. - 0.10 Seinfeld, nan. - 0.40 Dannyjeve zvezde

POP TV

9.00 Oprah show - 10.00 Vsiljivka, nad. - 10.55 Črni biser, nad. - 11.50 Prepovedana strast, nad. - 13.10 Športna scena - 14.05 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah show - 16.25 Prepovedana strast, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Vsiljivka, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Preverjeno - 20.45 Ne pozabi me, film - 22.20 Tat za vedno, nan. - 23.30 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.30 Napovedi in obvestila - 17.00 Posnetek dogodka - 17.45 Smo dobri gospodarji? - 18.15 Športni pregled - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 TV Dober dan, nan. - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Klepet z... - 21.50 Kmetijski razgledi - 22.20 Športni pregled - 22.45 Nas poznate? - 23.00 Novice - 23.15 Podjetniška praksa

HTV 1

7.00 Dobro jutro, Hrvaška - 9.30 Aretacija in sojenje, nan. - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.40 Ti si moja usoda, nad. - 13.25 Kje so moji otroci, film - 15.00 Poročila - 15.05 Raziskovalec, nad. - 16.00 Predšolska vzgoja - 16.45 Hrvaš-

ka danes - 17.00 Vsakdan - 18.30 Živeti z..., izobraževalna oddaja - 19.00 Kviz - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.10 Viza - 20.55 Latinica - 22.30 Odmevi dneva - 23.05 Nočni program

HTV 2

10.35 Ponovitev: Mir in dobro; David Copperfield, Svet zabave; Cafe Cinema; Mesečina; Hruške in jabolka; Glamour Cafe - 15.15 Program za otroke in mladino - 16.10 Poročila za gluhe in naglušne - 16.15 Otroška oddaja - 16.40 Hugo - 17.10 Ti si moja usoda, nad. - 18.00 Panorama - 18.30 Kolo sreče - 19.00 2,4 otroka, nan. - 19.30 Aretacija in sojenje, nad. - 20.10 Še enkrat od začetka, nad. - 21.00 Polni krog - 21.20 Becker, nan. - 21.45 Kraljica Mati, dok. film - 22.35 Ponovitev

TOREK, 30.10.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Mostovi; Čarobni šolski avtobus; Radovedni Taček; Gulimišek; Risanka; Izobraževalna oddaja; Pomagajmo si; Komisar Rex, nan. - 13.00 Poročila - 13.40 Obzorje duha - 14.10 Portret - 15.00 Renesansa, nad. - 16.00 Oddaja Maribor - 16.30 Poročila - 16.45 Sprehodi v naravo - 17.00 Otroci na ladji Luna, nan. - 17.45 Miti človeštva, dok. nad. - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Počastitev dneva reformacije, prenos iz CD - 21.00 Borštnikovo srečanje - 22.10 Odmevi - 23.00 Za narodov blagor, posn. predstave MGL

SLOVENIJA 2

10.30 Vremenska panorama - 14.55 Videospotnice - 15.30 Studio City - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Sylvia, nan. - 18.00 Suzie Washington, film - 20.05 Narodnozabavna glasba - 20.35 Nogomet - Kaja, ubil te bom, hrvaški film - 22.15 Na univerzi - 22.45 Svet poroča - 23.15 Noč v hotelu, slovenski kratki film - 23.35 Svetloba skušnjave, japonski film

KANAL A

8.25 Ekstra magazin - 8.40 Pepelka, film - 10.10 Šov Jerryja Springerja - 11.30 Mladenec v modrem, nan. - 12.30 Obala ljubezni, nad. - 13.25 Mladi in nemirni, nad. - 14.45 Dvokrat v življenju, nan. - 15.40 Ricki Lake - 16.35 Zvezdne steze, nan. - 17.30 Princ z Bel Aira, nan. - 18.00 Vreme - 18.05 Cosby, hum. nan. - 18.30 Varuška, nan. - 19.00 Ekstra magazin - 19.17 Vreme - 19.20 Šov Jerryja Springerja - 20.10 Bud Spencer: Gonzales, film - 21.45 Will in Grace, nan. - 22.15 Tretji kamen od sonca, nan. - 22.45 Noro zaljubljena, nan. - 23.15 Seinfeld, nan. - 23.45 Dannyjeve zvezde

POP TV

9.00 Oprah show - 10.00 Vsiljivka, nad. - 10.55 Črni biser, nad. - 11.50 Prepovedana strast, nad. - 13.10 TV Dober dan, nan. - 14.05 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah show - 16.25 Prepovedana strast, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Vsiljivka, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Preverjeno - 20.45 Ne pozabi me, film - 22.20 Tat za vedno, nan. - 23.30 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.30 Napovedi in obvestila - 17.00 Brez panike - 17.30 Belokranjski obzornik - 18.00 Športni pregled - 18.30 Podjetniška praksa - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Preverjeno - 21.00 Novice - 21.30 Rezerviran čas - 22.05 Partnerji, britanski dok. film - 22.35 Rezerviran čas - 23.00 Novice - 23.15 Športni pregled

HTV 1

7.00 Dobro jutro, Hrvaška - 9.30 Aretacija in sojenje, nan. - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.40 Ti si moja usoda, nad. - 13.25 Formula za smrt, film - 15.00 Poročila - 15.05 Raziskovalec - 16.00 Izobraževalni program - 16.45 Hrvaška danes - 17.00 Vsakdan - 18.30 Govorimo o zdravju - 19.00 Kviz - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.10 Glasbena oddaja - 21.00 Forum - 22.00 Knjižnica - 22.45 Odmevi dneva - 23.20 Policijske zgodbe - 23.50 Nočni program

HTV 2

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Dober dan, Koroska; Risanka - 11.00 Evangeličansko bogoslužje - 11.00 Lingo - 11.30 Miti clovešva - 12.20 Dok. oddaja - 13.00 Poročila - 14.10 Sprehodi v naravo - 14.30 The Magic Galoshes, film - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 Oddaja za otroke - 17.45 Delfini, dok. oddaja - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Sedmi pečat, film - 22.25 Odmevi - 22.45 Slovenska filharmonija na turneji

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 13.50 Gimnastika - 14.55 Videospotnice - 15.30 Turistična oddaja - 16.00 Policija - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Sylvia, nan. - 18.00 Seance on a Wet Afternoon, film - 19.40 Videospotnice - 20.05 Športna sreda - 0.00 Umori, nan.

KANAL A

8.15 Ekstra magazin - 8.30 Susie Q, film - 10.10 Šov Jerryja Springerja - 11.30 Dannyjeve zvezde - 12.30 Obala ljubezni, nad. - 13.25 Mladi in nemirni, nad. - 14.45 Dvakrat v življenju, nan. - 15.40 Ricki Lake - 16.35 Zvezdne steze - 17.30 Princ z Bel Aira, nan. - 18.00 Vreme - 18.05 Cosby, nan. - 18.30 Varuška, nan. - 19.00 Ekstra magazin - 19.17 Vreme - 19.20 Šov Jerryja Springerja - 20.05 Begunec, nan. - 21.00 Na kraju zločina, nan. - 21.50 Will in Grace, nan. - 22.20 Tretji kamen od sonca, nan. - 22.50 Noro zaljubljena - 23.20 Seinfeld, nan. - 23.50 Dannyjeve zvezde

POP TV

9.00 Oprah show - 10.00 Vsiljivka, nad. - 10.55 Črni biser, nad. - 11.50 Prepovedana strast, nad. - 13.10 Preverjeno - 14.05 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah show - 16.25 Prepovedana strast, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Vsiljivka, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Najhujša izdaja, film - 21.45 Newyorskopolicija, nan. - 22.40 Tat za vedno, nan. - 23.30 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.30 Napovedi in obvestila - 17.00 Povej! - 17.45 Brez panike - 18.15 Rezerviran čas - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Agencija za šport - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.30 Odprta tema - 22.30 Klepet z... - 23.00 Novice - 23.15 Kako biti zdrav?

HTV 1

7.00 Dobro jutro, Hrvaška - 9.30 Aretacija in sojenje, nan. - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.40 Ti si moja usoda, nad. - 13.25 Varuška, film - 15.00 Poročila - 15.05 Raziskovalec, nad. - 16.00 Izobraževalni program - 16.45 Hrvaška danes - 17.00 Vsakdan - 18.30 Dok. oddaja - 19.00 Kviz - 19.15 Loto - 19.20 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.10 Divja naselja, dok. oddaja - 21.45 Pol ure kulture - 21.15 Trenutek spoznanja - 21.50 Misli 21. stoletja - 22.45 Odmevi dneva - 23.20 Evromagazin - 23.55 Nočni program

HTV 2

8.00 Panorama hrvaških turističnih središč - 10.15 Ponovitve: Knjižnica; Črno-belo v barvi; Forum; Glasbena oddaja - 15.15 Program za otroke in mladino - 16.10 Poročila za gluhe in naglušne - 16.15 Otroška oddaja - 16.40 Hugo - 17.10 Ti si moja usoda, nad. - 18.00 Panorama - 18.30 Kolo sreče - 19.05 Risanka - 19.30 Aretacija in sojenje, nad. - 20.10 Jack in Jill, nad. - 21.00 Polni krog - 21.20 Nikita, nad. - 22.05 Dok. film - 22.55 Ponovitve

ČETRTEK, 1.11.

SLOVENIJA 1

8.00 Tedenski izbor: Mostovi; Oddaja za otroke; Otroci na ladji Luna, nad.; Zgodbe iz školjke; Risanka; Delfini, dok. oddaja; Obiskali smo...; Prezrta okolja; 4 x 4 - 13.00 Poročila - 13.30 Intervju - 14.20 Mario - 16.00 Slovenski utrinki - 16.30 Poročila - 16.45 Šolarček - 17.00 Enajsta šola - 17.45 Humanistika - 18.20 Dosežki - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Tednik - 21.00 Prvi in drugi - 21.20 Osmi dan - 22.00 Odmevi - 22.20 Interpretacija sanj - 23.05 Glasbena oddaja - 23.20 Podoba podobe

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 15.00 Videospotnice - 15.35 Svetniki in grešniki, dok. nad. - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Sylvia, nan. - 18.00 Parola na papirju, film - 19.30 Videospotnice - 20.00 Košarka -

Evroliga Uelker: Krka Telekom - 22.20 Kam gredo divje svinje?, nad. - 23.15 Poseben pogled, film - 0.00 Frank, film - 0.40 Akcija, nan.

KANAL A

8.20 Ronnie in Julija, film - 10.10 Šov Jerryja Springerja - 11.30 Begunec, nan. - 12.30 Obala ljubezni, nad. - 13.25 Mladi in nemirni, nad. - 14.45 Dvakrat v življenju, nan. - 15.40 Ricki Lake - 16.35 Zvezdne steze, nan. - 17.30 Princ z Bel Aira, nan. - 18.00 Vreme - 18.05 Cosby, nan. - 18.30 Varuška, nan. - 19.00 Manu, dok. oddaja - 20.00 Umor rock zvezde, film - 21.40 Will in Grace, nan. - 22.10 Tretji kamen od sonca, nan. - 22.40 Noro zaljubljena, nan. - 23.10 Seinfeld, nan. - 23.40 Dannyjeve zvezde

POP TV

9.00 Oprah show - 10.00 Vsiljivka, nad. - 10.55 Črni biser - 11.50 Prepovedana strast, nad. - 13.10 Lepo je biti milijonar - 14.05 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah show - 16.25 Prepovedana strast, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Vsiljivka, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Rastresena Ally, nan. - 20.55 Prijatelji, nan. - 21.30 Seks v mestu, nan. - 22.00 Zahodno kraljstvo, nan. - 22.50 Tat za vedno, nan. - 23.40 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.30 Napovedi in obvestila - 17.15 Iz združenja lokalnih TV - 17.45 Smo dobri gospodarji? - 18.15 Mladi upie - 18.50 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Rezerviran čas - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Tedenski kulturni pregled - 21.30 Iz združenja lokalnih TV - 22.45 Nas poznate? - 23.00 Novice - 23.15 Motosport mundial

HTV 1

7.00 Dobro jutro, Hrvaška - 9.30 Aretacija in sojenje, nan. - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.40 Ti si moja usoda, nad. - 13.25 Zgodba o Jamesu Minku, film - 15.00 Poročila - 15.05 Raziskovalec, nad. - 16.00 Izobraževalni program - 16.45 Hrvaška danes - 17.00 Vsakdanjki - 18.30 Alpe-Donava-Jadran - 19.00 Kviz - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.10 Politični magazin - 21.05 Željka Ogresta in gostje - 22.10 Poslovni klub - 22.45 Odmevi dneva - 23.15 Znanstveno soočenje - 0.20 Nočni program

HTV 2

8.00 Panorama hrvaških turističnih središč - 10.15 Ponovitve: Jack in Jill; Nikita; Govorimo o zdravju; Trenutek spoznanja; Misli 21. stoletja; Evromagazin; Pol ure kulture - 15.15 Program za otroke in mladino - 16.10 Poročila za gluhe in naglušne - 16.15 Otroška oddaja - 16.45 Hugo - 17.10 Ti si moja usoda, nad. - 18.00 Panorama - 18.30 Kolo sreče - 19.05 Na zdravje, nan. - 19.30 Aretacija in sojenje, nad. - 20.10 Sodnica Amy, nad. - 21.00 Polni krog - 21.20 Leni, film - 22.40 Ponovitve

Nagrade v Novo mesto in Artiče

Do roka smo prejeli 152 rešitev in žreb je izmed reševalcev 41. nagradne križanke izbral **Ivanko Karpljug in Anico Šepić iz Novega mesta ter Pavla Molana iz Artiče**. Karpljugovi je pripadla denarna nagrada, Šepićeva in Molan pa bosta za nagrado prejela knjigo. Nagrajencem čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 5. novembra na naslov: **Dolenjski list, Germova ulica 4, p.p. 212, 8001 Novo mesto**, s pripisom "križanka 43". Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

Rešitev 41. križanke

Pravilna rešitev 41. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: **ROKOPIS, OKULIST, POLENTA, PAPIGA, ARAS, SPA, SLED, VALAIS, HAKAKIRI, ŠT. OBERON, MATE, LOM, SALOMON, ARIJA, ANALI, RATAR, NANAK.**

Tekom, širom...

Naslednjič, ko boste imeli naravn nan svoj radijski sprejemnik na lokalno postajo, ki deluje na Dolenjskem, bodite pozorni na besedici **tekem in širom**. Slišali boste približno tole: "Tekom noči nismo prejeli sporočil o zastoji na slovenskih cestah." Pa še: "Proti večeru bo pričelo deževati širom države."

Na prvi pogled vse lepo in prav, kajne? Zdaj pa si, prosim, zamislite kmeta iz vam najbližje vasi, ko vam pripoveduje: "Tekom košnje sem naletel na zajca." Ali pa: "Tekom pašnje se je krava spopadla z drugo." Pa še tole morda: "Tele je teklo širom travnika." Ali pa: "Žena je nabirala solato širom velike njive."

To pa je že malce smešno, se vam ne zdi? Seveda je veliko pravilneje in prijetneje ušesom, če zgoraj omenjeno sporočimo preprosto. Npr.: "Ponoči nismo prejeli sporočil o zastoji na slovenskih cestah. Proti večeru bo pričelo deževati po vsej državi. Med pašnjo se je krava spopadla z drugo. Tele je teklo po vsem travniku. Žena je nabirala solato po veliki njivi."

Posebna cvetka je tudi mali oglaš, v katerem prodajajo teleta, čeprav gre za eno samcato tele. Torej prodajajo tele, teleta pa tedaj, če jih je več. Preprosto kot pasulj.

T. G.

TELEVIZUA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

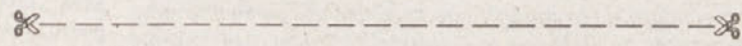
DESET DOMAČIH

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista nagrado dodelil **Mojci Pršina, Grajski trg 33, Žužemberk**. Čestitamo! Lestvica, ki je na sporedu Studia D v ponedeljek ob 20.10 v sklopu *Večera domače glasbe*, ponovitev pa ob nedeljah ob 17. uri, je ta teden takšna:

1. (1) Moj svet - ansambel Rog
2. (4) Smehljaj narave - Klemen Hribar
3. (2) Očka odhaja - ansambel Mladi Dolenjci
4. (3) Pri nas je pa taka navada - ansambel Korenine
5. (7) Črnotaska s kitaro - ansambel Vasovalci
6. (5) Dolenjski dimnikar - ansambel Gregorja Oblaka
7. (6) Ohcet bo - ansambel Petra Finka
8. (-) Hvala, mami - ansambel Pogum
9. (9) Moje trte - ansambel Spomin
10. (8) Brez pesmi ni življenja - ansambel Jevšek

Predlog:

Sanje med brezami - ansambel Vrisk

Kupon št. 43

Glasujem za: _____

Moj naslov: _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 8000 Novo mesto

NE ZAMUDITE NA VAŠEM KANALU

- Pred televizorje vas vabimo nocoj ob osmih zvečer, ko bomo v našem studiu gostili župana občine Brežice **Vlada Deržiča**; z njim se bo pogovarjala Melita Skušek.
- Mesec je naokoli in spet je na vrsti mladinska oddaja **Povej!** Tokrat bo beseda tekla o življenju dvojčkov, zanimiv pogovor z njimi in gostoma pa si lahko ogledate v petek ob 21.30. Ogleda vreden je tudi **Dolenjski obzorik**, ki ga bomo zavrteli štirideset minut pozneje.
- Športniki ne počivajo, o njihovih uspehih pa v ponedeljkovem **Športnem pregledu** ob 18.15 in 22.20. Duša in motor novomeške folklorne skupine **Kres** je **Branka Moškon**. O njej in njenem delu lahko izveste v **Klepetu z...** v ponedeljek ob 21.20.
- V torek ob pol sedmih zvečer je na vrsti izobraževalna oddaja **Podjetniška praksa**, tokrat vam predstavljamo **Elektroinstalacije Elfis** iz Novega mesta.
- V sredini športni kontaktni oddaji ob 20. uri gostimo predstavnika novomeške Agencije za šport.

NAGRADNA KRIŽANKA 43

	DOLENJSKI LIST	SKLONSKO OBRAZILLO	TRGOVSKA ZNAMKA	IME SLIKARJA DEBENJAKA	NAJMANJŠI DELEC SNOVI	V STAREM VEKU NAJBOLJ MOGOČNO JONSKO MESTO	POBUDNICA, ZAČETNICA	PERJE PRI REPI
	MREŽASTA TKANINA V PLATNOVI VEZAVI							NORVEŠKI POLITIK (TRYGVE HALVADOU, 1. SEKR. OZN)
GRADBENI ELEMENT ZA PREKRIVANJE STREH								
VULKANSKA GMOTA KOPASTE OBLIKE								
POJAV NA VODI								
AVTOR: JOŽE UDIR	ZGODOVINSKO MESTO OB TIGRISU	SEČEVOD	DALMATIN. ŽENSKO IME	ALBAN BERG	TANKA MREŽASTA TKANINA	VITAMIN B1		
S SUBLIMACIJO DOBLJENA SOL							TRIPRSTI BRAZILSKI LENIVEC	SREDOZEM. OKRASNA RASTLINA
NADAV								
SVETOVALEC MLADEGA ČLOVEKA					TROPSKO AFRIŠKO DREVO	60 MIN.		GERMAN. MITOLOŠKI OREL
PERGAMONSKI KRALJ					ZELENJADNICA IZ DRUŽINE BUČ	NOVI SAD		
FRANCOSKI FILOZOF (ERNEST, 1823-1892)					SLAP V LOGARSKI DOLINI			
REKA V AZERBAJDŽANU (PRITOK KURE)					ZVEZDA V OZVEZDU ŠKORPIJONA			

Ali se res nič ne dogaja?

Bogat program prireditev, udeležba na njih pa skromna - Tako je bilo tudi na proslavi ob 20-letnici Izselske matice

KOČEVJE - 20-letnico defoniranja je pred kratkim praznovala kočevska podružnica Slovenske izselske matice. Na njej je z bogatim kulturnim programom (petje, gledališki vložki, folklor) sodelovalo Kulturno-prosvetno društvo Bazovica Reka iz sosednje Hrvaške. Skupno je na proslavi, ki je bila v Šeškovem domu, nastopilo kar 50 članov sekcij društva.

Na proslavi je predsednica SIM Slovenije mag. Milica Trešše Štolfa kočevski podružnici, ki šteje okoli 40 članov, za njeno uspešno delo podelila priznanje SIM Slovenije. Glavno delo podružnice, katere predsednica je Irena Poje (prvi predsednik pa

je bil pokojni Stane Jajtič), je vzdrževanje stikov s sorodnimi društvi Slovencev doma in po vsem svetu, in to predvsem na kulturnem področju, pri pomoči povratnikom v domovino itd.

Gostom z Reke smo razkazali mesto Kočevje (tudi gotško cerkev in Pokrajinski muzej), živalski vrt pri gostišču Tušek, Rudniško jezero in drugo. Podpredsednik društva Bazovica Drago Rizman se je gostiteljem zahvalil za lep sprejem in izrazil upanje, da prijateljske vezi ne bi nikoli zamrle, ampak da bi se še poglabile.

Temna senca pa pade na domačine, ki so se kljub vabilom po sredstvih obveščanja in osebnim vabilom udeležili proslave le v skromnem številu. To se dogaja tudi ob drugih kulturnih prireditvah, katerih organizatorje posebno boli kritika, da se v Kočevju

na kulturnem področju nič ne dogaja. Taka kritika ni umestna, saj je tako rekoč vsako gospodinjstvo med drugim prejele tudi spored kulturnih prireditev do konca leta in se torej na neobveščenost ne bi smeli izgovarjati in tudi ne trditi, da se v Kočevju nič ne dogaja.

MARIJA POLAJNAR
Novinarski krožek pri Univerzi
za tretje življenjsko obdobje

Prireditve ob tednu vseživljenjskega učenja

Od prijateljstva do ljubezni, Nataša Rijavec, univ. dipl. ped., danes ob 18. uri v Dijaškem domu Novo mesto; Novo znanje za novo tisočletje, Darja Kovačič, Društvo POT Šentjernej, danes ob 16.30 v Ricu; Samopomoč s kristali, Jože Ulčar, danes ob 19. uri v Ricu; Literarni večer članov Literarnega kluba Dragotina Ketteja iz Novega mesta z glasbenimi gosti, jutri, 26. oktobra, ob 20. uri v Restavraciji Breg Novo mesto; Osnove Feng shuija, Darja Kovačič, jutri, 26. oktobra, ob 16.30 v Ricu.

Pomanjkanje sočutja

Brezbrizno obnašanje ob pogledu na pogreb

ČRNOMELJ - Včasih sta v enem popoldnevu zaporedoma dva pogreba. Medtem ko se sorodniki in znanci v boleči tihoti v mrliški vežici poslavljajo od pokojnika, se mnogi po končanem prvem pokopu odpravljajo domov. Loputanje z avtomobilskimi vrati, vžiganje motorjev, glasno govorjenje in prešeren smeh motijo dogajanje pri obredu, ki se pravkar odvija.

Človek zaradi takšnega brezčutnega obnašanja ostane brez besed. Ob pogledu na pogreb bi mimoidoči lahko pokazali vsaj malo spoštovanja do pokojnika. Vsa bi se ob smrti lahko zamislila nad tem, da je preminil človek, in se vprašala o smiselnosti vsakodnevnega pehanja za dobrinami. Ali je vredno ob tem pozabiti na sočloveka?

VIKA LOZAR

Izlet zeliščarjev

Društvo zeliščarjev Slovenije je pod strokovnim vodstvom mag. Jožeta Kukmana pripravilo zaključni izlet po Kočevskem Rogu in Beli krajini. Na Kunču, kjer je zadnje dni svojega življenja bivala Veronika Deseniška, smo opazili košate grme gloga. Na roški Žagi smo nabirali rumeni vratič in divji kostanj. V Brezovici pri Vrčicah smo bili presenečeni nad divjimi nasadi slezenovca, nabrali smo tudi storovke. Ogledali smo si izviri Krupe z mnogimi zelišči, predvsem divjo hermeliko. V domu Lipa v Črmošnjicah smo v družabnem srečanju pripravljali mazila iz plodov divjega kostanja in simpa iz slezenovca. Doživeli smo pravo druženje prijetnega s koristnim in nepozaben izlet.

J. SLADIČ

Vid Struna

V soboto, 6. oktobra, je množica ljudi na zadnje pot pospremila Vida Struna iz Žužemberka, ki mu je bolezen nekaj dni potem, ko je dopolnil 56 let, pretrgala nit življenja. Vest o njegovi smrti je pri številnih prijateljih in znancih boleče odjeknila, še posebej pa v njegovi družini. Pretreseni so bili tudi v Vidovem nekdanjem kolektivu, delovni skupnosti KS Žužemberk, kjer je bil zaposlen kot strojnik-buldožerist.

Vid se je rodil v delavski družini na Poljanah pri Žužemberku. Osemletko je končal v Žužemberku in se odločil za poklic strojnega ključavničarja. Po uspešno končani poklicni šoli se je zaposlil v Litostroju, potem pa pri KS Žužemberk, kjer je bil poleg dela v peskokopu Poljane tudi svetovalec opremljanja z mehanizacijo. Svoje znanje in izkušnje je rad prenašal na sodelavce. V kolektivu je bil med najbolj priljubljenimi sodelavci in je vedno prinašal dobro delovno vzdušje.

Priljubljen je bil tudi med krajanji. Posebej se je izkazal pri komunalnih delih ob rekonstrukciji kolovoznih in krajevnih poti ter pri gradnji vodovodnega omrežja. Letno je opravil okoli 500 ur prostovoljnega dela.

Leta 1969 se je poročil z Anico Pureber, s katero sta si postavila prijeten dom z urejenim okoljem. Imela sta dve hčerki, ki imata sedaj že svoji družini. Ob mojem zadnjem obisku pred dvema mesecema sem upal, da to ni najino zadnje srečanje, saj ni kazal obupa nad boleznijo, s katero se je bojeval skoraj leto in pol.

Sodelavci ga bomo ohranili v najlepšem spominu, v krajevni skupnosti pa bodo nanj spominjali sledovi njegovega dela.

MILAN SENICA

POSAVSKI ZOISOVI ŠTIPENDISTI - Znani politiki iz Posavja so se zbrali v Termah Čatež na petkovi podelitvi priznanj 48 novim posavskim Zoisovim štipendistom, ki so se slovesnosti, obogatene s kulturnim programom, udeležili v spremstvu staršev. Slavnostni govornik Stane Rožman, direktor krške nuklearke, je poudaril, da so nadarjeni srednješolci s tem prevzeli še večjo odgovornost, da jih bodo v podjetjih vseskozi spremljali, navezali z njimi stike, da bi spletli takšne vezi, ki bi jih po študiju zadržale bodisi v NE Krško ali drugih podjetjih in ustanovah v Posavju. (Foto: P. P.)

OTROCI SKLEPAJO NAJLEPŠA PRIJATELJSTVA - Otroški vrtec pri Osnovni šoli XIV. divizije Senovo je med tistimi, ki imajo tako rekoč onstran zidu igralnic podeželsko naravo. Vsakič, ne zaradi razigranosti ob svoji nedavni 30-letnici, se otroci radi sprehodijo v ta svet "zunaj". Nedavno so v sklopu spoznavanja ljudi in njihovih opravil obiskali Kožarjevo kmetijo na Reštanju. Tam so pomagali ličkati koruzo, potem pa jih je kar na lepem nekaj obiskalo in nastala je fotografija. (Foto: J. Kostanjšek, besedilo: M. L.)

SREČANJE STAREJŠIH V ŠMIHELU - Prejšnji teden je krajevna organizacija RK organizirala srečanje starejših občanov v Šmihelu. V prijetnem vzdušju sta zbrane pozdravili predsednica KORK Šmihel Martina Kočevar in predsednica OZMR Anica Bukovec. V kulturnem programu so nastopili člani krožka RK na OŠ Šmihel, pevci gasilskega društva Šmihel, recitator Pavlakovič in harmonikar Peter Grubar. (Foto: KORK Šmihel)

S SOŽITJEM NA GORJANCIH - Društvo za pomoč duševno prizadetim Sožitje iz Novega mesta je v soboto, 13. oktobra, organiziralo za svoje člane pohod na Gorjance. Udeležilo se ga je 20 duševno prizadetih oseb s svojci. Prehodili so pot od Gabrja do planinskega doma pri Gospodični in po kratkem počitku ter osvežitvi še pot do doma pri sv. Miklavžu. Lepo vreme in veselo razpoloženje skupine je prispevalo k svojevrstnemu rekordu: vso pot so prehodili tudi tisti, za katere so bili starši prepričani, da ne bodo zmogli. (Foto: Anica Stankovič)

Spominska slovesnost

ČRNOMELJ - Zveza združenj borcev NOB Črnomelj vabi v sredo, 31. oktobra, ob 10. uri na spominsko svečanost ob dnevu spomina na mrtve na Griček v Črnomlju. V programu bodo nastopili črnomeljski podžupan, učenci OŠ Mirana Jarca, mešani pevski zbor in člani borčevske organizacije.

Izlet upokojencev v neznanu

NOVO MESTO - Člani Društva upokojencev iz Novega mesta so tudi letos serijo izletov zaključili z izletom v neznanu, ki zaradi družabnega srečanja vedno pritegne veliko število upokojencev. S tremi avtobusi so se odpravili preko Škofje Loke in Železnikov do Dražgoš. Pot so nadaljevali preko Kroke, se ustavili na Brezjah, nato pa na Bledu. Med vožnjo po Bledu so jim osnovnošolci predstavili Bled kot zgodovinsko in turistično zanimivost. Po kosilu so se izletniki sprehodili ob jezeru in se veselo zavrtili ob glasbi. Zabavali so se tudi ob družabnih igrah v hotelu Astoria.

Ludviku Marinču v slovo

V torek, 16. oktobra, smo se na žužemberškem pokopališču za vedno poslovili od Ludvika Marinča, našega dolgoletnega člana v odboru upokojencev in častnega tajnika našega društva. Slovo je boleče, še posebej od človeka, ki je toliko let kot aktiven občan na različnih področjih preživel med nami. Bil je član Zveze združenj borcev, nosilec njihovega prapora ob svečanih priložnostih, delegat občinske skupnosti, občinski odbornik, član krajevnega odbora Rdečega križa, orodjar pri gasilcih, dolga leta tajnik Društva upokojencev Žužemberk, v zadnjih letih pa nosilec prapora. Za svoje delo je bil večkrat odlikovan. Njegova smrt nas je osiromašila, izrgala je iz naše sredine človeka in požrtvovalnega člana ter prekaljenega revolucionarja, ki je v času narodnoosvobodilnega boja prispeval k uveljavitvi boja za pravičnejši svet.

Ludvik Marinč se je rodil leta 1922 v Dolnji Brigi na Kočevskem kot kmečki sin številne družine. S petnajstimi leti se je šel učiti za čevljarja. V vajeniški šoli je imel težave, saj je kot zaveden Slovenec težko prenesel, da mora odgovarjati v nemškem jeziku, ki je bil v letih pred drugo svetovno vojno v takratni Jugoslaviji zaradi Kočevarjev učni jezik. Prišla je vojna in začela se se leta trpljenja. Vključil se je v NOB, bil zajet in odpeljali so ga v internacijo. Po vrnitvi se je pridružil narodni zaščiti, pozneje pa narodni milici. Služboval je na Raki, kjer je spoznal svojo ženo Kristino in se leta 1946 z njo poročil. Leta 1953 se je ustabil v Žužemberku, postal je namestnik komandirja milice; rodila sta se mu dva sinova in hči. Kupili so si tudi skromno hišo, kjer je pozneje kot upokojenec skrbel za svoj vrt in sadovnjak. Pri njem si se lahko marsikaj koristnega naučil tudi o zdravih življenjskih zeliščih. Zadnji čas se ga je lotevala bolezen, vendar ni izgubil volje do življenja, posebej zato, ker je bil ponosen na svojih osem vnukov, ki uspešno študirajo ali so si že ustvarili družine, in seveda na tri pravnuke, ki tako hitro rastejo.

M. SKRBINŠEK

Življenje Ludvika Marinča je končano, njegova življenjska pot je prišla do konca, živel in delal je za ideale v dobrobit ljudem, ki so se borili za prostor pod soncem, ki bi bil enak za vse. Spomin nanj bo ostal svetel in spoštovan.

Društvo upokojencev
Žužemberk

Marija Levstek

V Metliki smo se v velikem številu poslovili od Petrove Micke. Rojena je bila v ugledni kmečki družini v Bušinjih vasi kot tretja od šestih otrok. Zelo zgodaj je občutila krutost življenja belokranjskega kmeta.

Med vojno se je vključila v delo Osvobodilne fronte. Skrbela je za prehrano borcev in šivanje oblek, pomagala ranjenim... Partizanske brigade so bile vedno toplo sprejete po zaslugi deklet, kot je bila Micka. Leta 1944 je bila na prvih demokratičnih volitvah izvoljena v prvi Okrajni ljudski odbor v Metliki. V tem odboru je postala načelnica socialnega skrbstva. Zaradi vestnega in požrtvovalnega dela je ostala na tem položaju tudi po združitvi obel belokranjskih odborov Metlike in Črnomlja vse do leta 1946. Istega leta se je poročila z Milošem, partizanskim oficirjem in nosilcem partizanske spomenice.

Po službeni dolžnosti sta kmalu zapustila Belo krajino. Svojo življenjsko pot sta z možem nadaljevala v Prilepu, Prizrenu in Zagrebu, kjer je Micka tudi dočakala upokojevitve. V tem času sta se jima rodili dve hčerki, Maruška in Majda. V Metliki sta si zgradila stanovanjsko hišo, kamor sta se po upokojitvi preselila. V svojem kraju je Micka dobila novo življenjsko moč, saj je hišo in njeno okolico spremenila v cvetlični vrt. Vzorno je skrbelo za dom in družino. S svojim plemenitim značajem je bila pripravljena pomagati sočloveku v stiski.

Ne bomo je pozabili. Poleg njenih bližnjih žalujemo za njo tudi številni prijatelji in znanci.

F. R.

Zaradi širjenja poslovanja iščemo za našega naročnika mlade in zanesljive ljudi.

trenkwalder
KADROVSKE STORITVE

Če želite uveljaviti svoje ambicije in sposobnosti, ki jih imate, vas vabimo, da se pridružite uspešnemu teamu ljudi v mednarodnem tržno usmerjenem podjetju s sedežem v Beli Krajini. Iščemo:

Asistentko/Asistenta uprave

Od kandidatov pričakujemo:

- VI. ali VII. stopnjo strokovne izobrazbe
- nekajletne izkušnje na področju vodenja pisarne
- poznavanje dela z računalnikom (MS Office)
- dobro znanje nemškega ali angleškega jezika
- željo po osebnem in strokovnem razvoju, organizacijske sposobnosti

Sodelavce v prodaji

Od kandidatov pričakujemo:

- VI. ali VII. stopnjo strokovne izobrazbe tehnične smeri
- ustrezna prodajne izkušnje na tehničnem področju
- poznavanje dela z računalnikom (MS Office)
- akrovno znanje nemškega ali angleškega jezika
- samostojnost, tržna usmerjenost

Pisne prijave z življenjepisom in ustreznimi dokazili pošljite na Trenkwalder d.o.o., Dunajska 105, 1000 Ljubljana ali po elektronski pošti na naslov office@trenkwalder.si.

SREČANJE STAREJŠIH V ŽABJI VASI - Minulo soboto je Krajevna organizacija RK iz Žabje vasi pripravila srečanje starejših krajanov. Srečanje je bilo prirčno in veselo. (Foto: A. Urbančič)

SREČANJE STAREJŠIH V ADLEŠIČIH² - Aktivistke Rdečega križa so v Adlešičih pripravile že tradicionalno srečanje starejših. V prijetnem vzdušju je zbrane pozdravila tudi predsednica območnega združenja RK Črnomelj Urška Čirič. Aktivistke so starejšim pripravile pogostitev in z njimi obujale spomine na lepe čase. (Foto: Marija Jevšek)

SREČANJE STAREJŠIH V ŠMARJETI - Na družabnem srečanju so se pred kratkim zbrali tudi starejši iz Krajevne skupnosti Šmarjeta. S kratkim programom so jih razveselili mladi člani RK iz OŠ Šmarjeta, predsednica krajevne organizacije RK Marija Borse pa se je ob letu prostovoljstva zahvalila tudi nekdanjim sodelavkam RK. Dolgoletna aktivistka Ana Perše je bila pozornosti zelo vesela. (Foto: Marija Borse)

KZ KRKA z.o.o., Šentjernejska cesta 6, Novo mesto, objavlja v okviru dejavnosti **PRODAJE VOZIL** in **LEASINGA** javno licitacijo poškodovanih in rabljenih vozil, ki bo v **soboto 27.10.2001 na Knafelčevi 2, Novo mesto v prostorih OC Agroservisa.**

Zap. št.	Znamka in tip vozila	Letnik	Izkl. cena v SIT
1	RENAULT KANGOO 1,9 D	1999	600.000
2	FORD MONDEO 1,8 GLX	1997	300.000
3	CLIO 1,2	1998	200.000
4	TAM 130 T 11 BK	1985	900.000
5	HYUNDAI SONATA 2,5	1999	2.600.000
6	FIAT DUCATO 2,8 TD	1999	2.400.000
7	TAM 80 A 50 PREKUCNIK	1992	850.000
8	TAM 110 T 10	1980	200.000
9	ELEKT. ČRPALKA GROCO ZA PLESKARJE	1999	700.000
10	ŠKODA FELICIA 1,3 COMBI	1999	950.000
11	CITROEN XANTIA 2.0 i	1997	1.750.000

Licitacija bo v soboto, 27.10.2001, ob 9. uri v prostorih Agroservisa, Knafelčeva 2, Novo mesto. Ogljed vozil bo v petek, 26.10.2001, od 8. do 12. ure, ter eno uro pred začetkom licitacije.

10% vplačila sprejemamo eno uro pred začetkom licitacije. Vozila in oprema pod zap. številko: 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 in 11 so rabljena ter v brezhibnem stanju.

KZ Krka z.o.o. Novo mesto

Košarkarski klub Krka Telekom Šegova 112, Novo mesto

obvešča, da bo skupščina kluba namesto v soboto, 27.10.2001, ob 11. uri, v ponedeljek, 5.11.2001, ob 17. uri v sejni sobi Zavarovalnice Triglav, d.d., Območna enota Novo mesto, Novi trg 8.

Dnevni red:

1. Sprememba statuta kluba in poročilo predsednika kluba
2. Razrešitev dosedanjega predsednika kluba
3. Imenovanje novega predsednika kluba
4. Imenovanje članov nadzornega sveta
5. Imenovanje članov disciplinske komisije
6. Razno

KK Krka Telekom, Samo Plantan, predsednik

West transport, d.o.o., Dragatuš

Ukvarjamo se s prevozom blaga v mednarodnem prometu.

Razpisujemo prosti delovni mesti:

1. REFERENT V LOGISTIKI

Pogoji:

- VI. stopnja šolske izobrazbe prometne ali ekonomske smeri
- 2 leti delovnih izkušenj na podobnih ali enakih delih
- aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika
- organizacijske in komunikacijske sposobnosti
- starost do 35 let

2. VOZNIK TOVORNEGA VOZILA C in E KATEGORIJE

Pogoji:

- IV. stopnja izobrazbe
- 2 leti delovnih izkušenj v mednarodnem transportu

Ponujamo:

- delo za nedoločen čas s poskusno dobo
- stimulatívno nagrajevanje

Če vas takšno delo zanima, nam pošljite kratek življenjepis na naš naslov ali po elektronski pošti.

WEST TRANSPORT, d.o.o.

Belčji Vrh 40

8343 DRAGATUŠ

tel.: 07/305-75-35

E-mail: west-transport@siol.net

DEŽURNE TRGOVINE

Mercator Dolenjska, d.d.

Livada 8, Novo mesto

ob sobotah: od 7. do 13. ure:

- vse živilske prodajalne
 - od 8. do 20. ure: Hipermarket Cikava
- ob nedeljah: od 8. do 12. ure:
- Hipermarket Cikava
 - od 8. do 11. ure: PC Ločna, Market Drska, Market Smrečnikova, PC Kandijška

Kmetijska zadruga Krka, z.o.o.

ob nedeljah: od 7. do 12. ure: ZNC

- od 7. do 11. ure: Samopostrežba Mira Peč
- od 8. do 11. ure: samopostrežba Brusnice, Straža (vsako drugo nedeljo), Dol. Toplice, Škocjan
- od 8. do 11. ure: samopostrežba Bršljin

DOLENJSKI LIST

Kotiček za podjetništvo in regionalni razvoj

Podjetniški center Novo mesto

Svetovanje in razvoj, d.o.o., Ljubljanska 26, 8000 NOVO MESTO
tel.: 07 3372 980, fax: 07 33 72 881, e-mail: podjetniski.center.nm@siol.net

IZOBRAŽEVANJA ZA PODJETNIKE

Podjetniški center Novo mesto d.o.o. obvešča podjetnike in obrtnike z območja Dolenjske in Bele krajine, da bo novembra in decembra 2001 organiziral še naslednja usposabljanja:

- Večerna šola ekonomike in finanč (Gea College, 20 ur)
- Dejavnost je registrirana, kako naprej? (5 ur)
- Novosti na področju davčne zakonodaje (5 ur)
- Izterjava dolgov (5 ur)
- Komuniciranje in vodenje (4 ure)
- Računalniška usposabljanja Windows, Word, Excel, Internet (20 ali 15 ur)

Prijavite se lahko v Podjetniškem centru Novo mesto, Ljubljanska cesta 26, Novo mesto (Poslovno trgovski center Hedera, III. nadstropje), kamor se lahko obrnete tudi za vse dodatne informacije in pojasnila (kontaktni osebi: Darja Gazvoda in Mojca Bukovac, tel. 07/372-980, elektronski naslov: podjetniski.center.nm@siol.net).

Kratki novice

• V torek, 16.10.2001 je bil v Šmarjeških Toplicah izveden drugi sklop delavnic za pripravo *Regionalnega razvojnega programa za JV Slovenijo*, tokrat za projektni (izvedbeni) del. Udeleženci (več kot 70 jih je bilo) so na podlagi prednostnih nalog iz strateškega dela ter osnutka državnega razvojnega programa izpostavili svoje predloge projektov, ki bi jih bilo potrebno in možno izpeljati v *razvojnem obdobju od 2002-2006*.

• Podjetniški center Novo mesto bo v kratkem začel izvajati še dva nova projekta:

- "Vse na enem mestu" (kot del protibirokratskega programa),
- Priprava "Skupnega programskega dokumenta za čezmejno sodelovanje z Republiko Hrvaško".

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
DAVČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
DAVČNI URAD NOVO MESTO

OBVESTILO

Vse pravne osebe s sedežem na območju Davčnega urada Novo mesto, Izpostave Novo mesto, obveščamo, da se v procesu centralizacije DURS opravlja selitev kontrole obračunavanja in plačevanja davkov in drugih dajatev pravnih oseb iz Izpostave Novo mesto, sedaj na lokaciji Kočevarjeva ulica 1, na Davčni urad Novo mesto, lokacija Kandijška ulica 21.

Davčni zavezanci, pravne osebe s sedežem na območju Davčnega urada Novo mesto, Izpostave Novo mesto, bodo z dnem 26.10.2001 vse pravice in obveznosti v zvezi z obračunavanjem in plačevanjem davkov in drugih dajatev opravljali na novi lokaciji na Kandijški ulici 21 v Novem mestu.

GOTOVINSKA POSOJILA kratkoročna

D&DD Novo mesto, d.o.o.

Muzejska 3, Novo mesto

PE Zastavljavnica MONETA

Muzejska 3, Novo mesto

Tel. 07/33-21-751

Del. čas: 8.-12., 13.-17.

REALIZACIJA TAKOJ

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov: **Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212.** Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtekih sosed iz vašega poštnega nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s posebno položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list. Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: _____ 2001

Kraj: _____ Datum: _____ Podpis: _____

tedenski koledar

Četrtek, 25. oktobra - Darja Petek, 26. oktobra - Lucijan Sobota, 27. oktobra - Sabina Nedelja, 28. oktobra - Simon Ponedeljek, 29. oktobra - Ida Torek, 30. oktobra - Marcel Sreda, 31. oktobra - Boženk, dan reformacije
Četrtek, 1. novembra - Gorazd, dan spomina na mrtve

Lunine mene
1. novembra ob 6.43 - polna luna

kino

BREŽICE: Od 25. do 29.10. (ob 20.30) Hanibal. Od 26. do 28.10. Film, da te kap. Od 29. do 31.10. (ob 18.30) Zverina. 30. in 31.10. (ob 20.30) A.I. umetna inteligenca.

ČRNOMELJ: 26. in 27.10. (ob 20. uri) Rop stoletja. 27. in 28.10. (ob 18. uri) Cesarjeva nova podoba. 28.10. (ob 20. uri) Ameriški psiho.

GROSUPLJE: 25.10. (ob 19. uri) 15 minut slave. 26.10. (ob 20. uri) Arthur Prdonja.

IVANČNA GORICA: 25.10. (ob 19. uri) Arthur Prdonja.

KOČEVJE: 27.10. (ob 18. in 20. uri) 15 minut slave. 29.10. (ob 18. in 20. uri) Arthur Prdonja.

KRŠKO: 25., 27. in 28.10. (ob 20. uri) Hitri in drzni. 27. in 28.10. (ob 18. uri) Malena. 30. in 31.10. (ob 19. uri) Jurski park.

NOVO MESTO - Dom kulture: Od 25. do 28.10. (ob 17. uri in 18.45) ter od 29. do 31.10. (ob 20.30) Scary Movie. Od 25. do 28.10. (ob 20.30) ter od 29. do 31.10. (ob 17. uri in 18.45) Zverine. 1.11. (ob 17. uri, 19.30 in 22. uri) Vitezova usoda.

NOVO MESTO - KC Janeza Trdine: 26.10. ter od 28. do 30.10. (ob 18. uri in 20.15) Sladke sanje. 1.11. (ob 17.30 in 20.15) A.I. umetna inteligenca.

RIBNICA: 27.10. (ob 21. uri) Arthur Prdonja.

SEMIČ: 26.10. (ob 18. uri) Cesarjeva nova podoba. 28.10. (ob 18. uri) Rop stoletja.

TREBNJE: 26.10. (ob 20. uri) in 28.10. (ob 17. uri) Pearl Harbour.

VELIKE LAŠČE: 27.10. (ob 19. uri) Arthur Prdonja.

KOZMETIČNI ATELJE
Novi trg 1, Novo mesto
tel./fax: 07/33 22 041

- naravna kozmetika
- dekorativna kozmetika
- lasna kozmetika
- kristalne krogle Swarovski
- nakit Nugget

kupon za 5% popust

GRADBENIŠTVO, ZIDARSTVO, KROVSTVO
Možnost izgradnje do III. grad. faze.
GRADBENIŠTVO-ZIDARSTVO
Jože Brsan s.p.
Hrastje 12, 8310 Šentjernej
tel. 041/913-259, 040/358-188

SUZUKI Avtomehanika
Jurij Murn, s.p.
Resslova 4, Novo mesto
☎ 07/30 24-791

Akcija: 15% popusta
HANKOOK, KUMHO, SAVA, BARUM, DUNLOP
Brezplačna hramba vaših gum.
Možnost plačila na 3 obroke s kartico American express in Magna.

VULKANIZERSTVO

DOLENJSKI LIST

Št. 43 (2722), leto LII • Novo mesto, četrtek, 25. oktobra 2001 • Naklada 15.780 izvodov
Izdajatelj: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o., časopisno založniška družba
Naslov: Dolenjski list, Germova ulica 4, 8000 Novo mesto, p.p. 212
Direktor: Drago Rustja
Uredništvo: Jožica Dornič (odgovorna urednica), Andrej Bartelj, Mirjam Bezak-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovec-Svete, Martin Lužar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc, Igor Vidmar in Mojca Žnidaršič
Izhaja ob četrčkih. Cena izvoda v kolportuži 240 tolarjev, naročnina za 26 izvodov v 2. polletju 5.980 tolarjev, za upokojence 5.382 tolarjev, za pravne osebe 11.960 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni kolportážnega izvoda oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.
Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu.
Oglasi: Cena 1 cm v stolpcu za oglas (in mali oglas pravnih oseb) 3.100 tolarjev (v barvi 3.300 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 6.200 tolarjev (v barvi 6.600 tolarjev); za razpis 3.700 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV.
Mali oglas do deset besed 2.000 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 200 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.
Poslovni račun pri NLB, d.d., Divizija Dolenjska: 02970-0011425116 (tolarski); 01000-0000200097-970-7100-4405/9 (devizni)
Telefoni: tajnica 07/39 30 500, direktor 39 30 502, odgovorna urednica 39 30 528, propagandna služba 39 30 514, naročniška služba 39 30 508 in 39 30 510, mali oglasi in osmrtnice 39 30 512, računovodstvo 39 30 504 in 39 30 506
Telefaks: 07/39 30 540
Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet: http://www.dol-list.si
Računalniški prelom: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.
Tisk: DELO, d.d., Ljubljana, Dunajska 5
Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.

MALE OGLASE
sprejemamo osebno, po pošti in na telefonsko številko
07/39 30 512
Izven delovnega časa lahko mali oglas oddate na avtomatski telefonski odzivnik.
OSMRTNICE in ZAHVALE
sprejemamo osebno, po pošti in na faks številko
07/39 30 540
Male oglase, osmrtnice in zahvale sprejemamo tudi po elektronski pošti na naslov:
info@dol-list.si
Male oglase brezplačno ponovimo na internetni strani
Dolenjskega lista na naslovu:
http://www.dol-list.si

KMETIJSKI STROJI
TROSILEC hlevskega gnoja Sip prodam, podarim pa psa čuvaja. ☎ (07)30 85 733 ali (031)716-186. 2223
TRAKTOR DEUTZ 45, s koso ali brez nje, dobro ohranjen, prodam. ☎ (07)30 69 39. 2227

KUPIM
AVTODVIGALO Tatra, z rešetkasto roko, 8 t, lahko tudi v okvari, kupim. ☎ (041)757-610. 2231
SMREKOVE PLOHE, debeline 8 cm, kupim. ☎ (07)33 46 004. 2259

MOTORNA VOZILA
Z 101, letnik 1986, ugodno prodam. ☎ (07)30 89 209. 2228
TOVORNO VOZILO R Mesinger, tip FN 60 E 7, letnik 1997, 126.000 km, nosilnosti 3.4 t, prodam. ☎ (041)693-625 ali (01)788-1447. 2233
CITROEN XSARA 1.6 SX plaseire, letnik 2000, prodam. ☎ (07)49 87 543.
SUZUKI VITARO, letnik 1992, prodam. ☎ (031)304-440. 2240
KUPIM R 5 campus, letnik 1993, dobro ohranjen. ☎ (040)281-322. 2242
MEGANE 1.4, letnik 1996, in kangoo 1.9 D, letnik 1998, prodam. ☎ (07)30 66 66. 2253
VW POLO 1.3, letnik 1995, kovinsko moder, 62.000 km, odlično ohranjen, prodam. ☎ (041)503-547 ali (07)30 81 294, po 17. uri. 2257

PRODAM
DVOJNO belo korito za kuhinjo (brez omarice), še zapakirano, prodam. ☎ (041)860134. 1588
OKRASNO DREVJE, grmičevje in razne ciprese prodam. ☎ (07)49 20 391 ali (041)564-621. 2161
OPAŽ in ladijski pod, smrekov, z dostavo prodam. ☎ (03)5451-082. 2194
OBLAČILA ZA DOJENČKA do enega leta, skoraj nova, zelo ugodno prodam. ☎ (07)3028 040. 2229
METRSKA mešana drva in tele po izbiri prodam. ☎ (041)676-147. 2235
KUHNJSKO opremo ugodno prodam. ☎ (07)30 20 243. 2243
PODJETJE za varovanje premoženja in detektivske storitve prodam. ☎ (03) 568-4427. 2244
GRUŠT (ostrešje) prodam: ☎ (07)33 46 285. 2248

PREPIS VOZIL
041/546-159
SWIFT 1.3, letnik 1991, bel, dvoje vrat, radio, nikoli poškodovan, prodam. ☎ (07)30 85 907. 2263
BRAVO 2.0 HGT 20 V, letnik 1996, črne barve, 103.000 km, registriran do 6/02, prva lastnica, prodam. ☎ (041) 580-580. 2268
PEUGEOT 405 GR 4 x 4, letnik 1989, prodam. ☎ (031)730-733. 2273
UNO, letnik 1994, registriran do 5/02, prodam. ☎ (031)838-823. 2261

POSEST
V NOVEM MESTU in poslovni zgradbi oddamo v najem pisarniške prostore, 114 m², in konferenčno sobo, 125 m², samostojni vhod. Najemnina 2000 SIT/m² na mesec, ☎ (041)786-444.

Da vam bo še naprej toplo pri srcu ...

RAZNO
HITRO IZPLAČILO gotovine z nizko provizijo pri prodaji delnic, ki kotirajo na Ljubljanski borzi, nudimo. BPH Medveše Pušnik, d.d., Ljubljana, poslovna Mercator center Novo mesto, ☎ (07)393 02 62. 1919
GRADITELJI! Po konkurenčnih cenah in kakovostno izdelujemo strojne tlake, strojne omete in termo fasade. ☎ (031)623-000. 2049
DEKODIRANJE mobilnih telefonov. ☎ (031)475-225. 2204
NUDIM POMOČ starejši osebi. ☎ (031)251-308. 2234

ROLETARSTVO BAYER
Bayer Aleksander, s.p., Stopiče 37 a
07/30 80 210
040/202 868

Prodajni center podov
PCP PUREBER
PARKETARSTVO
Foersterjeva 10, Novo mesto

07/33-24-945
Garancija: • avtomobili
• plačilne kartice • pokojnina
• osebni dohodek • nepremičnine
GOTOVINA TAKOJ
Pon-čet: 9.00-17.00, pet: 9.00-12.00
GOLDINVEST, d.o.o., Glavni trg 14, Novo mesto

USPEŠNO INŠTRUIRAM matematiko, fiziko in statistiko na vašem domu na Dolenjskem. ☎ (07)305 95 27 ali (041)544 510. 2237
V KRŠKEM oddamo delno opremljeno, centralno ogrevano stanovanjsko hišo (polovica dvojčka), telefon, KATV. ☎ (07)49 67 180. 2260
PARTNERJA v gradbeništvu, s finančnim vložkom 1.000.000 SIT, iščem. Obresti po dogovoru in zavarovanje kredita. ☎ (040)358-188. 2265
DOMAČE PECIVO (piškoti, potice, rezana peciva, torte) za razne priložnosti (poroke, rojstni dnevi idr.) ☎ (07)30 73 083, Rogliček, Gor. Kronovo 8, Otočec. 2271

POSLOVNI PROSTOR, primeren za gostinsko ali drugo dejavnost, s parkirnim prostorom oddamo v najem. V pisni ponudbi do 15.11.2001 navedite namen in obseg dejavnosti ter najvišji ponujeni znesek. Radioklub Prekopa, 8311 Kostanjevica na Krki. 2281

SLUŽBO DOBI
VOZNIKA C-in E-kategorije zaposlim. Darko Zupančič, s.p., Jezero 21, Trebnje. ☎ (07)3461 210 ali (041)627-895. 2262
KOCJAN SILVIJA, s.p., Podbevškova 9, Novo mesto, v baru Silvijska zaposlimo natakarico, v avtopralnici na Podbevškovi pa delavca za delo v pralnici. ☎ (07)33 44 333 ali (041)601-773.
KV MIZARJA ali lesnega tehnika zaposlim. Mizarstvo Bajt, Podbevškova 26, Novo mesto, ☎ (041)292-054.

PRODAJALKO TEKSTILA na novi lokaciji v Novem mestu z zaželenimi izkušnjami ter ustrezno trgovsko izobrazbo zaposlimo. Eurovision, d.o.o., Šmartinska 152, Ljubljana, ☎ (01) 585-27-57 ali (041)777 13 77. 2224
SE ŽELITE ukvarjati s prodajo v prijetnem kolektivu in pri tem še zaslužiti? Pokličite na ☎ (01)500 41 62, Bio Nova SKK, d.o.o., Stegne 25, 1000 Ljubljana. 2267
KUHARICO in NATAKARICO zaposlimo v novomeški okrepčevalnici Caffè de Paris. ☎ 07/33 22 765 ali 041/ 628 385.

STANOVANJA

ENOSOBNO, kompletno opremljeno stanovanje v Kandijki cesti v Novem mestu oddam. ☎ (041)740-256. 2238
2-SOBNO STANOVANJE v Kočevju, veliko 78 m², prodam ali zamenjam za enakovredno v Novem mestu. Možnost kredita, ostalo po dogovoru. ☎ 041/ 730-151.
ENOSOBNO STANOVANJE v Črnomlju prodam. ☎ (040) 504-574. 2251
V NOVEM MESTU prodam dvosobno stanovanje, 75.72 m², ogrevano na mestni plin, obnovljeno. ☎ (07)33 41 594. 2255

ŽIVALI

PRAŠIČA, 110 kg, trosilec Fahr in zgrajalnik Zvezda prodam. ☎ (031)789-538. 2220
ZARADI TEŽJE BOLEZNI prodam nemškega prepelčarja, rjavca, starega 18 mesecev, z odlično oceno staršev in psa. ☎ (07)30 84 437, zvečer. 2225
PLEMENSKE TELIČKE vzamem v rejo do 8. meseca brejosti. ☎ (041)760-207. 2239
BELE PIŠČANCE za nadaljnjo rejo, krmljene z domačo hrano, prodajamo. Vrtačič, Pristavica 1, ☎ (07)30 71 287 ali (031)712-995. 2241
MLADO KRAVO sivko za zakol prodam. ☎ (07)30 85 504. 2245
VEČ črno-belih bikcev, starih 10 dni, prodam. ☎ (031)743-850. 2252
TEŽKE bele kokoši ter rjave jarkice pred nesnostjo prodajamo. Ramovš, Šentrupert, ☎ (07)30 40 189 ali (041)542-756. 2256
KRAVO SIVKO, staro 5 let, brejo, prodam. ☎ (040)546-709. 2258
KRAVO simentalko prodam. ☎ (031) 615-608 ali (07)30 71 336. 2270
PRAŠIČE, 20 do 120 kg, prodam. ☎ (031)602-785. 2274
SIVO TELICO, brejo 5 mesecev, prodam. ☎ (07)30 87 393. 2275
KOBILU haflinger, staro 7 let, brejo, in telico simentalko, staro 18 mesecev, prodam. ☎ (031)512-005. 2277
PUJSKE, težke 20 do 35 kg, prodam. ☎ (07)49 78 297. 2279
PRAŠIČE, težke cca 100 kg, prodam. ☎ (031)461-015. 2246
KRAVO SIMENTALKO s teletom prodam. ☎ (031)615-608 ali (07)30 71 336. 2266

... in vas ne bo zeblo v noge.
EKSTRA LAHKO KURILNO OLJE
Naročila 24 ur na brezplačni telefonski številki **080 22 66**

PETROL

Ponudba ACS tudi na spletu

LJUBLJANA - Na spletni strani Andragoškega centra Slovenije (ACS) lahko najdete predstavitev izvajalcev in programe za tekoče študijsko leto. Če se torej želite izobraževati, pa ne veste, kje bi našli program, ki bi vam najbolj ustrezal, pogledajte na internetni naslov <http://www.acs.si/pregled>.

IZ PORODNIŠNIC

V času od 4. do 15. oktobra so v novomeški porodnišnici rodile: Marica Muc z Gor. Lokvice - Mateja, Irena Špehek iz Ločne - Anžeta, Polonija Lekše s Površja - Dejana, Irena Pečjak iz Dolenjskih Toplic - Brino, Matejka Oberstar iz Kočevja - Tima, Marjanca Plut z Mladice - Aljoša, Tatjana Gros iz Ljubna - Urško, Petra Nemanič z Radovice - Evo, Andreja Lukanič Janežič iz Stranske vasi pri Semiču - Nežo, Suzana Vencelj iz Gor. Medvedjega sela - Tajjo, Danica Miketič iz Marindola - Gala, Vesna Mantelj iz Stopič - Miho, Stanka Lavrič iz Kočevja - Nastjo, Marjeta Legan z Dvora - Tima, Irena Štefanič s Kvasice - Martina, Alenka Kofalt s Kala - Pio, Marjetka Turk iz Malega Oreška - Nika, Nataša Režek z Radovice - Klavdijo, Marjeta Slapšak iz Hinj pri Šentjanžu - Anjo, Emilija Klobčič iz Gor. Suhorja - Vala, Magdalena Turk z Dol. Kronovega - Anžeta, Jožica Kocjan iz Črnomlja - Tino, Silva Zajec iz Trebnjega - Tjašo in Angelca Hudorovac iz Lokev - Glorijo.

Iz Novega mesta: Marinka Simončič Maznik, Kočvarjeva 10b - Zalo, Karmen Cekuta, Na Tratah 3 - Gašperja, Damjana Vene, Slavka Gruma 90 - Izo, Suzana Čulig, Kandijska 37 - Teuto, Klavdija Božič, Smrečnikova 34 - Žana, Simona Smrekar, V Brezov log 45 - Kajo, Mirjana Brudar, Drejčeto pot 17 - Majo in Nina Žnidaršič, Lebanova 6 - Lovra. **Čestitamo!**

Sodelovanje z Banjaluko

BANJALUKA - V Banjaluki že več let aktivno deluje Zveza Slovencev v Republiki Srbski. Društvo organizira vrsto kulturnih in športnih prireditev. Mestna občina Novo mesto je v sodelovanju z veleposlaništvom Republike Srbije in številnimi donatorji spomladi izročila kliničnemu centru v Banjaluki humanitarno pomoč. Dobro sodelovanje med Zvezo Slovencev v Republiki Srbski in Mestno občino Novo mesto potrjuje tudi nedavni koncert pihalnega orkestra Krke Zdravilišč iz Straže v dvorani Banskega dvora.

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 80. letu starosti zapustil

LUDVIK MARINČ

iz Žužemberka, Baragova 2

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, sosedom in vaščanom za izraze sožalja, podarjeno cvetje, sveče in spremstvo na zadnji poti. Hvala tudi policijski godbi, pevskega zboru Žužemberk in govornicami ZB NOV in Društva upokojencev za iskrene poslovilne besede. Posebna zahvala osebju Internega oddelka bolnišnice Novo mesto, ki ga je zdravilo in mu lajšalo tegobe težke bolezni.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

*Kako hudo je, ko te ni,
ko dom je prazen, brez luči!
Le bolečina še razjeda nam srce,
ker ata za vedno zapustil nas je.*

Nepričakovano nas je zapustil

VINKO MUHIČ

iz Češenc pri Mirni Peči

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani ter nam z besedami tolažbe zelo pomagali. Hvala vsem za podarjeno cvetje, sveče, svete maše in izraze sožalja. Hvala sodelavcem Laboda, govorniku za poslovilne besede ter g. župniku za lepo opravljen obred. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste pokojnika pospremili na zadnji poti in ga ohranili v lepem spominu.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Po hudi bolezni nas je v 46. letu starosti zapustil dragi sin, brat, stric

ANDREJ ZUPANČIČ

upokojeni delavec
iz Preske pri Dobrniču

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, vaščanom in sosedom za izraze sožalja, podarjeno cvetje, sveče. Posebna zahvala pogrebni službi Perpar, pevcem in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

V SPOMIN

25. oktobra mineva pet let neizmerne žalosti in bolečin, odkar nas je zapustil naš dragi

ALEŠ ŠIŠKA

iz Dolenjskih Toplic

Prisrčna hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njegovem preranem grobu, mu prižigate sveče in prinašate cvetje.

Vsi, ki te imamo radi

ZAHVALA

*Prazen dom je in dvorišče,
zaman oko te moje išče,
le solza in srce ve, kako boli,
ko te, Eli, več med nami ni.*

V 16. letu starosti nas je nepričakovano zapustil sin, brat, vnuk in nečak

EMANUEL ZAKRAJŠEK

s Trebelnega 47

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje, sveče in darovane maše. Posebna zahvala učencem in učiteljem OŠ Mokronog, gasilcem, pevcem in župniku za opravljen obred. Še enkrat iskrena hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste nam bili v oporo v trenutkih slovesa in šte našega Elija v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: mami Nevenka, ati Emil in bratec Lovro ter vsi, ki so ga imeli radi

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, dedek, brat, stric in tast

KAROL ZAGOREC

iz Gor. Dol 7

Ob boleči izgubi se prisrčno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste pokojnemu darovali cvetje, sveče in svete maše, nas spodbujali, nam izrazili sožalje in pokojnega v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala gospodu kaplanu za opravljen obred, pogrebni službi Blatnik, sodelavcem Revoza, pevcem in govornici Darji za čutne besede slovesa. Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

*Ni na svetu hujših bolečin
kot v nesreči
srečnih dni spomin.*

V 73. letu nas je zapustil dragi mož, oče, ate, tast, brat in stric

ANTON MARTINČIČ

iz Tomažje vasi 12 pri Škocjanu

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje, sveče in za sv. maše. Posebna zahvala Internemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, g. župniku, pevcem iz Šmihela, pogrebni službi Blatnik, ge. Anki za poslovilne besede, izvajalcu Tišine, gasilcem, kolektivom Krka - Stoe, OZ Hrast in Eventus Novo mesto. Iskrena hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili nazadnji poti.

Žalujoci: vsi, ki smo ga imeli radi

ZAHVALA

V 61. letu starosti nas je v boleči izgubi zapustil dragi mož, oče, stari ata, stric

JOŽEF SIVEC

iz Grobelj 27 pri Šentjerneju

Iskrena zahvala vsem, ki ste pomagali pokojniku v težkih trenutkih, še posebej Intenzivnemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto in Nегоvalnemu oddelku Doma starejših občanov Šmihel, Novo mesto. Zahvala sorodnikom, znancem in sodelavcem za izraženo sožalje, podarjeno cvetje, sveče in sv. maše. Hvala tudi g. kaplanu za lepo opravljen obred in gasilcem za poslovilne besede, pevcem in pogrebni službi Oklešen. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

Anton Malnarič

Oče Antona Malnariča s Štrekljčevca pri Semiču je bil hišnik v tamkajšnjem gasilskem domu. Mali Toni je hodil z njim v dom, mu pomagal, predvsem pa čistil gasilski voz na konjsko vprego, na katerem so prevržali brizgalno. V čast mu je bilo, ko so ga leta 1966 kot dvanajstletnega fantiča gasilci sprejeli v svoje vrste. Še bolj ponosen pa je bil, ko je smel prvič z njimi v boj z ognjenimi zublji, ki so zajeli cerkev na Vinjem Vrhu.

Nasploh je bilo v tistih časih, ko je bilo še veliko lesenih poslopj, znatno več gasilskih posredovanj kot danes. Boj z ognjem pa je marsikdaj že mejil na čudež. "Ko so naši gasilci zvedeli za požar, so v voz vpregli konja tistega gospodarja, ki je uspel prvi priteči do gasilskega doma. Na voz se je zavihlo osem ali devet gasilcev, a ker je bil ožen marsikdaj hitrejši od voza, so prišli le še na pogorišče," se prvih gasilskih izkušenj spominja Anton. V petintridesetih za zgodovino neznatnih letih pa se je v gasilstvu zgodila prava revolucija, zlasti kar se tiče opreme. Malnarič to dobro ve, saj je bil v črnomaljski Gasilski zvezi član tehnične komisiji, zadolžene za nabavo opreme. Od leta 1975 pa je, le z kratkim predahom, poveljnik Prosto-voljnega gasilskega društva Štrekljčevca. To pa pomeni, da pri domačih gasilcih ni manjkalo prav nikjer, ne pri gradnji gasilskega doma, asfaltne igrišča in travnatega poligona s tekaško stezo ne pri nabavi moderne opreme.

Zanj je bila srečna okoliščina tudi v tem, da se je, ko je začel poveljevati gasilcem, začel razvoj tekmovalnega

gasilstva. Čeprav na prvi pogled nekoliko zadržan in tih, ima namreč izreden smisel za delo z ljudmi, kadar je prišlo do izraza prav pri treningih. Celo desetletje je treniral pionirsko, mladinsko in člansko ekipo ter tekmoval. To so bili pač pionirski časi, ko je primanjkovalo mentorjev. Danes jih imajo v njihovem društvu toliko, da je dovolj že, če da poveljnik tekmovalcem moralno podporo. Seveda do uspehov, ki so jih štrekljčevske tekmovalne ekipe v vseh kategorijah v dolgih letih nizale kot bisere na ogrlico, ni bilo mogoče priti čez noč. Preudarni Malnarič ve, da v gasilstvu rodi sadove le dolgoletno sistematično delo. "Če je v vsaki generaciji mladih vsaj nekaj dobrih gasilcev, je že uspeh, do katerega smo pri nas prišli s potrpljenjem in odrekanjem. Kot poveljnik imam srečo, da so vaščani "zastrupljeni" z gasilstvom. Čašo tega strupa je letos dolila še ekipa zagnanih fantov, ki si je na gasilski olimpiadi na Finskem za tretje mesto prisluzila zlato plaketo," ne skriva zadovoljstva poveljnik 240-članskega gasilskega društva. A vseh prebivalcev Štrekljčevca in šestih okoliških vasi je 465, kar pomeni, da skoraj ni domačije, s katere ne bi bil v društvu vsaj en član, z ene pa jih je celo šest.

Prav to, da se v okviru Gasilskega društva, ki je edino na štrekljčevskem koncu, dogaja vse, pomeni za poveljnika toliko večjo odgovornost. A z dobrim zgledom, saj za svoje požrtvovalno delo nikoli ni dobil honorarja, je znal pridobiti ljudi, ki jim za gasilstvo nikoli ni žal ne denarja ne časa. Svojo solidarnost do gasilcev pokažejo tudi s tem, da dajo zastoj vino za gasilsko veselico. Koliko Štrekljčevčanom pomeni gasilstvo, pove podatek, da so mnogi, ki so se odselili iz rojstnega kraja, ostali člani Gasilskega društva Štrekljčevca. Vanj pa so se včlanili celo prišleki, ki so si na štrekljčevskem koncu zgradili zidanice.

Malnarič si v svoji skromnosti za vse to ne želi lastiti zaslug, a njegovi gasilski tovariši znajo ceniti njegov trud in strokovnost. Zato so ga tudi predlagali za dobitnika najvišjega občinskega priznanja, plakete, ki jo bo prejel ob skorajšnjem semiškem občinskem prazniku.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Izlet naročnikov Dolenjskega lista

V soboto, 17. novembra, martinovanje v Beli krajini

Na pokušnjo letošnjega vina in veselo martinovanje ter krajši izlet z ogledom belokranjskih zanimivosti bomo odšli v soboto, 17. novembra, ob 10. uri izpred novomeške avtobusne postaje.

Pri Badovincu na Jugorju nas bo čakala pogača in zeliščni liker karampampolo, vožnjo bomo nadaljevali do Malega Nerajca, kjer si bomo ogledali glinene izdelke in poskusili ajdovo potico. Pot bomo nadaljevali do vinogradniške družine Malnarič v Semiču, si ogledali vinsko klet in ob sirovi pogači pokušali semiška vina. Martinovanje z martinovo večerjo bo na kmečkem turizmu Cerjanec v Krupi, kjer si bomo ogledali tudi izvir istoimenske reke.

Ze iz Novega mesta nas bo spremljal harmonikar Jenič in skrbel za prijetno vzdušje.

Cena za naročnike Dolenjskega lista je 4.900 tolarjev in za ostale 5.500 tolarjev.

Cena vključuje: avtobusni prevoz, vodenje in organizacijo, harmonikarja, pokušnje, Martinovo pojedino ter zavarovanje potnikov.

Prijave zbiramo do ponedeljka, 12. novembra, na tel. številkah: 07/33 21 115, 33 25 477.

DOLENJSKI LIST

in

MANA
turistična agencija

Ljubljanske korenine v Loki

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU - Ljubljanske korenine so skupina devetih glasbenikov, ki je zabavala poslušalce že pred 30 leti. Igrajo pretežno dixieland in plesno evergreen glasbo s petjem, torej glasbo iz nepozabnih šestdesetih let. Na nastopih uprizarjajo tudi pevski show program s posnemanjem znanih pevcov (Armstrong, Pavarotti), s čimer vedno znova navdušujejo poslušalce različnih okusov in starosti. V soboto, 27. oktobra, ob 20.30 bodo imele Ljubljanske korenine spet koncert v KUD Primož Trubar v Loki. Vabljeni!

NAŠA NARAVNA DEDIŠČINA

Rajhenavski pragozd

Kočevski Rog je predel enega izmed najboljše strnjenih gozdov v Sloveniji. Vendar vedno ni bilo tako. Še pred drugo svetovno vojno je bilo v temu predelu veliko naseljenih kočevskih vasi, Žaga Rog pa je bila največji industrijski kompleks v bližnji in daljni okolici. V času izdelave prvega gozdnogospodarskega načrta za Auspergove gozdove, natančneje leta 1892, je gozdar Leopold Hufnagel pragozd izjemnih kvalitet izločil iz gospodarjenja in nam tako omogočil pogled v preteklost.

Slab kilometer od Žage Rog, kate-re razvaline si lahko ogledamo še danes, je ohranjen pragozd, ki ga mnogi smatrajo za najlepšega med lepimi. To je reprezentančni predstavnik združbe *Abieti Fagetum*, ki je v danih talnih in klimatskih pogojih dosegla svoj klimaks in se s tem razvojno ustalila. To je združba, značilna za visoki kras, njeni glavni graditeljici sta jelka in bukev najdemo pa tudi brest, ostrolistni in gorski javor, češnjo ter jerebiko.

Pragozd, ki je preživel v neposredni bližini velike žage, ni neranjljiv. Ogrožajo ga klimatske spremembe, visoko število jelenjadi, ki sence ljube, počasi rastoče jelke močneje objedajo kot svetlo ljube, hitrorastoče bukke. Moteče so tudi gozdnogospodarske dejavnosti v gozdovih, ki menijo na pragozd, zato so gozdarji osnovali zaščitni pas, v katerem se ne gospodari in bo

Rajhenavski pragozd. (Foto: J. Božič)

počasi pridobil pragozdni značaj. Svoje prispevajo k ogroženosti tudi vse številnejši obiskovalci, za katere so gozdarji pripravili pot, ki jih s strokovnim vodstvom popelje po obrobju pragozda, delno pa tudi v sam pragozd.

Klimaksni gozdovi so gozdovi, ki so preko zaporedja številnih združb razvili značilen način zarasti. Zaporedje gozdnih združb se začne s pionirskim gozdom, ki pripravi rastišče na naslednje združbe, katerih zadnja je klimaksna. Nato se gozd razvija le še počasi in na danih talnih in klimatskih pogojih se je ustalila združba *Abieti fagetum*.

JANEZ BOŽIČ

"ZLATI GODEC" ZA TONČKA PLUTA - Na prireditvi "Slovenski slavček 2001", ki je bila minuli petek v Domžalah, je legendarni ljudski pevec in muzikant na bršljanov list Tonček Plut z Mladice pri Semiču (na fotografiji v svoji značilni drži) kot edini prejel častno plaketo "Zlati godec". Plut, ki je na prireditvi tudi nastopil s sinovoma Tonijem in Slavkom, je bil prijetno presenečen nad priznanjem. Obljubil je, da bo kljub svojim letom - januarja bo namreč dopolnil 94 let - še sodeloval na humanitarnih prireditvah, kakršna je bila tudi tokratna v Domžalah. (Foto: M. B.-J.)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Most smeti - Naj se projektant zapelje - Poslušalcem še izpolnjujejo glasbene želje - Kdaj asfalt na Armes? - Smeti v košu, še več zraven - Nevarna cesta brez znakov

Ivanka Vajović iz Jerebove ulice v Novem mestu je sporočila, da so ob mostu v Ragov log res smeti, o katerih je pisal Dolenjski list. "Dijaki iz bližnjih šol pridejo sem sedet, jest in pit. Za seboj puščajo veliko smeti. Odpadkov ne mečejo v smetnjake,

raje smetnjake mečejo v Krko in okoli mostu. So tudi nesramni, posebej do starejšega človeka, če jim reče, naj pospravijo smeti za seboj. Tudi starši in šole bi jim morali kaj reči, če bi to sploh kaj zaleglo," je rekla Novomeščanka in dodala, da je zelo zamazan tudi gozd pri mostu.

Lojze iz Novega mesta je predlagal izboljšanje stez za invalide. "Pri novomeškem zdravstvenem domu proti lekarni je steza za invalide po mojem preozka. Kjer delajo take steze, naj projektant za trenutek sede na invalidski voziček in se z njim zapelje po stezi. Tako se bo sam prepričal, ali je steza uporabna ali je preozka," je svetoval Lojze. Moti ga tudi, da je ograja pri železniškem prehodu pri avtobusni postaji v Novem mestu raztrgana. Pešci hodijo tam čez ograjo in jo uničujejo. "Ker je tako, naj bi na ograji naredili vrata ali pa ograjo kar odstranili," je predlagal.

Pepi iz Sevnice ne najde več na radiu oddaje, kjer izpolnjujejo glasbene želje poslušalcem. Po njegovo-

vem je to, odkar imata brežiški in sevniški radio skupen program. Vprašali smo na radio Brežice. Glavna in odgovorna urednica Lidija Kostevc je pojasnila, da so nekoliko spremenili program, vendar še izpolnjujejo glasbene želje. Tako si poslušalci lahko zaželijo glasbo na radiu ob nedeljah popoldne in v terek zvečer ter vsako drugo soboto popoldne.

Franceljna s Senovega zelo zani-ma, kdaj bo nastopila tista "druga polovica leta", ko bodo asfaltirali pot na Armes, kot je obljubil krški župan. "Sprajujemo tudi predsednika in podpredsednika krajevne skupnosti Senovo, ali so kje druge porabili denar, namenjen izključno za to cesto," je rekel Francelj. Po kakšni cesti se bodo v prihodnje vozili na Armes, bomo podrobneje poročali v naslednji številki Dolenjskega lista. Če bodo da njenega izida pot že asfaltirali, toliko bolje.

Rudelj iz Stopič pri Novem mestu opaža veliko smeti na avtobusni postaji v Novem mestu. "Gremo v

Evropo, tudi preko avtobusne postaje, postaja pa je umazana bolj, kot je bila leta 1970 katera v Bosni," pravi Rudelj in sprašuje, kdo je odgovoren za čiščenje omenjenega novomeškega prostora.

Avtobusno postajo čisti novomeško podjetje Trata. Boštjan Atelšek iz Trate je povedal, da čistijo avtobusno postajo vsak dan. To naredijo bolj proti popoldnevu. Do takrat se nabere običajno veliko smeti, največ okrog košev za odpadke. "Koši za smeti ponavadi niso polni, vendar je naokoli nastlano. Če bi metali v koše, bi bilo čisto. Obiskovalci postaje so očitno precej nemarni glede odlaganja smeti. Ne samo da ne mečejo odpadkov v koše, ampak koše celo trgajo. Od avtobusne postaje proti centru srednjih šol moramo vsak dan pobirati te posode. Nekaterih košev sploh ni, menda jih odnesejo," je rekel Atelšek. Dodal je, da bi morali imeti čistilca zaposlenega samo za avtobusno postajo, če bi hoteli imeti tisti prostor stalno čist.

Jože Mihalič iz Blatnikov pri Novem mestu je opozoril na zelo nevarno ovinkasto regionalno cesto v Petelinjku. Tam je ob cesti avtobusno postajališče, na katero hodijo domačini, tudi otroci, ki jih potem

avtobus odpelje v šolo. Cesta, ob kateri ni pločnikov, je zelo prometna, nekateri vozniki vozijo zelo hitro in nepazljivo, vendar ob njej ni opozorilnih znakov. Manjkata, kot pravi Mihalič, znak za šolsko pot in znak omejitev hitrosti na 40km/h. "Plačujemo samoprispevek in bomo mi plačali znake za varnost naših vnučkov, če tega denarja nimata država in občina," je rekel Mihalič.

Po naših informacijah je mestna občina Novo mesto že prejela pobudo KS Mali Slatnik za rešitev omenjenega problema. Občina si je ogledala razmere na cesti. Za začetek predlaga prestavitev postajališča na manj prometno občinsko cesto. Prestavitev je nemogoča, ker ne morejo pridobiti zemljišča. To težavo bo mogoče pomagala odpraviti krajevna skupnost. Občina, ki je že naredila take prve korake, bo predlagala gradnjo pločnikov ob regionalni cesti v obe smeri. Toda nihče si ne upa napovedati, kdaj bodo pločniki.

M. L.

Halo, tukaj je

DOLENJSKI LIST

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki

07/ 39 30 522

vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

• Zaradi dneva mrtvih bo dežurni novinar naslednji teden sprejemal vaše klice v petek, 2. novembra, ob 18. uri.